

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Školní vzdělávací program pro
základní vzdělávání, Základní škola a
Mateřská škola Deblín okres Brno-
venkov, příspěvková organizace,
Deblín 277, 664 75**

Škola pro život

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Umístění školy	6
2.3	Charakteristika žáků	6
2.4	Podmínky školy	6
2.5	Vlastní hodnocení školy	8
2.5.1	Oblasti autoevaluace	8
2.6	Spolupráce s dalšími institucemi	8
2.7	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	9
2.8	Charakteristika pedagogického sboru	10
2.9	Dlouhodobé projekty	11
2.10	Mezinárodní spolupráce	14
3	Charakteristika ŠVP	15
3.1	Zaměření školy	15
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	23
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	28
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	33
3.5	Začlenění průřezových témat	36
4	Učební plán	39
4.1	Celkové dotace - přehled	39
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	40
5	Učební osnovy	44
5.1	Český jazyk	44
5.2	Cizí jazyk	95
5.3	Další cizí jazyk	118
5.4	Matematika	134
5.5	Informatika	160
5.6	Náš svět	174
5.7	Dějepis	199
5.8	Občanská výchova	215
5.9	Fyzika	228
5.10	Chemie	245
5.11	Přírodopis	256
5.12	Zeměpis	274
5.13	Hudební výchova	292

5.14	Výtvarná výchova	330
5.15	Tělesná výchova	363
5.16	Výchova ke zdraví.....	409
5.17	Pracovní činnosti	419
5.18	Volba povolání.....	442
5.19	Osobnostně sociální výchova	445
5.20	Povinně volitelný předmět	474
5.20.1	Seminář z Čj.....	474
5.20.2	Seminář z M.....	474
5.20.3	Výtvarný seminář	475
5.20.4	Svět médií.....	476
5.20.5	Dějepis v AJ.....	476
5.20.6	Sportovní hry.....	477
5.20.7	Fotbal	477
5.20.8	Do it yourself	486
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	493
6.1	Způsoby hodnocení	493
6.2	Kritéria hodnocení.....	494

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Základní škola a Mateřská škola Deblín okres Brno-venkov, příspěvková organizace, Deblín 277, 664 75

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Škola pro život

1.2 Údaje o škole

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městys Deblín

ADRESA ZŘIZOVATELE: Deblín 43, 664 75

KONTAKTY:

tel. 549 430 185, e-mail: obec@deblin.cz, www.deblin.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2023

VERZE SVP: 7

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSD 256/2016

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 10. 10. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2023

.....

ředitel školy

Mgr. Iveta Štamberová

.....

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Tvoříme školu na vzájemném partnerství, spolupráci, respektu a toleranci. Nejen mezi žáky, pedagogy, také mezi žáky a pedagogy navzájem, ale i v rámci širší komunity. Tento přístup se odráží i při volbě vzdělávacích strategií. Eliminujeme autoritativní postupy a naopak přibíráme žáky/zákonné zástupce/komunitu v mnoha případech ke spolutřídění, dáváme prostor pro vyjadřování vlastních názorů. Nastavený školní systém vede k tomu, že až na drobnosti nemusíme řešit kázeňské problémy, problémy s chováním či patologické jevy. Bezpečné prostředí vnímáme jako základní podmínku kvalitního a smysluplného vzdělávání. Velmi intenzivně se snažíme pracovat na vnitřní motivaci všech, kteří se výchovněvzdělávacího procesu účastní. Vnitřní motivace je předpokladem k celoživotnímu vzdělávání. Nový systém, který začal vznikat v roce 2010, vychází z principů diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, jejich obsahu, forem a metod výuky. Vede ke zkvalitňování vzdělávání (výuka anglického jazyka od MŠ, podpora sportu, trvalá udržitelnost...), hodnocení (známky, postoje, kompetence...), otevření školy rodičům (rodičovské kavárny, třídní schůzky rodič-žák-učitel...) a místní komunitě (komunitní akce – lidové slavnosti, férová snídane, akce pro seniory...). Pracujeme na individuálním rozvoji každého pedagoga i celé sborovny (důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků - kurzy kritického myšlení, zážitkové pedagogiky, vzájemné hospitace atd.). Spolupracujeme s vysokoškolskými pracovišti. Daří se nám propojovat ŠVP s projektovou činností. V rámci několika projektů OP VK vydala škola ve spolupráci s dalšími odborníky vlastní učební materiály (Atlas Deblínska, Deblínsko na cestě k trvalé udržitelnosti - vlastivědná učebnice a Dvojazyčná učebnice terénního učení), které jsou využívány v rámci naplňování ŠVP. V rámci OP VK také spolupracujeme se vzdělávacím zařízením Fakta s.r.o. a dlouhodobě s Krajskou hospodářskou komorou Jihomoravského kraje. Škola byla rovněž úspěšná v dalších projektech – např. projekt Kdo jiný (Jeden svět na školách), Extra třída (pod značkou Rodiče vítáni) nebo One World, Many Voices, (pod Americkou obchodní komorou v České republice). V rámci těchto dílčích projektů se snažíme naplňovat myšlenku školy otevřené komunitě a nabízíme takové aktivity, které školu přibližují široké veřejnosti. Škola se stala jedním se zakládajících členů MAS Brána Vysočiny (Místní akční skupiny).

Základní škola a Mateřská škola, Deblín, okres Brno-venkov, příspěvková organizace je vesnická škola plně organizovaná, k níž patří: mateřské školy (Deblín 270, Deblín 310, Maršov 136), školní družina, školní klub, školní jídelna a školní výdejny. Poskytuje komplexní vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy. Školství v Deblíně má dlouhou historii. První záznam, který lze pojit se školstvím, pochází již z roku 1673, kdy matrika uvádí jméno rektora Jiřího Dragona. Zápisy v první školní kronice jsou z roku 1882. V roce 1967 byla otevřena nová školní budova, ve které se vyučuje dodnes, a od roku 2005 nese škola název:

Základní škola a Mateřská škola, Deblín,
okres Brno – venkov, příspěvková organizace.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna na okraji obce, na klidné vedlejší ulici.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. V posledních letech se významně rozšířila spádovost ZŠ a MŠ Deblín. V současné době navštěvují školu žáci především z Deblína, Svatoslavi, Maršova, Braniškova, Lažánek, Úsuší, Čížek a Chudčic. Přibližně 50% žáků do školy dojíždí. Dopravní spojení ze všech směrů je velmi dobré. Dojíždějícím žákům je přizpůsoben i rozvrh hodin.

Složení žáků je různorodé: máme žáky talentované, průměrné i méně nadané. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků.

Pracujeme na principech individualizace a diferenciaci, to znamená, že se snažíme zohlednit potřeby každého žáka. Pro rozvoj individuální potřeb vytváříme podmínky jak při běžné výuce, tak ve formě specifických zájmových kroužků.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali, že mají právo a přímou možnost se podílet na směřování školy např. prostřednictvím třídního učitele a školního parlamentu.

2.4 Podmínky školy

Základní škola Deblín je úplná škola, která má k dispozici školní družinu. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v budově školy.

Vyučování probíhá v následujících jazycích a jazykových kombinacích: český.

Škola je technicky a materiálně vybavena na vysoké úrovni. V suterénu školy se nachází nově vybavena školní kuchyně s jídelnou, odborné učebny biologie, IVT a výtvarné výchovy s přílehlou keramickou dílnou (keramickou pecí a hrnčířským kruhem). Dále se v suterénu nachází učebny ZUŠ Tišnov, kde se vyučují dva umělecké obory: výtvarný a hudební.

Převážně v přízemí jsou umístěny třídy prvního stupně, které jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Dále se zde nachází nově zrekonstruované školní šatní skříňky a prezentační místnost – knihovna Dr. Karla Fica, kde probíhají přednášky, výstavy, rodičovské kavárny atd. Je zde také zrekonstruovaná místnost pro jedno oddělení školní družiny s přílehlým sociálním zařízením a školní kuchyňka.

V prvním podlaží se nachází třídy druhého stupně, které jsou vybaveny závěsným projektorem,

stahovacím plátnem a ozvučením a odborná učebna hudební výchovy.

Školní počítačová síť umožňuje připojení na internet ve všech prostorách školy.

Ke škole patří tělocvična vybavená potřebným sportovním náčiním. K tělocvičně přiléhají dvě zrekonstruované šatny s hygienickým zázemím (WC, sprchy) a kabinet tělesné výchovy. Mimo zimní období využívají žáci v hodinách Tv i venkovní sportovní hřiště.

V areálu školy se nachází multifunkční sportoviště, dlážděný dvůr, dětské hřiště pro mladší věkové skupiny žáků, ovocný sad, školní obdělávaná zahrada a další travnaté udržované plochy. Bezbarierový přístup není zajištěn. Pro trávení volného času je k dispozici rozlehlá zahrada, školní dvůr, hřiště, herní koutek a knihovna. Žákům mají k dispozici k odkládání oděvů a obuvi šatní skříňky.

Školní družina

Vzdělávací program školní družiny vychází ze základní filosofie školního vzdělávacího programu „Škola pro život“. Činnosti, které školní družina nabízí svým obsahem a zaměřením, navazují na cíle základního vzdělávání a podporují utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Kapacita školní družiny je 75 žáků. Činnost školní družiny je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelé navazují na cíle školního vzdělávacího programu – podílí se na utváření klíčových kompetencí.

Aktivity školní družiny směřují k vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Zájmové útvary

Činnost zájmových útvarů je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu na naší škole. Umožňuje kvalitní využívání volného času žáků a široké veřejnosti především jako prevence sociálně-patologických jevů.

Jedná se o činnost kroužků se sportovním, výtvarným a jazykovým zaměřením, kroužky rozvíjející gramotnost v oblasti informačních technologií a kroužky přírodovědné.

Nabídka zájmových útvarů vychází z filozofie školy. Na její konečné podobě mají vliv požadavky dětí, žáků, zákonných zástupců, ale i komunity.

Výuka náboženství

Na naší základní škole se na základě § 15 školského zákona a v souladu s cíli a zásadami vzdělávání podle § 2 školského zákona vyučuje náboženství jako nepovinný předmět. Náboženství je vyučováno registrovanou církevní právníčkou osobou. Výuka probíhá podle Osnov k výuce náboženské výchovy.

Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.

etika a katechismus: Ve škole probíhá pravidelně výuka náboženství.

profesní specialisté: Prostřednictvím výchovné poradkyně a metodičky prevence škola úzce spolupracuje s poradenskými pracovišti např. PPP a PPC Brno-venkov.

protidrogová prevence: V rámci prevence krizového chování škola spolupracuje především s poradenským centrem pro závislosti v Brně, se sociálními pracovníky při Městském úřadu Tišnov, Policií ČR, sdružením SCAN Tišnov.

věda a výzkum: Při výchovně-vzdělávacím procesu pravidelně spolupracujeme s mnoha institucemi, které mohou přinést další rozvoj žákům, pedagogům, zákonným zástupcům i komunitě. Jsou to např.: městyš Deblín, MU Brno, ORP Tišnov, Sportovní gymnázium Ludvíka Daňka, Krajská hospodářská komora Jihomoravského kraje, MAS Brána Vysočiny, Podhorácké muzeum Předklášteří, Člověk v tísni, o. p. s., EDUin, o.p.s.

2.5 Vlastní hodnocení školy

2.5.1 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Škola má vypracovanou koncepci (obecné zásady vlastního hodnocení školy – Č.j.: 46/2010) tzv. evaluačních činností - cíle, nástroje, kritéria a časové rozvržení autoevaluace, tzn. veškeré plánované a cílené aktivity školy, směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy.

Autoevaluace probíhá v několika základních oblastech:

- ☒ podmínky ke vzdělávání,
- ☒ průběh vzdělávání,
- ☒ podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, komunitou,
- ☒ hodnocení výchovně-vzdělávací práce školy,
- ☒ vedení a řízení školy, personální práce, kvalita DVPP,
- ☒ úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi

Spolupracujeme se všemi (i mimo naši spádovou oblast), kteří jsou ochotni se podílet na rozvoji naší školy – komunitní školy – na rozvoji komunity... Prostředníkem ke komunikaci je často komunitní rada, která je složena ze zástupců obce, školy, rodičů, zájmových sdružení/spolků, pana faráře a žáků školy. Od roku 2005 na základě § 185 odst. 10 školského zákona byla usnesením Zastupitelstva obce Deblín zřízena šestičlenná Školská rada, která se podílí na samosprávě základní školy, a jež se podle § 168 školského zákona mj.: vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování, schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a schází se min. dvakrát za rok.

Při výchovně-vzdělávacím procesu pravidelně spolupracujeme s mnoha institucemi, které mohou

přinést další rozvoj žákům, pedagogům, zákonným zástupcům i komunitě. Jsou to např.: městys Deblín, MU Brno, ORP Tišnov, Sportovní gymnázium Ludvíka Daňka, Krajská hospodářskou komora Jihomoravského kraje, MAS Brána Vysočiny, Podhorácké muzeum Předklášteří, Člověk v tísni, o. p. s., EDUin, o.p.s. Dalšími blízkými partnery jsou ZUŠ Tišnov, Městská knihovna v Tišnově a TJ Sokol Deblín.

Partnerský přístup při spolupráci s rodiči/zákonnými zástupci vnímáme jako nezbytný předpoklad dobře fungující školy. Základem dobré spolupráce je uvědomění si společného cíle – rodiče chtějí, aby jejich dítě bylo v životě spokojené a my si to přejeme rovněž. Společná komunikace je prostředek, jak toho jsme schopni dosáhnout. Role učitele, jak ji vnímáme, nekončí v okamžiku, kdy žák opustí školu, ale až si najde v životě své místo – až se uplatní... Rodiče si uvědomují, že škola není jen místem, kde se vzdělává jejich dítě, ale také místem, kde se mohou sami vzdělávat, kde mohou diskutovat a podílet se na tom, jakou školu chtějí mít, mohou se také zapojovat do činností organizovaných školou, ale také je sami organizovat. Dopředu (před rozhodnutím) jsou rodičům představována důležitá témata, aby se k nim mohli vyjádřit. Rodiče jsou motivováni k tomu, aby se podíleli na chodu a směřování školy.

Prostřednictvím výchovné poradkyně a metodičky prevence škola úzce spolupracuje s poradenskými pracovišti např. PPP a PPC Brno-venkov.

Příznivá spolupráce také vede k stále se rozšiřujícímu seznamu sponzorů, kteří se na činnosti školy podílí zejména formou darů, ale i fyzickou prací (např. při budování nové mateřské školy, rekonstrukci školních šaten...).

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Partnerský přístup při spolupráci s rodiči/zákonnými zástupci vnímáme jako nezbytný předpoklad dobře fungující školy. Základem dobré spolupráce je uvědomění si společného cíle – rodiče chtějí, aby jejich dítě bylo v životě spokojené a my si to přejeme rovněž.

Společná komunikace je prostředek, jak toho jsme schopni dosáhnout. Role učitele, jak ji vnímáme, nekončí v okamžiku, kdy žák opustí školu, ale až si najde v životě své místo – až se uplatní...

Rodiče si uvědomují, že škola není jen místem, kde se vzdělává jejich dítě, ale také místem, kde se mohou sami vzdělávat, kde mohou diskutovat a podílet se na tom, jakou školu chtějí mít, mohou se také zapojovat do činností organizovaných školou, ale také je sami organizovat. Dopředu (před rozhodnutím) jsou rodičům představována důležitá témata, aby se k nim mohli vyjádřit. Rodiče jsou motivováni k tomu, aby se podíleli na chodu a směřování školy.

Formy spolupráce s rodiči:

- Klub přátel školy Kamarád,
- komunitní rada,
- Školská rada,
- rodičovské kavárny,
- rodičovské schůzky ve složení rodič-žák-učitel,
- volnočasové aktivity - sportovní (pěší výlety a cyklistické vyjíždky atd.), společenské (ples, divadlo atd.)...,
- dílny pro děti/žáky i dospělé (vánoční a velikonoční dílny),
- projektové dny pro veřejnost (tradice, svátky atd.),
- dny otevřených dveří,
- sociální akce (ve spolupráci s domovem pro seniory),
- společné další vzdělávání (každoroční tématická konference, počítačová gramotnost...),
- pronájem školních prostor,
- zprostředkování spolupráce s dalšími subjekty,
- dobrovolnická činnost např. při budování nové MŠ, školní zahrady, školních šaten...,
- webové stránky – Moodle, týdenní plány (školy, jednotlivých tříd, aktuality),
- evaluace,
- návštěvy hodin.

Základem spolupráce je dobře fungující vzájemné předávání informací, které probíhá např. formou webových stránek (aktuality, týdenní plány...), rodičovských kaváren, neformálních setkáních.

O průběhu vzdělávání žáků jsou rodiče informováni průběžně, a to formou elektronických žákovských knížek, formou hromadných schůzek (2x ročně) a rodičovských schůzek ve složení rodič-žák-učitel (2x ročně), formou konzultací s jednotlivými vyučujícími.

Zákonní zástupci se také mohou kdykoliv účastnit výuky.

2.8 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 28 pedagogů, včetně ředitelky školy a jejího zástupce. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %.

Pedagogický sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově je pestrý - od mladých začínajících až po zkušené pedagogy. Součástí sboru jsou vychovatelky a podle aktuální situace asistentky pedagoga. V rámci pedagogického sboru se snažíme rozvíjet kulturu, která vychází z důvěry a smysluplné práce/spolupráce.

Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší komunitou. Důležité jsou i partnerské profesní vztahy mezi učiteli, sdílená společná vize, ochota pracovat i nad rámec svých

povinností.

K rozvoji komunikačních dovedností, týmové spolupráce a rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod a kompetencí/gramotností využíváme také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánováno na základě vyhodnocování potřeb školy a profesního zájmu pedagogů. Probíhá jak individuální formou, tak formou vzdělávání všech pedagogických pracovníků. Pedagogičtí pracovníci prošli např. kurzy kritického myšlení, zážitkové pedagogiky, prezentačních dovedností, tvořivých komunikací s využitím asertivity, práce s interaktivní tabulí atd.

Průběžně se také pracuje na vzdělávání výchovného kariérového poradce, speciálního pedagoga, metodika prevence, metodika environmentální výchovy a koordinátora ŠVP a ICT.

Ve školní družině jsou zaměstnané vychovatelky, které splňují kvalifikační předpoklady dle zákona o pedagogických pracovnících.

2.9 Dlouhodobé projekty

Škola je velmi aktivní v zapojování se do smysluplných projektů a grantů, které vycházejí z filozofie školy a mají komunitní přesah. Základním požadavkem pro vstup do projektu je provázanost se ŠVP. Obsah vzdělávacího procesu spoluutvářejí projekty – ročníkové, předmětové, celoškolské, jednodenní, adaptační apod.

Každý rok plánujeme účastnit se jednoho až dvou mezinárodních projektů. Hlavním cílem těchto projektů je komunikace v cizím jazyce, získání nových zkušeností, poznání života v jiných zemích, společná práce na podobných tématech (inspirace).

Doposud realizované a probíhající projekty a spolupráce se školami v jiných zemích:

- Světová škola 2 - Slovenska, Polska, Rakouska a Malty,
- Adopce na dálku – Zambie,
- eTwinning – Norsko,
- Academy of WWF and ERSTE Foundation - Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Maďarsko, Moldávie, Rumonsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Ukrajina.

Základní škola se podílela a podílí na několika OP VK projektech:

☒ „Trvala udržitelnost součástí implementace ŠVP na ZŠ Deblín“ CZ.1.07/1.1.02/02.0054

Projekt „Trvala udržitelnost součástí implementace ŠVP na ZŠ Deblín“ vychází z potřeby zajistit podmínky pro moderní výuku žáků ZŠ a efektivní implementaci ŠVP do výuky. Dalším cílem je vytvořit pro pedagogy pracovní prostředí odpovídající současným společenským požadavkům.

K dosažení cílů vedou klíčové aktivity (KA):

Náplní KA1 je pořízení a instalace multimediálního vybavení. Slouží jako infrastrukturní platforma pro vybudování e-learningového modulu (KA2) a poskytne tak prostředky pro participaci žáků na tvorbě vlastivědné učebnice (KA3).

KA2 je e-learningový modul pro přírodovědné předměty.

KA 3 – Tvorba lokální vlastivědné učebnice a atlasu je inovativním pojetím výuky.

Součástí učebnice je inovativní a snadno aplikovatelná metodika, přenositelná do dalších institucí.

Realizací vlastivědné učebnice dojde k prohloubení a začlenění myšlenek TUR do předmětů a mezipředmětových vazeb. Prostřednictvím KA3 je tak do praxe převedena klíčová součást ŠVP, což CS žáků umožní pochopení souvislostí mezi jednotlivými předměty a TUR.

Období realizace projektu: 2010 –2011

„Prostupné jazykové vzdělávání na ZŠ Deblín“ CZ.1.07/1.1.02/03.0074

Projekt „Prostupné jazykové vzdělávání na ZŠ Deblín“ vychází z potřeby zajistit konkurenceschopné podmínky pro moderní výuku anglického jazyka na perifernější spádové základní škole. Usiluje o vytvoření motivujícího edukačního prostředí, odpovídajícího současným požadavkům.

Nástrojem k dosažení cílů je vytvoření jazykové učebny s multimediálním vybavením KA1 - notebooky, interaktivní tabule a audiovizuální technika, vybavení kabinetu cizích jazyků (multifunkční sestava pro přípravu materiálů) a e-learningový modul pro jazykové vzdělávání (KA2). Získané jazykové znalosti budou rozšiřovány při terénních cvičeních zaměřených na EVVO, pro které bude vytvořena ve spolupráci s CS dvojjazyčná učebnice s mapovými listy. Podpoří se tak mezipředmětové vazby a integrace angličtiny do výuky ostatních předmětů. V procesu závěrečné evaluace projektu budou všechny aktivity ověřovány a implementovány do ŠVP (KA4). Na závěr projektu uspořádá ZŠ Deblín konferenci pro výměnu zkušeností a hledání dalších partnerů.

Období realizace projektu: 2011 –2012

„Posilování technických kompetencí žáků základních škol v Jihomoravském kraji“ CZ.1.07/1.1.02/02.0164

ZŠ Deblín byla partnerskou školou v projektu „Posilování technických kompetencí žáků základních škol v Jihomoravském kraji“, která je pod záštitou Krajské hospodářské komory Jihomoravského kraje.

Cíle projektu:

- rozvoj technických kompetencí a technické gramotnosti žáků základní školy,
- zvýšení zájmu žáků ZŠ o studium přírodovědných a technický oborů na střední škole
- inovace ŠVP formou implementací vytvořených metodik a forem vzdělávání.

Aktivity projektu:

- účast žáků na veletrzích, dnech otevřených dveří středních škol,
- účast pedagogů na metodických konferencích,
- řízené besedy s odborníky,
- studijní pobyt do vzdělávacího centra a škol ve Florencii (Itálie),
- zřízení webové stránky pro žáky, pedagogické pracovníky i rodiče

Období realizace projektu: 2010 – 2012

„Základy podnikatelského myšlení žáků základních škol“ CZ.1.07/1.1.16/02.0030

ZŠ Deblín je partnerskou školou v projektu „Základy podnikatelského myšlení žáků základních škol“, která je pod záštitou Krajské hospodářské komory Jihomoravského kraje.

Hlavním cílem projektu je rozvoj podnikatelských znalostí na úrovni základní školy (6. až 9. ročník) a motivace žáků pro udržitelný rozvoj v podnikání, motivace žáků k volbě povolání v technických a přírodovědných oborech. K tomu bude vytvořena inovace 4 ŠVP formou komplexu 3 nových učebních modulů "Základy podnikání pro 6. - 8. ročník, včetně metodik, 1 školního projektu "Virtuální firma" pro 9. ročník (4 moduly), včetně metodik a 1 sady 12 pracovních listů pro 6. - 9. ročník s pilotním ověřením.

Díličními cíli jsou:

- zvýšení odpovědnosti žáků/žákyň za vlastní život i pracovní kariéru, ovlivnění jejich volby povolání a budoucího uplatnění na trhu práce a překonávání genderových stereotypů při volbě povolání,
- navázání spolupráce ZŠ s podnikatelskými subjekty v nejbližším okolí,
- prohloubení podnikatelských znalostí a dovedností pedagogických pracovníků/pracovnic a metod podnikatelské výchovy a vzdělávání,
- přenesení a využití poznatků ze zahraničního studijního semináře odborných pedagogických pracovníků, seznámení se s moderními používanými metodami výuky v technických a přírodovědných oborech a jejich implementace do školních vzdělávacích programů.

Období realizace projektu: 2013 – 2014

„Zvýšení gramotnosti na ZŠ Deblín“ CZ.1.07/1.4.00/21.3571

Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole v České republice. Zkvalitnění a zefektivnění výuky bude dosaženo metodickým vzděláváním a podpůrnými kurzy pedagogických pracovníků, tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce. Zvýšení efektivity práce se žáky ve vybraných prioritních tématech bude probíhat individualizací výuky prostřednictvím dělení hodin nebo podporou při vzdělávání žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných. Snížení výskytu rizikového chování u žáků ZŠ a podpory rovného přístupu ke vzdělávání bude v projektu podpořeno zapojením asistenta pedagoga, psychologa, speciálního pedagoga nebo zavedením programu primární prevence.

Období realizace projektu: 2012 – 2015

„Učí se celá škola, aneb vzdělávání pedagogických pracovníků v tišnovském regionu“ CZ.1.07/1.3.41/02.0025

ZŠ Deblín je partnerskou školou projektu, který realizuje společnost FAKTA, s.r.o. Projekt se zaměřuje na zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků základních a mateřských škol (dále jen ZŠ a MŠ) v oblasti kvality a efektivity vzdělávání a v oblasti využití nových forem a metod práce

ve výuce. Zároveň se věnuje i prohloubení kvalifikace a zvyšování kompetencí řídicích pracovníků ZŠ a MŠ v oblasti řízení. Cílová skupina je tvořena pedagogickými pracovníky a řídicími pracovníky Jihomoravského kraje z oblasti tišnovského regionu, kterým budeme v rámci projektu nabízet 20 nově vytvořených vzdělávacích programů (14 pro pedagogické pracovníky a 6 pro řídicí pracovníky) zaměřených na zlepšení práce s individualitou dítěte v rámci třídy užitím nových metod a forem práce a věnovaným osobnostnímu rozvoji pedagogických pracovníků. V oblasti řízení zaměřených především na manažerské a komunikační dovednosti. Vzdělávací programy absolvuje 590 pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ z Jihomoravského kraje - tišnovského regionu.

Období realizace projektu: 2013 – 2015

Naše škola se pravidelně účastní projektů, které spadají pod vzdělávací program Varianty (např. Světová škola 2) a Jeden svět na školách (např. Příběhy bezpráví a Kdo jiný?) společnosti Člověk v tísni, o.p.s. Zapojila se do také projektů: Extra třída (pod značkou Rodiče vítáni), Ikea - Pomáháme vyrůst! a Les ve škole – škola v lese (Sdružení TEREZA), Recyklohraní (Recyklohraní, o.p.s.) nebo One World, Many Voices, (pod Americkou obchodní komorou v České republice).

2.10 Mezinárodní spolupráce

Každý rok plánujeme účastnit se jednoho až dvou mezinárodních projektů. Hlavním cílem těchto projektů je komunikace v cizím jazyce, získání nových zkušeností, poznání života v jiných zemích, společná práce na podobných tématech (inspirace).

Doposud realizované a probíhající projekty a spolupráce se školami v jiných zemích:

- Světová škola 2 - Slovenska, Polska, Rakouska a Malty
- Adopce na dálku – Zambie
- eTwinning – Norsko
- Academy of WWF and ERSTE Foundation - Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Maďarsko, Moldávie, Rumonsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Ukrajina

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Jsme otevřenou, komunitní školou, která svým zaměřením zohledňuje lokální a regionální specifika, připravuje a motivuje své žáky a ostatní spoluobčany pro celoživotní vzdělávání.

ŠVP vychází z partnerství rodiny, školy a komunity.

Tento komunitní koncept vychází z premisy – pokud nevidíme děti pouze jako žáky, můžeme sdílet péči o ně s dalšími zainteresovanými skupinami. Cílem partnerství mezi školou, rodinou a komunitou je provázet a motivovat děti/žáky k vlastnímu úspěchu. Každé dítě vnímáme jako individualitu a každému dítěti se snažíme dávat pocit, že je v něčem zvláštní a výjimečné. Vytváříme bezpečné klima, které přináší vyšší motivaci k aktivitám všech osob.

Školu vnímáme tak, že vzdělávací proces neprobíhá pouze v rámci jednostranné komunikace učitel - žák, ale také žák - učitel, žák - učitel - rodič, učitel - komunita... Vyrůstající počet kombinací vede k závěru, že každý je žákem. V rámci tohoto modelu můžeme školu také interpretovat jako učící se škola = neustále rozvíjející se pedagogové = neustále se měnící se škola (spirálovitý model). Pokud se to daří naplňovat, stává se škola zároveň místem inovací.

Pojetí školního vzdělávacího programu

Usilujeme o to, abychom u žáků vytvořili pozitivní vztah ke vzdělávání, abychom je naučili, jak se učit – jak organizovat svůj učební proces. Klademe důraz na příznivé pozitivní klima ve škole. Přistupujeme k žákům na základě individuálního přístupu. Podporujeme a rozvíjíme jak žáky talentované, tak žáky s handicapem. Vycházíme z toho, že se společnost v posledních desetiletích velmi rychle mění. Důležité je si pokládat otázku: „Jak bude vypadat společnost za pět let?“ „Na co a jak máme připravovat žáky?“

„Účelem vzdělání není zaplnit mysl, ale otevřít ji.“ neznámý autor

V žácích se snažíme rozvíjet kompetence, které vedou k/ke:

- kreativité a inovativnosti,
- kritickému myšlení,
- ochraně fyzického i duševního zdraví,
- toleranci a respektu,
- sebehodnocení,
- schopnosti řešit problémy,
- komunikaci a spolupráci,

- flexibilitě,
- trpělivosti a odvaze.

Jaké zvyky by si měli žáci osvojit, aby byli úspěšně vzděláváni (Jacobs, H. H.: Curriculum 21: Essential Education for a Changing World):

- zůstat zaujatý pro věc, dokončovat úkoly,
- zvládnout impulzivitu – nejdříve myslet, pak konat,
- naslouchání s pochopením a empatií,
- flexibilita v myšlení – umět zvažovat možnosti, dívat se na problémy z různých perspektiv,
- myslet o svém myšlení – uvědomovat si, jak myslím, jaké používám strategie, jak moje myšlení ovlivňuje druhé,
- směřovat k přesnosti,
- kladení otázek,
- umět využít dřívější zkušenosti,
- umět přemýšlet a komunikovat jasně a přesně,
- využívat všechny smysly,
- tvořit, představovat si a inovovat – zkoušet věci jinak,
- stále něco objevovat,
- umět riskovat,
- umět se bavit,
- spolupracovat – umět se učit od druhých,
- zůstat otevřený dalšímu učení.

Cíle školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení, vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě, využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti, uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy, volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v

písmeňm i ústním projevu, naslouchat jiným a porozumět jim, obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu, aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory, řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti, schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředím i k přírodě.

Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot, vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních, používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných, dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén, být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

Strategie naplňování klíčových kompetencí

Jak vést žáky k získávání klíčových kompetencí

Rámcový vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovněvzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu

učení, možnost volit nevhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem školy v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vycházíme z revidované Bloomovy taxonomie vzdělávacích cílů (Anderson, et al., 2001), kterou názorně prezentuje Jaroslav Vávra (Proč a k čemu taxonomie vzdělávacích cílů? VÚP Praha 2011). Šest kategorií dimenze kognitivního procesu a příslušných devatenáct kognitivních procesů (Anderson, et al., 2001, str. 31 s původními příklady)

Proces/kategorie	Alternativní pojmenování	Vymezení a příklady
1. Pamatovat		Vybavovat si relevantní vlastnosti z dlouhodobé paměti
1.1 Rozpoznávat	Identifikovat	lokalizovat znalost z dlouhodobé paměti, které jsou konzistentní s předloženým materiálem (např. rozpoznat údaje důležitých historických událostí)
1.2 Vybavovat si	Opětovně vyvolávat z dlouhodobé paměti	Vybavit si relevantní znalost z dlouhodobé paměti (např. vybavit si údaje důležitých historických událostí)
2. Porozumět		Konstruovat význam z výukových sdělení včetně orálních, psaných a grafických komunikací
2.1 Interpretovat	Zjednodušovat Parafrázovat Představovat Vysvětlovat	Převádět z jedné formy prezentace, např. numerické, do jiné, např. verbální (např. parafrázovat důležitá sdělení a dokumenty)
2.2 Dávat příklady	Ilustrovat Doložit příkladem	Nalézt specifický příklad nebo ukázkou pojmu nebo principu (např. dávat příklady z různých malířských stylů)
2.3 Klasifikovat	Kategorizovat Zařazovat	Určit, kam něco patří (např. klasifikovat pozorované nebo popisované případy mentálních

		poruch)
2.4 Sumarizovat	Abstrahovat Zobecňovat	Abstrahovat obecné téma nebo hlavní myšlenky (např. psát krátká shrnutí událostí ukázaných na videu)
2.5 Odvozovat	Vyvozovat závěry Extrapolovat Interpolovat Předpovídat	Vyvozovat logické závěry z předložených informací (např. při učení se cizímu jazyku odvozovat gramatické principy z příkladů)
2.6 Srovnávat	Rozlišovat Mapovat Přiřazovat	Určovat shody mezi dvěma myšlenkami, objekty a podobně (např. srovnávat historické události se současnou situací).
2.7 Vysvětlovat	Vytvářet modely	Vytvářet model systému příčin a následků (např. vysvětlovat příčiny významných historických událostí ve Francii v 18. stol.)
3. Aplikovat	Provést nebo použít určitý postup v dané situaci	
3.1 Provádět	Uskutečnit	Použít postup ve známé úloze (např. dělit celé víceciferné číslo jiným celým číslem)
3.2 Realizovat	Použít	Použít postup v neznámé úloze (např. určit, ve které situaci se dá použít druhý Newtonův pohybový zákon)
4. Analyzovat	Rozebrat celek do základních složek a určit, které části k sobě patří, jaká je celková struktura a jaký mají účel	
4.1 Rozlišovat	Dělat rozdíly Rozeznávat Zaměřovat se Vybírat	Rozlišovat mezi relevantními a nerelevantními částmi nebo mezi důležitými a nedůležitými částmi ukazovaného celku (např. rozlišovat mezi relevantními a nerelevantními číselnými údaji ve slovní matematické úloze)

4.2 Uspořádat	Nalézt soudržnost Integrovat Načrtnout Oddělit Strukturovat	Určit, jak prvky vyhovují nebo jak fungují v rámci struktury (např. strukturovat důkaz v historickém popisu do důkazu pro a proti určitému historickému vysvětlování)
4.3 Přisuzovat	Provést dekonstrukci	Určit názor, předsudek, hodnoty nebo zamýšlenou podstatu předkládaného materiálu (např. určit názor autora/autorky eseje vzhledem k jeho/jejímu politickému přesvědčení)
5. Hodnotit	Vytvářet hodnocení na základě kritérií a standardů	
5.1 Kontrolovat	Uspořádat (aby se mohlo zkontrolovat) Zjišťovat Monitorovat Testovat	Zjistit rozpory nebo omyly v postupu nebo výsledku; určit zda proces nebo výsledek je vnitřně soudržný/konzistentní; určit účinnost zvoleného postupu (např. určit, zda badatelovy závěry vycházejí ve zjištěných dat)
5.2 Kritizovat	Hodnotit	Zjistit nesoulad mezi výsledkem a vnějšími kritérii, určit, zda výsledek má vnější soudržnost/konzistenci; zjistit vhodnost postupu u daného problému (např. posoudit, která ze dvou použitých metod je lepší, pokud jde o řešení daného problému)
6. Tvořit	Skládat elementy dohromady tak, aby vytvořili koherentní nebo funkční celek; reorganizovat elementy do nového uspořádání/vzorců (pattern) či nové struktury	
6.1 Generovat	Stanovovat hypotézy	Přijít s alternativními hypotézami, které jsou založené na kritériích (např. stanovit hypotézy ve vztahu k

		pozorovanému jevu)
6.2 Plánovat	Navrhovat	Vytvořit postup, který vede k úspěšnému vyřešení nějakého úkolu (např. vytvořit výzkumný text na dané historické téma)
6.3 Budovat	Zkonstruovat	Přijít s novým výsledkem (např. vybudovat obydlí/domov s určitým záměrem)

Vzdělávací strategie, které využíváme při výuce, chceme dospět k tomu, aby si žáci osvojili znalosti a dovednosti, které jsou využitelné ve reálném životě (ukázka viz rámeček níže). Vycházíme také ze známých údajů o tom, kolik informací si zapamatujeme v závislosti na činnosti, kterou provádíme. Přibližně 10% informací si uchováme v paměti z toho co slyšíme, ale až 90% z toho, co sami prožijeme.

Např.: U tématu ekosystému to znamená:

- vzdělávání se přímo v ekosystému (v terénu),
- vzdělávání o ekosystému (jak funguje, co ho tvoří, jak ho ovlivňujeme...),
- vzdělávání pro ekosystém (jak ho můžeme chránit – zjišťování případných problémů a návrhy řešení).

Ve výuce využíváme vlastní učební materiály (např. Atlas Deblínska, Deblínsko na cestě k trvalé udržitelnosti - vlastivědná učebnice a Dvojazyčná učebnice terénního učení).

Snažíme se do výuky implementovat aktuální domácí i světová témata.

Snažíme se, aby žáci uměli vyhledávat informace, použít informace při návrhu řešení různých situací, prezentovat své poznatky, vytvářet si sebeevaluaci, dávat poznatky do souvislostí.

Snažíme se, aby byli citově/emocionálně připraveni pro život, chovali se eticky a morálně, vnímali estetické a kulturní hodnoty.

Každý učitel si v rámci svých předmětů sestavuje plány, které obsahují časové rozvržení učiva a zároveň i volbu výukové strategie, použitou na to, které učivo. Z toho je jasné, že dva učitelé nebudou a ani nemohou jeden předmět učit stejně. Je také pochopitelné, že strategie se mohou každý rok měnit v závislosti na složení třídy, případně i podle zvolených výukových materiálů.

Zásady, které bychom měli dodržovat, aby výuka byla efektivní:

- atmosféra naprosté důvěry,
- smysluplný a přiměřený obsah výuky (zároveň praktický),
- přiměřený čas (kolik času je třeba na daný úkol),
- podnětné, zajímavé prostředí (zapojující více smyslů),
- spolupráce v týmu – tomu je třeba podřídít zadání úkolu,
- okamžitá zpětná vazba.

Volba strategie tedy závisí na mnoha faktorech a nezanedbatelný není ani věk žáků. Začínáme totiž již v 1. ročníku, kde tou nejjednodušší možnou strategií a to je nápodoba. Každý z učitelů má volnou ruku ve výběru strategií a metod od těch klasických až po ty nejmodernější, které nám vybavení školy umožňuje.

Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:

- podporu výuky pomocí didaktické techniky, včetně e-learningu, interaktivních tabulí atd.,
- samostatné a týmové projekty,
- dlouhodobou samostatnou práci,
- prezentaci a obhajobu výsledků své práce (i v cizím jazyce),
- praktickou výuku (exkurze).

Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a výsledky svého učení. Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty. Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Hlavní aktivity, které jsou součástí výuky, jsou zařazovány variabilně v souvislosti s technickými a organizačními možnostmi. Při jejich výběru a uplatňování je současně brán zřetel na převažující zaměření, zájmy, postoje a situaci v konkrétním třídním kolektivu.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata prostupují celým školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání „Škola pro život“.

Jednotlivá průřezová témata (dle RVP ZV) jsou realizována jednak integrací obsahu jejich tematických okruhů do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů včetně volitelných předmětů. Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Průřezová témata jsou také nedílnou součástí projektů, kurzů, seminářů atd.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata (jejich názvy a použité zkratky):

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV) vede žáky k rozvoji vlastní osobnosti v rámci sociálních interakcí ve třídě, škole, komunitě. Rozvíjí spolupráci, komunikaci, sebehodnocení, podporuje uvědomění si své osobnosti (silné a slabé stránky), motivuje k dalšímu práci.

2. Výchova demokratického občana (VDO) vede žáky k uvědomění si svých práv a povinností. Učí žáky principům demokratické společnosti – k respektu, toleranci, dialogu..., k schopnosti vyjádřit svůj názor, obhájit ho, ale zároveň přijmutí odlišných názorů.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) vede žáky k poznávání odlišných kultur, životních priorit, k pochopení odlišným hodnotovým žebříčků, k vzájemnému respektu a toleranci, k uvědomění si vlastní identity. Učí žáky nebýt pouhými pasivními příjemci informací, ale vede je k jejich objevování a ověřování.

4. Multikulturní výchova (MKV) vede žáky poznání vlastní kultury a zároveň k porozumění odlišných kultur. Žáci se snaží chápat odlišné vzorce chování a jednání při podobných situacích u odlišných kultur. Učí je být tolerantní a vede je k dívání se na odlišné kultury jako na zdroj inspirace.

5. Environmentální výchova (ENV) vede žáky k naplňování principů trvalé udržitelnosti. K uvědomění si důsledků svého chování.

6. Mediální výchova (MED) vede žáky od pasivního přijímání informací, k ověřování informací z různých zdrojů, k porozumění, zpracování, vyhodnocení a k zaujmutí vlastního stanoviska na různá mediální sdělení, ke schopnosti informace dále předávat.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	Žák: • ví, proč se učí, • učí se cíleně, • osvojí si strategie učení a je motivován pro celoživotní učení, • umí oddělit nepodstatné informace od podstatných, • chápe poznatky v souvislostech – navazuje na svoje zkušenosti, • dokáže získané poznatky předávat dál – prezentovat je, • aktivně se podílí na výuce. Učitel: • během výuky vytváří takové aktivity, které vedou žáka k objevování informací, jejich porovnávání a třídění, • vede žáky k efektivnímu plánování – učí žáky učit se, • vede žáky k sebehodnocení, • individuálním přístupem k žákům maximalizuje jejich šanci prožít úspěch, • vede žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za své konání, • podporuje a podněcuje žáky v kreativitě a při realizovat jejich vlastních nápadů, • zadává žákům zajímavé smysluplné úkoly, které je motivují k další práci a které mají praktickou využitelnost,

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• využívá návodů, schémat, myšlenkových a mentálních map, • motivuje žáky k vyjadřování svých pocitů, k dívání se na svět z různých perspektiv, • zvyšuje efektivitu učení používáním informačních a komunikačních technologií, • vede žáky k čtení s porozuměním, kritickému a logickému myšlení, • ve výuce využívá metod kritického myšlení.
Kompetence k řešení problémů	Žák je schopen problém: • rozpoznat, • pojmenovat ho, • zaujmout k němu postoj, • získat k němu další informace, • navrhnout pro něj vhodná řešení, obhájit ho a prezentovat. Žák: • si uvědomuje zodpovědnost za své jednání, umí najít chybu, pracovat s ní a odstranit ji, • se nenechá odradit případným neúspěchem, • umí aplikovat osvědčené postupy pro řešení obdobných problémových situací, • připravuje různé aktivity pro mladší spolužáky, podílí se na všech fázích příprav, na plánování, realizaci i hodnocení. Učitel: • podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů vycházejících z praktického života, • vede žáky ke spolupráci, • zadává problémové úkoly – motivuje k hledání různých cest k řešení – vede žáky k diskuzi nad nimi, • používá netradičních a názorných úloh, • nepředkládá žákům hotové učivo – vede žáky k pozorování, vyhledávání a propojování dalších informací za využití všech dostupných zdrojů: ústních, tištěných, internetových..., • zapojuje žáky do různých, především komunitních projektů, • hodnotí žáky na základě jejich osobního pokroku.
Kompetence komunikativní	Žák je schopen: • porozumět různým druhům sdělení a vhodně na reagovat, • diskutovat na různá témata, • pracovat/komunikovat v rozmanitých skupinách, • aktivně naslouchat, • respektovat názor jiných, • formulovat svůj názor a obhájit ho, • vhodně formulovat otázky, • vhodně formulovat odpovědi, • používat i jiné formy komunikace (nonverbální komunikace). Učitel: • předkládá žákům různé formy komunikace,

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• vede žáky k tomu, aby využívali různé formy komunikaci a aby si zároveň uvědomovali nebezpečí, které je s nimi spojeno (např. sociální sítě), • učí žáky výstižně a kultivovaně komunikovat se spolužáky (individuálně i ve skupině), s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, • učitel podporuje přátelské vztahy uvnitř třídy, mezi třídami atd., • vede žáky k tomu, aby uměli obhajovat, argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a přesvědčovat o tom své oponenty, • učí žáky naslouchat názorům jiných a umění diskuze, • podporuje školní parlament – zástupci prezentují a obhajují názory třídy, • učí žáky pracovat zpracovávat videozáznamy, fotografie atd., • připravuje projekty, které vedou ke spolupráci žáků různých věkových skupin,) • podporuje komunikaci s partnerskými školami, a to jak v českém tak cizím jazyce, • učí žáky orientovat se v různých typech schémat, obrázků, grafů a tabulek a získávat z nich údaje, • vede žáky k tomu, aby po své prezentaci hodnotili svoji práci (podle návodných kritérií), aby byli schopni adekvátně reagovat na hodnocení ostatních a aby byli schopni přijmout případnou kritiku, • učí žáky, v případě potřeby, uplatňovat obrannou komunikaci proti manipulaci a násilí, k ovládnutí dovedností asertivního jednání.
Kompetence sociální a personální	Žák je schopen: • domluvit se na společném konání (s tím souvisí pravidla, povinnosti, uvědomění si své zodpovědnosti), • naplánovat a dodržovat dohodnutý postup (respekt k ostatním členům), • pojmenovat svoje emoce v daném okamžiku, • respektovat přidělenou roli. Učitel: • u žáků rozvíjí schopnost spolupracovat respektovat práci vlastní a druhých, • používá pozitivní motivace, navozuje atmosféru důvěry a spolupráce, • vede žáky k tomu, aby byli schopni využívat skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení, aby byli schopni nabídnout pomoc nebo o ni požádat, ocenit zkušenosti druhých i svoje a čerpat poučení ze spolupráce, • ukazuje sociální kompetence na praktických cvičeních a úkolech, využívá k tomu modelové situace, • vede žáky ke schopnosti střídat role ve skupině (s různou mírou odpovědnosti), • učí žáky vytvářet, reflektovat a případně aktualizovat pravidla,

Výchovné a vzdělávací strategie	
	na kterých se sami podílí a následně je respektovat, • eliminuje vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, • se podílí na vytváření příjemné atmosféry při práci v týmu.
Kompetence občanské	Žák je schopen: • dodržovat a respektovat společností dohodnuté normy/pravidla, • vcítit se do role druhého (empatie) a jednat tak, aby svým jednáním neohrožoval druhé, • vytvářet si postoje na základě mravnosti a morálky, • rozpoznat špatné modely jednání (např. extrémistické projevy) a upozornit na ně, • sjednotit své zájmy zájmům skupiny a konat ve prospěch skupiny, • podílet se na budování školní demokracie (třídní samospráva, školní parlament, komunitní rada), • ustoupit se svých požadavků ve prospěch skupiny, • hodnotit různé situace, události, formy jednání z různých úhlů pohledu, • respektovat, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého. Učitel: • připravuje žáky k tomu, aby si uvědomovali svoji svobodu a z toho vyplývající zodpovědnost k sobě a k ostatním, aby si uvědomovali svá práva a povinnosti, • se spolupodílí na vytváření pravidel chování – školní řád navazuje na pravidla vytvořená ve třídách,) • učí žáky respektovat individuální rozdíly, národnostní, kulturní apod., • ukazuje na praktických příkladech, jak se správně rozhodnout v dané situaci a přijmout odpovědnost za své rozhodnutí, • vede žáky k tomu, aby si uvědomovali svoje práva a povinnosti nejen doma a ve škole, ale i 'běžném' životě, • vede žáky k uvědomování si kulturního a historického dědictví naší země (uvědomění si vlastní identity), k poznávání zvyků a tradic v různých částech světa a respektování jich, • svým osobním příkladem vede žáky k zapojení se i do mimoškolních/komunitě prospěšných aktivit, • na názorných a modelových příkladech ukazuje žákům, jak rozpoznat názory a postoje odporující základním demokratickým principům, • vede žáky k rozpoznání kvality od kýče a bulváru, • zapojuje žáky do evropských projektů – seznamuje s kulturou jiných národů.
Kompetence pracovní	Žák je schopen: • plnit zadané úkoly na maximum (rozpoznat své limity), • naplánovat a vybrat vhodný postup při různých druzích práce, • pracovat podle návodu,

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• osvojovat si vhodné pracovní návyky, • aktivně se zapojovat do školních akcí, • dodržovat pravidla bezpečnost práce tak, aby neohrozil sebe ani ostatní, • vážit si práce druhých, • rozpoznat porušení zásad bezpečnosti, • rozpoznat a ocenit kvalitní práci svoji i druhých, • využívat při práci získaných zkušeností, • reflektovat svoje možnosti při volbě budoucího povolání. Učitel: • pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své pracovní schopnosti i reálné možnosti,) • vede žáky k organizování a plánování vzdělávání, • vede žáky k tomu, aby byli schopni posoudit své reálné možnosti (sebehodnocení), • ukazuje žákům, jak uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci, • motivuje žáky k aktivnímu zapojení do všech činností ve škole, • doplňuje výuku praktickými exkurzemi, • podporuje žáky v jejich zájmech v jejich osobním rozvoji, • vede žáky k přizpůsobení se pracovním podmínkám a prostředí, k plánování činností, k jejich úspěšnému provedení a vyhodnocení, • stanovuje se žáky kritéria kvalitní práce, • podporuje osobní přínos každého žáka, • vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, • na osobním příkladu ukazuje pravidla, které je potřebné dodržovat při různých formách práce, • zahrnuje do výuky takové aktivity, které vedou k tomu, že žáci pracují samostatně i ve skupině, že si přichází na to, že často k výsledku vede více cest a prožívají radost ze své práce.
Kompetence digitální	Žák je schopen: • ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, • využívat digitální zařízení při učení i při zapojení do života školy a do společnosti • samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah • volit k tomu postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty • vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků • využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost • seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání • předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních • jednat eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí Učitel: • pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pedagogický sbor spolupracuje se školním poradenským pracovištěm, aby zmírnil nebo eliminoval dopad obtíží žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučování a chování ve škole i na školou pořádaných akcí. Vytváří a konzultují metody, organizaci a hodnocení těchto žáků.

Pravidla pro uplatnění podpůrného opatření prvního stupně

Podpůrné opatření prvního stupně poskytujeme žákům, kteří projevují potřebu úpravy ve vzdělávání, školských službách nebo zapojení v kolektivu. Dokument Plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) zpracováváme ve spolupráci s ostatními vyučujícími s cílem navrhnout a vypracovat vhodné metody a formy práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Za vytvoření PLPP zodpovídá třídní učitel, výchovný poradce školy vede evidenci PLPP a podílí se na jeho tvorbě i vyhodnocení. S PLPP třídní učitel seznámí rodiče, kteří svým podpisem stvrdí, že jsou s jeho cíli srozuměni a budou se na plnění podílet. Vyhodnocení může být zcela individuální, nejpozději však do tří měsíců od jeho vzniku, s tím, že pokud jsou vzdělávací potřeby žáka naplněny, může být i nadále dle PLPP vzděláván. Pokud nejsou vzdělávací potřeby žáka naplněny, konzultují se další možnosti s rodiči ve spolupráci s pracovníky Školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Pravidla a průběh uplatňování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Naší snahou je v rámci uplatnění podpůrných opatření druhého až pátého stupně, která poskytujeme na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaných souhlasem zákonného zástupce žáka, poskytnout žákovi podporu a vytvořit podmínky, aby vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami vedlo k naplňování jeho maximálních vzdělávacích možností.

Pravidla pro vypracování IVP

Na základě Doporučení školského poradenského zařízení a po písemné žádosti zákonného zástupce žáka, sestaví třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími bezodkladně Individuální vzdělávací plán (IVP), který konzultuje s ŠPP a školským poradenským zařízením. IVP se vytváří vždy na období školního roku a je minimálně dvakrát ročně konzultován se zákonnými zástupci žáka a ostatními vyučujícími. Obsah, formy a metody odpovídají vzdělávacím potřebám a možnostem žáků, které jsou specifikovány v IVP a mohou být v průběhu školního roku upravovány.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník. Bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodické podpory na Metodickém portále RVP.CZ.

Předmět Speciálně pedagogické péče:

Předmět Speciálně pedagogické péče (SPP) je začleněn jako forma intervence. Je možné jej poskytovat již od 2. stupně podpůrných opatření. Zařazení předmětu Speciálně pedagogické péče probíhá na základě doporučení ŠPZ. Výuka je realizována podle Přílohy 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. jako individuální nebo skupinová s maximálním počtem 4 žáci ve skupině. Předmět SPP jako vyučovací předmět je realizován v disponibilních hodinách daných rámcovým učebním plánem příslušného rámcového vzdělávacího programu a započítává se do maximálního počtu povinných vyučovacích hodin stanovených v souladu s § 26 odst. 2 školského zákona příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Předmět SPP je zajištěn speciálním pedagogem školy nebo pedagogickými pracovníky s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky. Vzdělávací obsah tohoto předmětu není určen, protože se jedná o předmět, který je uzpůsoben přímo individuálními potřebami určitého žáka.

Oblasti předmětů speciálně pedagogické péče

Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. poskytuje následující výčet oblastí předmětů speciálně pedagogické péče:

- řečová výchova
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- zraková stimulace
- rozvíjení sluchového vnímání
- prostorová orientace
- rozvoj sluchového vnímání, prostorové orientace a nácvik relaxačních technik pomocí muzikoterapie
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

Tento výčet je otevřený a náplň předmětu bude vycházet z doporučení ŠPZ.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Do výchovně vzdělávací práce mohou být zapojené i jiné subjekty (Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogická centra, Středisko výchovné péče, a jiné), které ve spolupráci s ŠPP a třídním učitelem spoluvytváří kooperující podmínky v zájmu co nejhodnější podpory žáka.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby ve škole zajišťuje školní poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog a poradce pro volbu povolání.

Výchovný poradce je hlavním koordinátorem v oblasti spolupráce rodičů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálním pedagogem a jednotlivými učiteli. Na základě přesné diagnostiky poradenského zařízení jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Třídní učitel sestavuje a zodpovídá za tvorbu PLPP a IVP.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci krizového chování – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v oblasti prevence rizikového chování či řešení již nastalých situací, které by mohly ohrozit zdravý rozvoj žáka,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi,
- poskytování kariérové poradenství žákům a rodičům žáků; zajišťování organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání.

Výchovný poradce:

- eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, podává ve spolupráci s třídními učiteli návrhy na jejich vyšetření, seznamuje s výsledky vyšetření ihned třídní učitele, na pedagogických poradách všechny vyučující,
- sleduje výsledky práce vyučujících v této oblasti, informuje o nich ředitelku školy, pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace), podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy, nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem,
- poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem, podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči, ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními učiteli vypracovává pro žáky s přiděleným podpůrným opatřením IVP.

Poradce pro volbu povolání

- vede agendu spojenou s přijímacím řízením žáků na střední školy, poskytuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků.

Metodik prevence:

- vytváří ve spolupráci s pedagogy „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok, koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě, kurátorem pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence krizového chování, využívá vybrané programy.

Speciální pedagog:

- depistážní činnost: vyhledávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče, diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb včetně shromažďování údajů o dítěti, osobní a rodinné anamnézy, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
- vytyčení hlavních problémů dítěte, provádění, eventuálně zajištění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce s dítětem (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činnosti reedukační, kompenzační, stimulační),
- provádění, eventuálně zajištění speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, činností reedukačních, kompenzačních či stimulačních se skupinou dětí,
- participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (ve spolupráci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci dítěte, s dítětem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř a vně školy),
- průběžné vyhodnocování účinnosti navržených opatření, dle potřeby navržení a realizace úprav, úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů, speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro děti, zákonné zástupce a pedagogy školy,
- participace na kariérovém poradenství – volba vzdělávací cesty dítěte, individuální provázení, konzultace s pracovníky specializovaných poradenských a dalších pracovišť,
- metodické činnosti pro pedagogy školy – specifika výuky a možnosti žáků dle druhu a stupně zdravotního postižení, návrhy metod a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů, koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

Kvalitní předškolní vzdělávání – tvorba 'dětských portfolií'. Dny otevřených dveří pro budoucí

prvňáčky – seznámení dětí se školním prostředím. Přípravné kurzy pro budoucí prvňáčky – kurzy probíhají jednou měsíčně po jedné hodině (po ukončení zápisu do první třídy). Cílem kurzů je příjemnou formou připravit děti do školy a rozvíjení jejich vědomostí a dovedností, které jsou předpokladem pro zdárné zvládnutí výuky v prvním ročníku. Využívání relaxačních chvil. Změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky s e zřetelem k potřebám žáků. Individuální a diferencovaný přístup učitelů ke každému žákovi. Odborné působení speciálního pedagoga. Vytváření dvouměsíčních individuálních vzdělávacích plánů pro integrované žáky. Střídání forem a činností během výuky. U mladších žáků využívání skupinové výuky. Postupný přechod k systému kooperativní výuky. V případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

v oblasti metod výuky:

Podpůrné výukové metody a techniky např.střídání metod,řešení typových úloh a problémů. Metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi. Respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí zadaných úkolů. Partnerská spolupráce se zákonnými zástupci. Pomoc zákonným zástupcům např. formou odborných konzultací, tématických přednášek, doučováním dětí, kariérovým poradenstvím atd. Zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění. Žáci dle přiznaného podpůrného opatření mají právo bezplatně užívat při vzdělávání speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky poskytované školou. Vzdělávání pedagogického sboru. Široká nabídka volnočasových aktivit. Komunitní spolupráce – otevřenost školy vůči komunitě.

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

dělená hodina - reedukace SPUCH

v oblasti hodnocení:

Při hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se přihlíží k povaze SVP. Využíváme různých forem hodnocení, práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému. Důraz klademe především na sebehodnocení. Hodnocení chápeme nejen jako vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale především jako posílení jeho motivace pro další vzdělávání. Na 1. stupni se využívá slovní hodnocení žáků.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

nácvik sociální komunikace, rozvoj grafomotorických dovedností, logopedická péče, řečová výchova, rozumění mluvené i psané řeči a její produkci, rozvíjení sluchového vnímání, prostorová orientace

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zajišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje základní škola se školským poradenským zařízením a na základě Doporučení odborného vyšetření sestavuje a realizuje PLPP nebo IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být zařazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

PLPP pro 1. stupeň přiznané podpory sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, za pomoci výchovného poradce a školského poradenského zařízení nejdéle na dobu tří měsíců. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných metod a forem práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Za PLPP zodpovídá třídní učitel a má písemnou podobu. Jeho vyhodnocení provádí třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a výchovným poradcem. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Žákům talentovaným a mimořádně nadaným je věnována specifická individuální péče. Po dohodě s rodiči žáka i se žákem samotným jsou mu zadávány úkoly, které svým obsahem a náročností rozvíjí jeho nadání i posilují kompetence k učení. Žáci talentovaní i mimořádně nadaní jsou školou podporováni v účasti na různých předmětových soutěžích, projektech, mohou se podílet na činnostech žákovského parlamentu, na vytváření školního časopisu atd. K jejich dalšímu rozvoji slouží i široká nabídka zájmových kroužků.

Na základě Doporučení školského poradenského zařízení a po písemné žádosti zákonného zástupce žáka, sestaví třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími bezodkladně Individuální vzdělávací plán (IVP), který konzultuje s ŠPP a školským poradenským zařízením. IVP se vytváří vždy na období školního roku a je minimálně dvakrát ročně konzultován se zákonnými zástupci žáka a ostatními vyučujícími. Obsah, formy a metody odpovídají vzdělávacím potřebám a možnostem žáků, které jsou specifikovány v IVP a mohou být v průběhu školního roku upravovány.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Pedagogicko-psychologická poradna

Speciálně pedagogické centrum

Zodpovědné osoby a jejich role:

Poradenské služby ve škole zajišťuje školní poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog a poradce pro volbu povolání.

Výchovný poradce je hlavním koordinátorem v oblasti spolupráce rodičů žáků nadaných i mimořádně nadaných, speciálním pedagogem a jednotlivými učiteli. Na základě přesné diagnostiky poradenského zařízení jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Třídní učitel sestavuje a zodpovídá za tvorbu PLPP a IVP.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

předčasný nástup dítěte ke školní docházce: V případě doporučení školského poradenského zařízení je možné realizovat na naší škole předčasný nástup dítěte ke školní docházce.

účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole: Nadaní žáci mohou na základě Doporučení školského poradenského zařízení navštěvovat některé předměty ve vyšším ročníku školy. Posléze mohou být zařazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka

obohacování vzdělávacího obsahu: Je voleno podle charakteru jejich nadání. Cílem je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb.

zadávání specifických úkolů, projektů: Nadaní žáci se podílí na tvorbě školního časopisu, na činnostech žakovského parlamentu a na dalších školních projektech.

příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol: Mohou se účastnit různých soutěží a olympiád v krajských nebo celostátních kolech.

nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit: Škola poskytuje širokou nabídku volnočasových aktivit z mnoha různých oborů.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	Hv , M , Pč , Vv , Čj , NS	Hv , M , Pč , Vv , Čj , NS						Inf	
Sebepoznání a sebepojetí	Hv , Tv , Čj , NS	Hv , Tv , Vv , Čj , NS							
Seberegulace a sebeorganizace	Tv , Čj , NS	Tv , Vv , Čj , NS							
Psychohygiena	Hv , Tv , Čj , NS	Hv , Tv							
Kreativita	Hv , M , Vv , Čj	Hv , M , Vv , Čj , NS						Inf	
Poznávání lidí	Čj , NS	NS						Inf	
Mezilidské vztahy	Pč , Tv , NS	Tv , NS							Pč
Komunikace	Tv , Čj , NS	Tv , Vv , Čj , NS							
Kooperace a kompetice	Hv , M , NS	Hv , M , Vv , NS							
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M , Pč , NS	M , Pč , NS							
Hodnoty, postoje, praktická etika	NS	NS						Inf	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	Pč , Tv , Vv , NS	Pč , Tv , Vv , NS	Vv , NS	NS		F , Hv	F , Hv	F , Hv	F , Hv , Ov
Občan, občanská společnost a stát	NS	NS	Vv	Pč , NS	Pč , Tv , Vv , NS	F , Hv , Ov	D , F , Hv , Ov , VkZ , Vv	F , Hv , Vv	D , F , Hv , Ov
Formy participace občanů v politickém životě				NS	NS			Ov	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	NS			NS	Čj , NS		D , Ov		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá	Tv	Tv	Pč , Vv , Čj , Aj	Hv , M , Pč , Vv	Hv , Vv , Čj , Aj	F , Hv , Ov , Čj	F , Hv , Inf , Ov	F , Hv , Ch , Čj	D , F , Hv , Vv ,

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
				Čj, Aj, NS	NS	Aj	, P, Z, Čj, Aj	Aj, Nj	Z, Čj, Aj, Nj
Objevujeme Evropu a svět			Aj	Čj, Aj	M, Pč, Čj, Aj, NS	Hv, M, P, Z, Čj, Aj	Hv, Inf, M, Čj, Aj, Nj	Hv, Inf, P, Z, Čj, Aj, Nj	Hv, P, Z, Čj, Aj, Nj
Jsme Evropané			Pč	Čj	Čj	Hv, VkZ, Čj	D, Hv, Inf, VkZ, Čj	D, Hv, P, Z, Čj, Nj	Hv, Ov, P, Z, Čj, Nj
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference	NS	Čj, NS	NS	Hv, OSV, Vv	Hv, OSV, NS	Hv, OSV, Vv, Čj	Hv, Inf, Ov, OSV, Čj	Hv, OSV, Čj, Nj	Hv, OSV, Čj, Nj
Lidské vztahy	Hv, Vv, NS	Hv, Pč, NS	Hv, Aj, NS	Hv, OSV, Čj, Aj, NS	Hv, OSV, Čj, NS	D, F, Hv, OSV, Čj, Aj, DIY	F, Hv, Inf, Ov, OSV, Pč, Čj, Aj, Nj, DIY	F, Hv, OSV, Vv, Čj, Aj, Nj, DIY	F, Hv, OSV, Vv, Čj, Nj, DIY
Etnický původ		NS	Aj	OSV, NS	OSV, Vv, NS	Hv, OSV, Čj	Hv, Inf, OSV, Z, Čj	Hv, OSV, Čj, Nj	Hv, OSV, Čj, Nj
Multikulturalita	Hv, NS	Hv, NS	Hv, Aj, NS	Hv, Aj, NS	Hv, Čj, NS	F, Hv, OSV, VkZ, Čj, Aj	F, Hv, Inf, OSV, Vv, Z, Čj, Aj, Nj	F, Hv, OSV, Čj, Nj	F, Hv, OSV, Čj, Aj, Nj
Princip sociálního smíru a solidarity	NS	NS	Vv	OSV	OSV	Hv, OSV, Čj	Hv, Inf, OSV, VkZ, Z, Čj	Hv, OSV, Čj, Nj	Hv, OSV, Čj, Nj
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy	M, NS	M, NS	M, Vv, NS	M, Pč, Vv, NS	Pč, NS	Pč, Z	P	Z	P, Z
Základní podmínky života	NS	NS	NS	NS	NS	F, P, VkZ, Z	F, P	F, Ch	F, Pč, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	NS	Vv, NS	NS	M, Vv, NS	Tv, Vv, NS	F, Vv, Z	F, Pč, Z	D, Ch, Ov, P, Vv	Ch, Pč, P, Vv, Z
Vztah člověka k prostředí	Tv, NS	Tv, Vv, NS	Pč, NS	Vv, NS	Inf, NS	D, Hv, Inf, M, P, Tv, VkZ, Vv, Z	Hv, Ov, Tv, VkZ, Z, Čj	F, Hv, Ch, P, Tv, Vv, Z, Čj	D, F, Hv, Ch, Inf, Ov, Tv, Vv, Z
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Tv , Čj , NS	Čj , Aj , NS	Vv , Čj , Aj	F , VkZ , Z , Čj , DIY	D , F , P , VkZ , Čj , Aj , DIY	F , Ch , P , Čj , Aj , DIY	F , Ch , Ov , Čj , Aj , DIY
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			NS	Čj , Aj	Čj , Aj , NS	Hv , Z , Čj	Hv , Ov , Čj , Aj	Hv , Čj , Aj	Hv , Ch , Čj , Aj
Stavba mediálních sdělení	Hv	Hv	Hv	Pč	Aj	Z , Čj	VkZ , Čj , Aj	Čj , Aj	Čj , Aj
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	Hv	Hv , Čj	Vv , Aj	Aj	Hv , Vv , Čj , DIY	Hv , Čj , DIY	Hv , Čj , DIY	Hv , Čj , DIY
Fungování a vliv médií ve společnosti		NS		NS	Inf , NS	Hv , Inf , Čj	Hv , Čj , Aj	Hv , Čj , Aj	Hv , Inf , Čj , Aj
Tvorba mediálního sdělení				Aj	Pč , Aj	Z , Čj , Aj	VkZ , Čj , Aj	Vv , Čj , Aj	Vv , Aj
Práce v realizačním týmu	M	M	M	M		Z , Čj , DIY	Čj , DIY	Čj , DIY	DIY

3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
Aj	Cizí jazyk
Ch	Chemie
Čj	Český jazyk
D	Dějepis
DIY	Do it yourself
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Inf	Informatika
M	Matematika
Nj	Další cizí jazyk
NS	Náš svět
OSV	Osobnostně sociální výchova
Ov	Občanská výchova
P	Přírodopis
Pč	Pracovní činnosti
Tv	Tělesná výchova
VkZ	Výchova ke zdraví
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6	33+4	4+1	4	4	3+1	15+2
	Cizí jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	4	4	4	3+1	15+1
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Náš svět	2	2	2	2	3	11					
Člověk a společnost	Dějepis							2	1	1+1	2	6+1
	Občanská výchova							1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika							1	2	2	1+1	6+1
	Chemie									2	1+1	3+1
	Přírodopis							2	2	1+1	1	6+1
	Zeměpis							1	2	1+1	1	5+1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	10+5	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví							1	1			2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	1	0+1	0.5	0.5	2+1

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	Volba povolání									0.5	0.5	1
Ostatní předměty	Osobnostně sociální výchova				0+1	0+1	0+2	0+1	0+1	0+1	0+1	0+4
Volitelné předměty								0+1	0+1	0+1	0+2	0+5
	• Seminář z Čj • Seminář z M • Výtvarný seminář • Svět médií • Dějepis v AJ • Sportovní hry • Fotbal • Do it yourself											
Celkem hodin		21	21	24	26	26	102+16	29	30	32	31	104+18

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Dějepis

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Fyzika

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Hudební výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Chemie

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Informatika

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Matematika

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Občanská výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Pracovní činnosti

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Přírodopis

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Tělesná výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Výchova ke zdraví

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Výtvarná výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Zeměpis

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Český jazyk

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Cizí jazyk

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Další cizí jazyk

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Náš svět

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
8	8	8	7	6	5	4	4	4	54
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vzdělávání ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Vede k užívání různých zdrojů informací, jako jsou slovníky, encyklopedie a katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vzdělávání. Český jazyk je předmět, který se vyučuje po celou dobu základní školní docházky. Je jedním z hlavních vyučovacích předmětů. Žáci se budou učit pomocí nejrůznějších klasických i alternativních metod. Výuka směřuje k tomu, aby byli schopni číst s porozuměním a se získanými informacemi mohli dále pracovat. Aby byli schopni vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění. Aby používali jazyk ve správné podobě mluvené a psané. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Budeme zařazovat krátkodobé i dlouhodobé projekty, upozorňovat na mezipředmětové souvislosti s humanitními i přírodovědnými předměty. Během výuky a procvičování učiva budou využívány všechny pomůcky dostupné ve škole a bude se využívat i programové vybavení školy.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> • čtení, • naslouchání, • mluvený projev, • psaný projev. <u>Jazyková výchova:</u>

Název předmětu	Český jazyk
	• zvuková stránka jazyka, • slovní zásoba a tvoření slov, • tvarosloví, • skladba, • pravopis, • obecné poučení o jazyce. <u>Literární výchova:</u> • poslech literárních textů, • zážitkové čtení a naslouchání, • tvořivé činnosti s literárním textem, • základní literární teorie a historie, • literární druhy a žánry. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na: • rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, • vyjádření reakcí a pocitů žáků, • pochopení role v různých komunikačních situacích, • orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama, • porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, • poznání záměru autora, hlavní myšlenky, • vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, • využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s dramatickou výchovou (literatura, sloh), dějepisem (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), informačními a komunikačními technologiemi (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...). Předmětem prolínají průřezová témata: OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,... VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,...).

Název předmětu	Český jazyk
	EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,...). ENV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství. MED – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem. MKV – Češi a národní obrození.
Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Učitel:</u> • vede žáky k vyhledávání a třídění informací, • vede žáky k užívání správné terminologie, • zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, • sleduje při hodině pokrok všech žáků. <u>Žáci:</u> • vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků, • osvojují si základní jazykové a literární pojmy, • kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich. Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, • vede žáky k plánování postupů. <u>Žáci:</u> • vyhledávají informace vhodné k řešení problému, • využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, • samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení, • uvážlivě rozhodují. Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,

Název předmětu	Český jazyk
	• vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, • vede žáky k výstižné argumentaci. <u>Žáci:</u> • formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně, • naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují, • účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory, • rozumí různým typům textů a záznamů, • využívají informačních a komunikačních prostředků. Kompetence sociální a personální: <u>Učitel:</u> • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, • dodává žákům sebedůvěru, • vede žáky k dodržování pravidel. <u>Žáci:</u> • účinně spolupracují ve skupině, • podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, • věcně argumentují. Kompetence občanské: <u>Učitel:</u> • zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní, • motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, • motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví. <u>Žáci:</u> • respektují přesvědčení druhých lidí, • chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, • aktivně se zapojují do kulturního dění, • mají pozitivní postoj k uměleckým dílům. Kompetence pracovní:

Název předmětu	Český jazyk
	<u>Učitel:</u> • vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, • vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, • vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou. <u>Žáci:</u> • dodržují hygienu práce, • dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou, • využívají svých znalostí v běžné praxi. Kompetence digitální: <u>Učitel:</u> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <u>Žáci:</u> • využívají digitální zařízení při učení • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce • předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Český jazyk	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Český jazyk	1. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
orientace na ploše i v prostoru	orientuje se na ploše papíru	
hygienické návyky při psaní	používá správné držení těla i pera při psaní	
technika psaní	píše správné tvary písmen a číslic	
	správně spojuje písmena	
technika čtení	čte písmena tiskací abecedy	
	čte psací písmena	
	rozumí čtenému textu	
	postupně přechází od hláskování k plynulému čtení	
plynulé a pozorné čtení	čte písmena tiskací abecedy	
	čte psací písmena	
	rozumí čtenému textu	
	postupně přechází od hláskování k plynulému čtení	
sluchové odlišení hlásek	provádí sluchovou analýzu a syntézu	
	rozdělí první a postupně všechny hlásky ve slově	
	odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	
	sestavuje z hlásek slova	
	doplňuje do slov chybějící hlásky	
literární texty a dojmy z těchto textů	čte knihy adekvátní věku	
	reprodukuje text vlastními slovy	
přednes literárních textů	přednáší vhodně zvolené básně	
reprodukce textu	čte knihy adekvátní věku	
	reprodukuje text vlastními slovy	
výtvarný doprovod textu	doplní text vhodnou ilustrací	

Český jazyk	1. ročník	
		správně seřadí obrázkovou osnovu příběhu
dramatizace		zvládá jednoduchou dramatizaci textu
poslech		poslouchá soustředěně mluvené slovo i čtený text
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání; organizace vlastního času		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
doplní text vhodnou ilustrací	-->	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: používá barvy a tvary v realistickém vidění
čte písmena tiskací abecedy	<--	Cizí jazyk -> 3. ročník -> ovládá slovní zásobu jednotlivých témat a umí adekvátně reagovat na otázky,
čte písmena tiskací abecedy	<--	Cizí jazyk -> 4. ročník -> vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
čte písmena tiskací abecedy	<--	Cizí jazyk -> 5. ročník -> vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu
čte písmena tiskací abecedy	<--	Cizí jazyk -> 7. ročník -> Rozšiřuje si znalosti fonetických pravidel
čte písmena tiskací abecedy	<--	Cizí jazyk -> 8. ročník -> Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka
čte písmena tiskací abecedy	<--	Cizí jazyk -> 9. ročník -> Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka
sestavuje z hlásek slova	<--	Matematika -> 1. ročník -> zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20
poslouchá soustředěně mluvené slovo i čtený text	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> pozná a naučí se vybrané písně,
čte písmena tiskací abecedy	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, linky, tvary)
píše správné tvary písmen a číslic	<--	Pracovní činnosti -> 1. ročník -> mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír

Český jazyk	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Naslouchání druhým		pozorně sleduje mluvčího a dokáže reagovat
zpráva, oznámení		vyřídí jednoduchý vzkaz
technika mluveného slova		pečlivě vyslovuje všechny hlásky
výslovnost		pečlivě vyslovuje všechny hlásky
		správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem
pozorné a soustředěné naslouchání		pozorně sleduje mluvčího a dokáže reagovat

Český jazyk	2. ročník	
jednoduchý písemný projev		dokáže písemně zaznamenat slyšený text vhodné obtížnosti provádí opis i přepis a dokáže si opravit chyby, dodržuje úpravu psaného textu i při zvyšující se rychlosti psaní
rozhovor		zvládá běžné komunikační situace - pozdraví, omluví se, poděkuje...
záznam slyšeného		dokáže písemně zaznamenat slyšený text vhodné obtížnosti provádí opis i přepis a dokáže si opravit chyby, dodržuje úpravu psaného textu i při zvyšující se rychlosti psaní
vyjadřování závislé na situaci		vyjádří své přání, požádá o pomoc
pozdrav		zvládá běžné komunikační situace - pozdraví, omluví se, poděkuje...
omluva		zvládá běžné komunikační situace - pozdraví, omluví se, poděkuje...
poděkování		zvládá běžné komunikační situace - pozdraví, omluví se, poděkuje...
prosba		zvládá běžné komunikační situace - pozdraví, omluví se, poděkuje...
komunikační pravidla rozhovoru		zvládá běžné komunikační situace - pozdraví, omluví se, poděkuje... zná pravidla rozhovoru
úprava textu		dokáže písemně zaznamenat slyšený text vhodné obtížnosti provádí opis i přepis a dokáže si opravit chyby, dodržuje úpravu psaného textu i při zvyšující se rychlosti psaní
slova a jejich význam		poznává význam slov, odliší podobně znějící slova,
poslech		poslouchá soustředěně mluvené slovo i čtený text
stavba slova		u jednoduchých slov odliší kořen, předponu, příponu a koncovku slova najde slova příbuzná
slova jednoznačná a mnohoznačná		určí, zda jde o slova jednoznačná nebo mnohoznačná,
synonyma, antonyma, homonyma		umí najít slova opačného i stejného významu
slova nadřazená a podřazená		najde slova nadřazená, podřazená a souřadná
slovní druhy		seznamuje se se slovními druhy určí slovní druh u vybraných slov v základním tvaru
tvary slov		určí slovní druh u vybraných slov v základním tvaru
pravopis lexikální, morfologický a syntaktický		píše a odůvodňuje i/i, y/ý v měkkých a tvrdých slabikách správně používá ú/ů v jednoduchých případech správně používá dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě v jednoduchých případech

Český jazyk	2. ročník	
		ví, kdy psát velké písmeno na začátku slova
druhy vět podle postoje		rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího v psaném i mluveném projevu
vypravování, mimojazykové prostředky		vypravuje jednoduchý příběh (slyšený, čtený, vlastní)
literární texty a dojmy z těchto textů		sleduje dramaturgii vhodných literárních děl, vyjadřuje dojmy z textu
literární druhy a žánry		seznamuje se s krátkými texty (říkanky, rozpočítadla, hádanky)
		pozná pohádku
verš, rým		odliší prózu a verše
modulace řeči		správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem
reprodukce poslouchaného textu		dokáže vyprávět slyšený příběh
technika čtení		čte správnou intonací
plynulé a pozorné čtení		čte správnou intonací
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k		

Český jazyk	2. ročník	
druhým lidem		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího v psaném i mluveném projevu	<--	Cizí jazyk -> 3. ročník -> tvoří jednoduché věty,
seznamuje se se slovními druhy	<--	Cizí jazyk -> 3. ročník -> umí používat osobní zájmena.
pozná pohádku	<--	Matematika -> 2. ročník -> řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy
seznamuje se s krátkými texty (říkanky, rozpočítadla, hádanky)	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> pozná a naučí se vybrané písně,
sleduje dramaturgické vzhledy literárních děl, vyjadřuje dojmy z textu	<--	Výtvarná výchova -> 2. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podnětené sluchovými zážitky - poslechem nebo četbou, interpretuje podle schopností různá vizuálně obrazná vyjádření
pozná pohádku	<--	Výtvarná výchova -> 2. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: pracuje se sádrou nebo moduritem, nakreslí zážitek z divadelního nebo filmového představení

Český jazyk	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
modulace řeči		správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem při vypravování volí vhodnou mimiku a gesta

Český jazyk	3. ročník	
slova a jejich význam		poznává význam slov, odliší podobně znějící slova třídí slova podle zobecněného významu
nonverbální jazykové prostředky		při komunikaci používá mimiku a gesta při vypravování volí vhodnou mimiku a gesta
vyplnění tiskopisu		umí vyplnit jednoduchý tiskopis
blahopřání, pozvánka, dopis, pohlednice, pozdrav		napíše adresu, blahopřání, pozdrav, pozvánku, vzkaz, dopis
tvorba osnovy příběhu		píše jednoduché zápisy v ostatních předmětech sestaví jednoduchou osnovu vypravování
jednoduché vypravování, popis, mimojazykové prostředky		zvládá jednoduchý popis
záznam slyšeného		píše jednoduché zápisy v ostatních předmětech
technika čtení		čte správnou intonací zvládne tiché čtení
plynulé a pozorné čtení		zvládne tiché čtení
orientace v textu		orientuje se v textu (odstavce, věty)
klíčová slova		orientuje se v textu (odstavce, věty) umí v textu vyhledávat důležité informace
věta jednoduchá		sestaví holou větu sestaví jednoduchou rozvitou větu
souvětí		z vět vytváří jednoduchá souvětí
základní skladební dvojice		seznamuje se se základní skladební dvojicí
pravopis lexikální, morfologický a syntaktický		užívá správné tvary podst. a příd. jmen a sloves sestaví holou větu sestaví jednoduchou rozvitou větu z vět vytváří jednoduchá souvětí
spisovatel, básník, ilustrátor, knihovna		seznamuje se s dětskou literaturou seznamuje se s knihovnou
vyjmenovaná slova		uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

Český jazyk	3. ročník	
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> ovládá techniku řeči
správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)
seznamuje se s dětskou literaturou	<--	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - (objekty, objemy), správně drží tužku a provádí uvolňovací cvičení, umí kreslit jednoduché linie
seznamuje se s dětskou literaturou	<--	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: poznává významné ilustrátory dětských knih.
zvládá jednoduchý popis	<--	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zná pravidla sportovních her
při vypravování volí vhodnou mimiku a gesta	<--	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zná nevhodné činnosti ohrožující jeho zdraví
správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> ovládá techniku řeči
správně vyslovuje a vhodně pracuje s hlasem	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)

Český jazyk	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Komunikace		výstižně a stručně telefonuje
osnova textu		sestavuje osnovu projevu, člení text na odstavce
písemná komunikace		píše správně po stránce obsahové a formální: různé druhy popisů, vypravování s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek, dopis s vhodným oslovením a správnou adresou
žánry písemného projevu		píše správně po stránce obsahové a formální: různé druhy popisů, vypravování s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek, dopis s vhodným oslovením a správnou adresou
praktické i věcné čtení		zlepšuje a docvičuje plynulost a techniku čtení
technika čtení		zlepšuje a docvičuje plynulost a techniku čtení
čtení pozorné, plynulé,		zlepšuje a docvičuje plynulost a techniku čtení
znalost orientačních prvků v textu		orientuje se v encyklopedických a jazykových příručkách, pracuje s odborným textem
věcné čtení		orientuje se v encyklopedických a jazykových příručkách, pracuje s odborným textem
čtení jako zdroj informací		orientuje se v encyklopedických a jazykových příručkách, pracuje s odborným textem
Slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, nadřazená, podřazená a souřadná		vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, nadřazená, podřazená a souřadná
základní hygienické návyky při psaní: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		aktivně používá známý pravopis
stavba slova		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka),

Český jazyk	4. ročník	
		správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí
spisovná a nespisovná čeština		spisovnou podobu slov porovnává s užívanými nespisovnými slovy
slovní druhy		v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy
pravopis koncovek u vzorů podstatných jmen		přiřazuje podstatná jména ke vzorům
přiřazování podstatných jmen ke vzorům		přiřazuje podstatná jména ke vzorům
předpony a předložky		rozlišuje předpony a předložky
shoda podmětu s přísudkem		respektuje shodu přísudku s podmětem
časování sloves, určování mluvnických kategorií		časuje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie
základní skladební dvojice		seznamuje se s pojmy podmět a přísudek holý, rozvitý pozná a tvoří přísudek holý, rozvitý rozezná větu jednoduchou a souvětí
věta jednoduchá a souvětí		naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce rozezná větu jednoduchou a souvětí
naslouchání – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami		dokáže reprodukovat přiměřeně složitý text a zapamatovat si podstatné informace
základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),		ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace
vyjadřování závislé na komunikační situaci		ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace
konflikt a jeho řešení		dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě
manipulace		dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě
prosba, omluva		dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě
zvuková stránka jazyka		ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace
čtení a naslouchání		souvisle vypravuje o přečteném textu, je schopen vyjádřit své názory a pocity
přednes		přednáší vhodné literární texty z paměti
volná reprodukce textu		vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení
vlastní ilustrace		vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či

Český jazyk	4. ročník	
		televizního představení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	-->	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: vědomě se zaměřuje na projev vlastních životních

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		zkušeností v návaznosti na komunikaci
vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	-->	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev
dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> kultivovaně zvládá konflikty
ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)
v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy	<--	Cizí jazyk -> 4. ročník -> obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka
časuje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie	<--	Cizí jazyk -> 4. ročník -> aktivně vede rozhovor a podílí se na něm
vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	<--	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev
vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	<--	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: využívá vlastního pohledu na svět - rozezná známé ilustrátory (J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková...)
ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> zvládá objektivní zhodnocení spolužákova i svého výkonu
přednáší vhodné literární texty z paměti	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic
dokáže reprodukovat přiměřeně složitý text a zapamatovat si podstatné informace	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> zná zásady péče o pokojové rostliny
orientuje se v encyklopedických a jazykových příručkách, pracuje s	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> seznámí se s přípravou

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
odborným textem		jednoduchých pokrmů studené kuchyně
dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> kultivovaně zvládá konflikty
ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)

Český jazyk	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
slova a pojmy, význam slov: slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), nadřazená, podřazená a souřadná.
slovo a jeho stavba, tvoření slov		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka)
části slova – kořen, předpona, přípona, koncovka		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka)
slova příbuzná		gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
tvoření slov		gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
odvozování předponami a příponami		gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
změny při odvozování slov		gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
zdvojené souhlásky		gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.

Český jazyk	5. ročník	
přídavná jména odvozená příponou -ský		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka)
předpony s-, z-, vz-		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka)
předložky s, z		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka)
skupiny hlásek bě/bje, pě, mě/mně, vě/vje		rozpozná stavbu slov (kořen, předpona, přípona, koncovka)
dělení slov na konci řádku		gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
tvarosloví – slovní druhy		v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy,
přehled slovních druhů		v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy,
určování slovních druhů		v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy, rozlišuje předpony a předložky,
mluvnické kategorie podstatných jmen		skloňuje podstatná jména podle vzorů,
skloňování podstatných jmen		skloňuje podstatná jména podle vzorů,
druhy přídavných jmen		rozlišuje druhy přídavných jmen a skloňuje je podle vzorů
skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích		rozlišuje druhy přídavných jmen a skloňuje je podle vzorů
časování sloves		časuje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie
shoda přísudku s podmětem		časuje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie ovládá pravidla psaní koncovek sloves ve shodě přísudku s podmětem, prakticky je využívá v psaném projevu.
druhy zájmen		pozná běžně užívaná zájmena a číslovky, určuje jejich druh
skloňování zájmen		pozná běžně užívaná zájmena a číslovky, určuje jejich druh
druhy číslovek		pozná běžně užívaná zájmena a číslovky, určuje jejich druh
skloňování číslovek		pozná běžně užívaná zájmena a číslovky, určuje jejich druh
spisovná a nespisovná čeština		spisovnou podobu slov porovnává s užívanými nespisovnými slovy
skladba věty		určuje základní skladební dvojici.
základní větné členy		určuje základní skladební dvojici.
druhy podmětu a přísudku		rozlišuje podmět vyjádřený a nevyjádřený, vyhledá podmět několikanásobný. rozlišuje přísudek slovesný a jmenný se sponou.
věta jednoduchá a souvětí		rozpozná větu jednoduchou od souvětí. dokáže větu jednoduchou převést na souvětí a opačně. naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce.

Český jazyk	5. ročník	
		vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce.
spojovací výrazy		vyhledá spojovací výrazy, dokáže je doplnit do souvětí podle smyslu.
pravopis: i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova, koncovky podjm, přídjm)		ovládá vyjmenovaná slova, podstatná jména a přídavná jména řadí ke vzorům a tyto znalosti využívá při psaní i/y po obojetných souhláskách.
četba textů		čte odpovídající texty s porozuměním
		interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text
		provádí charakteristiku postav a popis děje
		vyjadřuje vlastní postoj k textu
osnova		rozčleňuje text do osnovy
praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)		rozliší podstatné informace od okrajových, pracuje s nejrůznějšími informačními zdroji,
věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		využívá čtení jako informačního zdroje,
		zaznamená podstatné informace,
		vyhledává klíčová slova a pojmy,
dokončení příběhu		rozlišuje úplné a neúplné sdělení,
		text podle fantazie dokončuje,
vyhledávací čtení		pracuje s nejrůznějšími informačními zdroji,
reprodukce textu		reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta,
praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)		užívá pravidel komunikace,
		respektuje pravidla vedení dialogu,
věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		užívá pravidel komunikace,
		respektuje pravidla vedení dialogu,
základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		dokáže vyjádřit stručně, jasně a logicky vlastní myšlenku – vzkaz adresátovi,
		dbá na správnou výslovnost přiměřenou komunikační situaci,
vyjadřování závislé na komunikační situaci		dokáže vyjádřit stručně, jasně a logicky vlastní myšlenku – vzkaz adresátovi,
		dbá na správnou výslovnost přiměřenou komunikační situaci,
komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu		ovládá jednotlivé komunikační žánry – rozezná je a tvoří,
základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí)		užívá pravidel komunikace,

Český jazyk	5. ročník	
mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)		
mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		využívá správnou intonaci, tempo přiměřené situaci a mimojazykové prostředky, dbá na správnou výslovnost přiměřenou komunikační situaci,
čtení jako zdroj informací		kriticky přistupuje k reklamním sdělením v mediálních prostředcích, chápe jejich podstatu.
základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,
technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)		píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,
žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník)		píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,
vypravování		na základě osnovy, kterou sestaví, napíše krátké vypravování sestavuje jednoduchou osnovu a s její pomocí vlastními slovy vypravuje příběh
čtenářský deník		vede si čtenářský a kulturní deník, kam zaznamenává přečtené knihy, zhlédnutá divadelní představení a filmy – popisuje děj, postavy a vlastní hodnocení,
kulturní deník		vede si čtenářský a kulturní deník, kam zaznamenává přečtené knihy, zhlédnutá divadelní představení a filmy – popisuje děj, postavy a vlastní hodnocení,
poslech literárních textů		na základě přečteného / slyšeného volně reprodukuje obsah sdělení,
zážitkové čtení a naslouchání		přednáší přiměřený literární text, dramatizuje a výtvarně zpracovává texty, tvoří vlastní texty za využití vhodných jazykových prostředků,
tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		přednáší přiměřený literární text, dramatizuje a výtvarně zpracovává texty, tvoří vlastní texty za využití vhodných jazykových prostředků,
literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka		dokáže vysvětlit jednotlivé pojmy, zařadí je do aktivní slovní zásoby,
literární pojmy: divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		dokáže vysvětlit jednotlivé pojmy, zařadí je do aktivní slovní zásoby,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů		

Český jazyk	5. ročník	
a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> porozumí procesu evropské integrace a je sám schopen vyhledat potřebné informace,
gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> stanoví počet obyvatel a jeho členění, posoudí jeho vývoj do budoucna,
gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů,
v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy,	-->	Matematika -> 3. ročník -> zakreslí čísla do 1000 na číselné ose
užívá pravidel komunikace,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace
respektuje pravidla vedení dialogu,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> dodržuje pravidla efektivního rozhovoru
využívá správnou intonaci, tempo přiměřené situaci a mimojazykové prostředky,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> ovládá techniku řeči
dbá na správnou výslovnost přiměřenou komunikační situaci,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)
v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy,	<--	Cizí jazyk -> 5. ročník -> obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka
časuje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie	<--	Cizí jazyk -> 5. ročník -> aktivně vede rozhovor a podílí se na něm
na základě přečteného / slyšeného volně reprodukuje obsah sdělení,	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: poznává funkci a typy písma a jeho využití, vytváří jednoduchou kompozici z písma
užívá pravidel komunikace,	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: komunikuje o obsahu svých děl, zaměřuje se vědomě na projevení vlastní životní zkušenosti v návaznosti na komunikaci
dokáže vyjádřit stručně, jasně a logicky vlastní myšlenku – vzkaz	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Komunikační obsah vizuálně

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
adresátovi,		obrazných vyjádření: vyjádří pocity z výtvarného díla, dokáže porovnat práce svých spolužáků a vyjádřit svůj názor na ně
užívá pravidel komunikace,	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> samostatně obměňuje ustálené varianty her
gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> běžně používá odborné názvosloví a rozumí jim, řídí se jimi (nástupy, rozchody), povely k startu
zaznamená podstatné informace,	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> vyhledá oznámení sportovních událostí na nástěnkách, v tisku, v televizi a na internetu
čte odpovídající texty s porozuměním	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic
pracuje s nejrůznějšími informačními zdroji,	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> množí rostliny odnožemi a řízkováním
užívá pravidel komunikace,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace
respektuje pravidla vedení dialogu,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> dodržuje pravidla efektivního rozhovoru

Český jazyk	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková stránka jazyka: opakování o hláskách		uvede typy hlásek, rozlišuje hlásky znělé a neznělé,
spisovná a nespisovná výslovnost		dokáže interpretovat text na základě poznatků o spisovné výslovnosti, splývání hlásek a spodobě znělosti,

Český jazyk	6. ročník	
spodoba znělosti		uvede typy hlásek, rozlišuje hlásky znělé a neznělé,
jazykové příručky: Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, Pravidla českého pravopisu		zná základní jazykové příručky, dokáže je charakterizovat a pracovat s nimi,
tvarosloví: mluvnické kategorie		rozlišuje slovní druhy,
mluvnické významy a tvary slov u jednotlivých slovních druhů – podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa		určuje gramatické kategorie ohebných slovních druhů, tvoří gramaticky správné tvary slov při skloňování,
zvuková stránka slova a věty: důraz, tempo a pauzy, větná melodie		dokáže interpretovat text na základě poznatků o zvukové podobě věty – využívá správnou intonaci, tempo a umísťuje důrazy podle smyslu.
pravopisná cvičení: zdvojené souhlásky, přípony –ský/-ští, -cký/-čtí, shoda přísudku s podmětem a několikanásobným podmětem, koncovky podstatných a přídavných jmen, velká písmena		v psaném projevu využívá pravidla pravopisu,
věta jednoduchá: rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět, příslovečné určení		rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, ve větě jednoduché určuje základní i rozvíjející větné členy,
souvětí: druhy vět, spojovací výrazy, interpunkce		rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, v souvětí rozlišuje věty hlavní a vedlejší, vyhledá spojovací výrazy, umístí před ně čárku, pokud tam patří,
rozhovor		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení,
práce s textem		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení,
čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu)		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, umí si ověřit informace z různých zdrojů,
čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, umí si ověřit informace z různých zdrojů,
čtení kritické (analytické, hodnotící)		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, umí si ověřit informace z různých zdrojů,
naslouchání kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
slohová cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.

Český jazyk	6. ročník	
mluvní cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání)		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
naslouchání věcné (soustředěné, aktivní)		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
naslouchání kritické		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
naslouchání zážitkové		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
jednoduché tiskopisy		sám napíše text daného slohového útvaru.
jednoduché komunikační žánry – vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení		sám napíše text daného slohového útvaru.
dopis osobní a úřední		sám napíše text daného slohového útvaru.
popis		sám napíše text daného slohového útvaru.
vypravování		sám napíše text daného slohového útvaru.
výtah		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,
výpisky		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,
literární pojmy		vysvětluje základní literární pojmy,
základy literární teorie a historie		dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele, vysvětluje základní literární pojmy, pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
čtení s porozuměním		dokáže reprodukovat přečtený text, vyjádřit jeho hlavní myšlenku,
divadelní představení		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,

Český jazyk	6. ročník	
filmy		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
čtenářský deník		vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
kulturní deník		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
tvořivé psaní: volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu		vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení, vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
práce s příručkami, internetovými zdroji		je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je, ví, jak funguje veřejná / školní knihovna,
práce s literárními ukázkami		rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
tvořivé psaní: přednes vhodných literárních textů, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu		

Český jazyk	6. ročník	
slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Český jazyk	6. ročník
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje slovní druhy,	-->	Matematika -> 3. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000
v psaném projevu využívá pravidla pravopisu,	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
sám napíše text daného slohového útvaru.	-->	Občanská výchova -> 9. ročník -> procvičuje jednoduché právní úkony
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	-->	Dějepis -> 6. ročník -> chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací
zná základní jazykové příručky, dokáže je charakterizovat a pracovat s nimi,	<--	Cizí jazyk -> 6. ročník -> Dle potřeby vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři
vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,	<--	Cizí jazyk -> 7. ročník -> Odvozuje význam nových slov z kontextu
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	<--	Dějepis -> 6. ročník -> chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	<--	Dějepis -> 6. ročník -> získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin
vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,	<--	Hudební výchova -> 6. ročník -> navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	<--	Hudební výchova -> 6. ročník -> uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,	<--	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.	<--	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací

Český jazyk	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
význam slov		při osvojování nových slov dbá na jejich správnou výslovnost,
nauka o významu slov: význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, slova citově zbarvená, odborné názvy		analyzuje význam slov, dokáže vysvětlit původní i přenesený význam slova,
nauka o tvoření slov: obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování		rozlišuje základní způsoby tvoření slov a u konkrétních slov určí, jak vzniklo,

Český jazyk	7. ročník	
tvarosloví, pravopis, význam slov (odborné názvy)		samostatně pracuje s vhodnými jazykovými příručkami,
tvarosloví: skloňování zájmena jenž, slovesa a slovesný rod, příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí, předložky, spojky, částice, citoslovce		tvoří gramaticky správné tvary slov,
pravopis i/y		ovládá pravidla pravopisu a využívá je v psaném projevu,
psaní velkých písmen		ovládá pravidla pravopisu a využívá je v psaném projevu,
druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, žádací)		rozlišuje druhy vět,
věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty		rozlišuje druhy vět,
větné členy – opakování		ve větě jednoduché určuje větné členy,
doplňek		ve větě jednoduché určuje větné členy,
přístavek		ve větě jednoduché určuje větné členy,
druhy vět vedlejších		v souvětí rozlišuje věty hlavní a vedlejší, určuje druhy vět vedlejších,
rozhovor		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení,
práce s textem		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení,
čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu)		umí si ověřit informace z různých zdrojů,
čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)		umí si ověřit informace z různých zdrojů,
čtení kritické (analytické, hodnotící)		umí si ověřit informace z různých zdrojů, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
naslouchání kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
slohová cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.
mluvní cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání)		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,

Český jazyk	7. ročník	
naslouchání věcné (soustředěné, aktivní)		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
naslouchání kritické		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
naslouchání zážitkové		seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
popis		sám napíše text daného slohového útvaru,
charakteristika		sám napíše text daného slohového útvaru,
líčení		sám napíše text daného slohového útvaru,
žádost		sám napíše text daného slohového útvaru,
životopis		sám napíše text daného slohového útvaru,
vypravování		sám napíše text daného slohového útvaru,
výtah		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,
základy literární teorie a historie		dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele, vysvětluje základní literární pojmy,
struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu)		vysvětluje základní literární pojmy, pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
čtení s porozuměním		dokáže reprodukovat přečtený text, vyjádřit jeho hlavní myšlenku, vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
divadelní představení		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
filmy		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
čtenářský deník		vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
kulturní deník		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
tvořivé psaní: volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu		vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení, vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy,

Český jazyk	7. ročník	
		součástí je hodnocení,
práce s příručkami, internetovými zdroji		je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je, ví, jak funguje veřejná / školní knihovna,
práce s literárními ukázkami		rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
tvořivé psaní: přednes vhodných literárních textů, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		

Český jazyk	7. ročník	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		

Český jazyk	7. ročník
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje základní způsoby tvoření slov a u konkrétních slov určí, jak vzniklo,	-->	Dějepis -> 8. ročník -> seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací
samostatně pracuje s vhodnými jazykovými příručkami,	<--	Cizí jazyk -> 7. ročník -> Vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři
tvoří gramaticky správné tvary slov,	<--	Další cizí jazyk -> 7. ročník -> porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností
ve větě jednoduché určuje větné členy,	<--	Další cizí jazyk -> 7. ročník -> napíše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,	<--	Dějepis -> 7. ročník -> uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu
dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,	<--	Dějepis -> 7. ročník -> seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,	<--	Dějepis -> 7. ročník -> uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
sám napíše text daného slohového útvaru,	<--	Občanská výchova -> 7. ročník -> seznamuje se s bankovními službami
vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,	<--	Hudební výchova -> 7. ročník -> navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	<--	Hudební výchova -> 7. ročník -> uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je,	<--	Pracovní činnosti -> 7. ročník -> Zpracuje, zjistí, vyhledá a daná témata a zpracuje formou referátu.
vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,	<--	Pracovní činnosti -> 7. ročník -> Čte jednoduchý technický výkres, orientuje se v něm, aplikuje základy rovnoběžného, pravoúhlého promítání (nárys, půdorys, bokorys)
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací

Český jazyk	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
obecné výklady o českém jazyce,		respektuje odlišnost v psaní a výslovnosti slov přejatých,
slova přejatá: jejich výslovnost, skloňování		respektuje odlišnost v psaní a výslovnosti slov přejatých, gramaticky správně je skloňuje,
útvary českého jazyka a jazyková kultura		dokáže vysvětlit úlohu jazykové kultury, popsat jednotlivé útvary českého jazyka,
obohacování slovní zásoby: tvoření slov, slova přejatá		charakterizuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, je schopen určit u jednotlivých slov, jakým způsobem vznikla,

Český jazyk	8. ročník	
		rozpozná slova přejatá, správně je vyslovuje a skloňuje,
		rozpoznává přenesená pojmenování, dokáže vysvětlit primární i sekundární význam,
pravopis		samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,
slova přejatá: výslovnost, skloňování		samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,
tvoroslovi: skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, užití cizích vlastních jmen v textu		samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,
slovesný vid		utvrzuje znalosti slovesných kategorií, nově rozlišuje slovesa dokonavá od nedokonavých
útvary českého jazyka, kultura řeči a jazyka		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
slovní zásoba		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
Pravopis: i/y v koncokách podjm, přídjm, shoda přísudku s podmětem, předpony s-,z-,vz-, předložky s/se, z/ze, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně		ovládá gramatická pravidla, využívá je v psaném projevu,
věta jednoduchá a souvětí		rozlišuje větu jednoduchou a souvětí,
druhy vedlejších vět		v souvětí určuje počet vět, jejich druhy, graficky ho zaznamenává,
významové poměry mezi souřadně spojenými hl. větami		určuje významové poměry mezi větami hlavními i vedlejšími,
významové poměry mezi větnými členy		ve větě jednoduché určuje větné členy,
souvětí souřadné a podřadné		rozlišuje větu jednoduchou a souvětí,
		ve větě jednoduché určuje větné členy,
		v souvětí určuje počet vět, jejich druhy, graficky ho zaznamenává,
		rozlišuje druhy souvětí, doplňuje interpunkci, a to i v souvětích složitějších,
interpunkce		rozlišuje druhy souvětí, doplňuje interpunkci, a to i v souvětích složitějších,
jazykové rozbory, složitější souvětí		rozlišuje druhy souvětí, doplňuje interpunkci, a to i v souvětích složitějších,
úvaha		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení,
		umí si ověřit informace z různých zdrojů,
		sám napíše text daného slohového útvaru,
rozhovor		umí si ověřit informace z různých zdrojů,
práce s textem		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení,

Český jazyk	8. ročník	
		umí si ověřit informace z různých zdrojů,
čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu)		chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)		chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
čtení kritické (analytické, hodnotící)		chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
naslouchání kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)		chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
výklad		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, sám napíše text daného slohového útvaru,
slohová cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu,
mluvní cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání)		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
naslouchání věcné (soustředěné, aktivní)		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,

Český jazyk	8. ročník	
naslouchání kritické		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
naslouchání zážitkové		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
charakteristika literární postavy		sám napíše text daného slohového útvaru,
líčení		sám napíše text daného slohového útvaru,
výtah		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,
výpisky		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,
základy literární teorie a historie: jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)		dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele, vysvětluje základní literární pojmy, pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
dějiny literatury od počátku česky psané literatury v 9. stol. až po moderní básnické směry přelomu 19. a 20. století		vysvětluje základní literární pojmy, pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá, charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,
čtení s porozuměním		dokáže reprodukovat přečtený text, vyjádřit jeho hlavní myšlenku, vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
divadelní představení		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
filmy		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
čtenářský deník		vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
kulturní deník		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,

Český jazyk	8. ročník	
tvořivé psaní: volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu		dokáže reprodukovat přečtený text, vyjádřit jeho hlavní myšlenku,
práce s příručkami, internetovými zdroji		je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je, ví, jak funguje veřejná / školní knihovna,
práce s literárními ukázkami		rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
tvořivé psaní: přednes vhodných literárních textů, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		

Český jazyk	8. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na	

Český jazyk	8. ročník	
uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
charakterizuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, je schopen určit u jednotlivých slov, jakým způsobem vznikla,	-->	Dějepis -> 8. ročník -> uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností
sám napíše text daného slohového útvaru,	-->	Občanská výchova -> 9. ročník -> vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,	-->	Dějepis -> 8. ročník -> uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností
vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,	<--	Cizí jazyk -> 8. ročník -> Odvozuje význam nových slov z kontextu
samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,	<--	Cizí jazyk -> 8. ročník -> Samostatně si ověřuje význam slov, výslovnost, hláskování, použití slova v ustálených slovních spojeních
respektuje odlišnost v psaní a výslovnosti slov přejatých,	<--	Další cizí jazyk -> 7. ročník -> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
gramaticky správně je skloňuje,	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> porozumí slovním spojeními vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu
respektuje odlišnost v psaní a výslovnosti slov přejatých,	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> porozumí slovním spojeními

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu
ve větě jednoduché určuje větné členy,	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> napíše jednoduchý text, ve kterém se představí (bydliště, domácí zvířata, volný čas, povinnosti) nebo představí svou rodinu a kamarády
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,	<--	Dějepis -> 8. ročník -> chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás, v Evropě i na americkém kontinentu
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,	<--	Dějepis -> 8. ročník -> uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností
je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je,	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> porozumí pojmům temperament a charakter
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	<--	Hudební výchova -> 8. ročník -> uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,	<--	Hudební výchova -> 8. ročník -> navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,	<--	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vnímá realitu v jejích změnách, v pohybu, využívá poznávání přírodních i uměleckých forem k volnému výtvarnému přepisování, transpozici a parafrázi
prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> poutavě prezentuje
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací

Český jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální

Český jazyk	9. ročník	
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
slovní zásoba		žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách, rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
zvuková stránka jazyka: hlásky a hláskové skupiny, větný přízvuk, větná melodie		žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,
slovní zásoba a význam slova		prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,
slovo a sousloví, věcné významy slov		prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,
rozvoj slovní zásoby		prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,
významové vztahy mezi slovy		prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,
rozeřstvení slovní zásoby		prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,
nauka o tvoření slov		upevňuje si znalosti o možnostech vzniku nových slov,
stavba slova		upevňuje si znalosti o možnostech vzniku nových slov,
odvozování, skládání, zkracování slov		upevňuje si znalosti o možnostech vzniku nových slov,
pravopis		samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,
tvarosloví: slovní druhy, podstatná jména, přídavná jména, zájmena a číslovky, slovesa, příslovce, předložky a spojky		samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách, utvrzuje znalosti o jednotlivých slovních druzích, nově rozlišuje slovesné třídy a řadí slovesa ke vzorům, rozpoznává a vytváří přechodníky,
obecné výklady o jazyce		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
projev mluvený a psaný		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
jazykověda a její disciplíny		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,
jazyková kultura		rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové

Český jazyk	9. ročník	
		prostředky pro určitou situaci,
pravopis: i/y v koncovkách podjm, přídjm, shoda přísudku s podmětem, předpony s-,z-,vz-, předložky s/se, z/ze, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, slova přejatá, psaní velkých písmen		ovládá gramatická pravidla, využívá je v psaném projevu,
věta jednoduchá a souvětí: druhy vedlejších vět, významové poměry mezi souřadně spojenými hl. větami, významové poměry mezi větnými členy, souvětí souřadné a podřadné, interpunkce, jazykové rozbory, složitější souvětí		rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, ve větě jednoduché určuje větné členy, v souvětí určuje počet vět, jejich druhy, graficky ho zaznamenává, určuje významové poměry mezi větami hlavními i vedlejšími, rozlišuje druhy souvětí, doplňuje interpunkci, a to i v souvětích složitějších,
řeč přímá a nepřímá		rozpozná přímou a nepřímou řeč, zná pravidla jejího zápisu,
mluvnický zápor		rozpozná a určí samostatný větný člen, oslovení, vsuvku, větu neúplnou – v souvislosti s tím ovládá interpunkci,
samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná		rozpozná a určí samostatný větný člen, oslovení, vsuvku, větu neúplnou – v souvislosti s tím ovládá interpunkci,
pořádek slov v české větě		zná pravidla slovosledu, dodržuje ho,
úvaha		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, uvažuje nad danou problematikou, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi, sám napíše text daného slohového útvaru,
rozhovor		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, uvažuje nad danou problematikou,
práce s textem		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, uvažuje nad danou problematikou,
diskuze		dokáže rozlišit subjektivní a objektivní sdělení, uvažuje nad danou problematikou, vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod., sám napíše text daného slohového útvaru,
čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu)		umí si ověřit informace z různých zdrojů,

Český jazyk	9. ročník	
		uvažuje nad danou problematikou, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)		umí si ověřit informace z různých zdrojů, uvažuje nad danou problematikou, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
čtení kritické (analytické, hodnotící)		umí si ověřit informace z různých zdrojů, uvažuje nad danou problematikou, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
naslouchání kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)		umí si ověřit informace z různých zdrojů, uvažuje nad danou problematikou, chápe problematiku reklamy a rozpozná manipulativní snahy masmédií, zaujímá k nim kritický postoj,
proslov		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod., sám napíše text daného slohového útvaru,
výklad		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod., sám napíše text daného slohového útvaru, teoretické znalosti prakticky využívá k vytvoření výkladu,
slohová cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje

Český jazyk	9. ročník	
		různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu,
mluvní cvičení		rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání)		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
naslouchání věcné (soustředěné, aktivní)		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
naslouchání kritické		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
naslouchání zážitkové		prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
popis		sám napíše text daného slohového útvaru,
charakteristika		sám napíše text daného slohového útvaru,
vypravování		sám napíše text daného slohového útvaru,
fejton		sám napíše text daného slohového útvaru,
výtah		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,
výpisky		vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,
základy literární teorie a historie		dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,
literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)		dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele, vysvětluje základní literární pojmy, pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
dějiny literatury od literatury mezi dvěma světovými válkami až po současnost		dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele, vysvětluje základní literární pojmy, pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož

Český jazyk	9. ročník	
		ukázka spadá, charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla
čtení s porozuměním		dokáže reprodukovat přečtený text, vyjádřit jeho hlavní myšlenku, vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
divadelní představení		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
filmy		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
čtenářský deník		vede si čtenářský deník, kde popisuje obsahy knih a uvádí vlastní hodnocení,
kulturní deník		vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
tvořivé psaní: volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu		dokáže reprodukovat přečtený text, vyjádřit jeho hlavní myšlenku,
práce s příručkami, internetovými zdroji		je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je, ví, jak funguje veřejná / školní knihovna,
práce s literárními ukázkami		rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
současná literatura		rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
tvořivé psaní: přednes vhodných literárních textů, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		

Český jazyk	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role		

Český jazyk	9. ročník
filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje různé útvary českého jazyka, je schopen vybrat vhodné jazykové prostředky pro určitou situaci,	-->	Dějepis -> 8. ročník -> uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností
ovládá gramatická pravidla, využívá je v psaném projevu,	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků,
dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,	-->	Dějepis -> 9. ročník -> učí se chápat 1. polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla	-->	Dějepis -> 9. ročník -> vysvětlí poválečný vývoj Československa
vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> dodržuje pravidla efektivního rozhovoru
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací
vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,	<--	Cizí jazyk -> 9. ročník -> Odvozuje význam nových slov z kontextu
samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,	<--	Cizí jazyk -> 9. ročník -> Je zvyklý vyhledávat ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
ve větě jednoduché určuje větné členy,	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům
žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům
ve větě jednoduché určuje větné členy,	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, předmětů a činností, které běžně vykonává
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	<--	Dějepis -> 9. ročník -> učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla	<--	Dějepis -> 9. ročník -> učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla	<--	Dějepis -> 9. ročník -> vysvětlí poválečný vývoj Československa
sám napíše text daného slohového útvaru,	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> napíše vlastní životopis
prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> pracuje s úředními tiskopisy
pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,	<--	Hudební výchova -> 9. ročník -> uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,	<--	Hudební výchova -> 9. ročník -> navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je,	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi z oblasti zdraví a nemoci
je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je,	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi v oblasti sexuální výchovy
vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> dodržuje pravidla efektivního rozhovoru

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> poutavě prezentuje
seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> moderuje skupinovou diskusi
prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> vědomě pracuje s neverbální komunikací
prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> poutavě prezentuje
prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> moderuje skupinovou diskusi

5.2 Cizí jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	3	3	3	3	3	3	3	21
		Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Cizí jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazykové komunikace. Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu)	Anglický jazyk je vyučován od prvního do devátého ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového

Název předmětu	Cizí jazyk
důležité pro jeho realizaci)	vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Vzdělávací obsah pro I. stupeň Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzační frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves). Vzdělávací obsah pro II. stupeň Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s realitami anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů. Průřezová témata Do obsahu vyučovacích předmětů Anglický jazyk jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat: ☒ Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, - Komunikace – komunikace v cizím jazyce, - Výchova demokratického občana, - Objevujeme Evropu a svět – život v anglicky hovořících zemích, - Multikulturní výchova, - Multikulturalita – kultura anglicky mluvících zemí.
Integrace předmětů	• Cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život, • propojovat probraná témata a jazykové jevy, • samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině. Kompetence k řešení problémů: • řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, • nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,

Název předmětu	Cizí jazyk
	• naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba. Kompetence komunikativní: • porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce, • umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky, • rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce, • využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu. Kompetence sociální a personální: • v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu, • dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování, • spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu. Kompetence občanské: • získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi, • umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky. Kompetence pracovní: • samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, • využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí. Kompetence digitální: • využívat digitální zařízení při učení • volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce • předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Cizí jazyk	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Slovní zásoba: barvy, hračky, čísla 1 - 20, zvířata, ovoce, zelenina, školní pomůcky, nábytek, sportovní vybavení a pojmenování sportů, potraviny, členové rodiny, části lidského těla, jednoduché pokyny v hodině.	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu sestaví jednoduché sdělení – ústní i písemné, umí popsat polohu předmětu pomocí předložek v, na, pod, zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odlišuje psanou a mluvenou podobu jazyka, rozumí jednoduchému slyšenému sdělení, vyjádří velikost a délku, umí seřadit obrázkový příběh podle poslechu, tvoří jednoduché věty, umí používat osobní zájmena. vede si vlastní slovníček ovládá slovní zásobu jednotlivých témat a umí adekvátně reagovat na otázky,	
Mluvnice: sloveso být (to be), mít (to have), moci, umět (can), osobní zájmena,	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	

Cizí jazyk	3. ročník	
předložky v, na, pod, slovosled věty jednoduché.		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
		rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
		sestaví jednoduché sdělení – ústní i písemné,
		zapojí se do jednoduchých rozhovorů
		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		odlišuje psanou a mluvenou podobu jazyka,
		rozumí jednoduchému slyšenému sdělení,
		umí seřadit obrázkový příběh podle poslechu, tvoří jednoduché věty,
Komunikační situace: pozdravy, představování, jednoduchý rozhovor se spolužákem, básničky, písničky, pokyny používané při vyučování.		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
		rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		zapojí se do jednoduchých rozhovorů
		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
		rozumí jednoduchému slyšenému sdělení,
		čte jednoduché texty,
		tvoří jednoduché věty,
		je schopen se zapojit do hry, prezentuje jednoduché písničky a říkanky.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných		

Cizí jazyk	3. ročník
zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
prezentuje jednoduché písničky a říkanky.	-->	Hudební výchova -> 3. ročník -> zpívá vybrané písně v jednohlase podle pokynů učitele
ovládá slovní zásobu jednotlivých témat a umí adekvátně reagovat na otázky,	-->	Matematika -> 1. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20
ovládá slovní zásobu jednotlivých témat a umí adekvátně reagovat na otázky,	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy
tvoří jednoduché věty,	-->	Český jazyk -> 2. ročník -> rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího v psaném i mluveném projevu
umí používat osobní zájmena.	-->	Český jazyk -> 2. ročník -> seznamuje se se slovními druhy

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
prezentuje jednoduché písničky a říkanky.	<--	Hudební výchova -> 3. ročník -> zpívá vybrané písně v jednohlase podle pokynů učitele
vyjádří velikost a délku,	<--	Matematika -> 3. ročník -> zvládá sčítání a odčítání v oboru do 1000 písemně

Cizí jazyk	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
roční období, příroda, počasí, oblékání, svátky, povolání, zařízení domu, jídlo, škola, volný čas,		osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje
slovní zásoba – osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích		formuluje jednoduché věty v čase přítomném prostém formuluje oznamovací a tázací věty
mluvnice – základní struktury gramatiky a typy, časování sloves to be a to have		formuluje jednoduché věty v čase přítomném prostém formuluje oznamovací a tázací věty odpovídá na otázky vnímá pravidla slovosledu
vhodné, zřetelně přednesené texty s vizuální oporou, jednoduché původní texty, příběhy		odvodí význam neznámých slova ve větách z kontextu celého textu
abecední slovník v pracovním sešitě, tištěné slovníky, internet		vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu
slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů		vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu
konverzační cvičení		reprodukuje hlavní myšlenku textu

Cizí jazyk	4. ročník	
		obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka
		procvičuje modelové dialogy
		aktivně vede rozhovor a podílí se na něm
poslech, čtení, mluvení a psaní		reprodukuje hlavní myšlenku textu
		obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka
		poskytuje v rozhovoru pravdivé informace
		užívá zdvořilostních vazeb
slovní zásoba: osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích		reprodukuje obsah a smysl sdělení
		aplikuje učební texty na procvičení vazeb a slovíček
mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, časování sloves to be a to have		reprodukuje obsah a smysl sdělení
		aplikuje učební texty na procvičení vazeb a slovíček
		vytváří jednoduché texty k osvojovaným tématům
		texty píše gramaticky správně
doplňovací cvičení, formuláře		vytváří jednoduché texty k osvojovaným tématům
slovní zásoba – osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích		vytváří jednoduché texty k osvojovaným tématům
formálně správně vyplní formulář		seznamuje se s formuláři v anglickém jazyce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů		

Cizí jazyk	4. ročník	
		a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení
		identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
		různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
		právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
		multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje	-->	Matematika -> 2. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy
aktivně vede rozhovor a podílí se na něm	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> čásoje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie
vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy

Cizí jazyk	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
roční období, příroda, počasí, oblékání, svátky, povolání, zařízení domu, jídlo, škola, volný čas, hobby, volba povolání, hodiny	osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje	
slovní zásoba – osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích,	osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje vnímá pravidla slovosledu	
mluvnice – základní struktury gramatiky a typy, časování sloves to be a to have, předložky, množné číslo, rozkazovací způsob, slovesa can, must,	formuluje jednoduché věty v čase přítomném prostém formuluje oznamovací a tázací věty odpovídá na otázky vnímá pravidla slovosledu	
vhodné, zřetelně přednesené texty s vizuální oporou, jednoduché původní texty, příběhy	odvodí význam neznámých slova ve větách z kontextu celého textu	
abecední slovník v pracovním sešitě, dvojjazyčné tištěné slovníky, internet	vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu	
slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu	
konverzační cvičení	reprodukuje hlavní myšlenku přiměřeně obtížného textu obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka procvičuje modelové dialogy aktivně vede rozhovor a podílí se na něm	
poslech, čtení, mluvení a psaní	reprodukuje hlavní myšlenku přiměřeně obtížného textu obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka poskytuje v rozhovoru pravdivé informace užívá zdvořilostních vazeb	

Cizí jazyk	5. ročník	
slovní zásoba: osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích		reprodukuje obsah a smysl sdělení
		aplikuje učební texty na procvičení vazeb a slovíček
mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět, časování sloves to be a to have, předložky, množné číslo, rozkazovací způsob, slovesa can, must,		reprodukuje obsah a smysl sdělení
		aplikuje učební texty na procvičení vazeb a slovíček
		texty píše gramaticky správně
doplňovací cvičení, formuláře		vytváří jednoduché texty k osvojovaným tématům
slovní zásoba – osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích		vytváří jednoduché texty k osvojovaným tématům
		texty píše gramaticky správně
formálně správně vyplní formulář v AJ		seznamuje se s formuláři v anglickém jazyce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Cizí jazyk	5. ročník
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje	-->	Matematika -> 3. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000
obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy,
aktivně vede rozhovor a podílí se na něm	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> časuje slovesa, u sloves určitých určuje mluvnické kategorie
vyhledává slovíčka a termíny v tištěném slovníku i na internetu	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy

Cizí jazyk	6. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	Vnímá a rozumí obsahu sdělovaného
Poslech učitele, spolužáků, audionahrávek, videa	Adekvátně reaguje, používá krátké odpovědi

Cizí jazyk	6. ročník	
Práce s textem, audio a videonahrávkou		Adekvátně reaguje, používá krátké odpovědi
Konverzace		Adekvátně reaguje, používá krátké odpovědi
		Požádá o základní informace a sám je poskytuje v každodenním životě
		Jednoduchou formou požádá o informace z každodenního života
Analytické čtení		Čte přiměřeně obtížný text
Vyhledávací čtení		Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka
Prožitkové čtení		Vnímá správnou intonaci
Čtení jako zdroj informací (práce s textem v učebnici, v časopise, v autentických materiálech)		Vnímá obsah textu, při čtení se opírá o známou slovní zásobu, využívá případné vizuální opory
		Reprodukuje obsah čteného textu
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		Požádá o základní informace a sám je poskytuje v každodenním životě
		Jednoduchou formou požádá o informace z každodenního života
Práce se slovníkem		Jednoduchou formou požádá o informace z každodenního života
		Zjišťuje význam slov, výslovnost, hláskování, použití slova v ustálených slovních spojeních
Tematické okruhy – škola, rodina, domov, bydlení, stravovací návyky, příroda a město, nákupy, počasí		Opírá se o známou slovní zásobu
		Odvozuje význam nových slov z kontextu
		Sdělí ústně i písemně základní informace o sobě a okolním světě
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
		Dle potřeby vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři
Množné číslo podstatných jmen,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Slovesa být a mít		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Přivlastňovací pád,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Rozkazovací způsob,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Sloveso can,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Vazba there is/are,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Přítomný čas prostý a průběhový,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Frekvenční příslovce,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Ukazovací zájmena,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma

Cizí jazyk	6. ročník	
Minulý čas prostý,		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Doplňovací otázky		Konverzuje v jednodušších větách s učitelem i spolužáky na dané téma
Zvuková a grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby		Používá jednoduché věty, kterými reaguje na sdělení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Dle potřeby vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> zná základní jazykové příručky, dokáže je charakterizovat a pracovat s nimi,

Cizí jazyk	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	Chápe obsah sdělovaného	Adekvátně reaguje, myšlenky vyjadřuje jednoduchými větami
Poslech učitele, spolužáků, audionahrávek, videa	Opírá se o známou slovní zásobu	Odvozuje význam nových slov z kontextu
Práce s textem, audio a videonahrávkou	Opírá se o známou slovní zásobu	Odvozuje význam nových slov z kontextu
Konverzace	Odvozuje význam nových slov z kontextu	V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje
Analytické čtení	Čte přiměřeně obtížný text.	Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života
Vyhledávací čtení	Rozšiřuje si znalosti fonetických pravidel	Reprodukuje správnou intonaci
Prožitkové čtení	Reprodukuje obsah textu, při čtení se opírá o klíčovou slovní zásobu, využívá případné vizuální opory	Pracuje se základními informacemi
Čtení jako zdroj informací (práce s textem v učebnici, v časopise, v autentických materiálech)	Chápe obsah čteného textu nebo konverzace	V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje
Diskuse	Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života	V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života	

Cizí jazyk	7. ročník	
Práce se slovníkem		Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života Ověřuje si význam slov, výslovnost, hláskování, použití slova v ustálených slovních spojeních
Tematické okruhy – Škola, Pocity a nálady, Sport, Volný čas, Moderní technologie a média, Kultura, Cestování, Realie zemí příslušných jazykových oblastí		Konverzuje s učitelem a spolužáky na dané téma
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Minulý čas prostý a Minulý čas průběhový,		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Zvratná zájmena		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		Vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři
Zvuková a grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		Používá jednoduché věty, kterými reaguje na sdělení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy		

Cizí jazyk	7. ročník	
sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Odvozuje význam nových slov z kontextu	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,
Rozšiřuje si znalosti fonetických pravidel	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy
Vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> samostatně pracuje s vhodnými jazykovými příručkami,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Opírá se o známou slovní zásobu	<--	Další cizí jazyk -> 7. ročník -> rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

Cizí jazyk	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace		Vnímá obsah sdělovaného Adekvátně reaguje V odpovědích vyjadřuje svůj názor
Poslech učitele, spolužáků, audionahrávek, videa		Opírá se o známou slovní zásobu Odvozuje význam nových slov z kontextu
Práce s textem, audio a videonahrávkou		Opírá se o známou slovní zásobu Odvozuje význam nových slov z kontextu
Konverzace		Odvozuje význam nových slov z kontextu V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života
Analytické čtení		Čte přiměřeně obtížný text
Vyhledávací čtení		Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka
Prožitkové čtení		Používá správnou intonaci.
Čtení jako zdroj informací (práce s textem v učebnici, v časopise, v autentických materiálech)		Rozumí obsahu textu, při čtení se opírá o známou slovní zásobu, využívá případné vizuální opory, rozlišuje podstatné a okrajové informace, shrnuje a zaznamenává

Cizí jazyk	8. ročník	
		základní informace
		Shrne v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace
Diskuse		V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje
		Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		V jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje
		Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života
Práce se slovníkem		Žádá vhodnou formou o informace z každodenního života
		Samostatně si ověřuje význam slov, výslovnost, hláskování, použití slova v ustálených slovních spojeních
Tematické okruhy – Škola, Pocity a nálady, Sport, Volný čas, Moderní technologie a média, Kultura, Cestování, Realie zemí příslušných jazykových oblastí		Konverzuje s učitelem a spolužáky na dané téma
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
		Běžně vyhledává ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři
Minulý čas prostý a předpřítomný čas,		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Minulý čas průběhový, "		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Zvratná zájmena,		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Modální slovesa,		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Tázací dovětky,		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Předpřítomný čas se since a for,		Vlastními slovy vyjádří podstatu textu
Zvuková a grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		Vyjadřuje ústně i písemně informace o sobě a okolním světě
		Sděluje a obhájí svůj názor na dané téma
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení		

Cizí jazyk	8. ročník	
		reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
		pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
		příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavnující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
		uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
		rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
		naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
		právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Odvozuje význam nových slov z kontextu	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy
Samostatně si ověřuje význam slov, výslovnost, hláskování, použití slova v ustálených slovních spojeních	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,
Opírá se o známou slovní zásobu	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> porozumí slovním spojeními vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu

Cizí jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace		Rozumí obsahu sdělovaného Adekvátně reaguje, vyjadřuje a odůvodňuje svůj názor
Poslech učitele, spolužáků, audio nahrávek, videa		Opírá se o známou slovní zásobu
Práce s textem, audio a videonahrávkou		Odvozuje význam nových slov z kontextu
Analytické čtení		Čte přiměřeně obtížný text
Vyhledávací čtení		Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka
Prožitkové čtení		Dbá na správnou intonaci
Čtení jako zdroj informací (práce s textem v učebnici, v časopise, v autentických materiálech)		Rozumí obsahu textu, při čtení se opírá o známou slovní zásobu, využívá případné vizuální opory, rozlišuje podstatné a okrajové informace, třídí, shrnuje a zaznamenává důležité informace Vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko
Konverzace		Navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje

Cizí jazyk	9. ročník	
		Obhájí svůj názor, zaujímá stanovisko, řeší problémové situace
Diskuse		Navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje
		Obhájí svůj názor, zaujímá stanovisko, řeší problémové situace
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		Navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje
		Obhájí svůj názor, zaujímá stanovisko, řeší problémové situace
Práce se slovníkem		Obhájí svůj názor, zaujímá stanovisko, řeší problémové situace
		Vyjadřuje ústně i písemně základní informace o sobě a okolním světě
Tematické okruhy – Kultura, Společnost a její problémy, Cestování, Realie zemí příslušných jazykových oblastí, Volba povolání		Navazuje jednoduchou konverzaci
		Vhodnou formou zjišťuje informace týkající se každodenního života
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace
		Je zvyklý vyhledávat ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři
		Obohacuje si slovní zásobu, učí se správnou výslovnost, hláskování, použití slova v ustálených slovních
Předpřítomný čas,		Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace
Trpný rod,		Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace
Vyjadřování budoucnosti		Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace
Zvuková a grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby		Zaujímá a obhájí svůj názor k dané problematice
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící		

Cizí jazyk	9. ročník	
		prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
		příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
		uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
		rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
		naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
		multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Odvozuje význam nových slov z kontextu	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,
Seznamuje se s fonetickými pravidly jazyka	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy
Je zvyklý vyhledávat ve škole i doma neznámá slovíčka v různých typech slovníků, na internetu, v mobilním telefonu, v osobním diáři	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> samostatně vyhledává potřebné informace v příslušných jazykových příručkách,
Opírá se o známou slovní zásobu	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům

5.3 Další cizí jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Další cizí jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk, Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Komunikační situace, tematické okruhy a řečové aktivity, na jejichž základě je německý jazyk vyučován, navazují cíleně na výuku jazyka anglického a českého. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z německy mluvících zemí. Klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Předmět směřuje k tomu, aby se žáci dorozuměli s cizincem v běžných situacích a hovořili s ním o jednoduchých tématech.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Německý jazyk je realizován s dvouhodinovou týdenní dotací v 7., 8. a 9. postupném ročníku. Průřezová témata Do obsahu vyučovacích předmětů Německý jazyk jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat: ☒ Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, ☒ Komunikace – komunikace v cizím jazyce, ☒ Výchova demokratického občana, ☒ Objevujeme Evropu a svět – život v německy hovořících zemích, ☒ Multikulturní výchova, ☒ Multikulturalita – kultura německy mluvících zemí. Výchovné a vzdělávací strategie Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí,

Název předmětu	Další cizí jazyk
	jsou totožné se strategiemi v předmětu 1. cizí jazyk.
Integrace předmětů	Další cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Učitel nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky, pomáhá vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka. Kompetence k řešení problémů: Učitel vede žáky k porovnávání stavby německého a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností, předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití němčiny. Kompetence komunikativní: Učitel nabízí žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru a německy psaným jednoduchým textům, vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk. Kompetence sociální a personální: Učitel navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí různého jazykového prostředí, vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí. Kompetence občanské: Na příkladech z německy mluvící jazykové oblasti vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů v těchto zemích. Kompetence pracovní: Učitel vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium. Kompetence digitální: Učitel vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce.
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Další cizí jazyk	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence komunikativní

Další cizí jazyk	7. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Fonetika: abeceda, hláskování, samohlásky a, e, i, o, u, přehlásky ä, ö, ü, dvojhásky, zdvojené souhlásky, výslovnost sp, st, cizí slova, délka samohlásek, slovní přízvuk	dbá při mluvení na správnou výslovnost a gramatickou správnost	
Komunikativní funkce: pozdravit a rozloučit se, hláskovat, představit sebe a jinou osobu, vyjádřit, co se mi líbí a nelíbí, domluvit si schůzku, tvořit otázky a odpovídat na ně, jednoduše popisovat, vést jednoduchý rozhovor	použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých rozhovorech účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů poskytne konkrétní informace o sobě (představí se, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, co vlastní, umí a co má rád/nerad, sdělí svou adresu a telefonní číslo) popíše krátce, co dělá ve volném čase pojmenuje členy rodiny představí rodinu, kamarády poskytne informace o činnostech, které má rád nebo se na podobné informace zeptá	
Tvarosloví: podstatná jména - rod podstatných jmen, člen určitý, neurčitý a nulový, skloňování podstatných jmen v jednotném čísle (1. a 4. pád), množné číslo některých podstatných jmen, vlastní jména osob, psaní podstatných jmen s velkým písmenem	řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojeným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochopí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu	
přídavná jména - přídavné jméno v přísudku, které se nemění (Er ist groß.)	řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů)	

Další cizí jazyk	7. ročník	
		porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochopí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu
zájmena - osobní zájmena v 1. pádě, přivlastňovací zájmena v 1. pádě, zájmeno kein v 1. a 4. pádě, zájmena was, wer v 1. pádě		řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochopí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu
číslovky - číslovky 0–20, desítky do 100, časové údaje, určování času		řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochopí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu
slovesa - časování sloves v přítomném čase, časování sloves sein a haben v přítomném čase, časování sloves se změnou na kmeni u některých sloves v přítomném čase (fahren, laufen, lesen, sehen), tykání a vykání, ich mag...		řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu

Další cizí jazyk	7. ročník	
		pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochozí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu
příslovce - tázací příslovce wann, wie, wo, woher		řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochozí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu
předložky - předložky aus, in, nach lexikálně, např. ve spojení s geografickými názvy		řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových problémů) porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům identifikuje hlavní myšlenky jazykově nekomplikované nahrávky pochozí jednoduché dílčí informace v poslechovém textu umí vybrat informace z jednoduchého výčtu, o kterých hovoří v textu
Pravopis: porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, psaní velkých písmen u podstatných jmen, interpunkce		napíše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává vyplní jednoduchý formulář

Další cizí jazyk	7. ročník	
		napíše vzkaz napíše jednoduchou pozvánku napíše krátké vánoční a novoroční přání napíše jednoduchý e-mail orientuje se v dvojjazyčném slovníku, při psaní ho správně používá dbá při psaní na gramatickou správnost
Skladba: slovosled ve větě oznamovací a tázací, zápor (nein, nicht, kein)		napíše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává vyplní jednoduchý formulář napíše vzkaz napíše jednoduchou pozvánku napíše krátké vánoční a novoroční přání napíše jednoduchý e-mail
Tematické okruhy: Představování (pozdravy, abeceda, hláskování, názvy zemí, bydliště); Škola (škola, třída, školní předměty, dny v týdnu, rozvrh hodin, učitelé); Advent, Vánoce (adventní čas, vánoční přípravy, dárky, nákup dárků, vánoční a novoroční přání); Rodina (věk, povolání, škola, záliby, narozeniny, přání k narozeninám, měsíce a roční období); Týdenní program (oslava narozenin, příprava občerstvení, pozvánka, adresa a telefonní číslo, volný čas, sport, domluvit si schůzku); Sportovní den (příprava sportovního dne, program, přivítání hostů)		porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům, s nimiž se setkává v každodenním životě orientuje se v jednoduchých souvislých textech porozumí hlavním informacím v textu vyhledá jednoduché dílčí informace v textu najde v textu odpovědi na předem zadané otázky vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu osvojuje si vhodné techniky čtení německých slov, slovních spojení a vět
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Další cizí jazyk	7. ročník
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> tvoří gramaticky správné tvary slov,
rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> respektuje odlišnost v psaní a výslovnosti slov přejatých,
rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	-->	Cizí jazyk -> 7. ročník -> Opírá se o známou slovní zásobu
napiše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> porozumí učivu o Evropě,
napiše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> ve větě jednoduché určuje větné členy,
napiše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává	-->	Občanská výchova -> 7. ročník -> seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování

Další cizí jazyk	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení

Další cizí jazyk	8. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Fonetika: dvojhlásky, přehlásky ä, ö, ü, výslovnost r, -er, výslovnost f, v, w, výslovnost s: [s] x [z], Ich-Laut, Ach-Laut, výslovnost ng, výslovnost k, ck, cizí slova, jazykolam	dbá při mluvení na správnou výslovnost a gramatickou správnost	sdělí základní informace týkající se jeho osoby, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
Komunikativní funkce: oslovit kamaráda a dospělého, vyjádřit souhlas a nesouhlas, vyjádřit prosbu a poděkovat, omluvit se, vyjádřit radost a překvapení, tvořit otázky a odpovídat na ně, jednoduše vyprávět a popisovat, vést jednoduchý rozhovor	účastní se jednoduchých rozhovorů	popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se známých témat	popíše své bydliště, aktivity ve volném čase a povinnosti a zeptá se na podobné informace
	popíše své bydliště, aktivity ve volném čase a povinnosti a zeptá se na podobné informace	pojmenuje jednotlivé místnosti a popíše jednoduše svůj byt
	umí si domluvit společný program s kamarádem	popíše jednoduše své jídelní zvyklosti
	popíše jednoduše své jídelní zvyklosti	pojmenuje důležité budovy ve městě, zeptá se na cestu a popíše cestu
Tvarosloví: podstatná jména - skloňování podstatných jmen v jednotném čísle (1., 3. a 4. pád)	porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	určí hlavní myšlenky souvislého textu
	určí hlavní myšlenky souvislého textu	rozpozná témata vyjádřená jednotlivými výrazy, o kterých se hovoří na nahrávce
	rozpozná témata vyjádřená jednotlivými výrazy, o kterých se hovoří na nahrávce	identifikuje dílčí informace v poslechovému textu
	určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé	určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé
zájmena - skloňování přivlastňovacích zájmen v jednotném čísle (1. a 4. pád)	porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	

Další cizí jazyk	8. ročník	
		porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům určí hlavní myšlenky souvislého textu rozpozná témata vyjádřená jednotlivými výrazy, o kterých se hovoří na nahrávce identifikuje dílčí informace v poslechovém textu určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé
číslovky - číslovky 100–1000, časové údaje: morgens, vormittags, mittags, morgen, gestern		porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům určí hlavní myšlenky souvislého textu rozpozná témata vyjádřená jednotlivými výrazy, o kterých se hovoří na nahrávce identifikuje dílčí informace v poslechovém textu určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé
slovesa - časování sloves se změnou na kmeni v přítomném čase (essen, helfen), časování způsobových sloves v přítomném čase, slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou		porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům určí hlavní myšlenky souvislého textu rozpozná témata vyjádřená jednotlivými výrazy, o kterých se hovoří na nahrávce identifikuje dílčí informace v poslechovém textu určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé
předložky - předložky nach, von, zu, předložka für, předložka in		porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům určí hlavní myšlenky souvislého textu rozpozná témata vyjádřená jednotlivými výrazy, o kterých se hovoří na nahrávce identifikuje dílčí informace v poslechovém textu určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé
Pravopis: porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, interpunkce		orientuje se v dvojjazyčném slovníku, při psaní ho správně používá dbá při psaní na gramatickou správnost
Skladba: vazba es gibt, zápor nichts, postavení infinitivu ve větě se způsobovým slovesem, postavení odlučitelné předpony ve větě		napíše jednoduchý text, ve kterém se představí (bydliště, domácí zvířata, volný čas, povinnosti) nebo představí svou rodinu a kamarády

Další cizí jazyk	8. ročník	
		sestaví s použitím jednoduchých vět krátký dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí) napíše pohled napíše pozvánku na vánoční oslavu napíše jednoduchý e-mail použije v e-mailu základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) navrhne reklamní leták nákupního centra sestaví jídelníček
Tematické okruhy: Nakupování (obchody a zboží v nákupním centru, koupit dárek, koupit si vstupenku do kina, domluvit si společný program s kamarádem); Bydlení (bydliště, typ bydlení, místnosti, volný čas, zvířata, povinnosti); Jídlo a pití (jídelní zvyklosti, oblíbené jídlo, koupit si jídlo a pití na vánočním trhu, vánoční oslava, advent, svátky); Roční období a měsíce; Cestování (zeptat se na směr cesty, jednoduše ji popsat, spojení nach links, nach rechts, geradeaus); Procházka městem (budovy ve městě, zeptat se na cestu, popsat cestu, realie německy mluvících zemí, Berlín)		porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života najde konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech nebo činnostech) v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí hlavním i dílčím informacím v textu přiřadí vhodný text k předem zadané otázce vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu určí, zda jsou výpovědi vztahující se k textu pravdivé či nepravdivé vyhledá a shromáždí informace vztahující se k předem zadané otázce či zadanému heslu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Další cizí jazyk	8. ročník	
		jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
		multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity
		odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
		právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ
		rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> gramaticky správně je skloňuje,
porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> respektuje odlišnost v psaní a výslovnosti slov přejatých,
porozumí slovním spojením vztahujícím se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	-->	Cizí jazyk -> 8. ročník -> Opírá se o známou slovní zásobu
napiše jednoduchý text, ve kterém se představí (bydliště, domácí	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> ve větě jednoduché určuje větné členy,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zvířata, volný čas, povinnosti) nebo představí svou rodinu a kamarády		
navrhne reklamní leták nákupního centra	-->	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: zdokonaluje se v grafickém projevu - dovede vytvářet kompozice s písmem, pracuje s pasivní znalostí perspektivy, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti
porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám
porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> zná stavbu a funkci tkání lidského organismu
přiřadí vhodný text k předem zadané otázce	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> zhodnotí význam mezinárodních organizací s důrazem na OSN, EU a NATO ve vztahu k Evropě,
vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu	-->	Občanská výchova -> 7. ročník -> seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování

Další cizí jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Fonetika: přehlásky ä, ö, ü, délka samohlásek, výslovnost -ig, -lich, němé h, cizí slova, jazykolam, slovní přízvuk, větná melodie		dbá při mluvení na správnou výslovnost a gramatickou správnost
Komunikativní funkce: požádat o zopakování, vyjádřit, co se mi líbí a nelíbí, vyjádřit		reaguje pomocí jednoduchých spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného,

Další cizí jazyk	9. ročník	
svůj názor, opsat jednoduše význam slova, vést telefonický rozhovor, domluvit si společný program s kamarádem		jeho rodiny a kamarádů a podobné otázky pokládá
		odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, činnostech, časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům za použití jednoduchých spojení a vět
		vyjmenuje dopravní prostředky, popíše cestu a umí si koupit jízdenku
		umí říci, jaké je počasí
		popíše svoje bydliště a svůj pokoj
		popíše vzhled a vlastnosti kamaráda
		vypráví o svém volném čase
		popíše svůj denní program
		umí jednoduše vyprávět o prázdninách
		popíše, jaká média používá a proč
		sdělí, co rád čte
		jednoduše popíše, co je typické pro Německo
		pojmenuje některé části lidského těla a vyjádří, co ho bolí
		umí říci, kdy má narozeniny
	umí jednoduše popsat fotografii	
Tvarosloví: podstatná jména - rozlišovat podstatná jména v jednotném a množném čísle		zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům
		porozumí obsahu krátkého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
		určí téma nahrávky
		oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu
		najde odpovědi na předem zadané otázky
		určí, zda jsou výroky vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé
		vybere z výčtu tvrzení, které odpovídá obsahu poslechového textu
zájmena - skloňování osobních zájmen (1. a 4. pád)		zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům
		porozumí obsahu krátkého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

Další cizí jazyk	9. ročník	
		určí téma nahrávky oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu najde odpovědi na předem zadané otázky určí, zda jsou výroky vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé vybere z výčtu tvrzení, které odpovídá obsahu poslechového textu
číslovky - časové údaje (určování času, předložky s časovými údaji)		zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje ke každodenním tématům porozumí obsahu krátkého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům určí téma nahrávky oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu najde odpovědi na předem zadané otázky určí, zda jsou výroky vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé vybere z výčtu tvrzení, které odpovídá obsahu poslechového textu
slovesa - časování sloves haben a sein v préteritu, pasivní znalost rozkazovacího způsobu, perfektum vybraných sloves, slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou		zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje ke každodenním tématům porozumí obsahu krátkého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům určí téma nahrávky oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu najde odpovědi na předem zadané otázky určí, zda jsou výroky vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé vybere z výčtu tvrzení, které odpovídá obsahu poslechového textu
předložky - předložky se 3. a 4. pádem, předložky ve spojení s geografickými názvy		zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje ke každodenním tématům porozumí obsahu krátkého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům určí téma nahrávky oddělí hlavní a vedlejší informace v logicky strukturovaném textu najde odpovědi na předem zadané otázky

Další cizí jazyk	9. ročník	
		určí, zda jsou výpovědi vztahující se k poslechovému textu pravdivé či nepravdivé vybere z výčtu tvrzení, které odpovídá obsahu poslechového textu
Pravopis: porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, interpunkce		orientuje se v dvojjazyčném slovníku, při psaní ho správně používá dbá při psaní na gramatickou správnost
Skladba: zápor nie(mals), postavení infinitivu ve větě se způsobovým slovesem, postavení odlučitelné předpony ve větě, postavení příčestí minulého ve větě, souřadící spojky und, aber, oder		odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, předmětů a činností, které běžně vykonává vyplní formulář napíše esemesku napíše pozdrav z prázdnin vytvoří komiks na libovolné téma napíše e-mail na téma cestování nebo výlet napíše jednoduché vyprávění v minulém čase navrhne jednoduchý reklamní spot napíše krátké vyprávění na téma média a já
Tematické okruhy: Návštěva v zahraničí (dopravní prostředky, koupit si jízdenku, popsat cestu, počasí, tipy na výlet, objednat si v kavárně něco k jídlu a k pití); Zdraví (části lidského těla, zdravotní obtíže a nemoci, životní styl); Oblečení (oblíbené oblečení, barvy, nákup oblečení, kapesné); Přátelé (můj nejlepší kamarád, vzhled, vlastnosti, koníčky); Můj domov (byt, nábytek, zařízení pokoje, školní potřeby); Prázdniny (letní a zimní prázdniny, zážitky z prázdnin, na recepci v hotelu, koupit skipas, u lékaře, Rakousko); Média (oblíbené médium, mobilní telefon, hudba, internet, televize, reklama, knihy a časopisy); Německo a němčina (zajímavosti a turistické cíle v Německu, workcamp, školní výlet)		porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života najde konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech nebo činnostech) v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí hlavním i dílčím informacím v textu přiřadí vhodný text k předem zadané otázce vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu určí, zda jsou výpovědi vztahující se k textu pravdivé či nepravdivé
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního		

Další cizí jazyk	9. ročník	
		kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
		právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
		multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity
		odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
		rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
		kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
		naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechové textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> ve větě jednoduché určuje větné členy,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,
zachytí konkrétní informaci (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech) v jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	-->	Cizí jazyk -> 9. ročník -> Opírá se o známou slovní zásobu
odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, předmětů a činností, které běžně vykonává	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> ve větě jednoduché určuje větné členy,
navrhne jednoduchý reklamní spot	-->	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí
porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> porozumí učivu o Evropě,
přiřadí vhodný text k předem zadané otázce	-->	Občanská výchova -> 7. ročník -> seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování
vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám
vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
5	5	5	5	5	4	4	4	4	41
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Matematika je předmět, který se vyučuje po celou dobu základní školní docházky a je jedním z hlavních vyučovacích předmětů. Žáci se budou učit pomocí nejrůznějších klasických i alternativních metod, že matematika je věda, která jim dokáže pomoci při řešení problémů v běžném životě. Pomocí matematiky budeme rozvíjet tvůrčí a logické myšlení žáků a také schopnost aplikovat známé poznatky v řešení zadaných problémů. Matematika již svým charakterem exaktní vědy vede žáky k přesnému a jasnému uvažování, které budeme podporovat a rozvíjet zadáváním vybraných problémových úloh. Matematika na 1. stupni Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Žáci na 1. stupni pracují formou matematiky Hejný, což je matematika orientovaná na budování schémat podle prof. Milana Hejného. Jejím cílem je, aby dítě objevovalo matematiku samo a s radostí. Matematika na 2. stupni Žáky budeme upozorňovat na mezipředmětové vztahy s ostatními přírodovědnými předměty, aby si tak uvědomili další využití předmětu. Během výuky a procvičování učiva budou využity všechny pomůcky dostupné ve škole a bude se využívat i programové vybavení školy.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové vymezení předmětu Čísla a početní operace (1. stupeň), číslo a proměnná (2. stupeň): • osvojení aritmetických operací (žáci vědí jak a proč operaci provádět a umí si ji spojit s reálnou situací), • získávání číselných údajů (měření, odhadování, výpočet, zaokrouhlování), • seznámení se s pojmem proměnná a práce s proměnnými, • matematizace reálné situace. Závislosti, vztahy a práce s daty: • rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, • jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů (statistika), • pojem funkce. Geometrie v rovině a prostoru: • určování a znázorňování geometrických útvarů, • zkoumání objektů v rovině a prostoru,

Název předmětu	Matematika
	• modelování reálných situací, • zdokonalování grafického projevu. Nestandardní aplikační úlohy a problémy: • uplatňování logického myšlení, • řešení problémových situací a úloh z běžného života.
Integrace předmětů	• Matematika a její aplikace
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Učitel:</u> • vede žáky k tomu, že si osvojí obecně užívané termíny, symboly a znaky matematiky, • vede žáky k účelnému využívání kalkulačků, • ukáže žákům jak vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje a vede je k aktivnímu užívání této dovednosti, • ukazuje prostřednictvím vhodně volených zadání smysl osvojovaných postupů pro běžný život, • klade důraz na mezipředmětové souvislosti, • pomáhá žákům vytvářet si komplexní pohled na matematiku a její disciplíny, • zadává týmovou i samostatnou práci a učí žáky porovnávat dosažené výsledky. Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • vede žáky k pochopení významu kontroly dosažených výsledků, • vysvětlí, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení, • vede žáky k hledání vlastních postupů při řešení problémů, • ukazuje žákům, kde získávat informace potřebné k dosažení cíle (práce s texty, tabulkami, internetem, ...), • vede žáky k tomu, aby vyjadřovali závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat. Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • předkládá žákům různé typy grafů a diagramů a učí žáky tyto záznamy číst, chápat a sestavovat, • vede žáky ke správnému reprodukování vypočítaných výsledků tak, aby bylo srozumitelné a

Název předmětu	Matematika
	jednotlivé kroky byly v logickém sledu, • zadává práci při řešení složitějších matematických zadáních pro dvojice nebo menší skupiny a při společné práci vede žáky ke komunikaci takovým způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle. Kompetence sociální a personální: <i>Učitel:</i> • pomáhá žákům stanovit pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dbát na jejich dodržování. Kompetence občanské: <i>Učitel:</i> • pomáhá žákům uvědomovat si školní povinnosti a zodpovědnost za domácí přípravu, • volí vhodné příklady s environmentálním obsahem a tím pomáhá žákům chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, • vede žáky k tomu, aby si poskytovali podle svých možností (ve vhodných situacích) účinnou pomoc. Kompetence pracovní: <i>Učitel:</i> • vede žáky k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb pro matematiku, • vysvětluje nutnost udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost, • kontroluje plnění zadaných úkolů, • stanovuje si kritéria hodnocení a učí žáky sebehodnocení, • seznamuje žáky s pravidly hygieny a bezpečnosti práce a společně s žáky dbá na jejich dodržování. Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií v matematice • pomáhá žákům orientovat se v online matematickém prostředí • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Matematika	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
početní výkony v oboru 0-20		zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20
zápis přirozených čísel v oboru do 20		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20
číselná osa 0-20 a orientace na ní		zakreslí čísla do 20 na číselné ose
sčítání a odčítání v oboru 0-20		zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20
slovní úlohy v oboru 0-20		dokáže vyřešit jednoduchou slovní úlohu
		zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti
		zná význam symbolu =, <, >,
		dokáže vytvořit jednoduchou slovní úlohu
základní geometrické útvary v rovině		rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na		

Matematika	1. ročník	
druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> sestavuje z hlásek slova
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	-->	Cizí jazyk -> 1. ročník -> sdělí, kolik mu je let.
zakreslí čísla do 20 na číselné ose	-->	Tělesná výchova -> 1. ročník -> zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu
zakreslí čísla do 20 na číselné ose	-->	Tělesná výchova -> 1. ročník -> zvládá hod z místa i z rozběhu
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	<--	Cizí jazyk -> 3. ročník -> ovládá slovní zásobu jednotlivých témat a umí adekvátně reagovat na otázky,
zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> rozlišuje pomalý a rychlý rytmus,
zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> udává tempo tleskáním nebo vyťukáváním
rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, linky, tvary)
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	<--	Tělesná výchova -> 1. ročník -> žák reaguje na pokyny, signály a gesta učitele a rozumí jim

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník	<--	Pracovní činnosti -> 1. ročník -> sestavuje stavebnicové prvky
rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník	<--	Pracovní činnosti -> 2. ročník -> vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru

Matematika	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
početní výkony v oboru 0-100		zvládá sčítání a odčítání v oboru do 100
zápis přirozených čísel v oboru do 100		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
číselná osa 0-100 a orientace na ní		zakreslí čísla do 100 na číselné ose
sčítání a odčítání v oboru 0-100,		zvládá sčítání a odčítání v oboru do 100
slovní úlohy v oboru 0-100		řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy
		využívá početních výkonů k řešení slovních úloh
základní geometrické útvary v rovině		rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Matematika	2. ročník	
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy	-->	Český jazyk -> 2. ročník -> pozná pohádku
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> zvládá rychlostní běh na 50 m
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> zvládá hod z místa i z rozběhu
zvládá sčítání a odčítání v oboru do 100	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> je schopen soutěžit v družstvu
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	<--	Cizí jazyk -> 4. ročník -> osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje
rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník	<--	Výtvarná výchova -> 2. ročník -> Uspořádání objektů do celků: pozná základní obrazce, porovná jejich velikost a pracuje s nimi
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	<--	Tělesná výchova -> 2. ročník -> žák reaguje na pokyny, signály a gesta učitele a rozumí jim

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník	<--	Pracovní činnosti -> 2. ročník -> sestaví stavebnicové prvky

Matematika	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
početní výkony v oboru 0-1000		zvládá sčítání a odčítání v oboru do 1000 písemně sčítá a odčítá dvojčíferná čísla typu 34+25, 67-56 z paměti
zápis přirozených čísel v oboru do 1000		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000
číselná osa 0-1000 a orientace na ní		zakreslí čísla do 1000 na číselné ose
sčítání a odčítání, násobení a dělení, dělení se zbytkem		násobí a dělí (i z paměti) v oboru do 100, zná symboly pro násobení a dělení, násobí a dělí v oboru malé násobilky násobí dvojčíferná čísla jednocíferným činitelem násobí trojčíferná čísla jednocíferným činitelem násobí a dělí mimo obor násobilky dělí jednocíferným číslem, dělí se zbytkem
slovní úlohy v oboru 0-1000		násobí a dělí (i z paměti) v oboru do 100, zná symboly pro násobení a dělení, násobí a dělí v oboru malé násobilky násobí dvojčíferná čísla jednocíferným činitelem násobí trojčíferná čísla jednocíferným činitelem násobí a dělí mimo obor násobilky dělí jednocíferným číslem, dělí se zbytkem řeší jednoduché rovnice

Matematika	3. ročník	
		rozdíljuje o n-více, o n-méně, n-krát méně, n-krát více
		využívá početních výkonů k řešení slovních úloh
fyzikální jednotky		zná základní jednotky délky
		zná základní jednotky času
		zná základní jednotky hmotnosti
jednoduché rovnice		řeší jednoduché rovnice
		rozdíljuje o n-více, o n-méně, n-krát méně, n-krát více
		využívá početních výkonů k řešení slovních úloh
zaokrouhlování		zaokrouhuje čísla do 1000
základní geometrické útvary v prostoru		pozná rozdíl mezi kružnicí a kruhem
		rozdíljuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec
délka úsečky a její měření		rozdíljuje přímku a úsečku
		dovede označit bod, přímku, úsečku
		změří rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách
obvod čtverce a obdélníku		vypočítá obvod čtverce a obdélníku
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zvládá sčítání a odčítání v oboru do 1000 písemně	-->	Cizí jazyk -> 3. ročník -> vyjádří velikost a délku,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
čte, zapisuje a porovnáva přirozená čísla do 1000	-->	Tělesná výchova -> 3. ročník -> ovládá zahájení, ukončení utkání, počítání skóre
zná základní jednotky času	-->	Náš svět -> 3. ročník -> Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnáva minulost a současnost.
řeší jednoduché rovnice	-->	Náš svět -> 3. ročník -> Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny, pojmenováva členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, mezigenerační vztahy.
zakreslí čísla do 1000 na číselné ose	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> v textu přiměřené obtížnosti určuje všechny slovní druhy,
čte, zapisuje a porovnáva přirozená čísla do 1000	<--	Český jazyk -> 6. ročník -> rozlišuje slovní druhy,
čte, zapisuje a porovnáva přirozená čísla do 1000	<--	Cizí jazyk -> 5. ročník -> osvojuje si slovní zásobu jednotlivých témat a podle svého zájmu ji rozšiřuje
rozlišuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec	<--	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Uspořádání objektů do celků: objekty a objemy porovnáva a třídí na základě odlišností vycházející z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ, snaží se o vytváření zmenšených náčrtů skutečnosti, kreslí podle modelu
čte, zapisuje a porovnáva přirozená čísla do 1000	<--	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zvládá hod z místa i z rozběhu
rozlišuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec	<--	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> sestaví stavebnicové prvky
rozlišuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> montuje a demontuje stavebnici
zakreslí čísla do 1000 na číselné ose	<--	Náš svět -> 3. ročník -> Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnáva minulost a současnost.
zná základní jednotky času	<--	Náš svět -> 3. ročník -> Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnáva minulost a současnost.

Matematika	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní

Matematika	4. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
početní výkony v oboru 0 - 1 000 000		využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
zápis přirozených čísel v oboru 0 - 1 000 000		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
zaokrouhlování a odhad výsledku		provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací
početní operace s přirozenými čísly		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel chápe a řeší jednoduché i složené slovní úlohy s využitím zvládnutých algoritmů
zlomek jako část celku		zaznamenává část celku a zapisuje zlomkem
číselná osa a orientace na ní		vyznačí na číselné ose celá záporná čísla
diagramy, grafy, jízdní řády		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
geometrické útvary v rovině i v prostoru,		pozná, pojmenuje a znázorní trojúhelník (pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný), čtyřúhelník (čtverec a obdélník), kružnici, kruh
převody jednotek		převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu
jednoduché konstrukce		rýsuje rovnoběžky, sestaví kolmici daným bodem
osa souměrnosti		znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru
slovní úlohy, logické řady		využívá k práci kalkulátor, PC
prostorová představivost		využívá k práci kalkulátor, PC
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Matematika	4. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> porovnává výkony s předchozími výsledky
převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> ovládá techniku štafetového běhu
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> porovnává výkony s předchozími výsledky
znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru	<--	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí
provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> je schopen vytrvale běžet 500m

Matematika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
přirozená čísla		pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla násobí a dělí přirozená čísla – jednoduché případy z paměti
vlastnosti početních operací s čísly		zná a využívá vlastnosti početních operací
písemné algoritmy základních matematických operací		písemně sčítá i odčítá až 3 přirozená čísla násobí až čtyřciferným činitelem písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem
zaokrouhlování a odhad výsledku		zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností, to i čísla desetinná (na desetiny a setiny) pomocí osvojených algoritmů kontroluje správnost řešení
početní operace s přirozenými čísly		chápe a řeší jednoduché i složené slovní úlohy s využitím zvládnutých algoritmů
zlomek jako část celku, jednoduché výpočty se zlomky, slovní úlohy		zaznamenává část celku a zapisuje zlomkem
porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		porovná, sečte i odečte zlomky se stejným jmenovatelem (znázorní graficky)
desetinná čísla - zápis, čtení a zobrazení na číselné ose		přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty používá modely desetinných čísel (hmotnost, délka, peníze)
desetinná čísla a početní operace s nimi (+, -, násobení a dělení desetinného čísla číslem přirozeným)		sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetina a setin násobí a dělí desetinná čísla 10, 100 řeší jednoduché slovní úlohy obsahující desetinná čísla
základní seznámení s celými zápornými čísly		vyznačí na číselné ose celá záporná čísla
diagramy, grafy, jízdní řády		vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji

Matematika	5. ročník	
přímá úměrnost – graf, tabulka		sestavuje jednoduchou tabulku přímé úměrnosti a vyhledává v ní potřebné údaje
geometrické útvary v rovině i v prostoru		pozná, pojmenuje a znázorní trojúhelník (pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný), čtyřúhelník (čtverec a obdélník), kružnici, kruh
obvod a obsah čtverce a obdélníku		znázorní graficky a vypočítá obvod mnohoúhelníku (délka lomené čáry)
obvod trojúhelníku		znázorní graficky a vypočítá obvod mnohoúhelníku (délka lomené čáry)
převody jednotek		převádí jednotky délky
vzájemná poloha přímek v rovině		rýsuje rovnoběžky, sestrojí kolmici daným bodem
obvod a obsah čtverce a obdélníka		určí obsah čtverce a obdélníku převádí základní jednotky obsahu
osová souměrnost		znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji	-->	Fyzika -> 6. ročník -> ovládá značky a jednotky základních veličin,
vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji	-->	Fyzika -> 6. ročník -> změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin,
vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji	<--	Fyzika -> 6. ročník -> změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin,
určí obsah čtverce a obdélníku	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy
znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Prvky vizuálně obrazného

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru		vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy
rýsuje rovnoběžky, sestrojí kolmici daným bodem	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: poznává funkci a typy písma a jeho využití, vytváří jednoduchou kompozici z písma
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> změří vzdálenost skoku
používá modely desetinných čísel (hmotnost, délka, peníze)	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> vede tabulku s výsledky výkonů (měří a zaznamenává výsledky soutěží a turnajů)
znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> sestaví složitější stavebnicové prvky
převádí základní jednotky obsahu	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně
převádí jednotky délky	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně
používá modely desetinných čísel (hmotnost, délka, peníze)	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně

Matematika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
přirozená čísla		užívá pojmu přirozené číslo

Matematika	6. ročník	
		počítá s přirozenými čísly
		zná vlastnosti početních operací a využívá je
dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti		odliší prvočíslo a číslo složené
		podle kritérii pozná, zda je číslo dělitelné 2, 3, 5, 9, 10
		pomocí rozkladu čísla na součin prvočísel najde $n(x,y)$ a $D(x,y)$
desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		přečte desetinné číslo, znázorní ho na č. ose
		porovnává des. čísla
		zaokrouhluje des. čísla, provádí odhady s danou předností
		počítá s desetinnými čísly
		převádí jednotky fyz. veličin
závislosti a data – příklady závislostí z praktického života, nákresy, schémata, diagramy a grafy, tabulky		narýsuje soustavu souřadnic a najde v ní daný bod
		intuitivně rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí ji v tabulce i grafem
		čte data z grafů
číselné a logické řady		řeší reálné situace pomocí dělitelnosti (množství kachliček na obklady, počet dílů z celku, ...)
		doplňuje číselné řady s celými i přirozenými čísly
číselné a obrázkové analogie		řeší reálné situace pomocí dělitelnosti (množství kachliček na obklady, počet dílů z celku, ...)
		doplňuje číselné řady s celými i přirozenými čísly
		čte data z diagramů
logické a netradiční geometrické úlohy		používá symbolický jazyk matematiky pro zápis konstrukce
		převádí duté míry a krychlové jednotky
		počítá úkoly z praxe (bazény, akvária, pokoje)
		čte data z diagramů
bod, přímka, polopřímka, úsečka		zvládá práci s bodem, přímkou, polopřímkou a úsečkou
úhel, jeho velikost, sestrojení, přenášení, osa úhlu		chápe úhel jako část roviny, určí jeho velikost měřením, sestrojí úhel dané velikosti
		počítá v šedesátkové soustavě
		zná a požívá vybraná písmena řecké abecedy
		úhly přenáší, určuje osu úhlu
druhy úhlů		rozezná úhly podle velikosti

Matematika	6. ročník	
dvojice úhlů		rozezná dvojice úhlů
vnitřní, vnější úhly,		rozeznává a rýsuje prvky v trojúhelníku
výšky a těžnice trojúhelníku		rozeznává a rýsuje prvky v trojúhelníku
kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná		rozeznává typy trojúhelníků podle vnitřních úhlů a délek stran
shodnost trojúhelníků		rozeznává typy trojúhelníků podle vnitřních úhlů a délek stran
konstrukce trojúhelníku		provádí konstrukce trojúhelníků
trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný		rozeznává typy trojúhelníků podle vnitřních úhlů a délek stran
čtverec, obdélník – vlastnosti, konstrukce		rozeznává čtyřúhelníky konstruuje čtyřúhelníky a jejich prvky
kosočtverec, kosodélník – vlastnosti, konstrukce		rozeznává čtyřúhelníky konstruuje čtyřúhelníky a jejich prvky
náčrt a konstrukce hranolů (krychle, kvádr) ve volném rovnoběžné promítání		dovede charakterizovat hranoly (krychle, kvádr), načrtnout i narýsovat
náčrt a sestrojení sítě		načrtne i narýsuje jeho síť
výpočet povrchu a objemu		vypočítává jeho povrch i objem
jednoduché geometrické útvary a jejich shodnost		rozezná shodné obrazce
shodnost přímá a nepřímá		rozezná shodné obrazce
osová souměrnost, středová souměrnost		modeluje a rýsuje obrazce v osové i středové souměrnosti pozná osově i středově souměrný útvar
samodružný bod, vzor a obraz		rozezná shodné obrazce modeluje a rýsuje obrazce v osové i středové souměrnosti pozná osově i středově souměrný útvar
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky		

Matematika	6. ročník	
prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
převádí jednotky fyz. veličin	-->	Fyzika -> 6. ročník -> vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku,
převádí jednotky fyz. veličin	-->	Fyzika -> 6. ročník -> ovládá značky a jednotky základních veličin,
úhly přenáší, určuje osu úhlu	-->	Fyzika -> 7. ročník -> určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese,
převádí jednotky fyz. veličin	<--	Fyzika -> 6. ročník -> ovládá značky a jednotky základních veličin,
zná vlastnosti početních operací a využívá je	<--	Fyzika -> 6. ročník -> užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh,
převádí jednotky fyz. veličin	<--	Zeměpis -> 6. ročník -> dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
zvládá práci s bodem, přímkou, polopřímkou a úsečkou	<--	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou
porovnává des. čísla	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci

Matematika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Matematika	7. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
celá čísla na číselné ose (svislé i vodorovné)	orientuje se na číselné ose vodorovné i svislé	
čísla navzájem opačná	porovnává celá čísla najde číslo opačné k zadanému číslu	
absolutní hodnota čísla	určí absolutní hodnotu celého čísla a zná její geometrický význam	
sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel	počítá s celými čísly	
desetinné číslo	přečte zadaný zlomek vymodeluje zlomek, najde ho na číselné ose počítá se zlomky vzájemně převádí zlomky, smíšená a desetinná čísla	
zlomek – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	přečte zadaný zlomek vymodeluje zlomek, najde ho na číselné ose počítá se zlomky	
zlomek	vzájemně převádí zlomky, smíšená a desetinná čísla	
poměr, postupný poměr	porovnává čísla poměrem počítá s poměry rozdělí celek v daném poměru	
trojčlenka	provádí výpočty pomocí trojčlenky	
měřítka	pracuje s měřítkem plánu a mapy	
poměr – postupný a převrácený poměr, úměra, trojčlenka, přímá a nepřímá úměrnost	narýsuje soustavu souřadnic a najde v ní daný bod intuitivně rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí ji v tabulce i grafem čte data z grafů	
číselné a logické řady	doplňuje číselné řady s celými i přirozenými čísly	
číselné a obrázkové analogie	doplňuje číselné řady s celými i přirozenými čísly	
logické a netradiční geometrické úlohy	používá symbolický jazyk matematiky pro zápis konstrukcí	

Matematika	7. ročník	
		převádí duté míry a krychlové jednotky
		počítá úkoly z praxe (bazény, akvária, pokoje)
		čte data z diagramů
věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití		konstruuje trojúhelníky podle vět sss, sus, usu, Ssu
konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu		konstruuje trojúhelníky podle vět sss, sus, usu, Ssu
konstrukce střední příčky		sestrojí střední příčky
obvod a obsah		vypočítá obvod a obsah
konstrukce trojúhelníku, kosočtverce, kosodélníku, lichoběžníku		zkonstruuje kosočtverec, kosodélník, lichoběžník
výpočet obvodu a obsahu kosočtverce, kosodélníku, lichoběžníku		vypočítá obvody a obsahy kosočtverec, kosodélníku a lichoběžníku
krychle, kvádr, hranol, objem, povrch, síť hranolu		rozpozná druh hranolu
		vypočítá povrch a objem
		načrtne síť
racionální čísla		počítá se zápornými zlomky i desetinnými čísly
		provádí s racionálními čísly základní matematické operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
počítá s poměry	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
sestrojí střední příčky	-->	Fyzika -> 7. ročník -> určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese,
sestrojí střední příčky	-->	Fyzika -> 7. ročník -> využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		objasní vznik stínu, vysvětlí fáze Měsíce,
vzájemně převádí zlomky, smíšená a desetinná čísla	<--	Fyzika -> 7. ročník -> fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t),
intuitivně rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí ji v tabulce i grafem	<--	Fyzika -> 7. ročník -> změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas,
provádí s racionálními čísly základní matematické operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení)	<--	Fyzika -> 7. ročník -> užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení
zkonstruuje kosočtverec, kosodélník, lichoběžník	<--	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Uspořádání objektů do celků: vyjadřuje dějové a prostorové vztahy
čte data z grafů	<--	Tělesná výchova -> 7. ročník -> podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci

Matematika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
procento		uvědomí si vztah celek = základ = 100 % počítá s 1 %
základ, procentová část, počet procent		vyjadřuje proc. část zlomkem i des. číslem vypočítává procentovou část, celek i počet procent
úrok, promile		seznáme se s jednoduchým úrokováním
druhá mocnina		spočítá druhou mocninu čísla jako součin dvou stejných činitelů pozná základ mocniny a určí exponent jako počet stejných činitelů při výpočtech využívá pravidla pro práci s mocninami

Matematika	8. ročník	
druhá odmocnina		umí zapsat i přečíst zápis druhé a třetí odmocniny při výpočtech využívá pravidla pro práci s mocninami
třetí mocnina a odmocnina		vypočítá druhou, třetí mocninu i odmocninu na kalkulačce určí druhou, třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek při výpočtech využívá pravidla pro práci s mocninami
číselné výrazy		počítá s nulovým exponentem odliší číselný výraz od ostatních mat. zápisů zná pořadí početních výkonů podle přednosti a využívá je při výpočtech
hodnota číselného výrazu		určuje hodnotu číselných výrazů zapíše text pomocí matematických symbolů počítá s jednočleny i mnohočleny
algebraický výraz		upravuje výrazy vytýkáním i užitím vzorců pracuje s reálnými čísly na č. ose
lineární rovnice		řeší lineární rovnice o jedné neznámé, provádí zkoušku
slovní úlohy řešené rovnicí		pomocí rovnic řeší úlohy z praxe
schémata, grafy, diagramy, tabulky		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data čte různé typy grafů
rovnice		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu vzná se v grafikonu dopravy
číselné a logické řady		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu vzná se v grafikonu dopravy
číselné a obrázkové analogie		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu vzná se v grafikonu dopravy
logické a netradiční geometrické úlohy		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu vybrané úlohy řeší graficky vzná se v grafikonu dopravy
jednoduché úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti řešené bez vzorců		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu vybrané úlohy řeší graficky vzná se v grafikonu dopravy

Matematika	8. ročník	
Pythagorova věta		vysvětlí Pythagorovu větu na modelu
		provádí výpočty pomocí Pythagorovy věty
kružnice a její délka		odliší kruh a kružnici
		určí délku kružnice, obvod a obsah kruhu
kruh a jeho obvod a obsah		odliší kruh a kružnici
		určí délku kružnice, obvod a obsah kruhu
sečna, tečna, tětíva		pracuje se sečnou, tětívou a tečnou kružnice
vzájemná poloha kružnic		určuje vzájemnou polohu kružnic
Thaletova kružnice		pomocí Thaletovy věty rýsuje Thaletovu kružnici
		využívá TK v dalších konstrukcích
množina bodů dané vlastnosti		poznává a využívá množiny všech bodů dané vlastnosti
		udělá rozbor úlohy
		sestrojí zadaný troj- a čtyřúhelník
rotační válec		poznává tělesa
		určuje jejich povrch a objem
		provádí jejich náčrt nebo konstrukci ve volném rovnoběžném promítání
		načrtne nebo narýsuje jejich síť

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vyjadřuje proc. část zlomkem i des. číslem	<--	Chemie -> 8. ročník -> vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek) a připraví roztok o požadovaném složení
uvědomí si vztah celek = základ = 100 %	<--	Chemie -> 8. ročník -> vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek) a připraví roztok o požadovaném složení
poznává tělesa	<--	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: dokáže rozeznávat typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika, pokouší se o vlastní tvorbu i s využitím PC

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vypočítává procentovou část, celek i počet procent	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> seznamuje se se složením potravinářských výrobků
čte různé typy grafů	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingu
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci

Matematika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
algebraický výraz		zná pořadí početních výkonů podle přednosti a využívá je při výpočtech
		určuje hodnotu číselných výrazů
		zapiše text pomocí matematických symbolů
		počítá s jednočleny i mnohočleny
lomené výrazy		upravuje výrazy vytýkáním i užitím vzorců
lineární rovnice		řeší lineární rovnice o jedné neznámé, provádí zkoušku
rovnice s neznámou ve jmenovateli		řeší lineární rovnice o jedné neznámé, provádí zkoušku
soustavy lineárních rovnic		pomocí rovnic a jejich soustav řeší úlohy z praxe
slovní úlohy řešené rovnicí		pomocí rovnic a jejich soustav řeší úlohy z praxe
pravoúhlá soustava souřadnic		chápe funkci jako vzájemně jednoznačné přiřazení
		určí definiční obor a obor hodnot
		sestaví graf a tabulku funkce
přímá úměrnost		rozliší přímou a nepřímou úměrnost

Matematika	9. ročník	
nepřímá úměrnost		rozliší přímou a nepřímou úměrnost
lineární funkce		pracuje s lineární funkcí
procenta		chápe funkci jako vzájemně jednoznačné přiřazení
rovnice		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu
číselné a logické řady		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu
číselné a obrázkové analogie		řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu
logické a netradiční geometrické úlohy		vybrané úlohy řeší graficky
jednoduché úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti řešené bez vzorců		vyzná se v grafikonu dopravy
poměr podobnosti		podle poměru podobností odliší zvětšení nebo zmenšení
věty o podobnosti trojúhelníků		zná a užívá věty o podobnosti trojúhelníků pracuje s podobnými trojúhelníky
jehlan		poznává tělesa určuje jejich povrch a objem provádí jejich náčrt nebo konstrukci ve volném rovnoběžném promítání načrtne nebo narýsuje jejich síť
rotační kužel		poznává tělesa určuje jejich povrch a objem provádí jejich náčrt nebo konstrukci ve volném rovnoběžném promítání načrtne nebo narýsuje jejich síť
koule		poznává tělesa určuje jejich povrch a objem provádí jejich náčrt nebo konstrukci ve volném rovnoběžném promítání načrtne nebo narýsuje jejich síť

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zapiše text pomocí matematických symbolů	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> orientuje se ve formách pomoci státu rodinám
rozliší přímou a nepřímou úměrnost	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> zamýšlí se nad příčinami

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		kriminality mládeže
rozliší přímou a nepřímou úměrnost	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi týkajícími se kriminality mládeže
poznává tělesa	<--	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: zajímá se o oděvní kulturu mládeže a vytváří návrhy vlastního oděvu
sestaví graf a tabulku funkce	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci

5.5 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika
Charakteristika předmětu	Vzdělávací oblast Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje žákům poznávat novinky z oborů, které je zajímají a doplňovat tak své školní znalosti. Dovednosti získané v předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou

Název předmětu	Informatika
	vzdělávacího software i informačních zdrojů ve všech předmětech v rámci ZV. Informatika se tak stává organickou součástí všech vzdělávacích oblastí ZV. Vyučovací předmět Informatika na I. stupni vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vede žáky k základnímu osvojování dovedností v ovládnutí výpočetní techniky, k vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jejich využívání při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Postupné zvládnutí výpočetní techniky na základní uživatelské úrovni, dovednost pracovat s hotovými didaktickými programy, rozvíjení schopnosti rychle vyhledávat informace a zpracovat je, umožňuje aktualizovat a obohacovat poznatky získané pomocí standardních učebních textů, vede žáky k samostudiu a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí. Nově od tohoto roku bude kladen větší důraz na sběr požadavků, analýzu, práci s daty a základy programování.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové vymezení Ve 4.-5. ročníku dochází k osvojení • práce s počítačem - prakticky po teoretickém výkladu • základní práci s daty • základy programování • vytvoření kreativního digitálního projektu - předpokladem pro úspěšnost projektu je spolupráce ve VV a nákup Micro:bit jednotek V 6.-9. ročníku dochází k osvojení • práce s počítačem - prakticky po teoretickém výkladu • pokročilé práci s daty • praktická cvičení s HW a SW • pokročilé programování, či pokročilá kreativní práce na audiovizuálním projektu • vytvoření kreativního digitálního projektu v rámci ročníkové práce. Předchozí ročníky slouží jako příprava pro finální projekt. Příští dva roky dojde k aktualizaci postupným nabíháním IVT do 7. a 8. ročníku. Předmět informatika bude postupně realizován časovou dotací 1 hodina týdně v 4. - 9. ročníku. Vyučování probíhá v odborné učebně výpočetní techniky.
Integrace předmětů	• Informatika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné	Kompetence k učení:

Název předmětu	Informatika
postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<u>Učitel:</u> • seznámí žáky s odbornými termíny oboru a vede je k jejich užívání, • vede je k využití počítače jako pomocníka při učení a školní práci • vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací na internetu či v didaktických programech a jejich efektivnímu využití v další práci • umožňuje žákům vyhledávání zajímavostí, které se vztahují k poznatkům získaným v jiných učebních oborech a tím podněcuje jejich pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání <u>Žáci:</u> • jsou zadávanými úkoly vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod. • tím, že mohou používat svých poznámek při praktických úkolech, se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
	Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • vede žáky k jednoduchým postupům při vyhledávání informací, • vede žáky k posouzení kvality informací, • vede žáky k logické stavbě prezentace, • seznamuje žáky se způsoby řešení problémů, které oznamuje počítač • učí žáky vyhledávat a nacházet logické souvislosti při práci s počítačovými výukovými programy • vede žáky k využívání vhodných cest a algoritmických postupů <u>Žáci:</u> • jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více • jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
	Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • umožňuje a podporuje u žáků komunikaci pomocí internetu, na školním webu, při chatování

Název předmětu	Informatika
	• klade důraz na dodržování slušného vyjadřování při telefonování přes internet, při používání e-mailu a chatování <u>Žáci:</u> • se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty • při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla Kompetence sociální a personální: <u>Učitel:</u> • vede žáky k dodržování a respektování pravidel bezpečné práce s hardware i software • podporuje efektivní spolupráci s druhými při řešení problémů • podněcuje žáky k respektování společně dohodnutých pravidel při práci s výpočetní technikou <u>Žáci:</u> • při práci jsou vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. • učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný Kompetence občanské: <u>Učitel:</u> • motivuje žáky k ochraně životního prostředí ekologickým zpracováním poškozených či nepotřebných součástí výpočetní techniky • podporuje vyhledávání informací z oblasti ekologie a ochrany životního prostředí a jejich využití v dalších předmětech • vede k odpovědnému přístupu a nevyhledávání nevhodných obsahů, které se vyskytují na internetu <u>Žáci:</u> • jsou seznamováni s vazbami na obecné morální zákony (autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (žáci si chrání své heslo, ...) • při zpracovávání informací jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se

Název předmětu	Informatika
	mohou dostat prostřednictvím internetu a jinými cestami Kompetence pracovní: <i>Učitel:</i> • učí žáky účinně a bezpečně používat přístroje, chránit nosiče i data před poškozením, ztrátou či zneužitím • vytváří prostor pro vytrvalost při dokončování práce a pro její hodnocení <i>Žáci:</i> • dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou • mohou využít internet pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <i>Žáci:</i> • chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, • seznamují se s novými technologiemi, • kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce • předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Informatika	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení	

Informatika	4. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Příprava tabulky pro sběr informací o spolužácích		Práce s daty: uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů		Práce s daty: uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
Základy práce s google sheets - tabulka zajímavostí o spolužácích		Práce s daty: pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
Na zadaném programu ve Scratchi opraví 2 chyby.		Code review: ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
Digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů		Správně pojmenuje rozdíly mezi HW a SW. Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.
Propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet; práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, práce v google classroom.		Zná počítačové sítě a cloud. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla, rozpoznávání bezpečnostních rizik		Zná základy bezpečnosti na internetu. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Informatika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Informatika	5. ročník	
	Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - sběr požadavků	Sběr požadavků: popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - analýza, model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů	Analýza: vyčte informace z daného modelu	
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - plán implementace, řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací, využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu	Vytvoření plánu implementace: sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	
skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi. Demonstruje převedením reálného objektu do objektu v modelovacím programu TinkerCad.	Umí praktikovat objektivě orientovaný přístup. V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - implementace na jednoduchém počítači Micro:bit	Implementace: popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	
Jednoduchá hra ve Scratchi dle vybraného tutoriálu.	Vytvoření jednoduché hry: v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

Informatika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Příprava tabulky pro sběr informací o spolužácích		Práce s daty: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů		Práce s daty: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
Pokročilá práce s google sheets - tabulka zajímavostí o spolužácích		nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
Digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů.		Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
Umělá inteligence a trendy v IT jsou diskutovány nejpozději v 9tém ročníku, ale tato témata jsou postupně otevírána při hodinách IVT.		Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla, rozpoznávání bezpečnostních rizik. S přibývajícím ročníkem dochází k prohlubování znalostí.		Bezpečnost: Zná pokročilou bezpečnost na internetu. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
Výroba kreativního obsah ve formě textu, videa, obrázků nebo hudby.		Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		

Informatika	6. ročník
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	

Informatika	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů. Umělá inteligence a trendy v IT jsou diskutovány nejpozději v 9tém ročníku ale tato témata jsou postupně otevírána při hodinách IVT.	Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla, rozpoznávání bezpečnostních rizik. S přibývajícím ročníkem dochází k prohlubování znalostí.	Bezpečnost: Zná pokročilou bezpečnost na internetu. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
Výroba kreativního obsahu ve formě textu, videa, obrázků nebo hudby.	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
Příprava tabulky pro sběr informací o spolužácích - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů"	Práce s daty: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
Pokročilá práce s google sheets - tabulka zajímavostí o spolužácích	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
Propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet; práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, práce v google classroom.	Zná počítačové sítě a cloud. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
Na zadaném složitějším programu ve Scratchi opraví 2 chyby. Alternativně vybere digitální hudební, vizuální dílo a vyzkoumá jakými postupy bylo dosaženo výsledku.	Code review: ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informatika	7. ročník	
Navrhne jak případně opravit/vylepšit již hotový výsledek."		
Vybere existující hru složitější obtížnosti z knihoven Scratch a vylepší její funkcionalitu, aby hru obohatil. Alternativně vybere existující obrázek, video, hudbu a použije různé úpravy, aby je vylepšil - změnil na nové dílo."		Úprava existující hry: vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Informatika	7. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty	

Informatika	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
Digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů. Umělá inteligence a trendy v IT jsou diskutovány nejpozději v 9tém ročníku ale tato témata jsou postupně otevírána při hodinách IVT.	Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
KÓDOVÁNÍ A KOMPRESI DAT, HARDWARE Kódování a komprese dat: Počítač je digitální zařízení, používá binární soustavu. Informace, bity a bajty. Jednotky a kapacity. Kódování textu. Kódování zvuku, komprese dat. Pixely, rozlišení a barevná hloubka. Kódování obrázku, komprese dat. Kódování videa, komprese dat. Samoopravné kódy, kontrolní součty. HW: Porty a konektory – co kam připojit	Navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
Výroba kreativního obsahu ve formě textu, videa, obrázků nebo hudby.	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
Příprava tabulky pro sběr informací o spolužácích (sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů"	Práce s daty: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
Pokročilá práce s google sheets - tabulka zajímavostí o spolužácích	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
Ve spolupráci s technickým předmětem či ještě lépe v ročníkové práci použije google sheets na zpracování a evidenci dat.	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

Informatika	8. ročník	
Ve spolupráci s technickým předmětem či ještě lépe v ročníkové práci svého spolužáka zhodnotí žákovo zpracování daného problému a případně mu navrhne možné vylepšení. To následně doloží v IVT prezentací dat před a po review spolužákem.		sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
Na příkladech vývoje systémů demonstruje současné informační systémy a jejich možný vývoj do budoucna.		vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
Propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet; práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, práce v google classroom.		Zná počítačové sítě a cloud. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
Na zadaném složitějším programu ve Scratchi opraví 2 chyby. Alternativně vybere digitální hudební, vizuální dílo a vyzkoumá jakými postupy bylo dosaženo výsledku. Navrhne jak případně opravit/vylepšit již hotový výsledek."		Code review: ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
Vybere existující hru složitější obtížnosti z knihoven Scratch a vylepší její funkcionální, aby hru obohatil. Alternativně vybere existující obrázek, video, hudbu a použije různé úpravy, aby je vylepšil - změnil na nové dílo.		Úprava existující hry: vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
Středně složitá hra ve Scratchi dle vybraného tutoriálu. Práce v týmech po 3.		Vytvoření středně složitých hry: v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
Sběr požadavků pro ročníkový projekt s pomocí materiálů z Prototypci. Alternativně pokud jde o kreativní (hudební, vizuální) ročníkový projekt shromáždí cíle, kterých chce danou prací dosáhnout. Na základě cíle navrhne schéma jak dosáhnout výsledku s pomocí jednoduchého modelu.		Sběr požadavků: popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
Pro ročníkový projekt si najde partnera (spolužáka) ze třídy, s kterým probere daný model/cíl a zapracuje připomínky z review.		Analýza: vyčte informace z daného modelu
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - plán implementace, řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací, využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu		Umí praktikovat objektově orientovaný přístup. V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi Vytvoření plánu implementace: sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v		

Informatika	8. ročník
mezilidských vztazích	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika	
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

Informatika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy
Příprava tabulky pro sběr informací o spolužácích	Práce s daty: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	Práce s daty: získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
Pokročilá práce s google sheets - tabulka zajímavostí o spolužácích	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
Ve spolupráci s technickým předmětem či ještě lépe v ročníkové práci použije google sheets na zpracování a evidenci dat.	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla

Informatika	9. ročník	
		a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
Ve spolupráci s technickým předmětem či ještě lépe v ročníkové práci svého spolužáka zhodnotí žákovo zpracování daného problému a případně mu navrhne možné vylepšení. To následně doloží v IVT prezentací dat před a po review spolužákem.		sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
Digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů. Umělá inteligence a trendy v IT jsou diskutovány nejpozději v 9tém ročníku, ale tato témata jsou postupně otevírána při hodinách IVT.		Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
KÓDOVÁNÍ A KOMPRESSE DAT, HARDWARE Kódování a komprese dat: Počítač je digitální zařízení, používá binární soustavu. Informace, bity a bajty. Jednotky a kapacity. Kódování textu. Kódování zvuku, komprese dat. Pixely, rozlišení a barevná hloubka. Kódování obrázku, komprese dat. Kódování videa, komprese dat. Samoopravné kódy, kontrolní součty. HW: Porty a konektory – co kam připojit		Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
Rozložení počítače, BIOS, simulace výpadku počítačové učebny		End User Support: poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
Výroba kreativního obsah ve formě textu, videa, obrázků nebo hudby.		Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
Středně složitá hra ve Scratchi dle vybraného tutoriálu. Práce v týmech po 3.		Vytvoření středně složitě hry: v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
Sběr požadavků pro ročníkový projekt s pomocí materiálů z Prototypci.		Sběr požadavků: popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
Alternativně pokud jde o kreativní (hudební, vizuální) ročníkový projekt shromáždí cíle, kterých chce danou prací dosáhnout. Na základě cíle navrhne schéma, jak dosáhnout výsledku s pomocí jednoduchého modelu.		Sběr požadavků: popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
Pro ročníkový projekt si najde partnera (spolužáka) ze třídy, s kterým probere daný model/cíl a zapracuje připomínky z review.		Analýza: vyčte informace z daného modelu
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - plán implementace, řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací, využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu		Umí praktikovat objektově orientovaný přístup. V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
Vytváření digitálního zvířete s pomocí materiálů z Prototypci - analýza, model jako		Vytvoření plánu implementace: sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

Informatika	9. ročník	
zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

5.6 Náš svět

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	3	0	0	0	0	11
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný					

Název předmětu	Náš svět
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	V předmětu Náš svět je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví. Náš svět je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem předmětu je naučit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v čase a prostoru. Na základě různých činností a pozorování si

Název předmětu	Náš svět
	budou žáci vytvářet nové představy o nových, ale pochopitelných jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci i okolní přírodě. Žáci budou pojmenovávat věci a jevy kolem sebe. Budou se učit na základě svých zkušeností hledat a objevovat nové souvislosti. Budeme společně s žáky budovat jejich pozitivní vztah k rodině, domovu, spolužákům, škole i okolní přírodě. Budeme se učit znát lidské tělo a cílevědomě si osvojovat a dodržovat základní hygienické návyky, poznávat podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Poznávat a upevňovat preventivní chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů nebo práce s různými nástroji, přístroji a dalšími pomůckami. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby (kresbou, písemně apod.). Současně vedeme žáky k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. V prvním období budeme co nejvíce vycházet z regionu, ve kterém je naše škola, ať už jde o přírodní nebo společenské jevy. Samozřejmostí pro výuku je prolínání do dalších předmětů. V hodinách budou zařazovány vycházky, pokusy, sledování filmů, videozáznamů a dostupného programového vybavení školy. Charakteristické pro výuku druhého období je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva veřejné knihovny, muzea), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav, atd.). Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty. Výuku také vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, školní výlety. Předmět Náš svět je vyučován v 1.-5. ročníku v časové dotaci: 1.-2. třída - 2 hod./týdně; 3.-4. třída - 3 hod./týdně a 5. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně.
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové	Kompetence k učení: <u>Učitel:</u> • nabízí žákům nové způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a

Název předmětu	Náš svět
kompetence žáků	řídít vlastní učení, • vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a jejich propojování a systematizaci, • vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků, • umožní žákům poznávat smysl a cíl učení i dovednost posuzovat vlastní pokrok, • na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání, • umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu. <i>Žáci:</i> • získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování.
	Kompetence k řešení problémů: <i>Učitel:</i> • vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti, • ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede je k jejich ověřování a srovnávání, • vede žáky k ověřování správnosti řešení problému, • zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami. <i>Žáci:</i> • učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.
	Kompetence komunikativní: <i>Učitel:</i> • rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události, • seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody, ...), • vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků, • vede žáky k používání správné terminologie. <i>Žáci:</i>

Název předmětu	Náš svět
	• rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech, • učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Kompetence sociální a personální: <u>Učitel:</u> • vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti vlastivědného a přírodovědného charakteru, • předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování, • individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, • zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat společně, • zajímá se náměty, názory a zkušenosti žáků. <u>Žáci:</u> • pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých. Kompetence občanské: <u>Učitel:</u> • na základě příkladů z historie vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, • vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů, • ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku, • buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, • umožňuje každému žákovi zažít úspěch. <u>Žáci:</u> • učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví a i zdraví a bezpečnosti druhých. Kompetence pracovní: <u>Učitel:</u>

Název předmětu	Náš svět	
	• seznamuje žáky s vlastnostmi některých materiálů, poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci, • učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup, • umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, • vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení a techniky, • vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, <i>Žáci:</i> • utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla. Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <i>Žáci:</i> • využívají digitální zařízení při učení • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce • předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních	
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.	

Náš svět	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Náš svět	1. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Škola		Orientuje se ve škole, zná školní a třídní pravidla, rozeznává role ve škole. Zná bezpečnou cestu do a ze školy.
Domov		Zná svoji adresu. Popíše místo svého bydliště.
Pravidla silničního provozu, jízdní kolo.		Chová se bezpečně v silničním provozu. Vymenuje některé pracovní profese a jejich význam pro společnost
Hodnocení a sebehodnocení		Vím, v čem jsem úspěšný. Respektuje rozdíly mezi spolužáky. Rozvíjí empatii - pocity lidí v různých situacích.
Pocity		Respektuje rozdíly mezi spolužáky. Rozvíjí empatii - pocity lidí v různých situacích.
Rodina		Pojmenuje základní členy rodiny. Vymenuje některé pracovní profese a jejich význam pro společnost
Povolání		Vymenuje některé pracovní profese a jejich význam pro společnost
Rostliny		Pozoruje přírodu v různých ročních obdobích. Jednoduše popíše stavbu těla některých rostlin a živočichů. Učí se ohleduplně chovat k přírodě. Rozlišuje jehličnaté a listnaté stromy, ovoce a zeleninu.
Živočichové		Jmenuje některá domácí zvířata a jejich mláďata. Rozlišuje hospodářská, volně žijící zvířata a domácí mazlíčky.
Třídění a recyklace		Popíše vliv různých lidských činností na okolní krajinu.
Věci, které nás obklopují		Seznamuje se s vlastnostmi známých látek (kapalných, pevných). Správně třídí odpad, chápe význam recyklace.
Roční období, měsíce, kalendář.		Určí dny v týdnu, roční období

Náš svět	1. ročník	
Čas, orientace v čase, určování času, denní režim.		Seznamuje se s hodinami. Orientuje se v časových údajích při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.
Lidské tělo. Zuby. Smysly.		Umí pojmenovat viditelné části lidského těla a ví, k čemu slouží.
Zdravá strava.		Chápe správnou výživu i jako nezbytnou podmínku pro zdraví člověka a správné hygienické návyky jako součást ochrany zdraví.
Osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci, čísla tísňového volání.		Je opatrný při komunikaci s neznámými lidmi, uvědomuje si možná nebezpečná rizika. Učí se požádat o pomoc pro sebe i pro jiné.
Ochrana člověka za mimořádných událostí, situace hromadného ohrožení.		Učí se chovat při vyhlášení poplachu, zná důležitá telefonní čísla (158, 155, 150).
Finanční gramotnost - obchod, hospodaření s kapesným.		Vyjmenuje některé pracovní profese a jejich význam pro společnost
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže		

Náš svět	1. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení z odlišného kulturního prostředí do kolektivu tříd		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

Náš svět	1. ročník	
	demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy	
	Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje)	
	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
	odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
	voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé), prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	

Náš svět	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Bydliště a jeho okolí.		Bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště.

Náš svět	2. ročník	
Směrová růžice, hlavní světové strany.		Určuje hlavní světové strany.
		Vyznačí cestu na určité místo.
Obec, místní krajina, náš domov – dům, byt, vesnice, město, vlast, národ.		Vysvětluje pojmy: ČR, hlavní město (Praha), státní vlajka, státní hymna.
		Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce.
Dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu a v dopravních prostředcích, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), pravidla silničního provozu, dopravní prostředky, značky.		Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.
Jízdní kolo.		Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.
Město a vesnice.		Pozná důležité kulturní památky města a vesnice, vyjmenuje některé nejznámější historické památky.
Česká republika.		Pozná důležité kulturní památky města a vesnice, vyjmenuje některé nejznámější historické památky.
Hodnocení a sebehodnocení.		Hodnotí sebe i druhé sebehodnocení, sebezpoznání.
Podobnost a odlišnost lidí (původ, barva pleti, jazyk, povahové vlastnosti).		Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, respektuje odlišné názory a zájmy jiných.
Rodina.		Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, respektuje odlišné názory a zájmy jiných.
		Rozliší podle vlastních zkušeností základní vztahy mezi členy rodiny, zná jejich role a odpovědnost jednotlivých členů.
Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu.		Popíše, jak lidé krajinu přetvářejí.
Povolání.		Uvědomuje si význam povolání a pracovních činností.
Rok (kalendářní, školní), roční období, měsíce.		Vyjmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období, charakterizuje měsíce a roční období.
Orientace v čase a časový řád.		Určuje čas podle hodin.
Příroda a její změny v jednotlivých ročních obdobích.		Orientuje se v ročních obdobích podle viditelných změn v přírodě.
Výskyt a vlastnosti vody, vzduchu, půdy, jejich využívání a ochrana.		Vysvětlí základní význam vody, vzduchu a půdy pro člověka, seznamuje se s vlastnostmi různých látek.
Ochrana přírody.		Učí se ohleduplně chovat k přírodě a komunikovat o problémech životního prostředí.
		Učí se aktivně chránit přírodu a přírodní zdroje.

Náš svět	2. ročník	
Rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla u nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.		Rozlišuje jehličnaté a listnaté stromy, ovoce a zeleninu.
		Podle obrázku popisuje stavbu těla vybraných rostlin a živočichů.
		Pojmenuje některá domácí a hospodářská zvířata, zvířata chovaná pro radost, pozná některá volně žijící zvířata a ptáky.
Lidské tělo.		Rozliší části lidského těla, uplatňuje základní hygienické a režimové návyky.
Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná stavba stravy, pitný režim.		Rozliší části lidského těla, uplatňuje základní hygienické a režimové návyky.
		Učí se uplatňovat zásady zdravého stravovacího a pitného režimu.
Ochrana člověka za mimořádných událostí, situace hromadného ohrožení, postup v případech ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), povodně (příčiny a prevence vzniku povodní, ochrana a evakuace při povodni).		Učí se chovat při vyhlášení poplachu, zná důležitá telefonní čísla.
Číslo tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, integrovaný záchranný systém.		Učí se chovat při vyhlášení poplachu, zná důležitá telefonní čísla.
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci.		Dodržuje zásady bezpečného chování k sobě ale i k druhým, vnímá projevy násilí (týrání, šikana), učí se požádat o pomoc pro sebe i pro jiné.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé), prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)		

Náš svět	2. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení z odlišného kulturního prostředí do kolektivu tříd		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		

Náš svět	2. ročník	
		vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání
		cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
		dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
		já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace
		cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát
		občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola
		škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita
		cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ
		rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
		Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

Náš svět	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Obec (město), místní krajina.		Orientuje se v plánu nejbližšího okolí svého bydliště. Pojmenuje svoji obec (město), definuje nejznámější místa obce, minulost i současnost obce, významné budovy.
Mapy, plány, orientační body, světové strany.		Orientuje se v plánu nejbližšího okolí svého bydliště.
Naše vlast.		Pojmenuje svoji vlast, hlavní město, vybrané oblasti ČR, rozlišuje státní symboly, sousední státy.
Evropa - sousední státy ČR.		Pojmenuje svoji vlast, hlavní město, vybrané oblasti ČR, rozlišuje státní symboly, sousední státy.
Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, charakteristiky jednotlivých typů krajin.		Rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině, charakterizuje tvar zemského povrchu regionu, jednotlivé typy krajin, vodstva.
Rodina.		Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny, pojmenovává členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, mezigenerační vztahy.
Mezilidské vztahy.		Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny, pojmenovává členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, mezigenerační vztahy. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a okolí.
Právo a spravedlnost – tvorba a přijímání pravidel.		Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a okolí.
Povolání.		Uplatňuje elementární poznatky o povolání a zaměstnání člověka.
Vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, finance, úspory a půjčky.		Uplatňuje elementární poznatky o povolání a zaměstnání člověka.
Orientace v čase a časový řád.		Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnává minulost a současnost.
Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období.		Porovnává viditelné proměny v přírodě během střídání ročních období.
Ekosystémy – rozmanitost podmínek života na Zemi; podnebí a počasí.		Porovnává viditelné proměny v přírodě během střídání ročních období.

Náš svět	3. ročník	
Látky a jejich vlastnosti.		Všimá si rozmanitosti podmínek života na Zemi, objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou. Bezpečně provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti, měří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů.
Živá a neživá příroda.		Všimá si rozmanitosti podmínek života na Zemi, objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou. Definuje znaky života, popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka. Bezpečně provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti, měří základní veličiny pomocí jednoduchých přístrojů.
Lidské tělo.		Popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam.
Péče o zdraví.		Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.
Osobní bezpečí, krizové situace.		Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí
Integrovaný záchranný systém.		Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí
Dopravní výchova.		Chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce i cyklisty.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
občan jako odpovědný člen společnosti, práva a povinnosti občanů, obec jako základní jednotka samosprávy státu, vede k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším, rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, vede k pochopení významu řádů, pravidel a zákonů pro fungování společnosti, vychovává k úctě k zákonu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		

Náš svět	3. ročník	
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhově odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
důsledky lidských činností na prostředí, učí se komunikovat o problémech životního prostředí, vede žáky k ochraně přírody a přírodních zdrojů, poskytuje znalosti a dovednosti o přírodě, vede k pochopení odpovědnosti současné generace za život v budoucnu, přispívá k utváření zdravého životního stylu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
učí se komunikovat o problémech životního prostředí, vede žáky k ochraně přírody a přírodních zdrojů, možnosti a způsoby ochrany zdraví		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Porovnává viditelné proměny v přírodě během střídání ročních období.	-->	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> otírání listů, zalévání, kypření a hnojení
Porovnává viditelné proměny v přírodě během střídání ročních období.	-->	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podněcené sluchovými, hmatovými, pohybovými zážitky
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	-->	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zvládá osobní hygienu při tělesných aktivitách
Popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam.	-->	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> modeluje a rozvíjí jemnou motoriku
Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnává minulost a současnost.	-->	Matematika -> 3. ročník -> zakreslí čísla do 1000 na číselné ose
Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnává minulost a současnost.	-->	Matematika -> 3. ročník -> zná základní jednotky času
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a okolí.	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru)
Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce, na příkladech porovnává minulost a současnost.	<--	Matematika -> 3. ročník -> zná základní jednotky času
Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny, pojmenovává členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, mezigenerační vztahy.	<--	Matematika -> 3. ročník -> řeší jednoduché rovnice
Popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam.	<--	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: stále zpřesňuje proporce lidského těla, pokouší se o portrét
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	<--	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zvládá osobní hygienu při tělesných aktivitách
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	<--	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> chová se vhodně při stolování

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a okolí.	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru)
Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)

Náš svět	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Živá a neživá příroda		Zjišťuje provázanost mezi živou a neživou přírodou a popíše hlavní rozdíly mezi nimi.
Vesmír, Slunce a jeho planety		Seznamuje se s poznatky o vzniku Vesmíru Vyjmenuje planety Sluneční soustavy Vysvětlí na základě poznatků o Zemi střídání ročních období
Voda, vzduch, půda, horniny a nerosty		Uvědomuje si význam neživé přírody pro život. Zvládá založit i vyhodnotit jednoduchý pokus.
Rostliny a živočichové		Vnímá rozmanitost fauny a flóry rozděluje a popisuje organismy známých skupin s využitím jednoduchých atlasů. Popíše stavbu těla, výživu a průběh života u vybraných rostlin a živočichů, vyhodnotí jejich význam pro člověka. Zvládá založit i vyhodnotit jednoduchý pokus.
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana životního prostředí		Uvědomuje si důvody ochrany přírody. Je schopen zhodnotit lidskou činnost v přírodě a jaké má/nemá negativní dopady na prostředí či na zdraví člověka.

Náš svět	4. ročník	
Lidské tělo		Rozlišuje hlavní rozdíly mezi člověkem a živočichem, vysvětlí základní funkce orgánových soustav, rozlišuje etapy lidského života.
Péče o zdraví, zdravá výživa.		Zná a používá pravidla denního režimu, na základě znalostí o zdravém stravování sestaví správný jídelníček.
První pomoc.		Objasní základy první pomoci a dokáže je aplikovat v praxi.
Prevence závislosti, návykové látky.		Uvědomuje si rizika spojená s užíváním návykových látek a zná následky a dopady užívání.
Osobní a dopravní bezpečnost.		Chová se obezřetně při setkávání s neznámými lidmi v realitě i prostřednictvím sociálních a mediálních sítí. Zná základní dopravní pravidla a dokáže se bezpečně chovat v roli cyklisty i chodce.
Mimořádné situace		Charakterizuje složky IZS, zná jejich telefonní čísla. Vysvětlí postup v situaci ohrožení: požáry, povodně, rozlišuje označování pro nebezpečné látky.
Domov		Určí polohu svého bydliště v ČR, charakterizuje Českou republiku vzhledem k Evropě.
Orientace v krajině		Orientuje se na mapě i v přírodě podle světových stran. Orientuje se v mapě České republiky, rozumí značení na mapě.
Naše vlast		Zná symboly českého státu.
Česká republika		Rozlišuje orgány státní moci a některé jejich zástupce. Vyhledá turisticky zajímavá místa, čerpá přitom z vlastních zážitků a zkušeností.
Regiony ČR		Vyhledává z různých zdrojů informace o svém kraji. Charakterizuje svůj kraj z hlediska reliéfu, vodstva, podmínek pro zemědělství, průmyslu, vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody.
Nejstarší dějiny českého státu		Seznamuje se s počátečními historickými událostmi naší země. Orientuje se v časové přímce. Pracuje s příručkami, časovými údaji, využívá informace získané z návštěv knihoven, sbírek muzeí, galerií. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území.
Společnost a soužití		Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, obci. Vyjádří na základní vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.

Náš svět	4. ročník	
Vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze a jejich hodnota.		Učí se orientovat v různých formách vlastnictví.
		Chápe hodnotu peněz a běžně je používá.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice		

Náš svět	4. ročník	
(umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být		

Náš svět	4. ročník
zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	

Náš svět	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy
Vesmír a Země	Seznamuje se s poznatky a teoriemi o vzniku Země a života na ní. Vysvětlí postavení Země ve Vesmíru a důsledky pohybů Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus.
Voda, vzduch, půda, horniny a nerosty.	Uvědomuje si význam vody, vzduchu, půdy, hornin a nerostů nejen pro člověka samotného, ale i pro fungování hospodářství a průmyslu.
Rostliny a živočichové	Prohlubuje si své znalosti o fauně a flóře, zařadí jednotlivé organismy do skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Vnímá přírodu a život v ní jako jeden celek, který je na sobě závislý.
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana životního prostředí.	Uvědomuje si důvody ochrany přírody a aktivně vytváří projekty na ochranu prostředí, nachází příklady ochrany přírody ve světě.
Lidské tělo	Vysvětlí funkci orgánových soustav člověka, uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví.

Náš svět	5. ročník	
Péče o zdraví - zdravá výživa		Uplatňuje znalosti a dovednosti spojené se zdravým životním stylem.
		Uvědomuje si zásady zdravé výživy, uvede zdroje bílkovin, tuků a cukrů.
		Sestaví jídelníček a spočítá jeho energetickou hodnotu.
Prevence závislosti, návykové látky		Čelí tlaku nabídky návykových látek v modelových situacích, zná způsoby odmítnutí návykové látky.
		Zná následky a dopady užívání návykových látek.
Osobní a dopravní bezpečnost		Dokáže se bezpečně chovat v roli chodce i cyklisty.
		Bezpečně komunikuje prostřednictvím elektronických medií.
		Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a úrazy a zajistí lékařskou pomoc.
Česká republika jako součást Evropy.		Charakterizuje ČR vzhledem k Evropě.
		Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zajímavosti a zážitky z vlastních cest, porovná přírodu a způsob života v jiných zemích.
Česká republika – demokratický stát		Stručně charakterizuje orgány státní moci.
Stát		Rozumí základním státoprávním pojmům (stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie).
Právo a spravedlnost		Uvádí a posuzuje příklady morálního a nemorálního chování a protiprávního jednání.
Podmínky života na zemi		Vnímá přírodu a život v ní jako jeden celek, který je na sobě závislý.
Lidé kolem nás		Uvádí a posuzuje příklady morálního a nemorálního chování a protiprávního jednání.
		Aktivně se podílí na tvorbě pravidel ve třídě a snaží se je dodržovat.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v		

Náš svět	5. ročník	
České republiky a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhově odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Náš svět	5. ročník	
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

5.7 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	1	2	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Tento předmět přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodina týdně. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k: - rozvíjení vlastního historického vědomí, - vnímání obrazu hlavních vývojových linií, - získávání orientace v historickém čase, - pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, - chápání kulturní rozmanitosti světa, - utváření pozitivního hodnotového systému. Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty: - zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,... - matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,... - výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,... - hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,... - jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,... - občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,... - tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,... Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

Název předmětu	Dějepis
	- OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,... - VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,... - ENV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,... - MKV – sblížování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,... - EGS – egrace Evropy, vliv Říma na rané středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,... - MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...
Integrace předmětů	• Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Učitel:</u> • zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, • vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, • zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, • vede k zamyšlení nad historickým vývojem. <u>Žák:</u> • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, • propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika), • zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, • vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování.

Název předmětu	Dějepis
	<u>Žák:</u> • vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti, • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení, • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit. Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, • zařazuje do výuky diskuzi, • vede žáky k věcnému argumentování, • vede žáky k práci s různými typy textů, • vede k využívání informačních a komunikačních prostředků. <u>Žák:</u> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, • účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,... Kompetence sociální a personální: <u>Učitel:</u> • vytváří příznivé klima třídy, • dodává žákům sebedůvěru, • podle potřeby žákům v činnostech pomáhá. <u>Žák:</u> • účinně spolupracuje ve skupině, • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu. Kompetence občanské: <u>Učitel:</u>

Název předmětu	Dějepis
	• reflektuje při výuce společenské i přírodní dění, • vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, • motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, • pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví. <u>Žák:</u> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, • odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, • respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, • projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Kompetence pracovní: <u>Učitel:</u> • požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, • umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat, • vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi. <u>Žák:</u> • dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky využívá svých znalostí v běžné praxi. Kompetence digitální: <u>Učitel:</u> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <u>Žáci:</u> • využívají digitální zařízení při učení

Název předmětu	Dějepis
	• volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Dějepis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
význam zkoumání dějin		osvojí si práci s časovou přímkou osvojí si základní periodizaci dějin rozpozná vývojová stadia člověka
získávání informací o dějinách		uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulost pojmenuje instituce, kde jsou
historické prameny		dokáže pracovat s pojmy prostor, čas
vývojová stadia člověka		rozpozná vývojová stadia člověka
starší doba kamenná: způsob života jednotlivých vývojových typů člověka		rozpozná vývojová stadia člověka
mladší doba kamenná: způsob života a obživy, počátky řemesel		seznáme se se způsoby obživy a soužití lidí pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství pochopí podmínky vzniku řemesel
doba kovů: rozvoj řemesel a obchodu, zánik rodové společnosti		pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu
starověk: Oblasti starověkého východu		pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států

Dějepis	6. ročník	
charakteristické rysy oblasti		pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států
vývoj společnosti		seznámí se s podstatou společenského uspořádání
náboženské představy		seznámí se s projevy náboženských představ
počátek písma a kultury		seznámí se s podstatou společenského uspořádání seznámí se s projevy náboženských představ
přínos starověkých civilizací		seznámí se s podstatou společenského uspořádání seznámí se s projevy náboženských představ
Řecko: kořeny řecké civilizace, archaické a klasické období, Makedonie		pochopí podstatu antické demokracie chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých
Řecko: demokratická vláda		učí se chápat formy státní moci získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin
Řím: království, republika, císařství, počátky křesťanství		učí se chápat formy státní moci uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše
helénismus		uvědomí si prolínání kulturních vlivů dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky, uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy
římská kultura: rozpad římské říše, naše země v době římské		dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky, uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální,		

Dějepis	6. ročník	
náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
osvojí si základní periodizaci dějin	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
osvojí si základní periodizaci dějin	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> vyhledává literaturu s popisem vzniku Země a života.
dokáže pracovat s pojmy prostor, čas	-->	Občanská výchova -> 7. ročník -> přistupuje kriticky k informacím
seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.
seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Typy vizuálně obrazných vyjádření: zkouší vytvářet různé objekty, navrhuje pohanské masky a totemy, vytváří ilustrace
pochozí podmínky vzniku řemesel	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami
pochozí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> rozlišuje spisovné a nespisovné prostředky v psaném i mluveném projevu, rozlišuje různé komunikační prostředky. Jazykové prostředky využívá vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.
uvědomí si prolínání kulturních vlivů	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: poznává estetickou a užitnou hodnotu výrobků
osvojí si základní periodizaci dějin	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vyhledává literaturu s popisem vzniku Země a života.
pochopí podmínky vzniku řemesel	<--	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami
chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury	<--	Český jazyk -> 6. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
osvojí si základní periodizaci dějin	<--	Zeměpis -> 6. ročník -> popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce,
uvědomí si prolínání kulturních vlivů	<--	Hudební výchova -> 6. ročník -> časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,

Dějepis	7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní

Dějepis	7. ročník	
	Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
zánik západořímské říše: krize císařství, křesťanství	učí se chápat úlohu křesťanství a víry	
raný středověk: nový etnický obraz Evropy	učí se chápat úlohu křesťanství a víry	
první státní útvary na našem území, český stát v době knížecí, formování prvních státních celků v Evropě	uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu seznáme se se státopornou úlohou panovnických dynastií seznáme se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě	
vrcholný středověk: rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam, český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků a vláda Karla IV.	seznáme se se státopornou úlohou panovnických dynastií seznáme se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě	
pozdní středověk: doba poděbradská, doba jagellonská, počátek husitské revoluce	uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	
úloha křesťanství ve středověku: boj mezi mocí světskou a církevní, křížové výpravy, konflikt mezi Anglií a Francií, kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	přemýšlí o úloze křesťanství v životě středověkého člověka uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí chápe konflikty mezi světskou a církevní mocí seznáme se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance	
románská kultura a životní styl raného středověku	učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	
gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku	učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	
pozdní středověk: počátky novověku, humanismus a renesance	seznáme se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí osvojí si periodizaci novověku	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		

Dějepis	7. ročník
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,
seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,
přemýšlí o úloze křesťanství v životě středověkého člověka	-->	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: využívá netradiční výtvarné techniky (kašírování, batika...)
uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	-->	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: má kreativní přístup k svému smyslovému prožitku a dovede jej výtvarně vyjádřit, vytváří koláže z reprodukováných děl
seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	<--	Hudební výchova -> 7. ročník -> časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
přemýšlí o úloze křesťanství v životě středověkého člověka	<--	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: spolupracuje s ostatními, vizualizuje své představy, do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která poznal z minulosti nebo samostatně vytvořil, vybral, či upravil, účastní se společné návštěvy galerií a výstav
uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu	<--	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami
seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	<--	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukováných výtvarných děl
seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	<--	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s užitou keramikou, spolupracuje a vytváří animovaný film, seznamuje se s perspektivou objevenou v renesanci, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti

Dějepis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
baroko a životní styl		učí se rozpoznávat projevy barokní kultury
rozvoj vzdělanosti v době osvícenství		chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil

Dějepis	8. ročník	
		politický vývoj u nás, v Evropě i na americkém kontinentu
Novověk od konce 18. stol. do r. 1914		uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie
Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny		uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur
napoleonské války a jejich důsledky		uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí
průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury národní a osvobozenecá hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj		uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí
utváření novodobého českého národa		chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů
		seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození
rok 1848 v Evropě a v Čechách		seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození
		uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností
boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
náboženská reformace		seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli
objevné plavby a jejich společenské důsledky		poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí
český stát v předbělohorských poměrech		učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok
třicetiletá válka		rozdělení Evropy na katolický a protireformační blok
občanská válka v Anglii		seznámí se se situací v českých zemích a vybraných evropských zemích po třicetileté válce
upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce		seznámí se se situací v českých zemích a vybraných evropských zemích po třicetileté válce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody		

Dějepis	8. ročník	
a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	-->	Hudební výchova -> 8. ročník -> časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	-->	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: dokáže popsat kompozici a další výtvarné prvky v dílech profesních výtvarníků
chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás, v Evropě i na americkém kontinentu	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,
uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami
uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,
sezná se s příčinami a průběhem českého národního obrození	<--	Český jazyk -> 7. ročník -> rozlišuje základní způsoby tvoření slov a u konkrétních slov určí, jak vzniklo,
uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	<--	Český jazyk -> 8. ročník -> charakterizuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, je schopen určit u jednotlivých slov, jakým způsobem vznikla,
uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	<--	Český jazyk -> 9. ročník -> rozlišuje různé útvary českého jazyka, je

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	<--	Český jazyk -> 8. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,
učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	<--	Hudební výchova -> 8. ročník -> časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	<--	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru

Dějepis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
moderní doba		učí se chápat 1. polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
situace v letech 1914 – 1948: důsledky 1. světové války, druhá světová válka		učí se chápat 1. polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy		učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky
situace v Rusku, ruská revoluce		uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu
mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech		uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu

Dějepis	9. ročník	
počátky fašistického hnutí		uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby
SSSR v meziválečném období		uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby
světová hospodářská krize a její důsledky		uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby
první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek		chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese
průběh II. světové války		chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese
politická situace v Evropě před II. světovou válkou		uvědomí si fašistickou nesnášenlivost a rasismus a antisemitismus
fašistická ideologie a agrese		uvědomí si fašistickou nesnášenlivost a rasismus a antisemitismus
kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války		učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky		seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu
Protektorát Čechy a Morava		seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu
studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření		seznámí se s příčinami vzniku bipolárního světa a s pojmem studená válka
vznik euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce		vysvětlí názvy OSN, NATO a s důvody, které vedly k jejich vzniku
vnitřní situace zemí východního bloku ve srovnání se západními zeměmi		srovná západní země se zeměmi východního bloku vysvětlí historii vzniku EU
rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		seznámí se s postavením rozvojových zemí a jejich těžkostmi
Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR		vysvětlí poválečný vývoj Československa
vstup ČR do NATO a do EU		charakterizuje vývoj našeho státu do roku 1989, rok 1989 a vznik ČR
problémy současnosti		bude se zabývat problémy současného světa
věda, technika a vzdělávání jako progresivní faktor vývoje		bude se zabývat problémy současného světa
sport		bude se zabývat problémy současného světa
situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
procesy sjednocování v Německu a v Itálii		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
občanská válka v USA		chápe historický rozměr pojmu rasismus

Dějepis	9. ročník	
situace v letech 1900 -1918: první světová válka		učí se chápat přelom 19. - 20. stol. jako období politických změn a vliv jednotlivých zemí v období 1. světové války
politické změny na mapě Evropy		učí se chápat přelom 19. - 20. stol. jako období politických změn a vliv jednotlivých zemí v období 1. světové války
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla
učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu	-->	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: ve vlastní tvorbě dokáže vytvářet i fantastijní a fantastická vizuálně obrazná vyjádření

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vysvětlí poválečný vývoj Československa	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla
učí se chápat 1. polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek	<--	Český jazyk -> 9. ročník -> dokáže charakterizovat literární druhy a základní žánry, uvádí jejich nejvýznamnější představitele,
vysvětlí poválečný vývoj Československa	<--	Český jazyk -> 9. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla
učí se chápat 1. polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek	<--	Hudební výchova -> 9. ročník -> časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu	<--	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užitě)
vysvětlí poválečný vývoj Československa	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> porozumí vývoji a struktuře rodiny

5.8 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská výchova
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Předmět Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zaměřuje na vytváření kvalit,

Název předmětu	Občanská výchova
	kteřé souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Občanská výchova je předmět, ve kterém dochází k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků, orientaci ve významných okolnostech společenského života, k utváření vztahů žáků ke skutečnosti, k formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života a uvědomění si odpovědnosti za vlastní život včetně sebepoznávání. Předmět je realizován v 6.-9. ročníku časovou dotací 1 hodina týdně. Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných klíčových kompetencí.
Integrace předmětů	• Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Učitel:</u> • vede žáky k ověřování důsledků, • poskytuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami, • zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • vede žáky ke kladení otevřených otázek, • umožní volný přístup k pomůckám. Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • motivuje zájem o náměty, názory, zkušenosti spolužáků, • vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, • podněcuje žáky k argumentaci,

Název předmětu	Občanská výchova
	• vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky Kompetence sociální a personální: <i>Učitel:</i> • hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, • vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti. Kompetence občanské: <i>Učitel:</i> • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, • vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů. Kompetence pracovní: <i>Učitel:</i> • dodává sebedůvěry - napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení, • vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení. Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Občanská výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Občanská výchova	6. ročník	
	Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
státní symboly		seznamuje se se státními symboly
státní zřízení		seznamuje se se státními symboly
práva a povinnosti členů rodiny		rozpoznává své emoce uvědomuje si vhodnost a nevhodnost své reakce
komunikace		rozpoznává své emoce uvědomuje si vhodnost a nevhodnost své reakce akceptuje pocity druhých používá vhodné komunikační prostředky
lidská práva v dokumentech		seznamuje se s významnými dokumenty upravujícími lidská práva
rovnost a nerovnost		chápe nutnost pravidel pro fungování života ve společnosti
mravnost a morálka		uvědomí si povinnosti občana při obraně svého státu
formy státu		rozlišuje různé formy států
základní demokratické principy		rozpozná demokratické a nedemokratické principy
volby		rozpozná demokratické a nedemokratické principy
územní samospráva ČR		rozpozná demokratické a nedemokratické principy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Občanská výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení	

Občanská výchova	7. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
vlastenectví a nacionalismus	uvede příklady vlasteneckého chování a projevů nacionalismu	
národnostní menšiny	přistupuje kriticky k informacím	
nadnárodní společenství	přistupuje kriticky k informacím	
práva a povinnosti členů rodiny	přistupuje kriticky k informacím	
bydlení	přistupuje kriticky k informacím	
	seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování	
zařízení a stolování	přistupuje kriticky k informacím	
	seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování	
rodinný rozpočet	přistupuje kriticky k informacím	
	seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování	
	vysvětlí pojmy životní úroveň, životní styl, konzumní společnost	
	dokáže sestavit rozpočet fiktivní domácnosti	
komunikace	přistupuje kriticky k informacím	
víra a náboženství	respektuje odlišnost kultur	
	porovnává pravidla náboženských systémů	
kultura jiných národů	ukazuje na příkladech projevy lidské nesnášlivosti	
majetek a vlastnictví	rozlišuje druhy vlastnictví a funkce peněz	
	vysvětlí obsah pojmu kultura a umění	
majetek a naše potřeby	respektuje majetek druhých	
	vysvětlí pojmy životní úroveň, životní styl, konzumní společnost	
hotovostní a bezhotovostní platební styk	seznáme se s různými druhy platebních karet a vysvětlí jejich výhody a nevýhody	
platební karty	seznáme se s různými druhy platebních karet a vysvětlí jejich výhody a nevýhody	

Občanská výchova	7. ročník	
zacházení s majetkem		seznamuje se s bankovními službami seznamuje se se základními pojmy pojištění a jejich uplatnění v praxi
typy investic		uvede možnosti nakládání s volnými prostředky – investice a doloží příklady
ochrana přírodního a kulturního bohatství		navrhuje řešení problémů týkajících se životního prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Občanská výchova	7. ročník
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
seznamuje se s bankovními službami	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> sám napíše text daného slohového útvaru,
seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování	<--	Další cizí jazyk -> 7. ročník -> napíše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu
seznamuje se se zásadami zdravého bydlení a kulturního stolování	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> přiřadí vhodný text k předem zadané otázce
přístupuje kriticky k informacím	<--	Dějepis -> 6. ročník -> dokáže pracovat s pojmy prostor, čas

Občanská výchova	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence k řešení problémů • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy

Občanská výchova	8. ročník	
poznávání sebe sama – klady a zápory		seznamuje se s pojmy biologická, psychická a sociální stránka jedince
		poznává sebe sama
		procvičuje svoji všímavost a představivost
		ověřuje si různé druhy paměti
smyslové a sociální vnímání		uvědomuje si závislost vnímání na ostatních vlivech
		hledá možné způsoby řešení problémů
sebepojetí		seznamuje se s fázemi lidského života
		pracuje s pojmy sebepoznání a sebehodnocení
		pracuje s osobnostními testy
temperament		porozumí pojmům temperament a charakter
myšlení a myšlenkové operace		porozumí pojmům temperament a charakter
		stanovuje si cíle a optimální cestu k jejich dosažení
druhy paměti		stanovuje si cíle a optimální cestu k jejich dosažení
druhy citů		stanovuje si cíle a optimální cestu k jejich dosažení
fungování trhu		vyloží podstatu fungování trhu a propojení ekonomických subjektů
		zamyslí se nad možnostmi ovlivňování poptávky
		na příkladech uvede způsoby tvorby ceny
hospodaření státu		vysvětlí a popíše úlohu státu v ekonomice
státní rozpočet		charakterizuje státní rozpočet
		uvádí, jak stát pomáhá lidem v nouzi
právo a morálka		seznamuje se s dělbou státní moci
právní systém		seznamuje se s dělbou státní moci
právní řád		seznamuje se s dělbou státní moci
dělba státní moci		seznamuje se s dělbou státní moci
politické spektrum		seznamuje se s orgány EU
Ústava ČR		vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami
		vyhledává informace v Ústavě ČR
volby		vyzkouší si organizaci voleb
základní práva a svobody		uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život v obci

Občanská výchova	8. ročník	
právo v Evropě		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
poznává sebe sama	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav
porozumí pojmům temperament a charakter	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je,
seznamuje se s orgány EU	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> zhodnotí význam mezinárodních organizací s důrazem na OSN, EU a NATO ve vztahu k Evropě,
poznává sebe sama	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)
hledá možné způsoby řešení problémů	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> používá techniky efektivního řešení problémů
pracuje s pojmy sebepoznání a sebehodnocení	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebepřijetí)
porozumí pojmům temperament a charakter	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)

Občanská výchova	9. ročník	ŠVP výstupy
Učivo		ŠVP výstupy
volba povolání		vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze
první brigáda, první zaměstnání		napíše vlastní životopis
základy pracovního práva		pracuje s textem pracovní smlouvy
manželství – partnerství		rozlišuje pojmy partnerství a manželství
základní práva a povinnosti manželů		seznamuje se s právy a povinnostmi rodičů
formy pomoci státu rodinám		orientuje se ve formách pomoci státu rodinám
právní odpovědnost rodičů		uvede základní formy rodinné péče
občanskoprávní smlouvy		procvičuje jednoduché právní úkony
odpovědnost za škodu		procvičuje jednoduché právní úkony
trestní právo		zamýšlí se nad příčinami kriminality mládeže
trestná činnost mladistvých		zamýšlí se nad příčinami kriminality mládeže
orgány právní ochrany		vyhledává a pracuje s informacemi týkajícími se kriminality mládeže
občanské soudní řízení		vyhledává a pracuje s informacemi týkajícími se kriminality mládeže
přestupky a trestné činy		objasní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem a mezi trestní odpovědností mladistvých a dospělých
správní řízení		objasní rozdíl mezi přestupkem a trestným činem a mezi trestní odpovědností mladistvých a dospělých
korupce – její příčiny a důsledky		vyhledává a pracuje s příklady kauz uvedených v tisku
život v obci		seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi
vyřizování úředních záležitostí		seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi pracuje s úředními tiskopisy
státní občanství		seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi pracuje s úředními tiskopisy
ohrožené životní prostředí		získává informace o činnosti ekologických organizací a hnutí - chová se zodpovědně v případě evakuace obyvatelstva
závažnost a důsledky zásahů lidí do přírody		získává informace o činnosti ekologických organizací a hnutí - chová se zodpovědně v případě evakuace obyvatelstva
ekologické organizace a hnutí		získává informace o činnosti ekologických organizací a hnutí - chová se zodpovědně v případě evakuace obyvatelstva

Občanská výchova	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
napíše vlastní životopis	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> sám napíše text daného slohového útvaru,
vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze	-->	Pracovní činnosti -> 9. ročník -> Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc.

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
orientuje se ve formách pomoci státu rodinám	-->	Matematika -> 9. ročník -> zapíše text pomocí matematických symbolů
zamýšlí se nad příčinami kriminality mládeže	-->	Matematika -> 9. ročník -> rozliší přímou a nepřímou úměrnost
vyhledává a pracuje s informacemi týkajícími se kriminality mládeže	-->	Matematika -> 9. ročník -> rozliší přímou a nepřímou úměrnost
pracuje s úředními tiskopisy	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je,
seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
seznamuje se s právy a povinnostmi rodičů	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
zamýšlí se nad příčinami kriminality mládeže	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte
procvičuje jednoduché právní úkony	<--	Český jazyk -> 6. ročník -> sám napíše text daného slohového útvaru.
vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze	<--	Český jazyk -> 8. ročník -> sám napíše text daného slohového útvaru,
vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> uskutečňuje své životní cíle
seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
seznamuje se s právy a povinnostmi rodičů	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
zamýšlí se nad příčinami kriminality mládeže	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte

5.9 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	2	2	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu fyzika: - směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, - vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, - vede k vytváření a ověřování hypotéz, - učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, - směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, - podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka s demonstračními pomůckami, - skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), - samostatné pozorování, - krátkodobé projekty, - Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné, - předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: - chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, - přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor, - zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava. Předmětem prolínají průřezová témata:

Název předmětu	Fyzika
	- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO), - rozvíjení dovedností a schopností (OSV), - posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (ENV), - komunikace a kooperace, kritické čtení (MED), - evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS), - vzájemné respektování (MKV).
Integrace předmětů	• Fyzika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <i>Učitel vede žáky:</i> • k vyhledávání, třídění a propojování informací, • k používání odborné terminologie, • k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací, • k nalézání souvislostí mezi získanými daty.
	Kompetence k řešení problémů: <i>Učitel:</i> • zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.
	Kompetence komunikativní: <i>Učitel:</i> • vede žáky k tomu, že práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi, • vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.
	Kompetence sociální a personální: <i>Učitel:</i> • využíváním skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, • navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, • učitel vede žáky k ochotě pomoci.

Název předmětu	Fyzika
	Kompetence občanské: <i>Učitel:</i> - vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, - podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb).
	Kompetence pracovní: <i>Učitel:</i> vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> - vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve fyzice - vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Fyzika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Látka a těleso.		rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles,
Rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné.		popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od

Fyzika	6. ročník	
		sebe liší,
Částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron).		správně používá pojem atom, molekula, iont, má představu o tom, z čeho se skládá atom
Fyzikální veličiny.		ovládá značky a jednotky základních veličin, vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku,
Délka.		změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách
Hmotnost.		změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce,
Objem.		změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a je schopen zapsat výsledek,
Hustota.		z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním vztahu $\rho = m/V$, pracuje s tabulkami,
Teplota.		změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot,
Teplotní roztažnost těles.		předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší, zná využití v praxi,
Čas.		změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin,
Gravitační síla, gravitační pole.		užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh,
Magnetická síla.		vysvětlí, co jsou póly magnetu, jejich vzájemné působení, netečné pásmo, umí vysvětlit pojem přírodní magnet, ferit, feromagnetická látka, tyčový magnet, magnetka, ověří existenci magnetického pole, umí znázornit indukční čáry vysvětlí použití mag. síly v praktických situacích, zná princip magnetického pole Země, vysvětlí použití kompasu a buzoly,
Elektrická síla.		vysvětlí jev elektrování těles, umí sestavit jednoduchý elektrický obvod.
Síla působící na těleso.		změří sílu siloměrem,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

Fyzika	6. ročník	
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpateľnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a		

Fyzika	6. ročník	
hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles,	-->	Chemie -> 8. ročník -> rozliší fyzikální tělesa a chemické látky
správně používá pojem atom, molekula, iont,	-->	Chemie -> 8. ročník -> používá pojmy atom, molekula a ion ve správných souvislostech
má představu o tom, z čeho se skládá atom	-->	Chemie -> 8. ročník -> popíše složení atomu a vznik iontů
ovládá značky a jednotky základních veličin,	-->	Matematika -> 6. ročník -> převádí jednotky fyz. veličin
vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku,	-->	Chemie -> 8. ročník -> uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek
změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin,	-->	Matematika -> 5. ročník -> vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji
užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh,	-->	Matematika -> 6. ročník -> zná vlastnosti početních operací a využívá je
zná princip magnetického pole Země,	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.
ovládá značky a jednotky základních veličin,	<--	Matematika -> 5. ročník -> vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji
vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku,	<--	Matematika -> 6. ročník -> převádí jednotky fyz. veličin
ovládá značky a jednotky základních veličin,	<--	Matematika -> 6. ročník -> převádí jednotky fyz. veličin
popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynou a vlastnosti, kterými se od sebe liší,	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles,	<--	Chemie -> 8. ročník -> rozliší fyzikální tělesa a chemické látky
správně používá pojem atom, molekula, iont,	<--	Chemie -> 8. ročník -> používá pojmy atom, molekula a ion ve správných souvislostech
má představu o tom, z čeho se skládá atom	<--	Chemie -> 8. ročník -> popíše složení atomu a vznik iontů
změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin,	<--	Matematika -> 5. ročník -> vyhledává údaje v jízdním řádu - používá a převádí základní jednotky času - řeší úlohy s časovými údaji
ovládá značky a jednotky základních veličin,	<--	Fyzika -> 7. ročník -> fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t),
umí sestavit jednoduchý elektrický obvod.	<--	Fyzika -> 9. ročník -> uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody,
vysvětlí jev elektrování těles,	<--	Fyzika -> 9. ročník -> uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody,
vysvětlí jev elektrování těles,	<--	Fyzika -> 8. ročník -> na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se 2 tělesa elektricky přitahují nebo odpuzují,
užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh,	<--	Zeměpis -> 6. ročník -> popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce,

Fyzika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Rozklad světla.		objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě

Fyzika	7. ročník	
Lom světla na optickém rozhraní,		rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice,
optické čočky.		rozliší pokusně spojku a rozptylku, dokáže popsat využití čoček v běžném životě,
Odraz světelného paprsku,		využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle,
zrcadla.		určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi, najde pokusně ohnisko dutého zrcadla,
Světlo, zdroj světla,		rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla,
přímočaré šíření světla,		využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, vysvětlí fáze Měsíce,
rychlost světla.		vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí,
Tlak plynu v uzavřené nádobě.		vysvětlí pojmy podtlak, přetlak a jejich využití,
Atmosférický tlak.		vysvětlí pojmy podtlak, přetlak a jejich využití,
Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině, Archimédův zákon,		objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci,
plování, vznášení se a potápění těles v kapalině.		porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině,
Hydrostatický tlak.		vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \rho g$ k řešení problémů a úloh,
Pascalův zákon.		užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení
Tlaková síla.		používá vztah $p=F/S$ k řešení úloh,
Těžiště tělesa.		určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese,
Skládání sil,		určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů,
výslednice sil.		určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů,
Síla.		rozeznává jednotlivé druhy sil,

Fyzika	7. ročník	
Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu.		používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh, znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak,
Dráha a čas.		změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas, určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas,
Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost.		rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu, rozlišuje pohyb posuvný a otáčivý,
Fyzikální veličiny		fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t),
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);		

Fyzika	7. ročník	
předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t),	-->	Matematika -> 7. ročník -> vzájemně převádí zlomky, smíšená a desetinná čísla
fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t), změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas,	-->	Fyzika -> 6. ročník -> ovládá značky a jednotky základních veličin,
užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	-->	Matematika -> 7. ročník -> intuitivně rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí ji v tabulce i grafem
využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu,	-->	Matematika -> 7. ročník -> provádí s racionálními čísly základní matematické operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení)
	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> popíše základní rozměry a na praktických

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vysvětlí fáze Měsíce,		příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce,
určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi,	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> zachází s lupou a mikroskopem, připraví dočasný i trvalý mikroskopický preparát
určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese,	<--	Matematika -> 6. ročník -> úhly přenáší, určuje osu úhlu
určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese,	<--	Matematika -> 7. ročník -> sestrojí střední příčky
využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, vysvětlí fáze Měsíce,	<--	Matematika -> 7. ročník -> sestrojí střední příčky
využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, vysvětlí fáze Měsíce,	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.

Fyzika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Polohová a pohybová energie.		z vykonané práce určí v jednoduchých případech polohovou a pohybovou energii,
Elektrický náboj,		na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se 2 tělesa elektricky přitahují nebo odpuzují,
		dokáže pomocí elektroskopu ověřit elektrický náboj tělesa,
		zná pojem elementární elektrický náboj, jednotku,
elektrické pole,		umí graficky znázornit siločáry elektrického pole,
elektrický proud,		pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud,
		objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),

Fyzika	8. ročník	
elektrické napětí.		změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem,
Elektrický obvod,		zná pojem stejnosměrný, střídavý el. proud,
		zná a používá základní schematické značky,
		správně sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu,
		umí odlišit sériové a paralelní zapojení spotřebičů,
		rozliší jednoduchý a rozvětvený el. obvod,
zdroje elektrického napětí.		vysvětlí rozdíl mezi el. článkem a akumulátorem,
Akustika,		určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí,
		chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny,
		využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří,
zvuk, zdroj zvuku,		určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí,
šíření zvuku,		chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny,
odraz zvuku.		využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří,
Tón, výška tónu,		zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet,
kmitočet tónu,		zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet,
hlasitost zvuku.		rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí,
		určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka,
Meteorologické jevy a jejich měření.		vysvětlí pojem znečištění atmosféry
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv		

Fyzika	8. ročník	
energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu		

Fyzika	8. ročník	
slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> kriticky posoudí vývoj světového dění, uvědomí si možné rizikové faktory nepříznivé ovlivňující budoucí vývojové tendence naší populace,
chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny,	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se 2 tělesa elektricky přitahují nebo odpuzují,	-->	Fyzika -> 6. ročník -> vysvětlí jev elektrování těles,
zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet,	-->	Hudební výchova -> 9. ročník -> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
zná pojem stejnosměrný, střídavý el. proud,	<--	Fyzika -> 9. ročník -> rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu,
objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),	<--	Fyzika -> 9. ročník -> popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí,
vysvětlí rozdíl mezi el. článkem a akumulátorem,	<--	Fyzika -> 9. ročník -> dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie,
objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),	<--	Chemie -> 8. ročník -> uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek
určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí,	<--	Hudební výchova -> 8. ročník -> využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky,
zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet,	<--	Hudební výchova -> 9. ročník -> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
správně sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu,	<--	Pracovní činnosti -> 9. ročník -> Provádí a sestavuje jednoduché el. obvody dle schématu

Fyzika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Vesmír, sluneční soustava.	popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách), má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci, objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází.	
Elektromagnetická indukce,	rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu, popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí,	
střídavý proud,	ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu, popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí,	
transformátor,	popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí,	
výroba a přenos elektrické energie.	dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie, popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí,	
Vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech.	rozliší vodič od izolantu, uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody,	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního		

Fyzika	9. ročník	
prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických		

Fyzika	9. ročník
principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách),	-->	Chemie -> 8. ročník -> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí
má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci,	-->	Chemie -> 9. ročník -> rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
uveďte příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody,	-->	Fyzika -> 6. ročník -> umí sestavit jednoduchý elektrický obvod.
uveďte příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody,	-->	Fyzika -> 6. ročník -> vysvětlí jev elektrování těles,
rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu,	-->	Fyzika -> 8. ročník -> zná pojem stejnosměrný, střídavý el. proud,
popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí,	-->	Fyzika -> 8. ročník -> objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),
dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie,	-->	Fyzika -> 8. ročník -> vysvětlí rozdíl mezi el. článkem a akumulátorem,
popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách),	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.
rozliší vodič od izolantu,	<--	Chemie -> 8. ročník -> rozliší kovy, polokovy a nekovy

5.10 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu chemie: - směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, - vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, - učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, - učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, - učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, - nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, - práce ve skupinách, - demonstrační pokusy, - Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou, - Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. - předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Název předmětu	Chemie
	Předmětem prolínají průřezová témata: - OSV, VDO - zodpovědnost každého jedince za své zdraví, - ENV, EGS - zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí.
Integrace předmětů	• Chemie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <i>Učitel:</i> • vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení, • vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek, • dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů. Kompetence k řešení problémů: <i>Učitel:</i> • předkládá problémové situace související s učivem chemie, • dává žákům možnost volit různé způsoby řešení, • dává možnost obhajovat svá rozhodnutí, • vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení, • vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty, • klade důraz na aplikaci poznatků v praxi. Kompetence komunikativní: <i>Učitel:</i> • vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek, • podněcuje žáky k argumentaci, • zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat. Kompetence sociální a personální: <i>Učitel:</i> • zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,

Název předmětu	Chemie
	• podněcuje žáky ke smysluplné diskusi, • vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných. Kompetence občanské: <i>Učitel:</i> • společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád, • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, • předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, • vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc). Kompetence pracovní: <i>Učitel:</i> • vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, • vyžaduje dodržování vymezených pravidel povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí, • zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi. Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií v chemii • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Chemie	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Chemie	8. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Látky a tělesa		rozliší fyzikální tělesa a chemické látky
Chemické děje		rozpozná chemický děj a určí, zda dochází k přeměnám látek
Vlastnosti látek - barva, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, hořlavost		uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek rozliší známé látky podle jejich vlastností
Skupenství a jeho změny		rozpozná skupenství látek a jejich změny
Pokus		pozoruje změny v průběhu pokusů, provádí jednoduché pokusy a zaznamenává jejich výsledky
Zásady bezpečné práce ve škole, v běžném životě		dodržuje zásady bezpečné práce v laboratoři zachová se správně při nehodě nebo úrazu v chemické laboratoři
Nebezpečné látky a přípravky H-věty, P-věty, varovné značky a jejich význam		uvede nebezpečné vlastnosti chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi vysvětlí význam H-vět, P-vět a varovných symbolů, vyhledá je u běžně prodávaných výrobků
První pomoc		zachová se správně při nehodě nebo úrazu v chemické laboratoři
Směsi: různorodé, stejnorodé, roztoky		rozliší chemicky čistou látku a směs rozliší stejnorodé a různorodé směsi uvede příklady pevných, kapalných a plyných stejnorodých směsí rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým a mlhu a uvede jejich příklady z běžného života
Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok		ve správných souvislostech používá pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovaný, ředěný, nasycený, nenasycený vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek) a připraví roztok o požadovaném složení
Separční metody: oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)		navrhne postupy oddělování složek směsí v běžném životě vysvětlí principy jednotlivých metod sestaví jednoduchou aparaturu pro filtraci a destilaci

Chemie	8. ročník	
Voda: destilovaná, pitná, tvrdost vody, odpadní voda, čistírný odpadních vod, výroba pitné vody; čistota vody		rozlišuje vodu ve skupenství pevném, kapalném a plynném a používá správně její názvy
		zhodnotí význam vody pro život na Zemi
		uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi
		rozlišuje vodu podle obsahu minerálních látek - destilovanou, měkkou, tvrdou a minerální
		vysvětlí rozdíly mezi vodou pitnou, užitkovou a odpadní
		vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi
Atomy: elementární částice, stavba atomu - atomové jádro, elektronový obal, valenční elektrony, ionty		používá pojmy atom, molekula a ion ve správných souvislostech
		popíše složení atomu a vznik iontů
		zdůvodní význam valenčních elektronů
Periodická soustava prvků (periody, skupiny)		rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá známé prvky podobných vlastností
Kovy, nekovy, polokovy: umístění v PSP, vlastnosti, význam a použití nejdůležitějších prvků, slitiny		rozliší kovy, polokovy a nekovy
		uvede charakteristické vlastnosti a příklady využití známých kovů, slitin, polokovů i nekovů
Chemická reakce: reaktanty a produkty, typy chemických reakcí - slučování, rozklad, hoření, koroze		rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí
		správně určí výchozí látky a produkty v konkrétních příkladech jednoduchých chem. reakcí
		rozlišuje typy chemických reakcí
Chemické reakce: katalyzátor		zdůvodní bezpečnostní opatření při uchovávání chemických látek, manipulaci s nimi a provádění chemických reakcí
		dokáže poskytnout první pomoc při zasažení louhy nebo kyselinami
		zdůvodní postup při hašení hořlavých látek
		navrhne ochranná opatření proti korozi
Sloučeniny: názvosloví, vlastnosti, význam a použití vybraných sloučenin:		popíše vlastnosti a použití vybraných sloučenin
		posoudí vliv těchto látek na životní prostředí a zdraví člověka
Halogenidy		zapiše z názvů vzorce (a naopak) halogenidů, oxidů a sulfidů, kyselin, hydroxidů, solí
		určí oxidační čísla atomů prvků a náboje iontů
Oxidy		zapiše z názvů vzorce (a naopak) halogenidů, oxidů a sulfidů, kyselin, hydroxidů,

Chemie	8. ročník	
		solí
		určí oxidační čísla atomů prvků a náboje iontů
Sulfidy		zapiše z názvů vzorce (a naopak) halogenidů, oxidů a sulfidů, kyselin, hydroxidů, solí
		určí oxidační čísla atomů prvků a náboje iontů
Kyseliny		zapiše z názvů vzorce (a naopak) halogenidů, oxidů a sulfidů, kyselin, hydroxidů, solí
		určí oxidační čísla atomů prvků a náboje iontů
Hydroxidy		zapiše z názvů vzorce (a naopak) halogenidů, oxidů a sulfidů, kyselin, hydroxidů, solí
		určí oxidační čísla atomů prvků a náboje iontů
Soli		zapiše z názvů vzorce (a naopak) halogenidů, oxidů a sulfidů, kyselin, hydroxidů, solí
		určí oxidační čísla atomů prvků a náboje iontů
Kyselost a zásaditost roztoků		orientuje se na stupnici pH, zná rozmezí pH kyselin a zásad,
pH		orientuje se na stupnici pH, zná rozmezí pH kyselin a zásad, zná pojem pH indikátor zná barevné přechody lakmusu
Neutralizace		zná pojem pH indikátor zná barevné přechody lakmusu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných		

Chemie	8. ročník
zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rozliší fyzikální tělesa a chemické látky	-->	Fyzika -> 6. ročník -> rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles,
používá pojmy atom, molekula a ion ve správných souvislostech	-->	Fyzika -> 6. ročník -> správně používá pojem atom, molekula, iont,
popíše složení atomu a vznik iontů	-->	Fyzika -> 6. ročník -> má představu o tom, z čeho se skládá atom
uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek	-->	Fyzika -> 8. ročník -> objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),
uvede nebezpečné vlastnosti chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zachová se správně při nehodě nebo úrazu v chemické laboratoři	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat
vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek) a připraví roztok o požadovaném složení	-->	Matematika -> 8. ročník -> vyjadřuje proc. část zlomkem i des. číslem
vypočítá složení roztoku (hmotnostní zlomek) a připraví roztok o požadovaném složení	-->	Matematika -> 8. ročník -> uvědomí si vztah celek = základ = 100 %
zhodnotí význam vody pro život na Zemi	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonoféry pro trvání organismů na Zemi
uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců - rozdělí je na trilobity, koryše, klepítkatce, hmyz
uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi	-->	Přírodopis -> 7. ročník -> popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými
uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi	-->	Přírodopis -> 7. ročník -> určí některé z našich a mořských ryb, srovná některé diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnost ve srovnání s obojživelníky
uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi	-->	Přírodopis -> 7. ročník -> určí některé zástupce obojživelníků a vysvětlí důvod jejich ochrany
vysvětlí rozdíly mezi vodou pitnou, užitkovou a odpadní	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl
vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
rozliší kovy, polokovy a nekovy	-->	Fyzika -> 9. ročník -> rozliší vodič od izolantu,
zná rozmezí pH kyselin a zásad,	-->	Pracovní činnosti -> 8. ročník -> Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technolog. kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu.
rozliší chemicky čistou látku a směs	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.
zhodnotí význam vody pro život na Zemi	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		oxidu uhličitého pro život na Zemi.
rozliší fyzikální tělesa a chemické látky	<--	Fyzika -> 6. ročník -> rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles,
používá pojmy atom, molekula a ion ve správných souvislostech	<--	Fyzika -> 6. ročník -> správně používá pojem atom, molekula, iont,
popíše složení atomu a vznik iontů	<--	Fyzika -> 6. ročník -> má představu o tom, z čeho se skládá atom
uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek	<--	Fyzika -> 6. ročník -> vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku,
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí	<--	Fyzika -> 9. ročník -> popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách),

Chemie	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Uhlovodíky: příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků, základy názvosloví uhlovodíků, zpracování ropy		rozezná uhlovodíky, pojmenuje nejjednodušší alkany, alkeny a alkyny, areny, uvede jejich význam a použití
Paliva: ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva		vysvětlí princip zpracování ropy a popíše hlavní produkty zhodnotí význam ropy a ropných produktů z hlediska hospodářství i jejich vliv na životní prostředí zdůvodní význam ropy jako suroviny pro chemický průmysl vyhledá příklady ropných havárií
Deriváty uhlovodíků: v praxi významné alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery, názvosloví, vlastnosti, význam,		rozliší jednotlivé deriváty uhlovodíků vyhledá funkční skupinu a rozliší uhlovodíkový zbytek

Chemie	9. ročník	
		zapiše vzorce nejjednodušších derivátů a uvede příklady využití těchto látek
Přírodní látky: cukry, fotosyntéza, tuky, bílkoviny, vitamíny		orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy doloží její význam pro život na Zemi rozliší cukry, tuky, bílkoviny a vitamíny, jejich funkci v organismu i ve výživě člověka
Ropa, uhlí, zemní plyn,		rozpozná fosilní a průmyslově vyráběná paliva, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí
alternativní paliva: ethanol, MEŘO		posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Plasty		zhodnotí význam recyklace odpadů
Hořlaviny: význam tříd nebezpečnosti		bezpečně používá spotřebiče na topné plyny v domácnosti rozpozná označení hořlavých látek, dodržuje zásady bezpečné manipulace s těmito látkami
Paliva		rozpozná označení hořlavých látek, dodržuje zásady bezpečné manipulace s těmito látkami ví, jak postupovat při vzniku požáru, zná tel. číslo na hasiče, poskytne první pomoc při popálení
Chemický a potravinářský průmysl v ČR: průmyslová hnojiva, stavební materiály - vápno, cement, keramika, sklo, kovy, plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace, potravinářské výroby, detergenty, pesticidy, insekticidy, léčiva a návykové látky		uvede příklady surovin pro chemické a potravinářské výroby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody		

Chemie	9. ročník	
a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zdůvodní význam ropy jako suroviny pro chemický průmysl	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje,
zdůvodní význam ropy jako suroviny pro chemický průmysl	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit,
rozliší cukry, tuky, bílkoviny a vitamíny, jejich funkci v organismu i ve výživě člověka	-->	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> učí se dodržovat zásady zdravé výživy
uveďe příklady surovin pro chemické a potravinářské výroby	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingů
uveďe příklady surovin pro chemické a potravinářské výroby	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
uveďe příklady surovin pro chemické a potravinářské výroby	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> zhodnotí složky a funkce světového hospodářství,
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		oxidu uhličitého pro život na Zemi.
doloží její význam pro život na Zemi	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.
rozliší cukry, tuky, bílkoviny a vitamíny, jejich funkci v organismu i ve výživě člověka	<--	Přírodopis -> 8. ročník -> uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivů prostředí na utváření organismů
rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	<--	Fyzika -> 9. ročník -> má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci,

5.11 Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Přírodopis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu přírodopis: - směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, - poskytuje žákům metody pro hlubší porozumění přírodním faktům - umožňuje poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se, - podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování, - vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, - učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, - seznamuje žáka se stavbou živých organismů, - předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

Název předmětu	Přírodopis
	- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti materiálů a hornin, - fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak, - zeměpis: rozšíření rostlin a živočichů, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky, - též s oblastí Člověk a zdraví s předmětem: - výchova ke zdraví: zdraví a nemoc, - s oblastí Člověk a svět práce s předmětem: - pracovní výchova: pěstitelské práce, chovatelství.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v ročníku 9. jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně přírodopisu nebo v kmenové třídě. Součástí vybavení učebny je řád učebny, jehož dodržování je pro každého žáka závazné. Formy a metody práce se užívají dle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka s demonstračními pomůckami, - skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), - přírodovědné vycházky s pozorováním. Předmětem prolínají průřezová témata: ENV – porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí, důsledkem lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy EGS – evropská a globální dimenze v základech ekologie
Integrace předmětů	• Přírodopis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Učitel vede žáky:</u> • k vyhledávání, třídění a propojování informací, • ke správnému používání odborné terminologie, • k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, • k nalézání souvislostí. Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů,

Název předmětu	Přírodopis
	• zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.
	Kompetence komunikativní: <i>Učitel:</i> • vede žáky k tomu, že práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi, • vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, • umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost samo hodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.
	Kompetence sociální a personální: <i>Učitel:</i> • využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, • navozuje situace vedoucí k posílení sebevědomí žáků, pocitu zodpovědnosti.
	Kompetence občanské: <i>Učitel:</i> • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, • vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.
	Kompetence pracovní: <i>Učitel:</i> • vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními, • zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií v přírodopisu • zadává úkoly tak, aby žáci mohli aktivně využívat digitální technologie • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při

Název předmětu	Přírodopis
	práci a učení
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Přírodopis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Stavba Země: vnitřní a vnější obaly Země.		pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonoféry pro trvání organismů na Zemi vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi. vyhledává literaturu s popisem vzniku Země a života. vysvětlí základní projevy života (v jednobuněčných organizmech), doloží je příklady
Houby bez plodnic: základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka živé organizmy		pojmenuje známé plísně popíše jejich stavbu těla, vysvětlí jejich způsob rozmnožování a praktický význam popíše, nakreslí stavbu těla a rozmnožování hub pozná několik vybraných druhů našich běžných hub rozliší známější jedovaté houby od jedlých
Houby s plodnicemi: stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami		popíše, nakreslí stavbu těla a rozmnožování hub pozná několik vybraných druhů našich běžných hub rozliší známější jedovaté houby od jedlých
Stavba těla		vysvětlí pojem tkáň, orgán, orgánová soustava
Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla bezobratlých živočichů: živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy; organizmy jednobuněčné a		vysvětlí pojmy predátor, vnější a vnitřní cizopasník na konkrétních příkladech /např. nezmar, pijavka, tasemnice

Přírodopis	6. ročník	
mnohobuněčné, rozmnožování pohlavní a nepohlavní; vývoj živočichů		charakterizuje znaky, stavbu a život vybraných taxonomických skupin: žahavců (nezmar hnědý, sasanka mořská, medúza), ploštěnců (tasemnice, ploštěnka), kroužkvců (žížala, pijavka lékařská, pijavka koňská, nitěnka obecná), měkkýšů (hlemýžď zahradní, plovatka bahenní, slimáček polní, perlotvorka mořská, sepie mořská) chápe a dokáže vysvětlit význam ostnokožců z vývojového hlediska.
Zásady třídění živočichů do systému.		popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců - rozdělí je na trilobity, korýše, klepítkatce, hmyz
významní zástupci jednotlivých skupiny bezobratlých živočichů: prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti; měkkýši, kroužkvců; členovci, znaky členovců, třídění členovců do skupiny; hlavní skupiny členovců; klepítkatci, korýši, hmyz		uvede nejnámější zástupce jednotlivých tříd chápe a dokáže vysvětlit význam ostnokožců z vývojového hlediska.
Hlavní řády hmyzu s proměnou nedokonalou a dokonalou		popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu orientuje se v nejnámějších řádech hmyzu
Přírodní společenstva: projevy a chování živočichů, instinktivní chování.		pozoruje, popíše a zaznamená projevy života členovců vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida. predátor, vnější a vnitřní cizopasník na konkrétních příkladech (např. nezmar, pijavka, tasemnice)
rozšíření, význam a ochrana hmyzu, hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, domestikace		zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářsky a epidemiologicky důležitých druhů hmyzu
péče o vybrané domácí živočichy		zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářsky a epidemiologicky důležitých druhů hmyzu
Praktické poznávání přírodnin: pozorování s lupou, mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírky, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů		zachází s lupou a mikroskopem, připraví dočasný i trvalý mikroskopický preparát nakreslí a popíše objekty pozorované mikroskopem zakreslí schéma rostlinné i živočišné buňky pracuje s klíčem a atlasem k určování bezobratlých živočichů je schopen rozčlenit didaktický typ rostliny a živočicha
Významní biologové a jejich objevy		je schopen rozčlenit didaktický typ rostliny a živočicha
Viry, bakterie: výskyt, význam, praktické využití virů, bakterií		vysvětlí rozdíl mezi bakterií a virem, příklady a význam
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a		

Přírodopis	6. ročník	
situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Chemie -> 8. ročník -> rozliší chemicky čistou látku a směs
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Chemie -> 8. ročník -> zhodnotí význam vody pro život na Zemi
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Chemie -> 9. ročník -> orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Chemie -> 9. ročník -> doloží její význam pro život na Zemi
vysvětlí základní projevy života (v jednobuněčných organizmech), doloží je příklady	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> vysvětlí pojmy živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organizmus
vyhledává literaturu s popisem vzniku Země a života.	-->	Dějepis -> 6. ročník -> osvojí si základní periodizaci dějin
pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonoféry pro trvání organismů na Zemi	-->	Zeměpis -> 6. ročník -> objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Fyzika -> 7. ročník -> využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, vysvětlí fáze Měsíce,
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Fyzika -> 9. ročník -> popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách),
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	-->	Fyzika -> 6. ročník -> popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší,
vysvětlí základní projevy života (v jednobuněčných organizmech), doloží je příklady	<--	Přírodopis -> 8. ročník -> vysvětlí pojmy živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organizmus
vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida. predátor, vnější a vnitřní cizopasník na konkrétních příkladech (např. nezmar, pijavka, tasemnice)	<--	Přírodopis -> 9. ročník -> vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam
zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářsky a epidemiologicky důležitých druhů hmyzu	<--	Přírodopis -> 9. ročník -> uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
vyhledává literaturu s popisem vzniku Země a života.	<--	Dějepis -> 6. ročník -> osvojí si základní periodizaci dějin
pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonosféry pro trvání organismů na Zemi	<--	Zeměpis -> 6. ročník -> objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	<--	Fyzika -> 6. ročník -> zná princip magnetického pole Země,
zachází s lupou a mikroskopem, připraví dočasný i trvalý mikroskopický preparát	<--	Fyzika -> 7. ročník -> určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi,
pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonosféry pro trvání organismů na Zemi	<--	Chemie -> 8. ročník -> zhodnotí význam vody pro život na Zemi
popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců - rozdělí je na trilobity, korýše, klepítkatce, hmyz	<--	Chemie -> 8. ročník -> uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi
vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	<--	Zeměpis -> 6. ročník -> rozezná a posoudí typy vesmírných objektů a prakticky zhodnotí jejich význam pro Zemi,

Přírodopis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Rozmnožování rostlin		vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování z hlediska dědičnosti
pláštěnci		popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými dokáže vysvětlit význam pláštěnců a bezlebečných vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
bezlebeční		popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými dokáže vysvětlit význam pláštěnců a bezlebečných vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
kruhoústí		popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
paryby		popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci určí některé z našich a mořských ryb, srovná některé diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnost ve srovnání s obojživelníky vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
ryby		nakreslí jednoduchý náčrt těla ryby popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými porovná ryby, obojživelníky, plazy a ptáky (vnější i vnitřní stavbu) vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci určí některé z našich a mořských ryb, srovná některé diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnost ve srovnání s obojživelníky vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska

Přírodopis	7. ročník	
		vysvětlí přizpůsobování ryb prostředí
obojživelníci		porovná ryby, obojživelníky, plazy a ptáky (vnější i vnitřní stavbu)
		vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci
		určí některé z našich a mořských ryb, srovná některé diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnost ve srovnání s obojživelníky
		určí některé zástupce obojživelníků a vysvětlí důvod jejich ochrany
		vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
plazi		porovná ryby, obojživelníky, plazy a ptáky (vnější i vnitřní stavbu)
		vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci
		určí vybrané druhy našich i jinde žijících plazů
		vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
ptáci		porovná ryby, obojživelníky, plazy a ptáky (vnější i vnitřní stavbu)
		podle ilustrace archeopteryxe srovná ptáky s jejich vývojovými předchůdci, naznačí vývoj ptáků
		pozoruje, nakreslí a popíše ptačí vejce, skořápky některých ptáků
		popíše vnější a vnitřní stavbu těla ptáků, porovná s dalšími obratlovci
		vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci
		pozná vybrané zástupce ptáků a dokáže je podle znaků rozdělit do nejnámějších řádů
		vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí z vývojového hlediska
		rozliší zdroje potravy ptáků, popíše potravní řetězce a pyramidy
		uvede znaky ptáků v souvislosti s jejich přizpůsobením se prostředí
		zná důležitá fakta z etologie ptáků, zná zástupce tažných a přezimujících ptáků
Rozšíření, význam, ochrana živočichů: hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané druhy domácích živočichů, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva, projevy chování živočichů		vyhodnotí význam obojživelníků v přírodě
		popíše zásady správné první pomoci při uštknutí jedovatým hadem
Anatomie a morfologie rostlin		odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky k jednotlivým orgánům
		vysvětlí příčiny a význam přechodu rostlin na souš
Části rostlin, klíčení, opylení, oplození, rozšiřování plodů a semen, růst a výživa		Vysvětlí růst a vývoj rostlin, min. výživu, rozmnožování, hospodářské využití rostlin.

Přírodopis	7. ročník	
Nahosemenné a krytosemenné rostliny, základní čeledi krytosemenných rostlin a jejich nejběžnější zástupci		Rozliší zástupce nahosemenných a krytosemenných rostlin, zná hospodářské využití rostlin a jejich význam pro naše zdraví
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a srovná je s bezobratlými	<--	Chemie -> 8. ročník -> uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi
určí některé z našich a mořských ryb, srovná některé diakritické znaky různých druhů ryb, zjišťuje jejich odlišnost ve srovnání s obojživelníky	<--	Chemie -> 8. ročník -> uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
určí některé zástupce obojživelníků a vysvětlí důvod jejich ochrany	<--	Chemie -> 8. ročník -> uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi

Přírodopis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Dědičnost a proměnlivost organismů, podstata dědičnosti, přenosu dědičných informací, genové křížení		uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivů prostředí na utváření organismů
Genetika		zná pojem gen, křížení, genové inženýrství, chromozom, proměnlivost, genofond
Znaky savců, systém savců		chápe a vysvětlí zásady třídění savců pojmenuje znaky savců
Stavba a funkce částí těla savců		podle charakteristických znaků rozlišuje základní skupiny savců a správně zařadí vybrané zástupce popíše a porovná kostru, orgány, orgánové soustavy vybraných savců, vytkne jejich rozdíly
Zařazení do systému, význační zástupci: vejcorodí; živorodí – vačnatci, placentální; placentální savci: hmyzožravci, letouni, hlodavci, zajícovi, šelmy, lichokopytníci, sudokopytníci, chobotnatci, kytovci, ploutvonožci		pozná vybrané zástupce a ovládá jejich zařazení do skupin podle jejich znaků a přizpůsobení prostředí
Etologie		orientuje se v projevech chování živočichů v přírodě
Význam a ochrana živočichů		řídí se zásadami bezpečného chování ve styku s domácími i volně žijícími živočichy
Domestikace, etologie, chov		řídí se zásadami bezpečného chování ve styku s domácími i volně žijícími živočichy
Živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, jednota organismu člověka.		vysvětlí pojmy živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organizmus zná stavbu a funkci tkání lidského organismu

Přírodopis	8. ročník	
		objasní specializaci buněk jako přizpůsobení určité funkci pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav
Orgánové soustavy		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Soustava opěrná, a pohybová.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Trávicí soustava.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Dýchací soustava.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Tělní tekutiny.		vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Soustava vylučovací		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání,

Přírodopis	8. ročník	
		vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Řízení funkcí organismu.		vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Soustava žláz s vnitřním vyměšováním, hormony.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Nervová soustava.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Smyslové orgány.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav vysvětlí fyziologii a význam důležitých životních funkcí / svalová činnost, dýchání, vylučovací, vyměšování, trávení, reflexní činnost/.
Pohlavní soustava, rozmnožování a ontogeneze.		pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav
Vztahy člověka k ostatním živočichům.		zařadí člověka do systému živočišné říše
Člověk jako součást živočišného systému.		charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu
Fylogenetický vývoj člověka, názory na vznik člověka /stvořením, vývojem/.		uvede příklady názorů na vznik člověka charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
Vývojové stupně člověka.		charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka vysvětlí pojmy hominizace a sapientace
Lidská plemena, teorie rovnocennosti lidských ras.		odliší lidské rasy a jejich charakteristické znaky vysvětlí pojmy hominizace a sapientace
Věkové zvláštnosti orgánových soustav.		dokáže charakterizovat jednotlivá období lidského života od porodu do smrti

Přírodopis	8. ročník	
		chápe provázanost mezi fyzickým a psychickým vývinem člověka a jeho vazbou na okolní prostředí
Zdravý způsob života a péče o zdraví		uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl
		uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám
		uvede, jaký význam má aktivní odpočinek
		zná vlivy vnějšího prostředí na zdraví člověka
		uvědomuje si negativní vliv návykových látek
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivů prostředí na utváření organismů	-->	Chemie -> 9. ročník -> rozliší cukry, tuky, bílkoviny a vitamíny, jejich funkci v organismu i ve výživě člověka
vysvětlí pojmy živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organizmus	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí základní projevy života (v jednobuněčných organizmech), doloží je příklady
uveďte, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl	-->	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	-->	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek
vysvětlí pojmy živočišná buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organizmus	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí základní projevy života (v jednobuněčných organizmech), doloží je příklady
uveďte, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života
zná stavbu a funkci tkání lidského organismu	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života
uveďte, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu
uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> vybere výpovědi, které odpovídají obsahu textu
vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> poznává sebe sama
uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl	<--	Chemie -> 8. ročník -> vysvětlí rozdíly mezi vodou pitnou, užitkovou a odpadní
zná stavbu a funkci tkání lidského organismu	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje
uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> překonává sklony a návyky, které mu komplikují život
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
uvědomuje si negativní vliv návykových látek	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> překonává sklony a návyky, které mu komplikují život
uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob

Přírodopis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení

Přírodopis	9. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Nerosty a horniny: vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, základy krystalografie	podle charakteristických vlastností určí vybrané nerosty a horniny za pomoci určovacích pomůcek, klíčů, atlasů	
Vnější a vnitřní geologické děje: příčiny a důsledky pohybu litosférických desek, sopečné činnosti, zemětřesení, poruch zemské kůry; zvětrávání, činnost tekoucí vody, větru, ledovců, gravitace	rozlišuje geologické děje vnitřní a vnější	
	vysvětlí vznik a pohyb litosférických desek během vývoje Země	
	popíše druhy poruch ZK, uvede příklady jejich výskytu u nás i ve světě	
Podnebí a počasí ve vztahu k životu	uvede na základě získaných poznatků význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	
Mimořádné události	uvede příklady mimořádných událostí, které jsou způsobeny výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy (povodně, sucha, bouře, hurikány a tornáda)	
Ekologie	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu systému	
	sleduje aktuální stav životního prostředí	
	chápe principy trvale udržitelného zdroje energie	
	orientuje se v globálních problémech biosféry	
Organismy a prostředí: vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím; populace, společenstvo, přirozené a umělé ekosystémy; potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	orientuje se v základních pojmech: ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom	
	rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí, uvede konkrétní příklad potravního řetězce	
	vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy	
Ochrana přírody a životního prostředí: globální problémy jejich řešení, chráněná území	rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy	
	objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek	

Přírodopis	9. ročník	
		ekosystému
Potravní řetězec		vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam
Ekosystém		uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin,		za pomoci dostupných pomůcek, atlasů a klíčů k určování nerostů a hornin určí vybrané druhy nerostů a hornin
určování nerostů a hornin podle jejich význačných vlastností pomocí klíče a atlasů		za pomoci dostupných pomůcek, atlasů a klíčů k určování nerostů a hornin určí vybrané druhy nerostů a hornin
Druhy vod a jejich vlastnosti, využívání vlastností vod v praxi		určí tvrdost vody a kyselost půd
Druhy a vlastnosti půd		určí tvrdost vody a kyselost půd
Stavba minerálů, vlastnosti minerálů, horniny, využití školních sbírek, návštěva muzea Tišnov		rozpozná základní nerosty a horniny, dokáže vyjmenovat horniny, které se nacházejí v kraji naší ZŠ
činnost tekoucí vody, činnost moře, činnost dešťové vody, zvětrávání, zemětřesení		vysvětlí koloběh vody a její vliv na naši planetu, příčiny a důsledky geologického oběhu hornin
podnebí, počasí, ekosystém, jak se chránit v nepříznivém počasí		vysvětlí rozdíl mezi podnebí a počasím, uvede příklady ekosystémů a vliv výkyvů počasí na člověka, uvede příklady z ČR a ze světa.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhovatá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Přírodopis	9. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané	
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech, zhodnotí jejich význam	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí pojmy potravní řetězec, potravní pyramida, predátor, vnější a vnitřní cizopasník na konkrétních příkladech (např. nezmar, pijavka, tasemnice)
uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářsky a epidemiologicky důležitých druhů hmyzu

5.12 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	2	2	1	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Rozvíjí trvalý zájem o poznávání

Název předmětu	Zeměpis
	vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka. Učí žáky vyhledávat a zpracovávat zeměpisné informace. Dává jim potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení a respektování důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka (TUR – trvale udržitelný rozvoj). Žáci si uvědomují závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obor Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při systematickém studiu přírody si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně pozorovat změny probíhající v přírodě, zpracovávat a analyzovat je a následně je vyhodnocovat a vyvozovat z nich závěry. Učí se odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje – to umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí. Obor/předmět zeměpis je vyučován v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7, 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Předmětem prolínají průřezová témata: - VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie, - OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, - ENV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí, - MED: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu, - EGS: objevování Evropy, světa, - MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity.
Integrace předmětů	• Zeměpis (Geografie)
Výchovné a vzdělávací strategie: společné	Kompetence k učení:

Název předmětu	Zeměpis
postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<u>Žáci:</u> • vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti, • získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry, • poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení. <u>Učitel vede žáky:</u> • k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, • k používání odborné terminologie, • k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, • k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů. Kompetence k řešení problémů: <u>Žáci:</u> • jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení, • učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí. <u>Učitel vede žáky:</u> • k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů,- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, • k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, • k odpovědím na otevřené otázky, • k práci s chybou. Kompetence komunikativní: <u>Žáci:</u> • formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují <u>Učitel vede žáky:</u> • ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace,

Název předmětu	Zeměpis
	• k naslouchání a respektování názorů druhých, • k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě. Kompetence sociální a personální: <u>Žáci:</u> • žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání. <u>Učitel vede žáky:</u> • k využívání skupinového a inklusivního vyučování, • k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, • k ochotě pomoci a o pomoc požádat, • k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, • k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů, • k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku. Kompetence občanské: <u>Žáci:</u> • respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, • rozhodují se zodpovědně podle dané situace, • chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje. <u>Učitel vede žáky:</u> • k dodržování pravidel slušného chování, • k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje, • k tomu, aby brali ohled na druhé, • k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí. Kompetence pracovní: <u>Žáci:</u> • jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu,

Název předmětu	Zeměpis
	• jsou vedeni k efektivní práci. <i>Učitel vede žáky:</i> • k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu, • k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací. Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • tvoří úkoly tak, aby žáci mohli aktivně využívat digitální technologie • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <i>Žáci:</i> • využívají digitální zařízení při učení • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Zeměpis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence k učení • Kompetence sociální a personální • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Úvod do zeměpisu,	dokáže zařadit zeměpis do systému přírodních věd a určit náplň jeho učiva,	

Zeměpis	6. ročník	
		dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
vymezení vědního oboru zeměpis v rámci přírodních věd.		dokáže zařadit zeměpis do systému přírodních věd a určit náplň jeho učiva, dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
Planeta Země jako vesmírné těleso,		vymezí Zemi v rámci vesmíru, popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce, Popíše základní rozměry planety Země na praktických příkladech a určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce.
tvar a rozměry Země, pohyby Země.		popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce, Popíše základní rozměry planety Země na praktických příkladech a určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce.
Vesmírné objekty - Slunce, Měsíc, přirozené družice planet, atd.		rozezná a posoudí typy vesmírných objektů a prakticky zhodnotí jejich význam pro Zemi,
Orientace na mapě – glóbus, mapa, práce s mapou, rovnoběžky a poledníky, určování zeměpisné polohy.		dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,
Obecný fyzický zeměpis, stavba země, litosféra, utváření a modelace povrchu Země,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
zemětřesení a sopečná činnost,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
atmosféra - prvky atmosféry, podnebí, počasí, podnebné pásy, větrná proudění,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
hydrosféra - formy vody na Zemi, moře a oceány, vodní toky, vodní plochy, voda v ledovcích, podpovrchová voda a voda v atmosféře,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
pedosféra - zvětrávání a vznik půdy, půdní druhy a půdní typy,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
biosféra - vegetační pásy a výškové stupně.		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,
Krajina,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,

Zeměpis	6. ročník	
		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.
přírodní a společenské prostředí,		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.
typy krajin,		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost, porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.
vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva.		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.
Přírodní složky oblasti Země		objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
Jak lidé žijí		porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a		

Zeměpis	6. ročník	
kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		

Zeměpis	6. ročník	
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonosféry pro trvání organismů na Zemi
popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce,	-->	Fyzika -> 6. ročník -> užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh,
popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce,	-->	Dějepis -> 6. ročník -> osvojí si základní periodizaci dějin
rozezná a posoudí typy vesmírných objektů a prakticky zhodnotí jejich význam pro Zemi,	-->	Přírodopis -> 6. ročník -> vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.
dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,	-->	Matematika -> 6. ročník -> převádí jednotky fyz. veličin
dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné	<--	Český jazyk -> 6. ročník -> v psaném projevu využívá pravidla

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,		pravopisu,
dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,	<--	Matematika -> 7. ročník -> počítá s poměry
dokáže prakticky pracovat s mapou, vyhledávat v ní potřebné informace, ukázat významné rovnoběžky a poledníky, umí aktivně pracovat se zeměpisnou sítí,	<--	Dějepis -> 6. ročník -> osvojí si základní periodizaci dějin
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	<--	Dějepis -> 6. ročník -> seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, uvědomuje si specifické znaky a funkce konkrétních krajin, rozlišuje mezi přírodními a kulturními krajinnými složkami, uvědomuje si závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	<--	Dějepis -> 6. ročník -> pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství
objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,	<--	Přírodopis -> 6. ročník -> pojmenuje vnitřní a vnější obaly Země, odliší atmosféru a hydrosféru, vysvětlí funkci ozonosféry pro trvání organismů na Zemi
popíše základní rozměry a na praktických příkladech určí význam otáčení kolem své osy a kolem Slunce,	<--	Fyzika -> 7. ročník -> využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, vysvětlí fáze Měsíce,
objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,	<--	Fyzika -> 8. ročník -> chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny,
objasní problematiku přírodních sfér na Zemi - litosféry, atmosféry, hydrosféry, pedosféry a biosféry, zhodnotí jejich vzájemnou provázanost,	<--	Chemie -> 8. ročník -> vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi

Zeměpis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Regionální geografie světa jednotlivých světadílů		Charakterizuje s pomocí atlasu jednotlivé regiony/ kontinenty světa i s přihlédnutím k odlišnostem jejího vývoje, objasní přírodní, politické a hospodářské celky učiva o tomto světadílu či regionu. Dokáže s pomocí atlasu vyhledat základní informace o kontinentu /regionu a získá znalosti o přírodních, politických a hospodářských podmínkách rozvoje kontinentu. Umí popsat jednotlivé oblasti regionu/kontinentu se zřetelem na nejvýznamnější státy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti		

Zeměpis	7. ročník
(Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty	

Zeměpis	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy
Evropa - poloha, přírodní, politické a hospodářské poměry,	porozumí učivu o Evropě, je schopen sám ukázat a popsat na mapě přírodní, politické a hospodářské celky tohoto kontinentu, vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy,
oblasti Evropy - západní Evropa, střední Evropa, jižní Evropa, severní Evropa, jihovýchodní Evropa.	vymezí její oblasti a dovede je charakterizovat,
Evropská unie - vznik a vývoj.	porozumí procesu evropské integrace a je sám schopen vyhledat potřebné

Zeměpis	8. ročník	
		informace,
Společenství nezávislých států – vznik a vývoj, vymezení na mapě světa,		vytvoří si celkový náhled o SNS, posoudí zvláštnosti jeho vývoje,
Politický zeměpis - státy na světě, dělení států světa podle různých kritérií, současné politické problémy, mezinárodní organizace.		vyhodnotí současné problémy Evropy i ve vztahu k okolnímu světu, vyhodnotí současné problémy Evropy i ve vztahu k okolnímu světu, zhodnotí význam mezinárodních organizací s důrazem na OSN, EU a NATO ve vztahu k Evropě,
Přírodní poměry Česka:		pochopí problematiku přírodních poměrů Česka s důrazem napovrch a jeho vývoj a členění, vodstvo, podnebí a rostlinstvo, posoudí demografickou situaci Česka,
povrch a jeho členění, horopisné celky, vznik a vývoj povrchu,		dovede ukázat na mapě přírodní jevy – pohoří, nížiny, vodní toky, vodní plochy a chráněná území,
rostlinstvo výškové stupně, ochrana přírody, lesy v Česku.		pochopí problematiku přírodních poměrů Česka s důrazem napovrch a jeho vývoj a členění, vodstvo, podnebí a rostlinstvo, dovede ukázat na mapě přírodní jevy – pohoří, nížiny, vodní toky, vodní plochy a chráněná území,
Obyvatelstvo a sídla:		posoudí demografickou situaci Česka,
počet obyvatel a jeho vývoj a dělení,		posoudí demografickou situaci Česka, stanoví počet obyvatel a jeho členění, posoudí jeho vývoj do budoucna,
hustota obyvatel,		posoudí demografickou situaci Česka, stanoví počet obyvatel a jeho členění, posoudí jeho vývoj do budoucna,
sídla v Česku a jejich typy.		seznámí se se sídelní strukturou Česka,
Hospodářství Česka:		se základně orientuje ve složitosti přechodu od centrálně řízeného k tržnímu hospodářství,
současný stav, vývojové tendence, dělení,		se základně orientuje ve složitosti přechodu od centrálně řízeného k tržnímu hospodářství,
zemědělství - rostlinná a živočišná výroba,		dovede s využitím tematické mapy podat potřebné informace o hlavních oborech české ekonomiky – zemědělství, průmyslu a službách,
průmysl - hlavní oblasti, nejvýznamnější obory,		dovede s využitím tematické mapy podat potřebné informace o hlavních oborech české ekonomiky – zemědělství, průmyslu a službách,
služby- doprava, obchod, finančníctví, cestovní ruch, zapojení Česka do		dovede s využitím tematické mapy podat potřebné informace o hlavních oborech

Zeměpis	8. ročník	
mezinárodního hospodářského systému.		české ekonomiky – zemědělství, průmyslu a službách,
zeměpisné oblasti naší republiky.		vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
porozumí procesu evropské integrace a je sám schopen vyhledat potřebné informace,	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
stanoví počet obyvatel a jeho členění, posoudí jeho vývoj do budoucna,	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
porozumí učivu o Evropě,	<--	Další cizí jazyk -> 7. ročník -> napíše nebo doplní slova nebo slovní spojení týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů, které

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
zhodnotí význam mezinárodních organizací s důrazem na OSN, EU a NATO ve vztahu k Evropě,	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> přiřadí vhodný text k předem zadané otázce
porozumí učivu o Evropě,	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života
zhodnotí význam mezinárodních organizací s důrazem na OSN, EU a NATO ve vztahu k Evropě,	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> seznamuje se s orgány EU
porozumí učivu o Evropě,	<--	Hudební výchova -> 8. ročník -> umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,

Zeměpis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Obyvatelstvo světa: základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky,		posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa, posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel,
globalizační společenské, politické a hospodářské procesy: aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace.		posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel, lokalizuje hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

Zeměpis	9. ročník	
Světové hospodářství: sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň.		zhodnotí složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
Regionální společenské, politické a hospodářské útvary:		lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje,
porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace,		porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit, porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků,
hlavní a periferní hospodářské oblasti světa,		porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků,
politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států		lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech,
geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska.		lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech,
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze,		ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny,
ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy,		uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě,
opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích.		uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě,
Politická mapa současného světa – aktuální mezinárodněpolitické problémy na světě - hrozba terorismu, ekologická témata, globální oteplování, růst počtu obyvatel na Zemi, hlavní ohniska napětí - Balkánský poloostrov, Blízký Východ, východní Asie.		kriticky posoudí vývoj světového dění, uvědomí si možné rizikové faktory nepříznivé ovlivňující budoucí vývojové tendence naší populace, ukáže na mapě a popíše krizové oblasti světa, je schopen navrhnout řešení vedoucí ke zlepšení současného stavu.
Světové hospodářství a doprava		lokalizuje hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
Geopolitika		lokalizuje hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
Regionální politika a regionální rozvoj		lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a

Zeměpis	9. ročník	
		politické problémy v konkrétních světových regionech,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Zeměpis	9. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů,	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků,	<--	Český jazyk -> 9. ročník -> ovládá gramatická pravidla, využívá je v psaném projevu,
kriticky posoudí vývoj světového dění, uvědomí si možné rizikové faktory nepříznivé ovlivňující budoucí vývojové tendence naší populace,	<--	Fyzika -> 8. ročník -> objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové),
lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje,	<--	Chemie -> 9. ročník -> zdůvodní význam ropy jako suroviny pro chemický průmysl
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit,	<--	Chemie -> 9. ročník -> zdůvodní význam ropy jako suroviny pro chemický průmysl
zhodnotí složky a funkce světového hospodářství,	<--	Chemie -> 9. ročník -> uvede příklady surovin pro chemické a potravinářské výroby
zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa,	<--	Hudební výchova -> 9. ročník -> umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů,	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> objasní předpoklady dobrého soužití v rodině

5.13 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Je realizována ve všech ročnících hodinu týdně. Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích prostředků. Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi rozvíjí žákovu hudebnost. Pomáhá mu vytvořit si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti. Zpěv by se měl stát prostředkem vyjádření radosti a pohody. Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální hudební zájmy, schopnosti a dovednosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové vymezení předmětu Vokální činnosti: - pěvecký a mluvní projev, - hudební rytmus, - dvojhlas a vícehlas, - intonace, vokální improvizace, - záznam vokální hudby. Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje, - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace, - záznam instrumentální melodie. Hudebně pohybové činnosti

Název předmětu	Hudební výchova
	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby, - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, - orientace v prostoru. Poslechové činnosti - kvality tónů, - vztahy mezi tóny, - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, - hudební styly a žánry, - hudební formy, - interpretace hudby.
Integrace předmětů	• Hudební výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <i>Učitel vede:</i> • k osvojení specifického jazyka oboru, • k osvojení grafických symbolů – not, • k dovednosti využít získané znalosti v praktickém životě. Kompetence k řešení problémů: <i>Učitel:</i> • zadává úkoly tak, aby nutil žáky k samostatnému tvůrčímu přístupu Kompetence komunikativní: <i>Učitel vede:</i> • k dovednosti čtení notového zápisu, • k dovednosti a schopnosti naslouchat a vnímat hudbu, • ke schopnosti využívat gest jako nonverbálního způsobu komunikace, • k dovednosti vyhledávat potřebné informace v různých zdrojích. Kompetence sociální a personální: <i>Učitel vede:</i> • žáky k účinné spolupráci ve skupině, • podporuje žáky při rozvíjení jeho sebedůvěry.

Název předmětu	Hudební výchova
	Kompetence občanské: <i>Učitel vede:</i> žáky k respektování jiných lidí a jejich schopností a dovedností
	Kompetence pracovní: <i>Učitel vede:</i> - žáky ke správnému používání svěřených hudebních nástrojů, - žáky k šetrnému zacházení s učebnicemi.
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> - vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce - vede žáky ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Hudební výchova	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)		dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, pozná a naučí se vybrané písně,
Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		pozná a naučí se vybrané písně, umí vytleskat rytmus,

Hudební výchova	1. ročník	
		zpívá vybrané písně,
Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře		používá dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře,
Tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně		doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje,
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)		zapojuje se do hudebních her, doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje,
Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)		zapojuje se do hudebních her,
Hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		zvládá jednoduché lidové tance
Pantomima a pohybová improvizace		pohybem vyjádří rytmus,
Utváření pohybové paměti		pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,
Délka, síla, barva, výška tónu		rozlíší tón dlouhý - krátký, silný - slabý, nízký – vysoký,
Rytmus, melodie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba,		rozlíší pomalý a rychlý rytmus, rozlíší melodii stoupavou a klesavou, rozpozná tempo,
Poslech vhodných skladeb		naslouchá hudbě,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Hudební výchova	1. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavné principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zpívá vybrané písně,	-->	Cizí jazyk -> 1. ročník -> pamětně zvládá jednoduché písničky.
dbá na správné dýchání a držení těla,	-->	Tělesná výchova -> 1. ročník -> dbá na správné držení těla a správné dýchání
pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,	-->	Tělesná výchova -> 1. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem
rozlišuje pomalý a rychlý rytmus,	-->	Matematika -> 1. ročník -> zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20
pozná a naučí se vybrané písně,	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> poslouchá soustředěně mluvené slovo i čtený text
doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje,	-->	Pracovní činnosti -> 1. ročník -> navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zvládá jednoduché lidové tance	-->	Tělesná výchova -> 1. ročník -> úkrok vpřed, stranou, poskok, atd.
pohybem vyjádří rytmus,	-->	Tělesná výchova -> 1. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem
pozná a naučí se vybrané písně,	<--	Cizí jazyk -> 1. ročník -> pamětně zvládá jednoduché písničky.
zpívá vybrané písně,	<--	Cizí jazyk -> 1. ročník -> pamětně zvládá jednoduché písničky.
dbá na správné dýchání a držení těla,	<--	Tělesná výchova -> 1. ročník -> dbá na správné držení těla a správné dýchání
pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,	<--	Tělesná výchova -> 1. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem
zvládá jednoduché lidové tance	<--	Tělesná výchova -> 1. ročník -> úkrok vpřed, stranou, poskok, atd.
pohybem vyjádří rytmus,	<--	Tělesná výchova -> 1. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem

Hudební výchova	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)		dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení,
Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		pozná a naučí se vybrané písně, zpívá vybrané písně v jednohlase
Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu		dbá na hlasovou hygienu,
Hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku, snaží se o pohybový doprovod hudby, pochoduje do rytmu,
Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		snaží se o pohybový doprovod hudby,

Hudební výchova	2. ročník	
Hudební nástroje, jejich zvuk, barva tónu		pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku,
Lidský hlas		rozlišuje zvuk a mluvený hlas,
Utváření pohybové paměti,		pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku, snaží se o pohybový doprovod hudby,
Reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		snaží se o pohybový doprovod hudby, pochoduje do rytmu,
Tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně		doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře,
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva),		doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře, udává tempo tleskáním nebo vyťukáváním
Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď).		zapojuje se do hudebních her
Poslech vybraných skladeb		naslouchá hudbě,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na		

Hudební výchova	2. ročník	
druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zpívá vybrané písně v jednohlase	-->	Cizí jazyk -> 2. ročník -> pamětně zvládá jednoduché písničky,
dbá na správné dýchání a držení těla,	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> dbá na správné držení těla a správné dýchání
pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem
snaží se o pohybový doprovod hudby,	-->	Tělesná výchova -> 2. ročník -> úkrok vpřed, stranou, poskok, atd.
udává tempo tleskáním nebo vyťukáváním	-->	Matematika -> 1. ročník -> zvládá sčítání a odčítání v oboru do 20
pozná a naučí se vybrané písně,	-->	Český jazyk -> 2. ročník -> seznamuje se s krátkými texty (říkanky, rozpočítadla, hádanky)
doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře,	-->	Pracovní činnosti -> 2. ročník -> navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál
pozná a naučí se vybrané písně,	<--	Cizí jazyk -> 2. ročník -> pamětně zvládá jednoduché písničky,
zpívá vybrané písně v jednohlase	<--	Cizí jazyk -> 2. ročník -> pamětně zvládá jednoduché písničky,
dbá na správné dýchání a držení těla,	<--	Tělesná výchova -> 2. ročník -> dbá na správné držení těla a správné

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		dýchání
pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,	<--	Tělesná výchova -> 2. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem
snaží se o pohybový doprovod hudby,	<--	Tělesná výchova -> 2. ročník -> ovládá několik tanců
snaží se o pohybový doprovod hudby,	<--	Tělesná výchova -> 2. ročník -> umí vyjádřit hudbu pohybem

Hudební výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu.		dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, dbá na hlasovou hygienu,
Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		zpívá vybrané písně v jednohlase podle pokynů učitele
Tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně pomocí Orffova instrumentáře		doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)		doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře
Utváření pohybové paměti		pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku, zapamatuje si pohyb při pohybových hrách, zvládá jednoduché lidové tance,
Reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		zapamatuje si pohyb při pohybových hrách, zvládá jednoduché lidové tance,
Hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		zkouší jednoduché taneční variace, zvládá jednoduché lidové tance,
Hudba taneční, pochodová, ukolébavka		rozliší hudbu taneční, pochodovou a ukolébavku,

Hudební výchova	3. ročník	
		pozná lidovou písničku,
Rytmus, melodie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu.		rozlišuje pomalý a rychlý rytmus, rozliší melodii stoupavou a klesavou, rozpozná tempo,
Nástroje dechové a smyčcové		rozlišuje dechové a smyčcové nástroje,
Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zpívá vybrané písně v jednohlase podle pokynů učitele	-->	Cizí jazyk -> 3. ročník -> prezentuje jednoduché písničky a říkanky.
dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, dbá na hlasovou hygienu,	-->	Tělesná výchova -> 3. ročník -> dbá na správný pohybový režim dbá na správné dýchání
zkouší jednoduché taneční variace,	-->	Tělesná výchova -> 3. ročník -> využívá hudbu s pohybem k relaxaci

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,	-->	Tělesná výchova -> 3. ročník -> dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický doprovod
zvládá jednoduché lidové tance,	-->	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zná názvy několika druhů tanců
doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus
zpívá vybrané písně v jednohlase podle pokynů učitele	<--	Cizí jazyk -> 3. ročník -> prezentuje jednoduché písničky a říkanky.
dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, dbá na hlasovou hygienu,	<--	Tělesná výchova -> 3. ročník -> dbá na správný pohybový režim dbá na správné dýchání
zvládá jednoduché lidové tance,	<--	Tělesná výchova -> 3. ročník -> zná názvy několika druhů tanců
doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus

Hudební výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu		zpívá v dur i moll
Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, prodleva, kánon, lidový dvojhlas		zpívá v jednohlase, dvojhase i kánonu
Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)		zapojuje se do hudebních her,
Nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně		umí zapsat houslový klíč, zapiše notu celou, půlovou a čtvrtovou a osminovou,
Notový zápis jako opora při realizaci písně		ví, jak číst notový záznam a jak ho využít při zpěvu písně,
Čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu		umí zapsat houslový klíč,

Hudební výchova	4. ročník	
instrumentální skladby.		zapíše notu celou, půlovou a čtvrtovou a osminovou, ví, jak číst notový záznam a jak ho využít při zpěvu písně,
Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře		rozlišuje vybrané hudební nástroje, doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj,
Tvorba předeher, mezíher a doher s využitím tónového materiálu písně		doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj,
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)		doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj,
Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,
Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		pohybově vyjádří hudbu, pocity z hudby vyjádří pantomimou,
Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		při tanci se orientuje v prostoru a využívá známé taneční kroky a variace,
Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu		pozná opakující se téma v hudbě, rozpozná melodii stoupavou a klesavou, rozumí pojmu barva tónu,
Hudební nástroje a jejich zvuk		rozlišuje vybrané hudební nástroje, pozná vybrané dechové nástroje, poslouchá vybrané skladby,
Malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace		při poslechu hudebních ukázek poznává základní hudební formy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Hudební výchova	4. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
rolišuje vybrané hudební nástroje,	-->	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí
tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> ovládá názvy některých lidových tanců
při poslechu hudebních ukázek poznává základní hudební formy	<--	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí podle slyšené hudby, barevně vyjádří své pocity a nálady
tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> ovládá názvy některých lidových tanců
tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> snaží se zvládnout 2/4 a 3/4 - krok (valčík a polkový krok)

Hudební výchova	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Hudební výchova	5. ročník	
	Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu		zpívá v dur i moll
Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, prodleva, kánon, lidový dvojhlas		zpívá v jednohlase, dvojhlasu i kánonu
Diatonické postupy v durových a mollových tóninách		zpívá v dur i moll
Notový zápis jako opora při realizaci písně		ví, jak číst notový záznam a jak ho využít při zpěvu písně
Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře		doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj
Tvorba předeher, mezíher a doher s využitím tónového materiálu písně		doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva)		doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj
Čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby		ví, jak číst notový záznam a jak ho využít při zpěvu písně
Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,
Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		pohybově vyjádří hudbu, pocity z hudby vyjádří pantomimou
Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		při tanci se orientuje v prostoru a využívá známé taneční kroky a variace,
Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu		pozná opakující se téma v hudbě, rozpozná melodii stoupavou a klesavou, rozumí pojmu barva tónu
Hudební nástroje a jejich zvuk		rozlišuje vybrané hudební nástroje, poslouchá vybrané skladby,
Sbor dětský, mužský, ženský, smíšený		rozezná různé typy sborů,
Malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace		při poslechu hudebních ukázek poznává základní hudební formy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Hudební výchova	5. ročník	
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
při tanci se orientuje v prostoru a využívá známé taneční kroky a variace,	-->	Tělesná výchova -> 5. ročník -> tančí základní 2 lid. a umělé tance (polk. a valčík. krok)
poslouchá vybrané skladby,	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly
poslouchá vybrané skladby,	<--	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly
tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> tančí základní 2 lid. a umělé tance (polk. a valčík. krok)
pohybově vyjádří hudbu, pocity z hudby vyjádří pantomimou	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> dokáže vyjádřit hudbu tělem
doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus

Hudební výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
poslechové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
		uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vokální činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
hudebně pohybové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
pěvecký a mluvní projev: rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti,
		využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky,
		uplatňuje pravidla hlasové hygieny,
		při zpěvu využívá správné návyky,
		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
		zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlase,
intonace a vokální improvizace: diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		při zpěvu využívá správné návyky,
		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
hudební rytmus: odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlase,
orientace v notovém záznamu vokální skladby: notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu,
		vysvětlí pojem legato, repeticce, tečka za notou,
		dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti: reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie		uskuteční dramatizaci písně,

Hudební výchova	6. ročník	
zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu,
reflexe vokálního projevu: vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky,
		uplatňuje pravidla hlasové hygieny,
		při zpěvu využívá správné návyky,
		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasu,
hra na hudební nástroje		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
záznam hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou,
		dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou,
		dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
pohybový doprovod znějící hudby		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taktování		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pantomima		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
improvizace		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
orientace v prostoru		zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,

Hudební výchova	6. ročník	
pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
postihování hudebně výrazových prostředků		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební dílo a její autor		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební styly a žánry		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
interpretace znějící hudby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.)		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,

Hudební výchova	6. ročník	
vytváření vlastní soudů a preferencí		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti,
		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
hudebně-dramatická divadelní představení		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
		uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
		navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
filmy		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
		uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		

Hudební výchova	6. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference	
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na	

Hudební výchova	6. ročník
uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
příroda jako zdroj inspirace pro hudbu	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou
manipuluje s hudebním materiálem	-->	Pracovní činnosti -> 6. ročník -> Rozeznává různé druhy materiálu- dřevo-kov-plasty. Pozoruje, zkoumá, určuje a popisuje a porovnává základní vlastnosti materiálů.
uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejnámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejnámější ukázky,	-->	Dějepis -> 6. ročník -> uvědomí si prolínání kulturních vlivů
aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,	<--	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: maluje své pocity z hudby
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> pohybuje se na hudební doprovod

Hudební výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
poslechové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vokální činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
hudebně pohybové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
pěvecký a mluvní projev: rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasě,
intonace a vokální improvizace: diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
hudební rytmus: odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasě,
orientace v notovém záznamu vokální skladby: notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu, vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		uskuteční dramtizaci písně, zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu,

Hudební výchova	7. ročník	
reflexe vokálního projevu: vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky,
		uplatňuje pravidla hlasové hygieny,
		při zpěvu využívá správné návyky,
		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasě,
hra na hudební nástroje		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
záznam hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou,
		dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby zánamu hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou,
		dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
pohybový doprovod znějící hudby		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taktování		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pantomima		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
improvizace		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
orientace v prostoru		zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti,

Hudební výchova	7. ročník	
		zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
postihování hudebně výrazových prostředků		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební dílo a její autor		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební styly a žánry		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
interpretace znějící hudby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.)		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
vytváření vlastní soudů a preferencí		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti,

Hudební výchova	7. ročník	
		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
hudebně-dramatická divadelní představení		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla, uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace, navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
filmy		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla, uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
příroda jako zdroj inspirace pro hudbu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Hudební výchova	7. ročník	
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a příspěvní každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvní k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Hudební výchova	7. ročník
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> pohybuje se na hudební doprovod, chápe, že pohybové činnosti gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu
časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejnámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejnámější ukázky,	-->	Dějepis -> 7. ročník -> seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí
navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,	-->	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukováných výtvarných děl
uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,	<--	Tělesná výchova -> 7. ročník -> pohybuje se na hudební doprovod, chápe, že pohybové činnosti gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu

Hudební výchova	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů

Hudební výchova	8. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
poslechové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vokální činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
hudebně pohybové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
pěvecký a mluvní projev: rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasě,
intonace a vokální improvizace: diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
hudební rytmus: odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasě,
orientace v notovém záznamu vokální skladby: notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu, vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti: reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		uskuteční dramatizaci písně, zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu,
reflexe vokálního projevu: vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné		využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, uplatňuje pravidla hlasové hygieny,

Hudební výchova	8. ročník	
hudební činnosti)		při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlasu,
hra na hudební nástroje		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
záznam hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby zápisu hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
pohybový doprovod znějící hudby		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taktování		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pantomima		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
improvizace		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
orientace v prostoru		zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně

Hudební výchova	8. ročník	
		pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
postihování hudebně výrazových prostředků		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební dílo a její autor		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební styly a žánry		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
interpretace znějící hudby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.)		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
vytváření vlastní soudů a preferencí		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,

Hudební výchova	8. ročník	
		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
hudebně-dramatická divadelní představení		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla, uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace, navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
filmy		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla, uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
příroda jako zdroj inspirace pro hudbu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v		

Hudební výchova	8. ročník
České republiky a v Evropě	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola	
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané	
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky,	-->	Fyzika -> 8. ročník -> určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí,
umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,	-->	Zeměpis -> 8. ročník -> porozumí učivu o Evropě,
časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,	-->	Dějepis -> 8. ročník -> učí se rozpoznávat projevy barokní kultury
uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,	-->	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru
časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,	<--	Dějepis -> 8. ročník -> učí se rozpoznávat projevy barokní kultury
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> pohybuje se na hudební doprovod

Hudební výchova	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské

Hudební výchova	9. ročník	
	- Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
poslechové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
vokální činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
hudebně pohybové činnosti		manipuluje s hudebním materiálem
pěvecký a mluvní projev: rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlase,
intonace a vokální improvizace: diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,
hudební rytmus: odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlase,
orientace v notovém záznamu vokální skladby: notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu, vysvětlí pojem legato, repeticce, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti: reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		uskuteční dramtizaci písně, zdokonaluje se v orientaci v notovém zápisu,
reflexe vokálního projevu: vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, při zpěvu využívá správné návyky, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně, zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlase,

Hudební výchova	9. ročník	
hra na hudební nástroje		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat,
záznam hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby zápisu hudby		vysvětlí pojem legato, repetice, tečka za notou, dokáže zapsat pomlky, vysvětlí funkci posuvek,
pohybový doprovod znějící hudby		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taktování		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pantomima		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
improvizace		pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
tempové, dynamické rytmicko- metrické, harmonické		dokáže reagovat na změnu rytmu a tempa, vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu,
orientace v prostoru		zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,

Hudební výchova	9. ročník	
postihování hudebně výrazových prostředků		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební dílo a její autor		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky,
hudební styly a žánry		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
interpretace znějící hudby		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.)		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
vytváření vlastní soudů a preferencí		aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejznámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejznámější ukázky, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,
hudebně-dramatická divadelní představení		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,

Hudební výchova	9. ročník	
		uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
		navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,
filmy		aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
		uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
příroda jako zdroj inspirace pro hudbu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Hudební výchova	9. ročník	
		právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
		multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity
		odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát
		občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola
		škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
		rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
		kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže
		VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
		naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
umí rozlišit lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu,	-->	Zeměpis -> 9. ročník -> zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa,
časově zařadí, uvede umělecký sloh, typické znaky daného hudebního období včetně nejnámějších hudebních skladatelů a jejich děl, pozná nejnámější ukázky,	-->	Dějepis -> 9. ročník -> učí se chápat 1. polovinu 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
uvědomuje si blízkost spojení hudby a textu jakožto prostředku umělecké a jazykové komunikace,	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> pracuje s literárními ukázkami, na nichž dokládá styl autora a období, do něhož ukázka spadá,
aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,	-->	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užitě)
navštěvuje hudebně-dramatická divadelní představení,	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> vede si kulturní deník, kam zaznamenává zhlédnutá divadelní představení a filmy, součástí je hodnocení,
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,	-->	Fyzika -> 8. ročník -> zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet,
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně,	<--	Fyzika -> 8. ročník -> zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet,
pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> pohybuje se na hudební doprovod

5.14 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	2	2	2	1	1	1	12
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět a svůj vnitřní svět prostřednictvím uměleckých činností. Žáci se učí rozumět výtvarnému umění a chápat výtvarnou kulturu. Výtvarná výchova se zaměřuje především na rozvíjení estetického cítění, prožívání, objevování, vnímání a osvojování si skutečností skrze prostředky z umělecké oblasti, ale také prostřednictvím mimouměleckých vjemů (krása přírody, předměty vytvořené člověkem aj.). Důležitým prvkem v hodinách výtvarné výchovy je tvořivost, seberealizace, rozvoj představivosti a vlastního výtvarného vyjádření. Žáci jsou vychováni k určité volnosti v tvarovém, barevném a kompozičním vyjádření. Celkový rozvoj vizuálně obrazného vyjádření ve výtvarné výchově vyžaduje používání různých výtvarných technik (prostředků) a materiálů. Žáci si je postupně osvojují podle věku a možností materiálních a regionálních.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové vymezení předmětu Kresba - vychází z použité linie a jejich druhů. Žáci mohou používat pero, tuš, dřívko, voskový pastel, suchý pastel, pastelky, uhlí, rudku, štětec, fix, tužku, křídu. Malba - používají se barvy temperové, akrylové, vodové, anilinové, prstové a barvy na sklo a textil. Kombinované techniky Nejčastěji se spojují dvě techniky: - kolorovaná kresba – práce s dřívkem, perem, uhlem, která je kolorovaná vodovými barvami - mastný pastel doplněný vodovou barvou - vosková rezerva vytvořená voskovým pastelem zakrytá tuší - proškrabování - koláž doplněná kresbou nebo malbou - dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů Technika tisku - tisk z přírodního materiálu, frotáž, tisk z papíru nebo lepenky, monotyp, linoryt, tiskátka. Materiálové techniky - mozaika, papírová a textilní koláž, vystřihování a překlápění, úprava textury a textilní aplikace. Modelování a keramika - využití keramické hlíny, modelovací hmoty, moduritu, odlévání sádry, těsto. Plastika z papíru a folií

Název předmětu	Výtvarná výchova
	- plastika z papírové masy, plastika kaširovaná, plastika z listů papíru, plastika ze dřeva. Práce z rozličného materiálu - přírodniny, dřevo, textil, papír, drát, umělá hmota, špejle, krabičky, aj. Vyučující vybírá výtvarné techniky tak, aby zajistil výtvarně estetický rozvoj žáků. V každém ročním období realizuje podle možnosti některou z daných výtvarných technik. Z hlediska pojetí výtvarné výchovy si všímáme určitých tematických celků: - práce s barvou (míchání, zapouštění, pokrytí plochy, pestré, nepestré, husté, řídké, studené, teplé barvy, hra s barvou, barevná plocha, struktura, prstové barvy) - linie (kresebné ilustrace, zhušťování, zředňování linií, výrazové vlastnosti, druhy, různé materiály hra s linií) - dítě a příroda (tvar a růst přírodnin, jejich stavba, znaky, členění, stavba stromu, fantazie a představy – zakletý strom) - tematické práce (představivost, tvořivost, dějové situace, zobrazování figur, rozmístění prvků v ploše, tvarová a barevná nadsázka, záměrné použití teplé a studené barvy) - dítě a svět věcí (užitkové předměty, tvary a struktury věcí z domácnosti, tvary a funkce strojů a mechanismů) - uplatnění rytmu (volba barev, práce v pásu a ploše, využití geometrických tvarů, otisky) - organizace prostoru a práce s hmotou – od části k celku, skupinová práce Při výtvarné činnosti dětí jsou charakteristickými rysy odvaha, spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost, emocionální přístup, nedostatek zkušeností a malá kritičnost vlastní výtvarné činnosti. Přetrvává široce rozvinutá fantazie a představivost, blízkost světa pohádek a vnitřní potřeba vyjádřit vlastní postoj. Proto je vhodné v hodinách výtvarné výchovy využívat především různé hravé činnosti a experimentování. U žáků je nutné posilovat jejich sebevědomí, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou vhodného úkolu, materiálů a výtvarné techniky. Důležitou oblastí, na kterou se nesmí zapomínat je problematika výtvarné kultury a vývoj výtvarného umění. S ohledem na regionální možnosti seznamujeme děti s různými kulturními památkami, výtvarnými díly a navštěvujeme knihovny, muzea, výstavy, galerijní animace aj.
Integrace předmětů	• Výtvarná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <i>Učitel vede:</i> • k osvojení specifického jazyka oboru • k sebehodnocení

Název předmětu	Výtvarná výchova
	• žáky k trpělivosti • k dovednosti využít získané znalosti v praktickém životě <u>Žák:</u> • motivuje se pro celoživotní učení • osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky • učí se poznávat společenské a kulturní jevy • prohlubuje a rozšiřuje své výtvarné cítění Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • zadává úkoly tak, aby nutil žáky k samostatnému tvůrčímu přístupu • vede žáka tak, aby ztvárnění úkolu co nejvíce odpovídalo jeho možnostem a schopnostem • podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů • podporuje samostatnost, tvořivost • k prezentaci používá projekty <u>Žák:</u> • promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů • na základě svých výtvarných schopností a dovedností samostatně řeší problémy • kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • vede žáky k naslouchání názorů jiných a obhajování vlastních • vede k respektování společně dohodnutých pravidel • realizuje výstavy • vede žáky k dovednosti vyhledávat potřebné informace v různých zdrojích <u>Žák:</u> • učí se popsat postup práce • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • naslouchá názoru jiných lidí, respektuje je, zapojuje se do diskuze Kompetence sociální a personální:

Název předmětu	Výtvarná výchova
	<u>Učitel vede:</u> • žáky k účinné spolupráci ve skupině • žáky při rozvíjení jejich sebedůvěry • žáky, aby přijímali rozličné role ve skupině <u>Žák:</u> • pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých • společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku Kompetence občanské: <u>Učitel:</u> • vede žáky k respektování jiných lidí a jejich schopností a dovedností • zapojuje se do kulturního dění školy • vede žáky k třídění odpadu • klade důraz na environmentální výchovu a projekty vztahující se k ekologii <u>Žák:</u> • snaží se chovat jako zodpovědná osobnost, vnímající svá práva i povinnosti • chápe základní ekologické souvislosti Kompetence pracovní: <u>Učitel:</u> • vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny • formuluje společně s žáky cíl úkolu • vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech • zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků <u>Žák:</u> • správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami • respektuje bezpečnost a hygienu při práci Kompetence digitální: <u>Učitel:</u> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce

Název předmětu	Výtvarná výchova
	- vede žáky ke kreativnímu využívání digitálních technologií při práci a učení <i>Žáci:</i> - využívají digitální zařízení při učení - volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Výtvarná výchova	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Kresba - výrazové vlastnosti linie, její kombinace v ploše (hry s linkou)		Uspořádání objektů do celků: poznává základní obrazce, porovná jejich velikost a pracuje s nimi
Malba - rozvíjení smyslové citlivosti (základní barvy)		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, linky, tvary)
		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: dovede míchat barvy - používá štětce různé velikosti pro zadanou práci
		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: používá barvy a tvary v realistickém vidění
		Typy vizuálně obrazných vyjádření: zvládá techniku malby temperou, křídou, pastelem, voskovkou a pastelkou
Koláž – vytrhávání, vystřihování		Uspořádání objektů do celků: poznává základní obrazce, porovná jejich velikost a

Výtvarná výchova	1. ročník	
		pracuje s nimi
		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: používá barvy a tvary v realistickém vidění
Otisk a malování prstovými barvami		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: rozvíjí si jemnou motoriku pomocí modelovacích hmot
		Typy vizuálně obrazných vyjádření: zvládá techniku malby temperou, křídou, pastelem, voskovkou a pastelkou
Uplatňování subjektivity (fantazie)		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: používá barvy a tvary v realistickém vidění
		Typy vizuálně obrazných vyjádření: zvládá techniku malby temperou, křídou, pastelem, voskovkou a pastelkou
		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: uplatňuje při práci rozvoj fantazie
Výzdoba třídy dle ročního období a svátků během roku		Osobní postoj v komunikaci: projevuje a uplatňuje své životní zkušenosti ve výtvarném projevu
		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: interpretuje práci na základě vlastních zkušeností
		Proměny komunikačního obsahu: hledá souvislosti mezi vlastním poznáním a nově poznanými skutečnostmi
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti);		

Výtvarná výchova	1. ročník
předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, linky, tvary)	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> čte písmena tiskací abecedy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, linky, tvary)	-->	Matematika -> 1. ročník -> rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: používá barvy a tvary v realistickém vidění	<--	Český jazyk -> 1. ročník -> doplní text vhodnou ilustrací
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: rozvíjí si jemnou motoriku pomocí modelovacích hmot	<--	Pracovní činnosti -> 2. ročník -> navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál

Výtvarná výchova	2. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy
spontánní kresba	Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpozná základní barvy, linie, tvary, objekty, porovnává je, třídí a pracuje s nimi na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ, používá barvy a tvary v realistickém vidění, rozezná a namíchá studené a teplé barvy
hry s vodou a barvou	Uspořádání objektů do celků: pozná základní obrazce, porovná jejich velikost a

Výtvarná výchova	2. ročník	
		pracuje s nimi
dynamická a akční malba		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podněcené sluchovými zážitky - poslechem nebo četbou, interpretuje podle schopností různá vizuálně obrazná vyjádření
koláže (lepení, stříhání)		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: pozoruje krajinu kolem školy a vytváří si vztah mezi výtvarným zpracováním a skutečností
plošná práce s keramikou		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: používá barvy a tvary v realistickém vidění
práce s přírodními materiály		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: výtvarně dotváří přírodniny, uplatňuje při práci rozvoj fantazie
práce s moduritem		Typy vizuálně obrazných vyjádření: pracuje se sádrou nebo moduritem, nakreslí zážitek z divadelního nebo filmového představení
práce v plenéru		Osobní postoj v komunikaci: projevuje a uplatňuje své životní zkušenosti ve výtvarném projevu, dále si rozvíjí jemnou motoriku, hledá souvislosti
Land art - stavby ze sněhu		Osobní postoj v komunikaci: projevuje a uplatňuje své životní zkušenosti ve výtvarném projevu, dále si rozvíjí jemnou motoriku, hledá souvislosti
ilustrace dětské knihy		Proměny komunikačního obsahu: hledá souvislosti mezi vlastním poznáním a nově poznávanými skutečnostmi, tvoří ilustrace k přečteným nebo slyšeným příběhům a pohádkám
výzdoba třídy dle ročního období a svátků během roku		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: interpretuje práci na základě vlastních zkušeností, pomáhá při dotváření prostředí školy a třídy, zdobí okna, místnosti, nástěnky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do		

Výtvarná výchova	2. ročník	
tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Uspořádání objektů do celků: pozná základní obrazce, porovná jejich velikost a pracuje s nimi	-->	Matematika -> 2. ročník -> rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podnícené sluchovými zážitky - poslechem nebo četbou, interpretuje podle schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	-->	Český jazyk -> 2. ročník -> sleduje dramaturgické prvky vhodných literárních děl, vyjadřuje dojmy z textu
Typy vizuálně obrazných vyjádření: pracuje se sádkou nebo moduritem, nakreslí zážitek z divadelního nebo filmového představení	-->	Český jazyk -> 2. ročník -> pozná pohádku

Výtvarná výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
pohyb při práci, hře a sportu v plošné tvorbě		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - (objekty, objemy), správně drží tužku a provádí uvolňovací cvičení, umí kreslit jednoduché linie
práce s tuží		Uspořádání objektů do celků: objekty a objemy porovnává a třídí na základě odlišností vycházející z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ, snaží se o vytváření zmenšených náčrtů skutečnosti, kreslí podle modelu
otisky		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podnícené sluchovými, hmatovými, pohybovými zážitky
osová souměrnost		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podnícené sluchovými, hmatovými, pohybovými zážitky
hry s kaňkou a klovatinou		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: své vlastní zkušenosti uplatňuje v

Výtvarná výchova	3. ročník	
		plošném i prostorovém uspořádání objektů a objemů i dalších prvků či jejich kombinací, vnímá předměty z hlediska tvaru, funkce a dekoru
prostorová práce z keramiky		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: kreslí měkkým materiálem, perem, tužkou, uhlem, špejlí, pracuje s textilem a kůží
práce s přírodními a umělými materiály – kontrast materiálů		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: využívá svou fantazii, prožitky, představy a sbírá a třídí přírodní i umělé materiály a dál s nimi pracuje
manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		Typy vizuálně obrazných vyjádření: tvoří ilustrace k přečteným nebo slyšeným příběhům a pohádkám, pracuje se sádrou nebo moduritem, vytváří zmenšený model města, zpřesňuje proporce lidské postavy
město z kartonu		Typy vizuálně obrazných vyjádření: tvoří ilustrace k přečteným nebo slyšeným příběhům a pohádkám, pracuje se sádrou nebo moduritem, vytváří zmenšený model města, zpřesňuje proporce lidské postavy
ilustrace k přečteným příběhům příběhům		Proměny komunikačního obsahu: poznává významné ilustrátory dětských knih.
výzdoba třídy dle ročního období a svátků během roku		Osobní postoj v komunikaci: účastní se výtvarných projektů ve škole, spolupracuje na vytváření společného výtvarného díla skupiny Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: pomáhá při dotváření prostředí školy a třídy, zdobí okna, místnosti, nástěnky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		

Výtvarná výchova	3. ročník	
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - (objekty, objemy), správně drží tužku a provádí uvolňovací cvičení, umí kreslit jednoduché linie	-->	Český jazyk -> 3. ročník -> seznamuje se s dětskou literaturou
Uspořádání objektů do celků: objekty a objemy porovnává a třídí na základě odlišností vycházející z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ, snaží se o vytváření zmenšených náčrtů skutečnosti, kreslí podle modelu	-->	Matematika -> 3. ročník -> rozlišuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec
Proměny komunikačního obsahu: poznává významné ilustrátory dětských knih.	-->	Český jazyk -> 3. ročník -> seznamuje se s dětskou literaturou
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: využívá svou fantazii, prožitky, představy a sbírá a třídí přírodní i umělé materiály a dál s nimi pracuje	<--	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: kreslí měkkým materiálem, perem, tužkou, uhlem, špejlí, pracuje s textilem a kůží	<--	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá,
Uspořádání objektů do celků: objekty a objemy porovnává a třídí na základě odlišností vycházející z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ, snaží se o vytváření zmenšených náčrtů skutečnosti, kreslí podle modelu	<--	Pracovní činnosti -> 3. ročník -> sestaví stavebnicové prvky

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí obrázky podnětené sluchovými, hmatovými, pohybovými zážitky	<--	Náš svět -> 3. ročník -> Porovnává viditelné proměny v přírodě během střídání ročních období.

Výtvarná výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
malba – hra s barvou - míchání barev		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev
goethův barevný kruh		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev
kresba – výrazové vlastnosti linie		Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí
kompozice v ploše		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí podle slyšené hudby, barevně vyjádří své pocity a nálady Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: seznamuje se s uměleckou výtvarnou tvorbou, pojmenovává základní typy uměleckých výtvarných děl (obraz, socha, ..)

Výtvarná výchova	4. ročník	
kresba v plenéru		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí podle slyšené hudby, barevně vyjádří své pocity a nálady
kresba portréту		Typy vizuálně obrazných vyjádření: stále zpřesňuje proporce lidského těla, pokouší se o portrét
koláže (lepení a spojování různorodých materiálů, utváření kompozice obrazu)		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: experimentuje s různými materiály Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: vědomě se zaměřuje na projev vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci
grafické techniky – tisk z koláže - ze šablon - otisk - vosková technika		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: experimentuje s různými materiály
ilustrátoři dětské knihy		Osobní postoj v komunikaci: zdůvodní proč v práci postupoval zvoleným postupem Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: dokáže popsat to, co maluje Proměny komunikačního obsahu: využívá vlastního pohledu na svět - rozezná známé ilustrátory (J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková...)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich		

Výtvarná výchova	4. ročník	
okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení
Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí	-->	Matematika -> 4. ročník -> znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: kreslí podle slyšené hudby, barevně vyjádří své pocity a nálady	-->	Hudební výchova -> 4. ročník -> při poslechu hudebních ukázek poznává základní hudební formy
Proměny komunikačního obsahu: využívá vlastního pohledu na svět - rozezná známé ilustrátory (J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková...)	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení
Typy vizuálně obrazných vyjádření: stále zpřesňuje proporce	-->	Náš svět -> 3. ročník -> Popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
lidského těla, pokouší se o portrét		kostru, jejich funkci a význam.
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: vědomě se zaměřuje na projev vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	<--	Český jazyk -> 4. ročník -> vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení
Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí	<--	Hudební výchova -> 4. ročník -> rozlišuje vybrané hudební nástroje,
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev	<--	Český jazyk -> 4. ročník -> vyjadřuje a zaznamenává své poznatky z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: seznamuje se s uměleckou výtvarnou tvorbou, pojmenovává základní typy uměleckých výtvarných děl (obraz, socha, ..)	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> montuje a demontuje stavebnici
Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> zná zásady péče o pokojové rostliny
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> orientuje se v základním vybavení kuchyně

Výtvarná výchova	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní

Výtvarná výchova	5. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
zachycení podstaty v kresbě dle modelu	Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy	
koláže	Uspořádání objektů do celků: hraje si z různými tvárnými materiály a využívá vzniklé tvary, vyjadřuje dějový celek se vztahem k prostředí	
frotáže	Uspořádání objektů do celků: hraje si z různými tvárnými materiály a využívá vzniklé tvary, vyjadřuje dějový celek se vztahem k prostředí	
zátiší	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: získává cit pro prostorové ztvárnění vjemů získané pohybem a hmatem, kreslí obrázky podnětené chuťovými a čichovými zážitky, dokáže slovy popsat pocity z barev (studené, teplé, ...)	
reprodukce známého výtvarného díla	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly	
autoportrét, body art	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: rozeznává grafické techniky (knihtisk, tisk z výšky – razítka, koláže, reliéfní matrice), zpracuje přírodniny – (nalepuje, dotváří...)	
typografie - lomené písmo, kurziva	Typy vizuálně obrazných vyjádření: poznává funkci a typy písma a jeho využití, vytváří jednoduchou kompozici z písma	
další rozvoj fantazie (plakát, billboard...)	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti	
keramika, tvorba 3-rozměrných objektů	Osobní postoj v komunikaci: komunikuje o obsahu svých děl, zaměřuje se vědomě na projevení vlastní životní zkušenosti v návaznosti na komunikaci	
	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vyjádří pocity z výtvarného díla, dokáže porovnat práce svých spolužáků a vyjádřit svůj názor na ně	
	Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s designem a jeho funkcí	
techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry	Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s designem a jeho funkcí	

Výtvarná výchova	5. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy	-->	Matematika -> 5. ročník -> určí obsah čtverce a obdélníku

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy	-->	Matematika -> 5. ročník -> znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly	-->	Hudební výchova -> 5. ročník -> poslouchá vybrané skladby,
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> na základě přečteného / slyšeného volně reprodukuje obsah sdělení,
Typy vizuálně obrazných vyjádření: poznává funkci a typy písma a jeho využití, vytváří jednoduchou kompozici z písma	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,
Typy vizuálně obrazných vyjádření: poznává funkci a typy písma a jeho využití, vytváří jednoduchou kompozici z písma	-->	Matematika -> 5. ročník -> rýsuje rovnoběžky, sestrojí kolmici daným bodem
Osobní postoj v komunikaci: komunikuje o obsahu svých děl, zaměřuje se vědomě na projevení vlastní životní zkušenosti v návaznosti na komunikaci	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> užívá pravidel komunikace,
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vyjádří pocity z výtvarného díla, dokáže porovnat práce svých spolužáků a vyjádřit svůj názor na ně	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> dokáže vyjádřit stručně, jasně a logicky vlastní myšlenku – vzkaz adresátovi,
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly	<--	Hudební výchova -> 5. ročník -> poslouchá vybrané skladby,
Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy	<--	Tělesná výchova -> 5. ročník -> zvládá stoj na rukou s dopomocí
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> montuje a demontuje stavebnici
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: získává cit pro prostorové ztvárnění vjemů získané pohybem a hmatem, kreslí obrázky podnícené chuťovými a čichovými zážitky, dokáže slovy popsat pocity z barev (studené, teplé, ...)	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> zná základy péče o pokojové rostliny
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> orientuje se v základním vybavení

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vyjádření inspirovaná profesionálními díly		kuchyně
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: rozeznává grafické techniky (knihtisk, tisk z výšky – razítka, koláže, reliéfní matrice), zpracuje přírodniny – (nalepuje, dotváří...)	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> vědomě pracuje se svými emocemi
Osobní postoj v komunikaci: komunikuje o obsahu svých děl, zaměřuje se vědomě na projevení vlastní životní zkušenosti v návaznosti na komunikaci	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace

Výtvarná výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
figurální kresba		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: vnímá realitu kolem sebe a vlastním způsobem ji výtvarně zpracovává, uspořádává prvky ve vztahu k vlastnímu tělu i nezávislému modelu, kreslí a maluje dle předlohy, pracuje s barvou Uspořádání objektů do celků: zvládá postavu a její správné proporce
kresba – typy linie, duševní stavy, základní emoce, pohyb, klid, chaos, agrese, přírodní jevy, pozitiv, negativ apod.		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: vnímá realitu kolem sebe a vlastním způsobem ji výtvarně zpracovává, uspořádává prvky ve vztahu k vlastnímu tělu i nezávislému modelu, kreslí a maluje dle předlohy, pracuje s barvou
zvětšování, zmenšování – mikrokosmos, makrokosmos		Uspořádání objektů do celků: zvládá postavu a její správné proporce
detail zátiší – studie podle skutečnosti		Uspořádání objektů do celků: zvládá postavu a její správné proporce
barevná kresba, kombinace reálného s nereálným, ztvárnění pohádkové bytosti apod.		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: maluje své pocity z hudby
dynamická malba, základní teorie barev - teplé a studené barvy, barvy příbuzné		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: poznává estetickou a užitnou

Výtvarná výchova	6. ročník	
		hodnotu výrobků
výtvarná interpretace hudby, spontánní záznam, hra se znaky, písmem, plastická tvorba		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: poznává estetickou a užitnou hodnotu výrobků
historie keramiky u nás (návrhy v habánském stylu)		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou
kolektivní práce na jedno téma – např. týkající se životního prostředí obce - vzájemná koordinace, komunikace		Typy vizuálně obrazných vyjádření: zkouší vytvářet různé objekty, navrhuje pohanské masky a totemy, vytváří ilustrace
tematické práce, dekorativní předměty, vystřihování, origami, využití tvaru, linie, kombinace barev, střídání výtvarných prvků, vánoční motivy apod.		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: pracuje s různými druhy papíru různými technikami (stříhání, lepení, spojování, vyklápění), pracuje s přírodním materiálem
výtvarná exkurze do muzea a kláštera Porta Coeli		Osobní postoj v komunikaci: prohlubuje své estetické cítění a vnímání a interpretuje své postoje
románský sloh, gotika (tvorba románského sloupu z kartonových rolí, odívání v době gotiky)		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: spolupracuje s ostatními, vizualizuje své představy, do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která poznal z minulosti nebo samostatně vytvořil, vybral, či upravil, účastní se společné návštěvy galerií a výstav
gotické písmo, iniciála, iluminované rukopisy		Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti		

Výtvarná výchova	6. ročník	
(Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami	-->	Dějepis -> 6. ročník -> pochopí podmínky vzniku řemesel
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: maluje své pocity z hudby	-->	Hudební výchova -> 6. ročník -> aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> vytvoří vlastní literární text, využívá vhodné jazykové prostředky,
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou	-->	Matematika -> 6. ročník -> zvládá práci s bodem, přímkou, polopřímkou a úsečkou
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: spolupracuje s ostatními, vizualizuje své představy, do komunikace zapojuje obsah	-->	Dějepis -> 7. ročník -> přemýšlí o úloze křesťanství v životě středověkého člověka

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vizuálně obrazných vyjádření, která poznal z minulosti nebo samostatně vytvořil, vybral, či upravil, účastní se společné návštěvy galerií a výstav		
Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami	-->	Dějepis -> 7. ročník -> uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu
Typy vizuálně obrazných vyjádření: zkouší vytvářet různé objekty, navrhuje pohanské masky a totemy, vytváří ilustrace	<--	Dějepis -> 6. ročník -> seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí
Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s historií keramiky u nás, vnímá a vizualizuje vánoční tradice u nás a v Evropě, seznamuje se s gotickým písmem a gotickými stavbami	<--	Dějepis -> 6. ročník -> pochopí podmínky vzniku řemesel
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: poznává estetickou a užitnou hodnotu výrobků	<--	Dějepis -> 6. ročník -> uvědomí si prolínání kulturních vlivů
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou	<--	Hudební výchova -> 6. ročník -> aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou	<--	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> vědomě pracuje se svými emocemi
Osobní postoj v komunikaci: prohlubuje své estetické cítění a vnímání a interpretuje své postoje	<--	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)
Osobní postoj v komunikaci: prohlubuje své estetické cítění a vnímání a interpretuje své postoje	<--	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha ...)
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: spolupracuje s ostatními, vizualizuje své představy, do komunikace zapojuje obsah	<--	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> dodržuje efektivní postup práce v týmu

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vizuálně obrazných vyjádření, která poznal z minulosti nebo samostatně vytvořil, vybral, či upravil, účastní se společné návštěvy galerií a výstav		

Výtvarná výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
kresebné etudy, rozvíjení realistického námětu, stylizace, zkratka, abstrakce apod., využití vhodných technik, variace, lineární a prostorová perspektiva		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: výtvarně zpracovává realitu kolem sebe, uplatňuje expresivní a emocionální funkce barvy
barevná kompozice, kombinace reálného s nereálným		Uspořádání objektů do celků: vyjadřuje dějové a prostorové vztahy
rozvíjení smyslové citovosti, záznam autentických smyslových zážitků, souvislost zrakového vnímání se sluchem, apod.		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vědomě vnímá mimovizuální podněty ve vlastní tvorbě
tematické práce, využití a inspirace různými výtvarnými motivy, vystřihování, kopírování, předlohy, užitá grafika, písmo jako výtvarný prvek		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: má kreativní přístup k svému smyslovému prožitku a dovede jej výtvarně vyjádřit, vytváří koláže z reprodukovanych děl
aspekt tělesnosti ve výtvarné tvorbě (pohyb těla a jeho umístění v prostoru, vizualizované dramatické akce)		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukovanych výtvarných děl Typy vizuálně obrazných vyjádření: vytváří reklamní leták na dané téma, využívá média jako zdroj informací
land art (práce s přírodninami ve veřejném prostoru)		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: využívá netradiční výtvarné techniky (kašírování, batika...)
tvorba animovaného filmu (k tvorbě používá žák digitální média – počítačová grafika, fotografie, video)		Osobní postoj v komunikaci: vědomě se zaměřuje na projevení vlastní životní zkušenosti, která má komunikační účinky na jeho nejbližší

Výtvarná výchova	7. ročník	
kolektivní práce na jedno téma, vzájemná koordinace, komunikace		Osobní postoj v komunikaci: vědomě se zaměřuje na projevení vlastní životní zkušenosti, která má komunikační účinky na jeho nejbližší
plastická tvorba - užitá keramika		Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s užitou keramikou, spolupracuje a vytváří animovaný film, seznamuje se s perspektivou objevenou v renesanci, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti
návštěva galerijní animace (Dům umění města Brna, Moravská galerie)		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří výtvarné kompozice společně s ostatními, své představy dokáže realizovat v rámci kolektivu, interpretuje vybrané i vlastní ilustrace, vytváří mediální sdělení –nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav
základy perspektivy (renesance a její objevení)		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří výtvarné kompozice společně s ostatními, své představy dokáže realizovat v rámci kolektivu, interpretuje vybrané i vlastní ilustrace, vytváří mediální sdělení –nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Uspořádání objektů do celků: vyjadřuje dějové a prostorové vztahy	-->	Matematika -> 7. ročník -> zkonstruuje kosočtverec, kosodélník, lichoběžník
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a	-->	Dějepis -> 7. ročník -> seznámí se s pojmy humanismus, renesance a

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukovanych výtvarných děl		jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí
Proměny komunikačního obsahu: seznamuje se s užitou keramikou, spolupracuje a vytváří animovaný film, seznamuje se s perspektivou objevenou v renesanci, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti	-->	Dějepis -> 7. ročník -> seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: využívá netradiční výtvarné techniky (kašírování, batika...)	<--	Dějepis -> 7. ročník -> přemýšlí o úloze křesťanství v životě středověkého člověka
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: má kreativní přístup k svému smyslovému prožitku a dovede jej výtvarně vyjádřit, vytváří koláže z reprodukovanych děl	<--	Dějepis -> 7. ročník -> učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukovanych výtvarných děl	<--	Hudební výchova -> 7. ročník -> aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukovanych výtvarných děl	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> vědomě pracuje se svými emocemi
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří výtvarné kompozice společně s ostatními, své představy dokáže realizovat v rámci kolektivu, interpretuje vybrané i vlastní ilustrace, vytváří mediální sdělení –nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> prožívá se svými spolužáky situace blízkosti, důvěry a sdílení

Výtvarná výchova	8. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů

Výtvarná výchova	8. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
kresebné etudy, rozvíjení realistického námětu, stylizace, zkratka, kontrast ve výrazu i technice, variace na jedno téma, perspektivní zobrazení, ilustrace literární předlohy, komponování do daného tvaru		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: zvládá vyjádření dějových a prostorových vztahů, proporcí a pohybu lidské postavy především v grafických technikách při využívání předchozích náčrtů a skic
barevná kompozice, kombinace reálného s nereálným, inspirace přírodou, kompozice z jednotlivých prvků, zvětšování, detail, kombinace záběrů, střídání výtvarných technik		Uspořádání objektů do celků: zvládá vyjádření výtvarně zajímavých a přírodních tvarů ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích
rozvíjení smyslové citovosti souvislosti zrakového vnímání se sluchem, apod., příroda v proměnách času		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vnímá realitu v jejích změnách, v pohybu, využívá poznávání přírodních i uměleckých forem k volnému výtvarnému přepisu, transpozici a parafrázi
tematické práce, využití např. geometrických tvarů, vystřihování, práce v prostoru		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vnímá realitu v jejích změnách, v pohybu, využívá poznávání přírodních i uměleckých forem k volnému výtvarnému přepisu, transpozici a parafrázi
výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů a krajinných motivů		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: dokáže popsat kompozici a další výtvarné prvky v dílech profesních výtvarníků
aspekt tělesnosti ve výtvarné tvorbě (pohyb těla a jeho umístění v prostoru, vizualizované dramatické akce)		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru
land art (práce s přírodninami ve veřejném prostoru)		Typy vizuálně obrazných vyjádření: dokáže rozeznávat typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika, pokouší se o vlastní tvorbu i s využitím PC
kompozice s písmem, logo, značka, využití fotografie – reprodukce, koláž, společensky angažovaná témata		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: vnímá vizuálně i hapticky
práce na hrnčířském kruhu (užitá keramika)		Osobní postoj v komunikaci: vědomě se zaměřuje na projevení vlastní životní zkušenosti, která má komunikační účinky
kolektivní práce na jedno téma, vzájemná koordinace, komunikace, využití techniky		Osobní postoj v komunikaci: vědomě se zaměřuje na projevení vlastní životní

Výtvarná výchova	8. ročník	
kašírování apod.		zkušenosti, která má komunikační účinky
vlastní tvorba s využitím PC (komiks z vlastních fotografií ve formě stripu)		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří mediální sdělení – nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav Proměny komunikačního obsahu: zdokonaluje se v grafickém projevu - dovede vytvářet kompozice s písmem, pracuje s pasivní znalostí perspektivy, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti
návštěva galerijní animace (Dům umění města Brna, Moravská galerie)		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří mediální sdělení – nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav Proměny komunikačního obsahu: zdokonaluje se v grafickém projevu - dovede vytvářet kompozice s písmem, pracuje s pasivní znalostí perspektivy, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti
grafika, linoryt (základní druhy a techniky grafiky – princip tisku z výšky a z hloubky, uvědomění si, že každý, i když stejný tisk je originál, matrice žák netiskne pouze na papír, ale také na látku – trička, tašky...)		Proměny komunikačního obsahu: zdokonaluje se v grafickém projevu - dovede vytvářet kompozice s písmem, pracuje s pasivní znalostí perspektivy, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální,		

Výtvarná výchova	8. ročník	
náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vnímá realitu v jejích změnách, v pohybu, využívá poznávání přírodních i uměleckých forem k volnému výtvarnému přepisu, transpozici a parafrázi	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> charakterizuje obecně a z hlediska literatury jednotlivá období, zná nejvýznamnější představitele a jejich díla,
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru	-->	Dějepis -> 8. ročník -> učí se rozpoznávat projevy barokní kultury
Typy vizuálně obrazných vyjádření: dokáže rozeznávat typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika, pokouší se o vlastní tvorbu i s využitím PC	-->	Matematika -> 8. ročník -> poznává tělesa
Proměny komunikačního obsahu: zdokonaluje se v grafickém projevu - dovede vytvářet kompozice s písmem, pracuje s pasivní znalostí perspektivy, při tvorbě využívá aspekt tělesnosti	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> navrhne reklamní leták nákupního centra

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: dokáže popsat kompozici a další výtvarné prvky v dílech profesních výtvarníků	<--	Dějepis -> 8. ročník -> učí se rozpoznávat projevy barokní kultury
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru	<--	Hudební výchova -> 8. ročník -> aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> vědomě pracuje se svými emocemi

Výtvarná výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
kresebné etudy, rozvíjení realistického námětu, stylizace, zkratka, kontrast ve výrazu i technice, variace na jedno téma, perspektivní zobrazení, ilustrace literární předlohy, komponování do daného tvaru		Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pozná v prostoru tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem, pozná základní druhy a techniky grafiky
barevná kompozice, kombinace reálného s nereálným, inspirace přírodou, kompozice z jednotlivých prvků, zvětšování, detail, kombinace záběrů, střídání výtvarných technik		Uspořádání objektů do celků: pozná druhy volného výtvarného umění a různé způsoby vyjádření skutečnosti
rozvíjení smyslové citovosti, souvislosti zrakového vnímání se sluchem, apod., kompozice na téma Já a můj svět, pocta mé oblíbené osobnosti atd.		Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: vnímá realitu kolem sebe a vlastním způsobem ji výtvarně zpracovává, zdokonaluje kresbu, subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů
tematické práce, využití např. reprodukcí výtvarných děl, vystřihování, práce v prostoru, kombinace technik		Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: dokáže popsat kompozici a další výtvarné prvky v dílech profesních výtvarníků a dokáže tyto prvky využít ve vlastní

Výtvarná výchova	9. ročník	
		tvorbě tvorbě
logo, značka, využití fotografie – reprodukce, koláž, společensky angažovaná témata		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užitě)
návštěva a galerijní animace ve Vile Tugendhat		Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užitě)
výzdoba školního plesu s módní přehlídkou vlastnoručně vyrobeného oděvu		Typy vizuálně obrazných vyjádření: zajímá se o oděvní kulturu mládeže a vytváří návrhy vlastního oděvu
vlastní tvorba s využitím PC		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: ve vlastní tvorbě dokáže vytvářet i fantazijní a fantastická vizuálně obrazná vyjádření
písmo, plakát, užitá grafika		Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: ve vlastní tvorbě dokáže vytvářet i fantazijní a fantastická vizuálně obrazná vyjádření
Roční projekt (osobní téma, které je zpracováno libovolnou technikou a je na něj nahlíženo z různých stran pohledu; výtvarná práce musí mít obsah a žáci by jej měli dokázat vysvětlit; na konci školního roku žáci prezentují svůj roční projekt a uspořádají ve škole výstavu; práce instalují do prostor budovy školy a každý ke své práci přiřadí název a krátký popis obsahové roviny díla)		Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí
		Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří mediální sdělení – nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav, spolupracuje s ostatními na společném tématu, vizualizuje své představy
		Proměny komunikačního obsahu: prohlubuje své estetické cítění a vnímání sledováním výtvarných děl českých i světových autorů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady		

Výtvarná výchova	9. ročník	
MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užitě)	-->	Dějepis -> 9. ročník -> učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
Typy vizuálně obrazných vyjádření: zajímá se o oděvní kulturu mládeže a vytváří návrhy vlastního oděvu	-->	Matematika -> 9. ročník -> poznává tělesa
Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)
Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí	<--	Další cizí jazyk -> 9. ročník -> navrhne jednoduchý reklamní spot
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: ve vlastní tvorbě dokáže vytvářet i fantazijní a fantastická vizuálně obrazná vyjádření	<--	Dějepis -> 9. ročník -> učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě	<--	Hudební výchova -> 9. ročník -> aktivně vnímá znějící hudbu, analyzuje ji a interpretuje význam hudebního díla,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
(volné i užití)		
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užití)	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užití)	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> vědomě pracuje se svými emocemi

5.15 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	3	3	2	2	2	2	23
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil z pohybu, dobře zvládá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Charakteristické pro pohybové vzdělání je rozpoznávání a rozvíjení ohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a

Název předmětu	Tělesná výchova
	jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. <i>Vzdělávání v této oblasti vede žáky k:</i> - poznání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, - pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů, - využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví. <i>Vzdělávání je zaměřeno na:</i> - rozvoj pohybových schopností a dovedností, - poznávání nejdůležitější životní hodnoty – zdraví, - regeneraci jednostranně zaměřené zátěže působené pobytem ve škole a její kompenzaci, - získávání informací o pohybových činnostech, - bezpečnost při pohybových činnostech.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časové vymezení předmětu: Předmět tělesná výchova je realizován v každém ročníku 1. stupně hodinovou dotací 3 hodiny týdně, na 2. stupni potom 2 vyučovací hodiny týdně. Žáci 1.-4. ročníku absolvují v rámci předmětu tělesná výchova celkem 40 vyučovacích hodin základní plavecké výuky. Do každého ročníku bude zařazeno 10 vyučovacích hodin. Plavecká výuka bude probíhat s odbornými lektory v plaveckém bazénu Wellness Kuřim. Žáci 7. ročníku mají možnost absolvovat několikadenní lyžařský výcvik na lyžích nebo snowboardu na horách pod vedením zkušených instruktorů. Organizace předmětu: Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Vzdělávací obsah předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
	Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, přípravu organismu, - zdravotně zaměřené činnosti, - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, - hygienu při TV, bezpečnost při pohybových činnostech. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, - průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, - turistika a pobyt v přírodě, - plavání, bruslení a další. Činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, - organizace v TV, - zásady jednání a chování, - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, - měření a posuzování pohybových dovedností, - zdroje informací o pohybových činnostech. Průřezová témata MKV, ENV, MVD, VDO, OSV.
Integrace předmětů	• Tělesná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Žáci:</u> • jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnávají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. <u>Učitel:</u> • umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky. Kompetence k řešení problémů: <u>Žáci:</u>

Název předmětu	Tělesná výchova
	• uplatňují zásady bezpečných chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáky, řeší problémy v souvislosti s nesporným chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím. <u>Učitel:</u> • dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.
	Kompetence komunikativní: <u>Žáci:</u> • jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. <u>Učitel:</u> • vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.
	Kompetence sociální a personální: <u>Žáci:</u> • jsou vedeni k jednání v duchu fair – play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. <u>Učitel:</u> • zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
	Kompetence občanské: <u>Žáci:</u> • se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnosti se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní. <u>Učitel:</u> • žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.
	Kompetence pracovní: <u>Žáci:</u> • jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových

Název předmětu	Tělesná výchova
	činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> - vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií k měření a evidenci vlastních sportovních výkonů - porovnávání vlastních sportovních výkonů v čase <i>Žáci:</i> - využívají digitální zařízení k měření a evidenci vlastních sportovních výkonů - volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Tělesná výchova	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Význam pohybu pro zdraví (délka a intenzita pohybu).		dbá na správný pohybový režim chápe sport jako významnou složku zdraví
Pohybový režim - vhodné rozložení pohybu během dne.		dbá na správný pohybový režim dbá na správné držení těla a správné dýchání
Zdravotně zaměřené činnosti.		uplatňuje kompenzační a relaxační cviky
Příprava organismu před pohybovou činností: uvolňovací cviky a kondiční cvičení.		zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou

Tělesná výchova	1. ročník	
		používá napínací a protahovací cviky, uklidňovací, uvolňovací cviky po zátěži zvládá cvičení se švihadlem, lanem, s plným míčem je schopen se zúčastnit zábavných pohybových her ví o svých pohybových možnostech uvědomuje si postavení ve skupině, pracuje na jeho zlepšení
Rytmická gymnastika (cvičení s hudbou).		základy estetického pohybu koordinace pohybu umí vyjádřit hudbu pohybem úkrok vpřed, stranou, poskok, atd.
Zásady jednání v duchu fair play.		uvědomuje si a uplatňuje zásady sportovního chování a spolupráce snaží se o co nejlepší výkon ve skupině chápe a je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo je schopen soutěžit v družstvu
Soutěže a turnaje Tv v rámci ročníku atd.		osvojuje si základní pravidla sportovních her a pohybových her
Základy sportovních her: míčové hry, pohybové hry (zábavná forma).		zvládá příjem míče zvládá techniku hodu z místa i z mírného pohybu zvládá základy driblování zvládá kop do míče, přihrávku rukou i nohou zvládá přesnou přihrávku
Základy atletiky: běh –rychlostní - vytrvalostní -štafetový - prokládaný chůzí.		zvládá rychlostní běh na 50 m zvládá změny směru běhu rozumí principům štafetového běhu
Průpravná cvičení pro ovlivňování běžeckých rychlostí a vytrvalostí.		zvládá rychlostní běh na 50 m zvládá změny směru běhu rozumí principům štafetového běhu
Skok daleký -průpravná cvičení pro ovlivňování běžeckých rychlostí a vytrvalosti.		zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu chápe i koordinaci celého těla (práci rukou i nohou)
Skok daleký -průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti.		zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu chápe i koordinaci celého těla (práci rukou i nohou)

Tělesná výchova	1. ročník	
Hod míčkem z místa i z rozběhu.		zvládá základní postoje při hodu míčkem zvládá hod z místa i z rozběhu pracuje na přesnosti hodu (hod na cíl)
Základy gymnastiky		zvládá skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky přejde s dopomocí kladinku umí pojmenovat základní nářadí udrží se na tyči
Akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu.		zvládá kotoul vpřed
Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky.		zvládá skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky
Kladinka		přejde s dopomocí kladinku
Žebřiny		zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách
Plavání		nebojí se vody, ponoří i hlavu
Základy plaveckého výcviku		nebojí se vody, ponoří i hlavu umí dýchat do vody skáče do vody z nízkých poloh
Průpravná cvičení na suchu		nebojí se vody, ponoří i hlavu
Splývání, dýchání do vody		umí dýchat do vody
hygiena plavání		zvládne se převléknout do plavek, hygiena plavání
adaptace na vodní prostředí		nebojí se vody, ponoří i hlavu
Základní pravidla při Tv.		pohybuje se bezpečně po sportovištích i v areálu školy respektuje pravidla bezpečnosti i při pohybových hrách
Příprava na pohybovou činnost.		zvládá se samostatně převléknout do úboru (má vhodnou obuv atd.) zvládá bezpečný úklid, přípravu lehkého nářadí či náčiní
Zásady bezpečnosti při Tv – první pomoc při drobných poraněních a přivolání pomoci.		zvládá první pomoc při lehkém poranění a přivolat pomoc
Komunikace v Tv.		žák reaguje na pokyny, signály a gesta učitele a rozumí jim zvládá organizační základy uplatňování pro realizaci her
Pořadová cvičení a nástupy.		zvládá nástup, rozumí pokynům pozor, rozchod, vlevo, vpravo atd.
Zásady fair play		žák zvládá v rámci možností objektivně zhodnotit výkon svůj i celého družstva

Tělesná výchova	1. ročník	
		zvládá vyrovnat se s neúspěchem
Zdravotní Tv.		dodržuje správné držení těla
Zdravotní oslabení - průpravná protahovací cvičení při přípravě na společnou činnost		dodržuje správné držení těla zaujímá správné cvičební polohy při určitých pohybových činnostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba,		

Tělesná výchova	1. ročník
přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
dbá na správné držení těla a správné dýchání	-->	Hudební výchova -> 1. ročník -> dbá na správné dýchání a držení těla,
umí vyjádřit hudbu pohybem	-->	Hudební výchova -> 1. ročník -> pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,
úrok vpřed, stranou, poskok, atd.	-->	Hudební výchova -> 1. ročník -> zvládá jednoduché lidové tance
umí vyjádřit hudbu pohybem	-->	Hudební výchova -> 1. ročník -> pohybem vyjádří rytmus,
žák reaguje na pokyny, signály a gesta učitele a rozumí jim	-->	Matematika -> 1. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20
zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu	<--	Matematika -> 1. ročník -> zakreslí čísla do 20 na číselné ose
zvládá hod z místa i z rozběhu	<--	Matematika -> 1. ročník -> zakreslí čísla do 20 na číselné ose
dbá na správné držení těla a správné dýchání	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> dbá na správné dýchání a držení těla,
umí vyjádřit hudbu pohybem	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,
úrok vpřed, stranou, poskok, atd.	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> zvládá jednoduché lidové tance
umí vyjádřit hudbu pohybem	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> pohybem vyjádří rytmus,

Tělesná výchova	2. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů

Tělesná výchova	2. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Význam pohybu pro zdraví (délka a intenzita pohybu).	dbá na správný pohybový režim	
	dbá na správné držení těla a správné dýchání	
Pohybový režim - vhodné rozložení pohybu během dne.	uplatňuje kompenzační a relaxační cviky	
Zdravotně zaměřené činnosti.	uplatňuje kompenzační a relaxační cviky	
	chápe sport jako významnou složku zdraví	
Příprava organismu před pohybovou činností: uvolňovací cviky a kondiční cvičení.	zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	
	používá napínací a protahovací cviky, uklidňovací, uvolňovací cviky po zátěži	
	zvládá cvičení se švihadlem, lanem s plným míčem	
	je schopen se zúčastnit zábavných pohybových her	
	ví o svých pohybových možnostech	
	uvědomuje si postavení ve skupině, pracuje na jeho zlepšení	
Rytmická gymnastika (cvičení s hudbou).	základy estetického pohybu	
	koordinace pohybu	
	umí vyjádřit hudbu pohybem	
	ovládá několik tanců	
	rozumí pojmům	
	úrok vpřed, stranou, poskok, atd.	
Komunikace v Tv.	rozumí pojmům	
	uvědomuje si a uplatňuje zásady sportovního chování a spolupráce	
Zásady jednání v duchu fair play.	uvědomuje si a uplatňuje zásady sportovního chování a spolupráce	
	snaží se o co nejlepší výkon ve skupině	
	chápe a je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	
	je schopen soutěžit v družstvu	

Tělesná výchova	2. ročník	
Olympijské ideály, symboly (rozhovor, obrazové materiály, známé osobnosti ze sportu).		uvědomuje si a uplatňuje zásady sportovního chování a spolupráce chápe a je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo
Soutěže a turnaje Tv v rámci ročníku atd.		uvědomuje si a uplatňuje zásady sportovního chování a spolupráce chápe a je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo
Základy sportovních her: míčové hry - vybíjená, pohybové hry (zábavná forma).		zvládá příjem míče zvládá techniku hodů z místa i z mírného pohybu zvládá základy driblování zvládá kop do míče, přihrávku rukou i nohou osvojuje si základní pravidla sportovních her (vybíjená) a pohybových her zvládá přesnou přihrávku
Základy atletiky: běh – rychlostní - vytrvalostní - štafetový - prokládaný chůzí.		zvládá rychlostní běh na 50 m zvládá změny směru běhu rozumí principům štafetového běhu
Průpravná cvičení pro ovlivňování běžeckých rychlostí a vytrvalostí.		ovládá nízký, polovysoký a vysoký start ovládá 10 minutový vytrvalostní běh
Skok daleký - průpravná cvičení pro ovlivňování běžeckých rychlostí a vytrvalosti.		zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu chápe i koordinaci celého těla (práci rukou i nohou)
Skok daleký - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti.		zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu chápe i koordinaci celého těla (práci rukou i nohou)
Hod míčkem z místa i z rozběhu.		zvládá základní postoje při hodů míčkem zvládá hod z místa i z rozběhu pracuje na přesnosti hodů (hod na cíl)
Základy gymnastiky		zvládá kotoul vpřed i vzad
Akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu.		zvládá kotoul vpřed i vzad
Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky.		zvládá skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky zvládá výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu
Hrazda – ručkování ve visu - průpravná cvičení pro přešvihy.		žák přeručkuje ve visu hrazdu
Kladinka		přejde s dopomocí kladinku umí pojmenovat základní nářadí

Tělesná výchova	2. ročník	
Žebřiny		umí pojmenovat základní nářadí
		zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách
		udrží se na tyči
Plavání		nebojí se vody, ponoří i hlavu
		umí dýchat do vody
		umí pojmenovat základní plavecké způsoby ve vodě
		skáče do vody z nízkých poloh
Základy plaveckého výcviku		ovládá jednu plaveckou techniku - uplave od 10 – 100 m
		umí pojmenovat základní plavecké způsoby ve vodě
		skáče do vody z nízkých poloh
Průpravná cvičení na suchu		ovládá jednu plaveckou techniku - uplave od 10 – 100 m
		umí pojmenovat základní plavecké způsoby ve vodě
Splývání, dýchání do vody		nebojí se vody, ponoří i hlavu
		umí dýchat do vody
Základní pravidla při Tv.		zvládá se samostatně převléknout do úboru (má vhodnou obuv atd.)
		pohybuje se bezpečně po sportovištích i v areálu školy
		respektuje pravidla bezpečnosti i při pohybových hrách
Příprava na pohybovou činnost.		zvládá bezpečný úklid, přípravu lehkého nářadí či náčiní
Zásady bezpečnosti při Tv – první pomoc při drobných poraněních a přivolání pomoci.		zvládá první pomoc při lehkém poranění a přivolat pomoc
Komunikace v Tv.		žák reaguje na pokyny, signály a gesta učitele a rozumí jim
		zvládá organizační základy uplatňování pro realizaci her
Pořadová cvičení a nástupy.		zvládá nástup, rozumí pokynům pozor, rozchod, vlevo, vpravo atd.
Rozhovory, film, knihy – encyklopedie.		zvládá organizační základy uplatňování pro realizaci her
Téma: OH, přední světoví sportovci.		zvládá organizační základy uplatňování pro realizaci her
Zásady fair play		žák zvládá v rámci možností objektivně zhodnotit výkon svůj i celého družstva
		snaží se poučit z chyb svých i soupeřových
		zvládá vyrovnat se s neúspěchem
Zdravotní Tv. Zdravotní oslabení - průpravná protahovací cvičení při přípravě na společnou činnost		dodržuje správné držení těla

Tělesná výchova	2. ročník	
		zaujímá správné cvičební polohy při určitých pohybových činnostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví		

Tělesná výchova	2. ročník	
(rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
dbá na správné držení těla a správné dýchání	-->	Hudební výchova -> 2. ročník -> dbá na správné dýchání a držení těla,
umí vyjádřit hudbu pohybem	-->	Hudební výchova -> 2. ročník -> pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,
ovládá několik tanců	-->	Hudební výchova -> 2. ročník -> snaží se o pohybový doprovod hudby,
umí vyjádřit hudbu pohybem	-->	Hudební výchova -> 2. ročník -> snaží se o pohybový doprovod hudby,
žák reaguje na pokyny, signály a gesta učitele a rozumí jim	-->	Matematika -> 2. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
zvládá rychlostní běh na 50 m	<--	Matematika -> 2. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
zvládá skok do dálky z místa, z rozběhu	<--	Matematika -> 2. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
zvládá hod z místa i z rozběhu	<--	Matematika -> 2. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
je schopen soutěžit v družstvu	<--	Matematika -> 2. ročník -> zvládá sčítání a odčítání v oboru do 100
dbá na správné držení těla a správné dýchání	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> dbá na správné dýchání a držení těla,
umí vyjádřit hudbu pohybem	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,
úrok vpřed, stranou, poskok, atd.	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> snaží se o pohybový doprovod hudby,

Tělesná výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Význam pohybu pro zdraví	dbá na správné držení těla při různých činnostech	
Cvičení během dne	dbá na správný pohybový režim dbá na správné dýchání ví, kde je možné získat informace o Tv a sportu	
Pohybový režim žáků	chápe význam přípravy organismu před cvičením rozdělává vhodné a nevhodné prostředí pro Tv ví, kde je možné získat informace o Tv a sportu	
Délka a intenzita pohybu	rozdělává vhodné a nevhodné prostředí pro Tv	
Pohybová tvořivost	uplatňuje kompenzační a relaxační cviky	
Zdravotně zaměřené činnosti	dbá na správné držení těla při různých činnostech	
Příprava organismu před pohybovou činností: uvolňovací cviky a kondiční cvičení.	uplatňuje důsledně protahovací cviky jako přípravu organismu (protažení celého těla) uplatňuje uvolňovací a relaxační cviky po pohybové zátěži	
Netradiční pohybové hry s netradičním náčiním (tvořivá činnost)	pohybově vyjádří předmět - bytost, zvíře, náladu zná několik různých pohybových her ví o svých pohybových schopnostech a vylepšuje je	
Rytmické a kondiční cvičení s hudbou, tanec	využívá hudbu s pohybem k relaxaci zná názvy několika druhů tanců dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmičtý doprovod	
Estetická výchova	snaží se o estetické držení těla	
Soutěže v družstvech	uvědomuje si svou zodpovědnost za výkon družstva snaží se o co nejlepší výkon ve skupině	

Tělesná výchova	3. ročník	
Zásady v duchu fair play		chápe následky porušení pravidel hry pro sebe i pro skupinu
		zná pravidla sportovních her
		ovládá zahájení, ukončení utkání, počítání skóre
Rozhovory, časopisy, televizní přenosy		základní pojmy užívané při sportovních hrách, základní označení hřišť a zákl. role ve hře
Sportovní ideály, symboly a myšlenky olympijských her		základní pojmy užívané při sportovních hrách, základní označení hřišť a zákl. role ve hře
Sportovní hry - vybíjená		zvládá přihrávku jednoruč a obouruč, přihrávku nohou
		přijímá míč obouruč
		zvládá základy driblování a vedení míče nohou
		nacvičuje střelbu míčem na koš (rozlišuje míč na basketbal, vybíjenou a fotbal)
Atletika		zvládá běžeckou abecedu
		rychlý běh na 50 m
		vytrvalostní běh do 500 m
		zná taktiku běhu při běhu na delší vzdálenost
		skok do dálky z rozběhu z břevna umí si rozměřit rozběh
		účastní se atletických závodů
		zvládá hod z rozběhu
		zvládá základní postoje při hodů míčkem
		zvládá hod z místa i z rozběhu
Základní techniky běhů, skoků do dálky a hodů		zvládá běžeckou abecedu
		rychlý běh na 50 m
		vytrvalostní běh do 500 m
		zná taktiku běhu při běhu na delší vzdálenost
		skok do dálky z rozběhu z břevna umí si rozměřit rozběh
		zvládá hod z rozběhu
		zvládá základní postoje při hodů míčkem
		zvládá hod z místa i z rozběhu
		pracuje na přesnosti hodů (hod na cíl)

Tělesná výchova	3. ročník	
Základy gymnastiky		zvládá kotoul vpřed i vzad
Akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu.		zvládá kotoul vpřed i vzad
Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky.		zvládá skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky zvládá výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze přeskočí sníženou švédskou bednu s odrazem z můstku zvládá roznožku přes kozu s odrazem z trampolínky
Hrazda – ručkování ve visu - průpravná cvičení pro přešvihy.		žák přeručkuje ve visu hrazdu
Kladinka		přejde s dopomocí kladinku
		zvládá chůzi po kladince bez pomoci (i obrat)
Žebřiny		zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách
		udrží se na tyči
		provádí přitahování na hrazdě
Gymnastika – základy		umí šplhat po tyči - zvládne cvičení na žíněnce (napojované kotouly)
Základní cvičební polohy, postoje, názvy používaného nářadí		umí pojmenovat základní nářadí
Průpravná cvičení a úpoly		skáče přes švihadlo s meziskokem i přímo
Zásady hygieny a bezpečnosti při plaveckém nácviku		volí vhodné oblečení a obuv pro pohybovou činnost
		zná nevhodné činnosti ohrožující jeho zdraví
		zvládá osobní hygienu při tělesných aktivitách
Bezpečnost při pohybových aktivitách		zvládá zásady bezpečnosti při sportovních a pohybových aktivitách
		bezpečně připravuje a uklízí nářadí a náčiní
		zvládá ošetření běžných úrazů a přivolá pomoc
		bezpečně se pohybuje i v méně známých prostorách (terénní výuka)
		jedná fair play
Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností		rozlišuje a respektuje povely, signály
Vzájemná komunikace a spolupráce		rozlišuje a respektuje povely, signály
Rozvoj smyslu pro spravedlnost a fair play		zvládá a uplatňuje organizaci při realizaci her
		žák zvládá objektivní náhled na pohybovou aktivitu
Vztah ke sportu – zásady jednání a chování		poučí se z chyb a porovnává výkon s předchozími výsledky

Tělesná výchova	3. ročník	
		projevuje přiměřenou radost ze sportování
Zdravotní tělesná výchova		respektuje zdravotní handicap vhodně se obléká pro zdravotní Tv
Pohybový režim zdravotně oslabeného žáka		respektuje zdravotní handicap vyhýbá se aktivitám pro něj nepřijatelným
Základní plavecká výuka		umí dýchat do vody umí pojmenovat základní plavecké způsoby ve vodě skáče do vody z nízkých poloh ovládá jednu plaveckou techniku - uplave od 10 – 100 m dokáže uplatnit prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
dbá na správný pohybový režim dbá na správné dýchání	-->	Hudební výchova -> 3. ročník -> dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, dbá na hlasovou hygienu,
zná názvy několika druhů tanců	-->	Hudební výchova -> 3. ročník -> zvládá jednoduché lidové tance,
zná pravidla sportovních her	-->	Český jazyk -> 3. ročník -> zvládá jednoduchý popis
zvládá hod z místa i z rozběhu	-->	Matematika -> 3. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000
zná nevhodné činnosti ohrožující jeho zdraví	-->	Český jazyk -> 3. ročník -> při vypravování volí vhodnou mimiku a gesta
zvládá osobní hygienu při tělesných aktivitách	-->	Náš svět -> 3. ročník -> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uplatňuje kompenzační a relaxační cviky	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> provádí relaxační a aktivizační cvičení
projevuje přiměřenou radost ze sportování	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
uvědomuje si svou zodpovědnost za výkon družstva	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> podporuje týmovou atmosféru
chápe následky porušení pravidel hry pro sebe i pro skupinu	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> podporuje týmovou atmosféru
ovládá zahájení, ukončení utkání, počítání skóre	<--	Matematika -> 3. ročník -> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000
dbá na správný pohybový režim dbá na správné dýchání	<--	Hudební výchova -> 3. ročník -> dbá na správné dýchání a držení těla, provádí hlasová a dechová cvičení, dbá na hlasovou hygienu,
využívá hudbu s pohybem k relaxaci	<--	Hudební výchova -> 3. ročník -> zkouší jednoduché taneční variace,
dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický doprovod	<--	Hudební výchova -> 3. ročník -> pohybem vyjadřuje tempo, melodii i dynamiku,
zná názvy několika druhů tanců	<--	Hudební výchova -> 3. ročník -> zvládá jednoduché lidové tance,
zvládá osobní hygienu při tělesných aktivitách	<--	Náš svět -> 3. ročník -> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.
projevuje přiměřenou radost ze sportování	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> uplatňuje vůli při pohybových činnostech
uplatňuje kompenzační a relaxační cviky	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> provádí relaxační a aktivizační cvičení
projevuje přiměřenou radost ze sportování	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
uvědomuje si svou zodpovědnost za výkon družstva	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> podporuje týmovou atmosféru
chápe následky porušení pravidel hry pro sebe i pro skupinu	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> podporuje týmovou atmosféru

Tělesná výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Činnosti ovlivňující zdraví	dbá na správné držení těla při různých činnostech	dbá na správný pohybový režim dne
Různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu	samostatným cvičením upevňuje svoji kondici	ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce atd.
Škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a používání drog na zdraví	ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce atd.	uvědomuje si, že by se měl aktivně pohybovat
Průpravná korektivní, kondiční, relaxační a jiná cvičení	důsledně připravuje organismus na různé pohybové činnosti (samostatně, s pomocí učitele)	podle úrovně oslabení provádí cvičení korektivní
Cvičení s plnými míči, švihadly, lanem, cvičení na žebřinách	provádí přetlaky a přetahy	provádí vytrvalostní cvičení, protahovací a napínací cvičení, cvičení kompenzační (po jednostranné zátěži nebo po statické práci v sedě atd.)
Pohybové hry soutěživé a bojové	chápe, že jsou různé pohybové hry s různým zaměřením a účelem	zná určitý počet pohybových her (10) a ví jaké je jejich zaměření
Pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových témat	obměňuje ustálené typy pohybových her (tvoří je)	využívá pro realizaci her i netradiční pomůcky a přír. prostředí
Pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů	zná určitý počet pohybových her (10) a ví jaké je jejich zaměření	obměňuje ustálené typy pohybových her (tvoří je)

Tělesná výchova	4. ročník	
zásady hygieny a bezpečnosti při sportovních činnostech		volí vhodné oblečení a obuv
		dbá na hygienu po sportovní činnosti a pitný režim
		ovládá zásady bezpečnosti při pohybu ve sportovním prostředí i v neznámém
		bezpečně připravuje i uklízí náčiní
		zvládá ošetření větších poranění a přivolání pomoci
Výchova k chování fair play a k ekologickému chování při Tv v přírodě		zvládá objektivní zhodnocení spolužákova i svého výkonu
		jedná v duchu fair play
		dodržuje a respektuje základní pravidla vybíjené
		bere při hře ohled na dívky
		myslí kolektivně v zájmu družstva
Vzájemná komunikace		je schopen přijmout hodnocení druhých
		porovnává výkony s předchozími výsledky
Sportovní hry: míčové (vybíjená), střelba na koš, základu basketbalu, fotbal		zvládá přihrávku jednoruč a obouruč a chytání míče
		dribluje i vede míč nohou
		střílí jednoruč i obouruč na koš
		chápe základní role hráče v družstvu
Základy gymnastiky: akrobacie, hrazda, přeskoky přes bednu, kladinka		zvládá vedení rozcvičky
		zná základní cvičební polohy, postoje
		používá základní záchranu a dopomoc při gymnastice
		zvládá kotoul vpřed i vzad a jejich modifikace
		zvládá stoj na ruce s dopomocí
		přeskočí 2 – 4 díly švédské bedny odrazem z trampolínky
		přeskočí roznožkou kozu našíř odrazem z můstku a trampolínky
		na hrazdě zvládne shyb stojmo s přešvihy
Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec		přechází kladinku bez dopomoci
		ovládá názvy některých lidových tanců
		snaží se o estetické držení těla
		snaží se zvládnout 2/4 a 3/4 - krok (valčík a polkový krok)
Měření a posuzování pohybových dovedností		rozumí pokynům, povelům, názvům jednotlivých pohybových činností

Tělesná výchova	4. ročník	
		rozumí částem běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůckám pro měření výkonů, startovním povelům
		ovládá běžeckou abecedu a rychlý běh na 60 m
		ovládá techniku štafetového běhu
		je schopen vytrvale běžet 500m
		užívá nízkého, vysokého a polovysokého startu
		ovládá názvy nářadí
Turistika v přírodě		chodí v terénu, ochrana přírody
Místní časopisy, nástěnky ve škole, televize, internetové zpravodajství		je schopen sám si zjišťovat termíny soutěží, turnajů, závodů
Zdravotní tělesná výchova: cvičení s handicapovaným žákem		respektuje zdravotní handicap
		sám se aktivně rozhoduje, který cvik zvládne
Pohybový režim zdravotně oslabeného člověka		vyhýbá se cvikům pro něj nepřijatelným
		vhodně se obléká pro zdravotní Tv
Speciální cvičení		respektuje zdravotní handicap
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti		vyhýbá se cvikům pro něj nepřijatelným
		respektuje zdravotní handicap
		sám se aktivně rozhoduje, který cvik zvládne
Základní plavecká výuka		umí pojmenovat základní plavecké způsoby ve vodě
		ovládá jednu plaveckou techniku - uplave od 10 – 100 m
		rozdělí plaveckou vytrvalost
		dokáže uplatnit prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
porovnává výkony s předchozími výsledky	-->	Matematika -> 4. ročník -> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
obměňuje ustálené typy pohybových her (tvoří je)	-->	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> vytváří prostorové konstrukce
využívá pro realizaci her i netradiční pomůcky a přír. prostředí	-->	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zvládá objektivní zhodnocení spolužákova i svého výkonu	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace
je schopen vytrvale běžet 500m	-->	Matematika -> 4. ročník -> provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací
ovládá názvy některých lidových tanců	-->	Hudební výchova -> 4. ročník -> tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,
snaží se zvládnout 2/4 a 3/4 - krok (valčík a polkový krok)	-->	Hudební výchova -> 4. ročník -> tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,
uvědomuje si, že by se měl aktivně pohybovat	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
bere při hře ohled na dívky	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
dbá na správný pohybový režim dne	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
porovnává výkony s předchozími výsledky	<--	Matematika -> 4. ročník -> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
ovládá techniku štafetového běhu	<--	Matematika -> 4. ročník -> převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu
ovládá názvy některých lidových tanců	<--	Hudební výchova -> 4. ročník -> tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,
ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce atd.	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> uplatňuje vůli při pohybových činnostech
důsledně připravuje organismus na různé pohybové činnosti (samostatně, s pomocí učitele)	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> provádí relaxační a aktivizační cvičení
uvědomuje si, že by se měl aktivně pohybovat	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
provádí vytrvalostní cvičení, protahovací a napínací cvičení, cvičení kompenzační (po jednostranné zátěži nebo po statické práci v sedě atd.)	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> provádí relaxační a aktivizační cvičení

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
bere při hře ohled na dívky	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
dbá na správný pohybový režim dne	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě

Tělesná výchova	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Činnosti ovlivňující zdraví		dbá na správné držení těla a správné dýchání
Význam pohybu pro zdraví		sleduje základní tělesné parametry pro zdraví pohybovou činností
Kondiční cvičení, cvičení pro rozvoj flexibility a pohybové obratnosti		uplatňuje kondičně zaměřené činnosti ovládá základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně
Cvičení pro správné držení těla v různých polohách		uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu
Cvičení tvořivá, motivační		usiluje o zlepšení úrovně své zdatnosti
Cvičení pro každý den		ovládá základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně
Cvičení korektivní – vyrovnávací (podle úrovně oslabení jednotlivých žáků)		samostatně používá cviky pro něj vhodné pro nápravu oslabení vznikajícího z jednostranné zátěže (po práci v sedě, ve stoje)
Protahovací relaxační cvičení		samostatně používá cviky pro něj vhodné pro nápravu oslabení vznikajícího z jednostranné zátěže (po práci v sedě, ve stoje)
Cviky na protažení páteře, posilování svalů		samostatně obměňuje ustálené varianty her
Pohybové hry soutěživé - běhy, přeskoky přes překážky, podlézání překážek,		cvičí s lanem (překonává různými způsoby)

Tělesná výchova	5. ročník	
překonávání laviček různými způsoby, soutěže s míči a jinými druhy náčiní (lano)		skáče přes švihadlo (s meziskokem i bez, na místě i v pohybu) organizuje soutěže v družstvech (s náčiním i bez) v atletických disciplínách i ve sportovních míčových hrách
Pohybové hry pro ovlivňování bioenergetické kapacity organismu		šplhá po tyči s přírazem do určité výšky organizuje soutěže v družstvech (s náčiním i bez) v atletických disciplínách i ve sportovních míčových hrách
Základy gymnastiky		šplhá po tyči s přírazem do určité výšky zvládá sadu kotoulů vpřed i vzad i s jeho modifikacemi zvládá stoj na ruce s dopomocí vytváří akrobat. kombinace
Průpravná cvičení (lavičky, žebřiny, šplh) – rozvíjení síly a obratnosti Akrobacie		cvičí na žebřinách (různě překonává a vykonává posilovací cviky jako průpravu pro zvládnutí učiva)
Cvičení na nářadí s odpovídající velikosti a hmotnosti a s náčiním (cvičení s plnými míči)		přeskočí přes 3 díly švédské bedny s odrazem z trampolínky nebo z můstku přeskočí kozu našíř roznožmo i skrčkou z odrazem z trampolínky i z můstku
Přeskoky přes bednu a kozu		přeskočí přes 3 díly švédské bedny s odrazem z trampolínky nebo z můstku přeskočí kozu našíř roznožmo i skrčkou z odrazem z trampolínky i z můstku
Kladinka		přechází kladinku bez dopomoci (i s obratem na konci zvládá jednoduché krokové variace)
Cvičení na udržení rovnováhy a koordinace pohybů		přechází kladinku bez dopomoci (i s obratem na konci zvládá jednoduché krokové variace)
Rytmické činnosti spojené s hudbou, tanec (2 tance)		dokáže vyjádřit hudbu tělem tančí základní 2 lid. a umělé tance (polk. a valčík. krok) je schopný rytmicky reagovat na hudbu
Aerobic		dokáže vyjádřit hudbu tělem
Estetické držení těla		je schopný rytmicky reagovat na hudbu
Základy slušného vystupování		je schopný rytmicky reagovat na hudbu
Cvičení na hrazdě		dokáže shyb stojmo s přešvihy na hrazdě i náskok do vzporu
Základy atletiky: skok do dálky z místa a s rozběhem, hod kriketovým míčkem, sprint, běh vytrvalostní, štafeta		usiluje o estetické držení těla aktivně plní průpravná cvičení rozměří si rozběh při skoku do dálky odrazem z břevna

Tělesná výchova	5. ročník	
		změří vzdálenost skoku při běhu startuje z nízkého, polovysokého i vysokého startu na povel zvládá vytrvalý běh zvládá rychlý běh na 60 m běhá v terénu (asi 15min.) zvládá základy štafetového běhu (předávání štaf. kolíku) hází míčkem z rozběhu dokáže spojit rozběh s odhadem upravuje doskočiště, připraví start běhu, vydává povely ke startu účastní se atletických soutěží
Sportovní hry: míčové hry, vybíjená, fotbal, basketbal		zvládá pravidla fotbalu, vybíjené, základy basketbalu dribluje na místě i v pohybu přihrává a přijímá míč obouruč i jednoruč vede míč rukou i nohou střílí na koš organizuje soutěže v družstvech (s náčiním i bez) v atletických disciplínách i ve sportovních míčových hrách
Průpravné sportovní hry podle zjednodušených pravidel: minikopaná, minihazovaná, minibasketbal		zvládá konkrétní hry organizuje soutěže v družstvech (s náčiním i bez) v atletických disciplínách i ve sportovních míčových hrách
Zaznamenává výsledek utkání, hraje v duchu fair play, chápe základní role hráče, hodnotí kvalitu hry spolužáků i svou, účastní se turnajů ve sportovních hrách		zaznamenává výsledek utkání, hraje v duchu fair play chápe základní role hráče hodnotí kvalitu hry spolužáků i svou účastní se turnajů ve sportovních hrách
Hygiena a bezpečnost		dbá na hygienu pohybové činnosti vhodně se obléká respektuje zásady bezpečného chování bezpečně připravuje a uklízí nářadí
Ošetření úrazu a přivolání pomoci (využití názorných ukázek, rozhovorů, filmových materiálů)		ošetří v rámci možností úraz a přivolá pomoc

Tělesná výchova	5. ročník	
Komunikace v Tv: názvy nářadí a náčiní, povely, signály, názvy jednotlivých cviků a činností		zvládá pravidla her běžně používá odborné názvosloví a rozumí jim, řídí se jimi (nástupy, rozchody), povely k startu ovládá názvy činností a nářadí
Měření atletických disciplin		vede tabulku s výsledky výkonů (měří a zaznamenává výsledky soutěží a turnajů)
Měření skoků do dálky, hodů		vede tabulku s výsledky výkonů (měří a zaznamenává výsledky soutěží a turnajů)
Získává informaci o sportovních utkáních, turnajích (tisk, rozhlas, televize, internet, nástěnky, rozhovory)		vyhledá oznámení sportovních událostí na nástěnkách, v tisku, v televizi a na internetu
Zimní sporty (dle povětrnostních podmínek)		vyhledá oznámení sportovních událostí na nástěnkách, v tisku, v televizi a na internetu
Turistika v přírodě		vyhledá oznámení sportovních událostí na nástěnkách, v tisku, v televizi a na internetu
Zdravotní tělesná výchova (konkrétní oslabení, prevence, pohybový režim, dechová cvičení, zásady správného držení těla, obutí a oblečení)		uvědomuje si přínos uvolňovacích a podpůrných cvičení vylučuje cvičení pro něj nevhodná koriguje techniku cvičení dle pokynů učitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
samostatně obměňuje ustálené varianty her	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> užívá pravidel komunikace,
tančí základní 2 lid. a umělé tance (polk. a valčík. krok)	-->	Hudební výchova -> 5. ročník -> tančí vybrané lidové tance jako doprovod k písním,
dokáže vyjádřit hudbu tělem	-->	Hudební výchova -> 5. ročník -> pohybově vyjádří hudbu, pocity z hudby vyjádří pantomimou
zvládá stoj na rukou s dopomocí	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: prohlubuje a zdokonaluje naučené techniky, dokáže kresbou vystihnout tvar, zvládá stínování, zachycuje prostor a využívá jednoduše pasivní znalosti perspektivy
změří vzdálenost skoku	-->	Matematika -> 5. ročník -> přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
běžně používá odborné názvosloví a rozumí jim, řídí se jimi (nástupy, rozchody), povely k startu	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> gramaticky správně tvoří slova odvozená od daného kořene pomocí předpon a příponových částí.
vede tabulku s výsledky výkonů (měří a zaznamenává výsledky soutěží a turnajů)	-->	Matematika -> 5. ročník -> používá modely desetinných čísel (hmotnost, délka, peníze)
vyhledá oznámení sportovních událostí na nástěnkách, v tisku, v televizi a na internetu	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> zaznamená podstatné informace,
tančí základní 2 lid. a umělé tance (polk. a valčík. krok)	<--	Hudební výchova -> 5. ročník -> při tanci se orientuje v prostoru a využívá známé taneční kroky a variace,
sleduje základní tělesné parametry pro zdraví pohybovou činnost	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně
samostatně používá cviky pro něj vhodné pro nápravu oslabení vznikajícího z jednostranné zátěže (po práci v sedě, ve stoje)	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> uplatňuje vůli při pohybových činnostech
uvědomuje si přínos uvolňovacích a podpůrných cvičení	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> uplatňuje vůli při pohybových činnostech
účastní se atletických soutěží	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> zvládá situace soutěže a konkurence
účastní se turnajů ve sportovních hrách	<--	Osobnostně sociální výchova -> 5. ročník -> zvládá situace soutěže a konkurence

Tělesná výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Činnosti ovlivňující zdraví: průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, jiná zdravotně zaměřená cvičení	provádí několik cviků na každou svalovou skupinu a dokáže se za pomoci učitele rozcvičit zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním uvědomuje si své nedostatky a snaží se je odstranit (vyrovnávání svalových dysbalancí)	
Význam pohybu pro zdraví	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	
Zdravotně orientovaná zdatnost	pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci pravidelně posiluje silová příprava by měla vést k vytvoření funkčního svalového korzetu chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti	
Zdravý životní styl	chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas uvědomuje si, že nejlepší drogou je sport: uvolňuje endorfiny (hormony štěstí)	
pobyt v přírodě	dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce	
úrazová zábrana	dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce	
první pomoc	poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: základy gymnastiky, taneční výchova	získává návyk správného držení těla při gymnastických cvičeních drží zpevněné tělo uvědomuje si, že gymnastika je založena na přesném a estetickém provádění	

Tělesná výchova	6. ročník	
		pohybu a snaží se o to při cvičení je pozorný a soustředěný provádí základní cvičební prvky na akrobacii, přeskoku, hrazdě, kruzích, kladince (D), s náčiním a má základní taneční průpravu pohybuje se na hudební doprovod
Pohybové a sportovní hry		zvládá základy techniky běhů, skoků a hodů reaguje na startovní povely a sám je udává ostatním - chápe význam vytrvalostního běhu a dovede zde uplatnit i vůli chápe význam atletiky jako vhodné průpravy i pro jiné sporty raduje se ze hry zvládá několik pohybových her a dokáže vysvětlit pravidla i ostatním zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci učitele) chápe význam her pro upevňování mezilidských vztahů
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV		reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby
Základní olympijské myšlenky		při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
Tolerance k druhým, k jejich předpokladům i postižení		respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
Respekt k opačnému pohlaví		chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
Historie a současnost sportu – významné sportovní soutěže a sportovci		seznamuje se s historií sportu i s moderními sportovními disciplínami
Vztah ke sportu, zásady jednání a chování		sleduje sportovní utkání některého sportu nebo soutěže v pohybových činnostech, zajímá se o výkony a osobnost svého oblíbeného sportovce nebo týmu
Spolupráce, komunikace, podpora snahy a vytrvalosti		dohodne se na jednoduché taktice v činnosti nebo hře družstva, dodržuje ji projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		rozdílí v jednoduché hře práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka zná a dodržuje základní pravidla některých her, řídí se jimi, je si vědom porušení

Tělesná výchova	6. ročník	
		pravidel a následků pro sebe i družstvo
Organizace her, soutěží, závodů a sportovních činností		spoluorganizuje závody, sportovní činnosti a soutěže
Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností		podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
pohybuje se na hudební doprovod	-->	Hudební výchova -> 6. ročník -> pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci	-->	Matematika -> 6. ročník -> porovnává des. čísla
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> uplatňuje vůli při pohybových činnostech
spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> dodržuje efektivní postup práce v týmu
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> zvládá situace soutěže a konkurence
při cvičení je pozorný a soustředěný	-->	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> používá postupy

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
při cvičení je pozorný a soustředěný	<--	Osobnostně sociální výchova -> 6. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek
dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> snaží se dodržovat správný denní režim
dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> předchází úrazům při aktivitách ve volném čase

Tělesná výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Činnosti ovlivňující zdraví: průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, jiná zdravotně zaměřená cvičení		provádí několik cviků na každou svalovou skupinu a dokáže se za pomoci učitele rozcvičit
		zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním
		chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje
Význam pohybu pro zdraví		uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
		dokáže si uspořádat svůj pohybový režim
Zdravotně orientovaná zdatnost		pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci
		pravidelně posiluje

Tělesná výchova	7. ročník	
Zdravý životní styl		chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti
		chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
		uvědomuje si, že nejlepší drogou je sport: uvolňuje endorfiny (hormony štěstí)
pobyt v přírodě		dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
úrazová zábrana		poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat
první pomoc		poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: základy gymnastiky, taneční výchova		získává návyk správného držení těla při gymnastických cvičeních drží zpevněné tělo uvědomuje si, že gymnastika je založena na přesném a estetickém provádění pohybu a snaží se o to při cvičení je pozorný a soustředěný provádí základní cvičební prvky na akrobacii, přeskoce, hrazdě, kruzích, kladince (D), s náčiním a má základní taneční průpravu pohybuje se na hudební doprovod, chápe, že pohybové činnosti gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu
Atletika		zvládá základy techniky běhů, skoků a hodů reaguje na startovní povely a sám je udává ostatním chápe význam vytrvalostního běhu a dovede zde uplatnit i vůli chápe význam atletiky jako vhodné průpravy i pro jiné sporty
Pohybové a sportovní hry		raduje se ze hry rozlišuje zaměření pohybových her zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci učitele) rozumí základním pravidlům, chápe význam her pro upevňování mezilidských vztahů

Tělesná výchova	7. ročník	
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV		reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby
Základní olympijské myšlenky		při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
Tolerance k druhým, k jejich předpokladům i postižení		respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
Respekt k opačnému pohlaví		chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
Historie a současnost sportu – významné sportovní soutěže a sportovci		seznamuje se s historií sportu i s moderními sportovními disciplínami
Vztah ke sportu, zásady jednání a chování		sleduje sportovní utkání některého sportu nebo soutěže v pohybových činnostech, zajímá se o výkony a osobnost svého oblíbeného sportovce nebo týmu
Spolupráce, komunikace podpora snahy a vytrvalosti		dohodne se na jednoduché taktice v činnosti nebo hře družstva, dodržuje ji projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		rozlišuje v jednoduché hře práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka zná a dodržuje základní pravidla některých her, řídí se jimi, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo
Organizace her, soutěží, závodů a sportovních činností		spoluorganizuje závody, sportovní činnosti a soutěže
Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností		podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
pohybuje se na hudební doprovod, chápe, že pohybové činnosti	-->	Hudební výchova -> 7. ročník -> pohybem reaguje na znějící hudbu s

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu		využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci	-->	Matematika -> 7. ročník -> čte data z grafů
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> překonává sklony a návyky, které mu komplikují život
při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> zvládá situace soutěže a konkurence
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
při cvičení je pozorný a soustředěný	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
pohybuje se na hudební doprovod, chápe, že pohybové činnosti gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu	<--	Hudební výchova -> 7. ročník -> zapamatuje si jednoduchý pohybový celek a k písni ho předvede,
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> překonává sklony a návyky, které mu komplikují život
raduje se ze hry	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě
při cvičení je pozorný a soustředěný	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)
při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> zvládá situace soutěže a konkurence

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)
při cvičení je pozorný a soustředěný	<--	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení

Tělesná výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Činnosti ovlivňující zdraví: průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, jiná zdravotně zaměřená cvičení		zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost při těchto cvičeních využívá hudební doprovod
Význam pohybu pro zdraví		uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu dokáže si uspořádat svůj pohybový režim
Zdravotně orientovaná zdatnost		pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci pravidelně posiluje chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti zařazuje aerobní blok v závěru kondičního tréninku, zvyšuje se tím schopnost

Tělesná výchova	8. ročník	
		organizmu zužitkovat kyslík a tím jsou pozitivně ovlivňovány zotavné procesy
Zdravý životní styl		chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
pobyt v přírodě		dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
úrazová zábrana		poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat
první pomoc		poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: základy gymnastiky, taneční výchova		prohlubuje návyk správného držení těla
		při gymnastických cvičeních drží zpevněné tělo
		uvědomuje si, že gymnastika je založena na přesném a estetickém provádění pohybu a snaží se o to
		při cvičení je pozorný a soustředěný
		jednotlivé prvky zvládá ve vazbách
		pohybuje se na hudební doprovod chápe, že pohybové činnosti gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu
Atletika		prohlubuje techniky běhů, skoků a hodů
		reaguje na startovní povely a sám je udává ostatním
		chápe význam vytrvalostního běhu a dovede zde uplatnit i vůli
		chápe význam atletiky jako vhodné průpravy i pro jiné sporty
Pohybové a sportovní hry		rozlišuje zaměření pohybových her
		zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře
		spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play
		zvolí taktiku hry a dodržuje
		rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování
		chápe význam her pro upevňování mezilidských vztahů
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV		reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele
		pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby

Tělesná výchova	8. ročník	
		cvičí podle základních názvoslovných pokynů či popisů
Základní olympijské myšlenky		při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
Tolerance k druhým, k jejich předpokladům i postižení		respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
Respekt k opačnému pohlaví		chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
Historie a současnost sportu – významné sportovní soutěže a sportovci		seznamuje se s historií sportu i s moderními sportovními disciplínami
Vztah ke sportu, zásady jednání a chování		sleduje sportovní utkání některého sportu nebo soutěže v pohybových činnostech, zajímá se o výkony a osobnost svého oblíbeného sportovce nebo týmu
Spolupráce, komunikace podpora snahy a vytrvalosti		dohodne se na jednoduché taktice v činnosti nebo hře družstva, dodržuje ji
		projevuje snahu, odvalu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		rozlišuje v jednoduché hře práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka
		zná a dodržuje základní pravidla některých her, řídí se jimi, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo
Organizace her, soutěží, závodů a sportovních činností		spoluorganizuje závody, sportovní činnosti a soutěže
Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností		podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci
Spolurozhodování		pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	-->	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	-->	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> popíše změny v souvislosti s dospíváním
chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> zná stavbu a funkci tkání lidského organismu
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl
pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
pohybuje se na hudební doprovod	-->	Hudební výchova -> 8. ročník -> pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci	-->	Matematika -> 8. ročník -> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
při cvičení je pozorný a soustředěný	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	-->	Osobnostně sociální výchova -> 7. ročník -> dodržuje efektivní postup práce v týmu
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	-->	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Další cizí jazyk -> 8. ročník -> porozumí obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Chemie -> 8. ročník -> uvede nebezpečné vlastnosti chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	<--	Chemie -> 8. ročník -> zachová se správně při nehodě nebo úrazu v chemické laboratoři
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím
zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> učí se dodržovat zásady zdravé výživy
dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> předchází úrazům při aktivitách ve volném čase
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> popíše změny v souvislosti s dospíváním
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> překonává sklony a návyky, které mu komplikují život
při cvičení je pozorný a soustředěný	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
projevuje snahu, odvalu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)
pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy)
pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	<--	Osobnostně sociální výchova -> 8. ročník -> kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu)

Tělesná výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Činnosti ovlivňující zdraví: průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, jiná zdravotně zaměřená cvičení	zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost vede samostatně rozcvičení spolužáků, děvčata i s hudebním doprovodem	
Význam pohybu pro zdraví	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	
Zdravotně orientovaná zdatnost	pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci pravidelně posiluje chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti zařazuje aerobní blok v závěru kondičního tréninku, zvyšuje se tím schopnost organismu využít kyslík a tím jsou pozitivně ovlivňovány zotavné procesy uvědomuje si, že dlouhodobá kultivace rychlostních a silových předpokladů není možná, pokud nejsou vytrvalostní předpoklady na přiměřené úrovni, proto se snaží zvyšovat úroveň vytrvalosti a zapojuje při tom volní vlastnosti	
Zdravý životní styl	chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas uvědomuje si, co je doping a že je zakázaný	
pobyt v přírodě	dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích	
úrazová zábrana	poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	

Tělesná výchova	9. ročník	
první pomoc		zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat
		zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: základy gymnastiky, taneční výchova		prohlubuje návyk správného držení těla při gymnastických cvičeních drží zpevněné tělo uvědomuje si, že gymnastika je založena na přesném a estetickém provádění pohybu a snaží se o to při cvičení je pozorný a soustředěný plynule zacvičí jednoduché sestavy pohybuje se na hudební doprovod chápe, že pohybové činnosti gymnastického charakteru přesahují „gymnastické sporty“ a svým zaměřením spoluvytváří základní pohybovou výbavu
Atletika		vylepšuje techniky běhů, skoků a hodů reaguje na startovní povely a sám je udává ostatním chápe význam vytrvalostního běhu a dovede zde uplatnit i vůli chápe význam atletiky jako vhodné průpravy i pro jiné sporty
Pohybové a sportovní hry		rozlišuje zaměření pohybových her zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play zvolí taktiku hry a dodržuje rozumí základním pravidlům a ovládá základy rozhodování chápe význam her pro upevňování mezilidských vztahů
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV		reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby cvičí podle základních názvoslovných pokynů či popisů
Sebereflexe		pozná podstatné chyby v provádění jednotlivých činností u sebe i u ostatních a snaží se je odstraňovat

Tělesná výchova	9. ročník	
Základní olympijské myšlenky		při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
Tolerance k druhým, k jejich předpokladům i postižení		respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
Respekt k opačnému pohlaví		chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
Historie a současnost sportu – významné sportovní soutěže a sportovci		seznamuje se s historií sportu i s moderními sportovními disciplínami
Vztah ke sportu, zásady jednání a chování		sleduje sportovní utkání některého sportu nebo soutěže v pohybových činnostech, zajímá se o výkony a osobnost svého oblíbeného sportovce nebo týmu
Spolupráce, komunikace podpora snahy a vytrvalosti		dohodne se na jednoduché taktice v činnosti nebo hře družstva, dodržuje ji
		projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		rozlišuje v jednoduché hře práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka
		zná a dodržuje základní pravidla některých her, řídí se jimi, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo
Organizace her, soutěží, závodů a sportovních činností		spoluorganizuje závody, sportovní činnosti a soutěže
Měření výkonů, posuzování pohybových dovedností		podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci
Spolurozhodování		pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
Měření výkonů		zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje
Statistické zpracování dat		sleduje v médiích měřitelné výsledky sportovních činností a s určitým záměrem je prezentuje
Prezentace získaných údajů		zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje
		srozumitelně a dostatečně názorně prezentuje naměřené výkony své pohybové aktivity (které vybral k prezentaci), diskutuje o jejich kvalitě a vývoji
		sleduje v médiích měřitelné výsledky sportovních činností a s určitým záměrem je prezentuje
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický		

Tělesná výchova	9. ročník	
problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> pojmenuje orgány soustavy svalové, opěrné, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, endokrinní, nervové, pohlavní
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl
pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
pohybuje se na hudební doprovod	-->	Hudební výchova -> 9. ročník -> pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků,
podílí se na zpracování naměřených dat a informací o pohybových aktivitách a jejich prezentaci	-->	Matematika -> 9. ročník -> řeší úlohy z praxe s využitím získaného mat. aparátu
při cvičení je pozorný a soustředěný	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	-->	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
uvědomuje si, co je doping a že je zakázaný	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingu

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> popíše změny v souvislosti s dospíváním
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Chemie -> 9. ročník -> uvede příklady surovin pro chemické a potravinářské výroby
zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> využívá techniky relaxace
poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> dokáže poskytnout první pomoc v případě intoxikace
při cvičení je pozorný a soustředěný	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> překonává sklony a návyky, které mu komplikují život
respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)
pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy)
pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu)
uvědomuje si, co je doping a že je zakázaný	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> odmítá manipulaci

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích	<--	Osobnostně sociální výchova -> 9. ročník -> zodpovědně se rozhoduje a jedná v eticky náročných situacích všedního dne
chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingu
uvědomuje si, co je doping a že je zakázaný	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingu
chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> popíše změny v souvislosti s dospíváním
uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob

5.16 Výchova ke zdraví

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
					Povinný	Povinný			

Název předmětu	Výchova ke zdraví
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Předmět „Výchova ke zdraví“ se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě, popřípadě v odborných učebnách.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělání je zaměřeno na: - preventivní ochranu zdraví, - na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, - na dovednosti odmítat škodlivé látky,

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	- předcházení úrazům, - získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování, - upevnění návyků poskytovat základní první pomoc. V 6. ročníku bude součástí předmětu realizace programu primární prevence Unplugged v časové dotaci 12 vyučovacích hodin. Předmět Výchova ke zdraví úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví: - Tělesná výchova: význam pohybu pro zdraví, bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena při TV, komunikace v TV, zásady jednání a chování. Také s oblastí Svět a práce s předmětem : - Pracovní výchova: úprava stolu a společenské chování u stolu. S oblastí Člověk a společnost s předmětem : - Výchova k občanství: vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, lidská setkání, osobní rozvoj člověka. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - frontální výuka, - skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury).
Integrace předmětů	• Výchova ke zdraví
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Žáci jsou vedeni k:</u> • efektivnímu učení, • vyhledávání a třídění informací, využívání informací, • vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy, • plánování, organizování a řízení vlastního učení. <u>Učitel:</u> • zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků, • zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, • zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci, • sleduje při hodině pokrok všech žáků. Kompetence k řešení problémů: <u>Žáci:</u> • vnímají nejruznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	řešení problémů, • vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, • kriticky myslí, • jsou schopni obhájit svá rozhodnutí. <u>Učitel:</u> • klade otevřené otázky, • ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb, • podněcuje žáky k argumentaci. Kompetence komunikativní: <u>Žáci:</u> • komunikují na odpovídající úrovni, • osvojí si kultivovaný ústní projev, • účinně se zapojí do diskuse, • uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy. <u>Učitel:</u> • vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, • vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů, • vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky. Kompetence sociální a personální: <u>Žáci:</u> • spolupracují ve skupině, • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, • v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají. <u>Učitel:</u> • zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, • vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování. Kompetence občanské: <u>Žáci:</u>

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	• respektují názory ostatních, • formují si volní a charakterové rysy, • rozhodují se zodpovědně dle dané situace, • chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, • rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví. <u>Učitel:</u> • vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, • umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky, • zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky. Kompetence pracovní: <u>Žáci:</u> • zdokonalují si grafický projev, • jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce, • mohou využít ICT pro hledání informací, • využívají znalostí v běžné praxi, • ovládají základní postupy první pomoci. <u>Učitel:</u> • umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, • vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti, • vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích. Kompetence digitální: <u>Učitel:</u> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení. <u>Žáci:</u> • využívají digitální zařízení při učení • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Výchova ke zdraví	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
rozvoj osobnosti a péče o zdraví: duševní a tělesné zdraví, zdravý životní styl, vyrovnávání se s problémy, režim dne		chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím snaží se dodržovat správný denní režim
zdravá výživa: vliv výživy na zdravotní stav člověka,		učí se dodržovat zásady zdravé výživy dokáže sestavit vhodný jídelníček
základní složky potravy		vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam pro zdraví objasní pomocí potravinové pyramidy doporučený příjem jednotlivých složek seznamuje se se složením potravinářských výrobků
alternativní výživa		objasní pomocí potravinové pyramidy doporučený příjem jednotlivých složek seznamuje se se složením potravinářských výrobků
poruchy výživy		zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy
zásady zdravé výživy		dokáže sestavit vhodný jídelníček seznamuje se se složením potravinářských výrobků zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy
nakupování		dokáže sestavit vhodný jídelníček
sestavování jídelníčku		dokáže sestavit vhodný jídelníček
šikana		předchází úrazům při aktivitách ve volném čase

Výchova ke zdraví	6. ročník	
		uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání
bezpečné sportování		předchází úrazům při aktivitách ve volném čase orientuje se v nabídce vhodných pohybových činností
bezpečnost silničního provozu		uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu
rizikové chování a návykové látky		vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek
zneužívání návykových látek		uvědomuje si rizika rozvoje různých druhů závislostí vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek
účinky závislosti		uvědomuje si rizika rozvoje různých druhů závislostí vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí, náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
snaží se dodržovat správný denní režim	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> dokáže si uspořádat svůj pohybový režim
předchází úrazům při aktivitách ve volném čase	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy	-->	Pracovní činnosti -> 6. ročník -> Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
učí se dodržovat zásady zdravé výživy	-->	Pracovní činnosti -> 6. ročník -> Umí provést výběr, nákup a skladování potravin
dokáže sestavit vhodný jídelníček	-->	Pracovní činnosti -> 6. ročník -> Ovládá základní způsoby tepelné úpravy pokrmů a základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
snaží se dodržovat správný denní režim	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> dokáže si uspořádat svůj pohybový režim
předchází úrazům při aktivitách ve volném čase	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> dodržuje základní pravidla chování při TV, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce
zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy	<--	Pracovní činnosti -> 6. ročník -> Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
chápe souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	<--	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si, co zahrnuje zdravý životní styl
vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích zneužívání různých návykových látek	<--	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek

Výchova ke zdraví	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
výběr partnera		objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
uzavírání sňatku		objasní předpoklady dobrého soužití v rodině
faktory ovlivňující stabilitu rodiny		porozumí vývoji a struktuře rodiny analyzuje negativní prvky ohrožující stabilitu rodiny
neshody v manželství		porozumí vývoji a struktuře rodiny analyzuje negativní prvky ohrožující stabilitu rodiny
zdraví – nemoc, proces vzniku nemoci		porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování a jednání
vliv nemoci na chování člověka		porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování a jednání
přírodní prostředky		porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování a jednání
civilizační choroby		porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování a jednání analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob
péče o nemocné		vyhledává a pracuje s informacemi z oblasti zdraví a nemoci
stravování nemocných – dietní systémy		vyhledává a pracuje s informacemi z oblasti zdraví a nemoci
podávání léků		vyhledává a pracuje s informacemi z oblasti zdraví a nemoci
duševní rovnováha		uvede stresové faktory v různých životních etapách
duševní hygiena		uvede stresové faktory v různých životních etapách vyjmenuje a objasní zásady prevence civilizačních chorob
prevence civilizačních chorob		vyjmenuje a objasní zásady prevence civilizačních chorob
preventivní lékařská péče		vyjmenuje a objasní zásady prevence civilizačních chorob využívá techniky relaxace

Výchova ke zdraví	7. ročník	
různé podoby lásky		specifikuje odlišnosti v lásce
odlišnosti v lásce a postoje k těmto odlišnostem		specifikuje odlišnosti v lásce
ohrožení v oblasti reprodukčního zdraví		posuzuje rizika předčasného zahájení pohlavní aktivity
sexuální deviace		odliší sexuální deviace od zdravého sexuálního života
antikoncepce, plánované rodičovství		vyhledává a pracuje s informacemi v oblasti sexuální výchovy
zneužívání návykových látek		orientuje se v centrech odborné pomoci
		uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech
účinky závislosti		orientuje se v centrech odborné pomoci
		dokáže poskytnout první pomoc v případě intoxikace
		uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech
druhy dopingu		uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech
		vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingu
první pomoc při otravě návykovými látkami		dokáže poskytnout první pomoc v případě intoxikace
protidrogové instituce		vyhledává a pracuje s informacemi o rizicích dopingu
patologické hráčství		uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech
náboženské sekty		chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt
podoby násilí		komunikuje se specializovanými službami (např. Linkou důvěry apod.)
týrání dětí		komunikuje se specializovanými službami (např. Linkou důvěry apod.)
		uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte
sexuální zneužívání		uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte
kriminalita mládeže a její prevence		uplatňuje pravidla bezpečnosti při pobytu v přírodě, na výletech, diskotékách
		uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte
bezpečnost silničního provozu		uplatňuje pravidla bezpečnosti v dopravě
chování obyvatelstva při mimořádných událostech		uplatňuje pravidla bezpečnosti při pobytu v přírodě, na výletech, diskotékách
		nacvičí modelové chování v situacích ohrožení
dospívání		popíše změny v souvislosti s dospíváním
stáváme se mužem a ženou		popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí ženy a muže
		používá kulturní slovník v souvislosti se sexualitou
rozmnožování		používá kulturní slovník v souvislosti se sexualitou

Výchova ke zdraví	7. ročník	
		uvede argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení		

5.17 Pracovní činnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	0.5	0.5	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Pracovní činnosti
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Pracovní činnosti je na prvním i na druhém stupni zaměřen na získání základních a praktických pracovních dovedností a návyků z různých oblastí potřebných v běžném životě; poznání vybraných materiálů a jejich vlastností, osvojení si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, organizace a plánování práce, vytváření si aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivního postoje k řešení ekologických problémů, získání orientace v různých oborech lidské činnosti, vytváření si pozitivního vztahu k práci a racionálního, odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány na druhém stupni tyto tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů a Svět práce.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Na 1. stupni budou vyučovány 4 povinné tematické okruhy: - Práce s drobným materiálem, - Konstrukční činnosti, - Pěstitelské práce, - Příprava pokrmů. Okruhy se budou v jednotlivých ročnících doplňovat a střídát podle ročního období, počasí a vliv na volbu konkrétních úkolů budou mít i lidové zvyky a tradice a jejich umístění v kalendáři (Vánoce, Velikonoce, ..) Na druhém stupni připravujeme pro žáky možnost využít tyto tematické okruhy: - Práce s technickými materiály, - Design a konstruování, - Pěstitelské práce a chovatelství, - Provoz a údržba domácnosti,

Název předmětu	Pracovní činnosti
	- Příprava pokrmů, - Svět práce. Podle zájmu žáků a podle toho, jak se bude postupně doplňovat materiální vybavení školy, budou žákům nabízeny jednotlivé tematické celky ve formě vzájemně se prolínajících bloků. Předmět pracovní činnosti bude realizován ve všech ročnících časovou dotací 1 hodina týdně kromě 8. a 9. ročníku, kde se bude v pololetí střídát s předmětem Volba povolání a to následovně: v 1. pol. 8. ročníku bude vyučován předmět pracovní činnosti a ve 2. pololetí 8. ročníku předmět volba povolání. V 1. pololetí 9. ročníku bude vyučován předmět volba povolání a ve 2. pololetí 9. ročníku předmět pracovní činnosti.
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: <u>Žáci:</u> • si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě. <u>Učitel:</u> • pozoruje pokrok u všech žáků • vede žáky k sebehodnocení • učí je poznávat a pojmenovat vlastnosti používaných materiálů • seznamuje je s pracovními nástroji a pomůckami. Kompetence k řešení problémů: <u>Žáci:</u> • promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů. <u>Učitel:</u> • se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů, zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů • při řešení je učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení • vede je k aplikaci získaných poznatků v praxi. Kompetence komunikativní: <u>Žáci:</u> • si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup

Název předmětu	Pracovní činnosti
	práce. <u>Učitel:</u> • vede žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů • učí je při komunikaci užívat správné technické názvosloví • vede žáky k využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků. Kompetence sociální a personální: <u>Žáci:</u> • pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku <u>Učitel:</u> • vede žáky k práci ve skupinách a vzájemné spolupráci • vede žáky k dodržování zásad společenského chování. Kompetence občanské: <u>Učitel:</u> • vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce • umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky • umožňuje každému žákovi zažít úspěch Kompetence pracovní: <u>Žáci:</u> • správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami. <u>Učitel:</u> • seznamuje je s vhodným materiálem, náradím, pomůckami a prac. postupy • učí je pracovat podle pokynů a provádět přiměřené praktické činnosti s daným materiálem • učí žáky zvládat elementární dovednosti a činnosti • snaží se dodržovat pořádek a hygienu • vede je k dodržování bezpečnostní a hygienická pravidla při práci • učí je používat bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály • snaží se o dodržování technologického postupu, pravidel, plnění povinnosti, myslí na ochranu

Název předmětu	Pracovní činnosti
	svého zdraví a zdraví druhý
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> - vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce - vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <i>Žáci:</i> - využívají digitální zařízení při práci - volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je od 4. do 9. ročníku realizováno jako samostatný předmět Osobnostně sociální výchova a využívá doporučené výstupy TO.

Pracovní činnosti	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k řešení problémů - Kompetence k učení - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Práce s drobným materiálem: papír, karton, modelovací hmota, přírodní materiál, textil		mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír
		vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru , modelovací hmoty
		navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál
		pracuje podle předlohy
Konstrukční činnosti		sestavuje stavebnicové prvky
		montuje a demontuje své práce

Pracovní činnosti	1. ročník	
Pravidla správného stolování (chování, používání příboru atd.)		zná základy správného stolování a společenského chování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír	-->	Český jazyk -> 1. ročník -> píše správné tvary písmen a číslic
sestavuje stavebnicové prvky	-->	Matematika -> 1. ročník -> rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál	<--	Hudební výchova -> 1. ročník -> doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje,

Pracovní činnosti	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie		● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence k učení ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální

Pracovní činnosti	2. ročník	
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Práce s drobným materiálem		mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy
Práce s přírodninou		navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál
Modelování		vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru
Práce s drobným materiálem -textil		vyrobí jednoduchý textilní výrobek
Konstrukční činnosti		montuje a demontuje stavebnici
Sestavování modelů		sestaví stavebnicové prvky
Pěstitecké práce		zná zásady péče o pokojové květiny (otírání listů, zalévání, kypření ...) zaseje semena
Pěstování pokojových rostlin		Pozorování pozoruje a zhodnotí výsledky pozorování
Stolování		chová se vhodně při stolování
Prostírání		připraví tabuli pro jednoduché stolování
Příprava jednoduchého pokrmu		připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		

Pracovní činnosti	2. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	-->	Matematika -> 1. ročník -> rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál	-->	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: rozvíjí si jemnou motoriku pomocí modelovacích hmot
sestaví stavebnicové prvky	-->	Matematika -> 2. ročník -> rozlišuje základní geometrické obrazce trojúhelník, kruh, čtverec, obdélník
navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> doplní zpěv jednoduchou hrou na rytmické nástroje Orffova instrumentáře,

Pracovní činnosti	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské • Kompetence digitální
Učivo	ŠVP výstupy

Pracovní činnosti	3. ročník	
Práce s drobným materiálem		mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír
Vlastnosti materiálů		navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál
Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů		mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru zvládá drobné práce s textilem
Využití tradic a lidové tvorby		mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru modeluje a rozvíjí jemnou motoriku navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu či předlohy zvládá drobné práce s textilem
Práce s modelovací hmotou		modeluje a rozvíjí jemnou motoriku
Organizace práce		mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál zvládá drobné práce s textilem
Konstrukční činnosti		montuje a demontuje stavebnici
Volná stavba - fantazie		sestaví stavebnicové prvky
Pěstitelské práce		zná zásady péče o pokojové rostliny, provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování
Základní podmínky pro pěstování rostlin		zná zásady péče o pokojové rostliny, provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování
Pokožové rostliny		zná zásady péče o pokojové rostliny, otírání listů, zalévání, kypření a hnojení provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování

Pracovní činnosti	3. ročník	
Setí semen		zaseje semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování
Byliny a jedovaté rostliny		zná zásady péče o pokojové rostliny, provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování
Příprava jednoduchého pokrmu		připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)
Základní vybavení kuchyně		orientuje se v základním vybavení kuchyně
Výběr a nákup vhodných potravin		připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)
Jednoduchá úprava stolu		chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování
Pravidla správného stolování		chová se vhodně při stolování udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál	-->	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: využívá svou fantazii, prožitky, představy a sbírá a třídí přírodní i umělé materiály a dál s nimi pracuje

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá,	-->	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: kreslí měkkým materiálem, perem, tužkou, uhlem, špejlí, pracuje s textilem a kůží
sestaví stavebnicové prvky	-->	Výtvarná výchova -> 3. ročník -> Uspořádání objektů do celků: objekty a objemy porovnává a třídí na základě odlišností vycházející z jeho zkušeností vjemů, zážitků a představ, snaží se o vytváření zmenšených náčrtů skutečnosti, kreslí podle modelu
sestaví stavebnicové prvky	-->	Matematika -> 3. ročník -> rozlišuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec
chová se vhodně při stolování	-->	Náš svět -> 3. ročník -> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.
zná zásady péče o pokojové rostliny,	-->	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.
otírání listů, zalévání, kypření a hnojení	<--	Náš svět -> 3. ročník -> Porovnává viditelné proměny v přírodě během střídání ročních období.
modeluje a rozvíjí jemnou motoriku	<--	Náš svět -> 3. ročník -> Popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam.
zná zásady péče o pokojové rostliny,	<--	Osobnostně sociální výchova -> 3. ročník -> pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.

Pracovní činnosti	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Pracovní činnosti	4. ročník	
	Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Práce s drobným materiálem		skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje (papír, karton, textil ...) modeluje z modelíny, moduritu, seznámí se se základy aranžování a využití samorostů zvládne různé druhy stehů
Vlastnosti materiálů		skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje (papír, karton, textil ...) modeluje z modelíny, moduritu, polepuje, tapetuje vytváří prostorové konstrukce seznámí se se základy aranžování a využití samorostů zvládne různé druhy stehů
Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů		skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje (papír, karton, textil ...) seznámí se se základy aranžování a využití samorostů
Dodržení jednoduchých pracovních postupů-organizace práce		udržuje pořádek na pracovním místě dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Využití tradic a lidových zvyků v tvorbě		seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic
Výroba tiskátek z přírodnin		seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic
Konstrukční činnosti – práce s návodem		pracuje podle návodu, předlohy
Stavebnice plošná, stavebnice konstrukční, stavebnice prostorová		montuje a demontuje stavebnici
Sestavování modelů		staví složitější stavebnicové prvky
Základní podmínky pro pěstování rostlin		zná zásady péče o pokojové rostliny
Pěstování rostlin ze semen v místnosti		zná rozdíl mezi setím a sázením zvolí správné pomůcky k dané práci
Půda, její zpracování, výživa rostlin		zná zásady péče o pokojové rostliny zvolí správné pomůcky k dané práci
Rozdělení rostlin (okrasné, léčivé, koření, zelenina, drogy...)		zná zásady péče o pokojové rostliny
Příprava pokrmů		seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně
Základní vybavení kuchyně		orientuje se v základním vybavení kuchyně

Pracovní činnosti	4. ročník	
Výběr a nákup vhodných potravin		seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně
Jednoduchá úprava stolu		zná pravidla správného stolování a společenského chování
Pravidla správného stolování		zná pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> přednáší vhodné literární texty z paměti
montuje a demontuje stavebnici	-->	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: seznamuje se s uměleckou výtvarnou tvorbou, pojmenovává základní typy uměleckých výtvarných děl (obraz,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		socha, ..)
montuje a demontuje stavebnici	-->	Matematika -> 3. ročník -> rozlišuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec
zná zásady péče o pokojové rostliny	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> dokáže reprodukovat přiměřeně složitý text a zapamatovat si podstatné informace
zná zásady péče o pokojové rostliny	-->	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Uspořádání objektů do celků: zachytí podstatu v kresbě podle modelu, kreslí na základě pozorování skutečnosti, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí
orientuje se v základním vybavení kuchyně	-->	Výtvarná výchova -> 4. ročník -> Prvky vizuálně obrazného vyjádření: pojmenovává a rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – prohloubí si a zdokonalí techniky z prvního období, zvládá plošné i prostorové vyjádření a uspořádání prvků, hraje si s barvou i tvarem a využívá vzniklých náhodností, seznamuje se s teorií barev, namíchá doplňkové barvy ze základních barev
seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> orientuje se v encyklopedických a jazykových příručkách, pracuje s odborným textem
zná zásady péče o pokojové rostliny	-->	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.
vytváří prostorové konstrukce	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> obměňuje ustálené typy pohybových her (tvoří je)
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> využívá pro realizaci her i netradiční pomůcky a přír. prostředí
zná zásady péče o pokojové rostliny	<--	Osobnostně sociální výchova -> 4. ročník -> pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.

Pracovní činnosti	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence komunikativní

Pracovní činnosti	5. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Práce s drobným materiálem	skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje... vytváří prostorové konstrukce modeluje z moduritu seznámí se se základy aranžování a využití samorostů	
Vlastnosti materiálů	skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje... vytváří prostorové konstrukce modeluje z moduritu seznámí se se základy aranžování a využití samorostů zvládne různé druhy stehů háčkuje	
Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů	zvládne různé druhy stehů háčkuje	
Jednoduché pracovní postupy	skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje... vytváří prostorové konstrukce modeluje z moduritu seznámí se se základy aranžování a využití samorostů zvládne různé druhy stehů	
Využití lidových tradic, zvyků a řemesel	seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	
Organizace práce	udržuje pořádek na pracovním místě	
Práce s papírem, kartonem, textilem, sádrou, drátování, ubrousková technika...	skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje... vytváří prostorové konstrukce seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	
Práce s přírodninami	skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje...	

Pracovní činnosti	5. ročník	
		seznámí se se základy aranžování a využití samorostů
Práce podle návodu		pracuje dle slovního návodu, předlohy či schématu
Sestavení náročnějších modelů		montuje a demontuje stavebnici sestaví složitější stavebnicové prvky
Konstrukční činnosti		montuje a demontuje stavebnici
Pěstitelské činnosti		zná základy péče o pokojové rostliny zná rozdíl mezi sázením a setím množí rostliny odnožemi a řízkováním seznámí se s jedovatými rostlinami - drogy, alergie zvolí dle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí
Základní podmínky pěstování rostlin		zná základy péče o pokojové rostliny
Pěstování pokojových rostlin		zná základy péče o pokojové rostliny zná rozdíl mezi sázením a setím množí rostliny odnožemi a řízkováním vede pěstitelské pokusy a pozorování zvolí dle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Setí semen		zná rozdíl mezi sázením a setím zvolí dle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Sázení rostlin, řízkování, odnože		zná rozdíl mezi sázením a setím množí rostliny odnožemi a řízkováním zvolí dle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Půda – rozdělení, výživa		zná základy péče o pokojové rostliny
Rozdělení rostlin – jedovaté, drogy..		seznámí se s jedovatými rostlinami - drogy, alergie dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Působení rostlin na člověka, alergie		seznámí se s jedovatými rostlinami - drogy, alergie dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Pracovní činnosti	5. ročník	
Příprava studeného pokrmu		seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně správně stoluje a používá společenské chování
Příprava teplého pokrmu		seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně správně stoluje a používá společenské chování
Základní vybavení kuchyně		orientuje se v základním vybavení kuchyně
Výběr a nákup potřebných a správných potravin		udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
Zdravá strava		správně stoluje a používá společenské chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
Skladování potravin		správně stoluje a používá společenské chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
Technika- pomocník v kuchyni		orientuje se v základním vybavení kuchyně
Historie a význam kuchyně		orientuje se v základním vybavení kuchyně
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje...	-->	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> udržuje pořádek na pracovním místě
montuje a demontuje stavebnici	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly
seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> čte odpovídající texty s porozuměním
sestaví složitější stavebnicové prvky	-->	Matematika -> 5. ročník -> znázorňuje ve čtvercové síti osově souměrné útvary (nejen geometrické), vyznačí osu souměrnosti pomocí přeložení papíru
zná základy péče o pokojové rostliny	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly: získává cit pro prostorové ztvárnění vjemů získané pohybem a hmatem, kreslí obrázky podněcené chuťovými a čichovými zážitky, dokáže slovy popsat pocity z barev (studené, teplé, ...)
množí rostliny odnožemi a řízkováním	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> pracuje s nejrůznějšími informačními zdroji,
orientuje se v základním vybavení kuchyně	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: vytváří vlastní vyjádření inspirovaná profesionálními díly
seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně	-->	Matematika -> 5. ročník -> převádí základní jednotky obsahu
seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně	-->	Matematika -> 5. ročník -> převádí jednotky délky
seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně	-->	Matematika -> 5. ročník -> používá modely desetinných čísel (hmotnost, délka, peníze)
seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené a teplé kuchyně	-->	Tělesná výchova -> 5. ročník -> sleduje základní tělesné parametry pro zdraví pohybovou činnost
udržuje pořádek na pracovním místě	<--	Pracovní činnosti -> 5. ročník -> skládá, vystřihuje, nalepuje, tvaruje, vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje...

Pracovní činnosti	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Nádobí, náčiní, elektric. a plynové spotřebiče, mikrovlnná trouba, horkovzdušná trouba	Dovede použít základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat základní spotřebiče	
Výběr, nákup a skladování potravin, skupiny potravin, polotovary, zmrazené a konzervované potraviny, výrobky racionální výživy, sestavování jídelníčku	Umí provést výběr, nákup a skladování poživatin	
Snídaně, přesnídávky, předkrmy, ovoce, zelenina, saláty, kompoty	Umí upravit pokrmy za studena	
Základní způsoby tepelné úpravy pokrmů a nápojů, základní postupy při přípravě, polévky, úprava masa, příkrmy a přílohy, moučníky, krémy, nádivky, nápoje	Ovládá základní způsoby tepelné úpravy pokrmů a základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	
Udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky	Dodržuje hygienu a bezpečnost, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	
Opaření, popálení, polití rozpáleným tukem, řezné rány	Dodržuje hygienu a bezpečnost, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	
Bezpečnostní předpisy a postupy, první pomoc při úrazech, řád školní dílny, organizace práce, pracovní ochranné pomůcky.	Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce. Udrhuje průběžně pořádek na pracovišti. Ovládá první pomoc při poranění nástroji, nářadím a mdlobě.	
Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody.	Čte jednoduchý technický výkres, orientuje se v něm, zhotovuje vlastní náčrty výrobku, kótuje.	
Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity).	Rozeznává různé druhy materiálu-dřevo-kov-plasty. Pozoruje, zkoumá, určuje a popisuje a porovnává základní vlastnosti materiálů.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhovatá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a		

Pracovní činnosti	6. ročník	
kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	-->	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy
Rozeznává různé druhy materiálu-dřevo-kov-plasty. Pozoruje, zkoumá, určuje a popisuje a porovnává základní vlastnosti materiálů.	<--	Hudební výchova -> 6. ročník -> manipuluje s hudebním materiálem
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> zhodnotí rozpory v současném způsobu stravování se zásadami zdravé výživy
Umí provést výběr, nákup a skladování poživatin	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> učí se dodržovat zásady zdravé výživy
Ovládá základní způsoby tepelné úpravy pokrmů a základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	<--	Výchova ke zdraví -> 6. ročník -> dokáže sestavit vhodný jídelníček

Pracovní činnosti	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Organizace práce, důležité technologické postupy.		Navrhne pracovní postup a zdůvodní následnost pracovních operací při

Pracovní činnosti	7. ročník	
		zhotovování výrobku.
Jednoduché pracovní operace a postupy.		Zvládá opracovávat materiál podle slovního návodu, demonstrační ukázky pracovního postupu a technického výkresu.
Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování.		Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem, používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, rozeznává základní nářadí pro opracování materiálů.
Úloha techniky v životě člověka. Technika životní prostředí.		Zpracuje, zjistí, vyhledá a daná témata a zpracuje formou referátu.
Bezpečnostní předpisy a postupy (vždy před zahájením každé pracovní operace), řád školní dílny, organizace práce, první pomoc při úrazech nástroji, nářadím a mdlobě.		Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce. Udržuje průběžně pořádek na pracovišti, používá ochranné pracovní pomůcky. Umí poskytnout první pomoc při poranění nástroji, nářadím a mdlobě.
Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody.		Čte jednoduchý technický výkres, orientuje se v něm, aplikuje základy rovnoběžného, pravouhlého promítání (nárys, půdorys, bokorys)
Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)		Zajišťuje, pozoruje, zkoumá, určuje, popisuje a porovnává základní vlastnosti materiálů
Zneužití techniky, technika a volný čas, tradice a řemeslo		Zpracuje, zjistí, vyhledá a daná témata a zpracuje formou referátu.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Zpracuje, zjistí, vyhledá a daná témata a zpracuje formou referátu.	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> je schopen vybrat nejefektivnější zdroj informací, vyhledat je,
Čte jednoduchý technický výkres, orientuje se v něm, aplikuje základy rovnoběžného, pravoúhlého promítání (nárys, půdorys, bokorys)	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výtah z přečteného textu,

Pracovní činnosti	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Základní podmínky pro pěstování		Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technolog. kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu.
Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.		Provádí přiměřené praktické zpracování půdy, rozeznává jednotlivé druhy nářadí, správně zachází s nářadím včetně údržby. Aplikuje výživu rostlin.
Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty.		Aktivně se seznamuje a prokazuje základní znalosti o chovu drobných zvířat, o podmínkách a hygieně bezpečnosti chovu. Umí poskytovat první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty.

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technolog. kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu.	<--	Chemie -> 8. ročník -> zná rozmezí pH kyselin a zásad,

Pracovní činnosti	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování.	Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc.	Zvládá jednoduché pracovní postupy na zahradě při pěstování ovocných i léčivých rostlin, správně zachází s pomůckami a náradím, včetně jejich údržby.
Léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka, jedovaté rostliny, rostliny jako droga, alergie.	Orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka	
Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, květina v interiéru a exteriéru, řez a jednoduchá vazba a úprava květin.	Umí pěstovat a ošetřovat pokojové květiny a využívat květin v interiéru.	
Zelenina – osivo, sadba výpěstku, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	Rozezná základní druhy osiva a sadby, vytváří vhodné podmínky pro pěstování zeleniny a dodržuje základní zásady při pěstování vybraných druhů zeleniny.	
Okrasné rostliny – pěstování vybraných druhů okrasných dřevin a květin.	Zvládá jednoduché pracovní postupy na zahradě při pěstování okrasných rostlin.	
Stavebnice (elektrotechnické), návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	Provádí a sestavuje jednoduché el. obvody dle schématu	
Sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků.	Provádí a montuje podle vlastního návrhu jednoduché konstrukční prvky a ověřuje jejich funkčnost.	
Montáž a demontáž	Prokazuje uživatelské dovednosti při montážních a demontážních pracích, údržbě jednoduchých předmětů a zařízení	
Stavebnice (elektronické), návod, předloha, náčrt, plán, schéma, sestavování modelů.	Provádí a sestavuje jednoduché el. obvody dle schématu	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		

Pracovní činnosti	9. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
Provádí a sestavuje jednoduché el. obvody dle schématu	-->	Fyzika -> 8. ročník -> správně sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu,
Řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc.	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze

5.18 Volba povolání

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	0.5	0.5	1
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Volba povolání
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obsah předmětu Volba povolání vychází ze vzdělávací oblasti RVP a ZV Člověk a svět práce. Postihuje široké spektrum pracovních činností a vede žáka k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáka. Žák získává důležité informace ze sféry přípravy na výkon práce a orientuje se ve vzdělávací sféře škola a na trhu práce (poptávka a nabídka středních škol a povolání).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět je vyučován ve 2. pololetí 8. ročníku a v 1. pololetí 9. ročníku časovou dotací 1 hodina týdně.
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • žák propojuje získané poznatky, nalézá souvislosti • žák získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry Kompetence k řešení problémů: • žák přistupuje k řešení problémů tvořivě (modelové situace) • žák umí vyhledat informace a pracovat s nimi • žák je schopen hájit svůj názor Kompetence komunikativní: • žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky • žák umí naslouchat druhým a vhodně reaguje

Název předmětu	Volba povolání
	Kompetence sociální a personální: • žák dovede spolupracovat v týmu, pomáhá druhým • umí zhodnotit práci svou i ostatních • žák si vytváří představu o sobě samém, vytváření sebeúcty Kompetence občanské: • žák respektuje názory ostatních • žák se rozhoduje podle dané situace • žák zná legislativu (Školský zákon, ZP) Kompetence pracovní: • žák se učí organizovat svoji práci • využívá poznatky v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na své budoucí povolání • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • je veden k pozitivnímu vztahu ke každé práci • chápe práci jako seberealizaci • umí rozlišovat fyzickou a duševní práci a její hodnoty, vztahy • osvojuje si poznatky a dovednosti pro vlastní profesní orientaci a uplatnění na trhu práce Kompetence digitální: • žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby • žák se seznamuje s novými technologiemi • žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky • žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Volba povolání	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	

Volba povolání	8. ročník	
	• Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Volba profesní orientace - poznávání svého já, sebepoznání - sebehodnocení, akční plánování, rozhodování. Kritéria volby - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti dovednosti.		na základě sebepoznání uvede kritéria, podle kterých se rozhoduje pro budoucí povolání.
Trh práce - informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti		využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
Informační základna pro volbu povolání		hodnotí a diskutuje o volbě vhodného povolání a profesní přípravě
Volba povolání - povolání – kritéria dělení, hodnocení záporů a kladů vybraných profesí		hodnotí a diskutuje o volbě vhodného povolání a profesní přípravě
Profese - profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní		orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
Inzerát, motivační dopis - odpověď na inzerát, motivační dopis, průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebe prezentace, modelové situace		prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Volba povolání	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Volba profesní orientace - poznávání svého já, sebepoznání - sebehodnocení, akční plánování, rozhodování. Kritéria volby - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti dovednosti.		vytvoří osobní akční plán
návštěva IPS Brno		seznámí se s náplní učebních a studijních oborů

Volba povolání	9. ročník	
Exkurze Úřad práce		seznámí se s náplní učebních a studijních oborů
Přihlášky na SŠ, zápisový lístek, životopis - vyplnění přihlášky na SŠ, vyplnění zápisového lístku, seznámení se s náplní učebních a studijních oborů		dokáže vyhledávat informace o školách v Atlase školství, dokáže vyhledávat v databázi středních škol na webových vyhledávačích, diskutuje o volbě vhodného povolání a profesní přípravě
Inzerát, motivační dopis - odpověď na inzerát, motivační dopis, průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebe prezentace, modelové situace		vyhledává inzeráty s nabídkou práce, pozoruje požadavky zaměstnavatele, porovnává je se svými schopnostmi

5.19 Osobnostně sociální výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Osobnostně sociální výchova
Oblast	
Charakteristika předmětu	Osobnostně sociální výchova nabízí žákovi osvojení si základních životních kompetencí a dovedností, které jedinec využívá v každodenních životních situacích. Zaměřuje pozornost na osobnostní a sociální rozvoj žáka a pomáhá mu tak najít lepší bytí a cestu ke zlepšení kvality jeho života. Pomáhá podporovat sebereflexi a sebeřízení žáků, usnadňuje dodržování pravidel chování během vyučování a zabývá se aktuálními problémy třídy. Tematické okruhy tohoto předmětu jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a morální rozvoj žáka. Všechna témata se vyučují prakticky a učivem je žák sám. V provázanosti na praktické situace začleňuje tento vyučovací předmět i vybraná průřezová témata Multikulturní výchovy zaměřená na mezilidské vztahy, etnický původ a kulturní ukotvení jedince.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět Osobnostně sociální výchova je jako samostatný předmět vycházející obsahově z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchovy vyučován od čtvrtého do devátého a to vždy 1 vyučovací hodinu týdně. Výuka probíhá ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Jednou z nejdůležitějších

Název předmětu	Osobnostně sociální výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	metod OSV je reflexe, která prohlubuje sociální učení. Reflexe se s žáky provádí po jednotlivé aktivitě, po lekci nebo po delším časovém úseku.
	Kompetence k učení: <u>Učitel:</u> • učí žáky zhodnotit akci v průběhu lekce, zhodnotit výsledky učení, zhodnotit spolupráci • vede žáky k porozumění sobě samému a druhým • pomáhá formovat studijní dovednosti • podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny <u>Žák:</u> • určuje a hodnotí vlastní pokrok • umí se učit
	Kompetence k řešení problémů: <u>Učitel:</u> • učí žáky zhodnotit akci v průběhu lekce, zhodnotit výsledky učení, zhodnotit spolupráci • vede žáky k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů • umožňuje žákům získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací • zařazuje do výuky debaty, posezení v kruhu. Sdílí společně s ostatními zážitky žáka, jeho zkušenosti, snaží se najít řešení problémů, povídá si o nových informacích • zapojuje do výuky situace, do kterých se žák může v životě dostat a následně mu nabízí, jak v nich jednat, regulovat tělo a mysl <u>Žák:</u> • hledá různá řešení problémů • rozpoznává konflikt • využívá konflikt jako příležitost k růstu a zdokonalení • rozlišuje zdroje konfliktu • řeší konflikt způsobem, který neporušuje lidská práva
	Kompetence komunikativní: <u>Učitel:</u> • společně se žáky vytváří pravidla - chování, fungování skupiny, pravidla vztahu žák a učitel, pravidla

Název předmětu	Osobnostně sociální výchova
	komunikace a pravidla průběhu lekce • učí žáky zhodnotit akci v průběhu lekce, zhodnotit výsledky učení, zhodnotit spolupráci • učí žáky komunikovat verbálně i neverbálně, prezentovat výsledky týmové/společné práce <u>Žák:</u> • komunikuje způsobem, kterým předejde konfliktu • naslouchá tomu, co ostatní říkají • vyjadřuje své emoce, pocity a myšlenky pomocí řeči těla, psaní, mluvení, ... • identifikuje způsoby, jakými lidé komunikují verbálně nebo neverbálně • vede efektivní komunikaci Kompetence sociální a personální: <u>Učitel:</u> • společně se žáky vytváří pravidla - chování, fungování skupiny, pravidla vztahu žák a učitel, pravidla komunikace a pravidla průběhu lekce • učí žáky zhodnotit akci v průběhu lekce, zhodnotit výsledky učení, zhodnotit spolupráci • zařazuje do výuky debaty, posezení v kruhu. Sdílí společně s ostatními zážitky žáka, jeho zkušenosti, snaží se najít řešení problémů, povídá si o nových informacích • zapojuje do výuky situace, do kterých se žák může v životě dostat a následně mu nabízí, jak v nich jednat, regulovat tělo a mysl • vytváří pro žáky sociální role, do kterých se žák může v životě dostat a následně mu ukazuje, jak v těchto rolích jednat • pomáhá k utváření pozitivního postoje žáků k sobě samému a k druhým • napomáhá ke zvládnutí vlastního chování žáků <u>Žák:</u> • popisuje své pocity • rozpoznává své pozitivní a jedinečné kvality • popisuje pozitivní a negativní životní zkušenosti, rozpoznává emoce, které jsou s nimi spojeny • přebírá na sebe zodpovědnost za důsledky svých činů • rozpoznává, co je pro něj důležité • identifikuje shody a rozdíly mezi lidmi

Název předmětu	Osobnostně sociální výchova
	• posuzuje vhodnost spolupráce • uspořádává si své myšlenky a pocity o sobě • užívá nástroje, které mu pomáhají porozumět sobě samému • specifikuje své pocity v určitých situacích. Vyjadřuje své pocity pomocí „Já-věty“. Usuzuje na pocity ostatních • hodnotí své postoje a zařazuje je do systému hodnot • demonstruje své vůdčí schopnosti • volí vhodné formy kooperace • oceňuje ostatní Kompetence občanské: <u>Učitel:</u> • společně se žáky vytváří pravidla - chování, fungování skupiny, pravidla vztahu žák a učitel, pravidla komunikace a pravidla průběhu lekce • zařazuje do výuky debaty, posezení v kruhu. Sdílí společně s ostatními zážitky žáka, jeho zkušenosti, snaží se najít řešení problémů, povídá si o nových informacích • vytváří pro žáky sociální role, do kterých se žák může v životě dostat a následně mu ukazuje, jak v těchto rolích jednat • přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování <u>Žák:</u> • vysvětluje pojmy stereotypy, předsudky a diskriminace, rozpoznává jejich projevy. Kompetence pracovní: <u>Učitel:</u> • učí žáky dodržovat vymezená pravidla • pomáhá žákům při plnění povinností a závazků • vytváří podmínky k využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech žáků v zájmu jejich vlastního rozvoje i jejich přípravy na budoucnost • podporuje žáky v podložených rozhodnutích o jejich dalším vzdělávání a profesním zaměření <u>Žák:</u> • dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky

Název předmětu	Osobnostně sociální výchova
	• stanovuje si cíle • organizuje a plánuje si svůj čas
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií • pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí • vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení <i>Žáci:</i> • využívají digitální zařízení při učení • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce • předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Osobnostně sociální výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů		používá postupy zlepšující vlastní soustředění rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení;		poznává svůj vztah ke druhým lidem

Osobnostně sociální výchova	4. ročník	
moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebezpojetí		poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání		rozeznává ve svém životě projevy a užitečnost vůle zvládá vlastní agresivitu (s ohledem na sebe i na své okolí) zvládá trému uplatňuje vůli při pohybových činnostech plánuje svůj čas
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; hledání pomoci při potížích		provádí relaxační a aktivizační cvičení nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě poskytne a vyhledá pomoc při osobních problémech
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		používá základní kreativní postupy tvořivě řeší mezilidské situace
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě		zná podstatné informace o svých spolužácích a umí s nimi ohleduplně zacházet
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		formuluje a respektuje základní pravidla chování ve třídě a ve škole projevuje chování podporující dobré mezilidské vztahy (žádá, děkuje, daruje, slaví ..) prožívá se svými spolužáky situace blízkosti, důvěry a sdílení projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální sdělování (technika řeči, výraz řeči); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); pravda, lež a předstírání v komunikaci		kultivovaně zvládá konflikty ovládá techniku řeči komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)		podporuje týmovou atmosféru
vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)		reflektuje hodnoty (osobní žebříček hodnot, hodnoty druhých lidí) rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha ...) pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi. odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)

Osobnostně sociální výchova	4. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
kultivovaně zvládá konflikty	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě
komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)	-->	Český jazyk -> 4. ročník -> ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace
uplatňuje vůli při pohybových činnostech	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce atd.
provádí relaxační a aktivizační cvičení	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> důsledně připravuje organismus na různé pohybové činnosti (samostatně, s pomocí učitele)
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravě	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> uvědomuje si, že by se měl aktivně

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
životosprávě		pohybovat
provádí relaxační a aktivizační cvičení	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> provádí vytrvalostní cvičení, protahovací a napínací cvičení, cvičení kompenzační (po jednostranné zátěži nebo po statické práci v sedě atd.)
pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.	-->	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> zná zásady péče o pokojové rostliny
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> bere při hře ohled na dívky
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě	-->	Tělesná výchova -> 4. ročník -> dbá na správný pohybový režim dne
kultivovaně zvládá konflikty	<--	Český jazyk -> 4. ročník -> dokáže řešit konflikty vhodným způsobem, odolávat manipulaci a nevhodné reklamě
komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)	<--	Český jazyk -> 4. ročník -> ovládá vhodnou komunikaci podle komunikační situace
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> uvědomuje si, že by se měl aktivně pohybovat
pečuje o věci, rostliny, zvířata, lidi.	<--	Pracovní činnosti -> 4. ročník -> zná zásady péče o pokojové rostliny
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> bere při hře ohled na dívky
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě	<--	Tělesná výchova -> 4. ročník -> dbá na správný pohybový režim dne
ovládá techniku řeči	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> využívá správnou intonaci, tempo přiměřené situaci a mimojazykové prostředky,
komunikuje věcně správně (stručně, jasně, zřetelně, popisným jazykem)	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> dbá na správnou výslovnost přiměřenou komunikační situaci,

Osobnostně sociální výchova	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální

Osobnostně sociální výchova	5. ročník	
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebepřijetí)	
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia	vědomě pracuje se svými emocemi uplatňuje vůli při pohybových činnostech plánuje svůj čas	
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích	rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory poskytne a vyhledá pomoc při osobních problémech	
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	používá základní kreativní postupy tvořivě řeší mezilidské situace	
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	popisuje odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností identifikuje zdroje chyb v poznávání lidí a jejich vliv na svůj život	
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnutí náročných situací projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání,	rolišuje projevy respektující a nerespektující komunikace dodržuje pravidla efektivního rozhovoru kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy) kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka	

Osobnostně sociální výchova	5. ročník	
vysvětlování, žádost apod.); pravda, lež a předstírání v komunikaci		(poskytuje druhému zpětnou vazbu)
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence		dodržuje efektivní postup práce v týmu zvládá nepříjemné a neefektivní chování členů týmu zvládá situace soutěže a konkurence
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá problémy jako výzvu používá techniky efektivního řešení problémů
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		reflektuje hodnoty (osobní žebříček hodnot, hodnoty druhých lidí) rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha ...) odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim) odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim) zvládá vlastní agresivitu (s ohledem na sebe i na své okolí)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		

Osobnostně sociální výchova	5. ročník	
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
uplatňuje vůli při pohybových činnostech	-->	Tělesná výchova -> 5. ročník -> samostatně používá cviky pro něj vhodné pro nápravu oslabení vznikajícího z jednostranné zátěže (po práci v sedě, ve stoje)
rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> užívá pravidel komunikace,
dodržuje pravidla efektivního rozhovoru	-->	Český jazyk -> 5. ročník -> respektuje pravidla vedení dialogu,
uplatňuje vůli při pohybových činnostech	-->	Tělesná výchova -> 5. ročník -> uvědomuje si přínos uvolňovacích a podpůrných cvičení
rozvíjí smyslové poznávání a cit pro rytmus	-->	Hudební výchova -> 5. ročník -> doprovodí píseň na jednoduchý hudební nástroj
zvládá situace soutěže a konkurence	-->	Tělesná výchova -> 5. ročník -> účastní se atletických soutěží
zvládá situace soutěže a konkurence	-->	Tělesná výchova -> 5. ročník -> účastní se turnajů ve sportovních hrách
vědomě pracuje se svými emocemi	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: rozeznává grafické techniky (knihtisk, tisk z výšky – razítka, koláže, reliéfní matrice), zpracuje přírodniny – (nalepuje, dotváří...)
rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace	-->	Výtvarná výchova -> 5. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: komunikuje o obsahu svých děl, zaměřuje se vědomě na projevení vlastní životní zkušenosti v návaznosti na komunikaci
rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> užívá pravidel komunikace,
dodržuje pravidla efektivního rozhovoru	<--	Český jazyk -> 5. ročník -> respektuje pravidla vedení dialogu,

Osobnostně sociální výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebeúvěru, sebepřijetí) poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia	vědomě pracuje se svými emocemi uplatňuje vůli při pohybových činnostech plánuje svůj čas uskutečňuje své životní cíle zvládá vlastní agresivitu (s ohledem na sebe i na své okolí)	
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích	rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory poskytne a vyhledá pomoc při osobních problémech	
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	používá základní kreativní postupy tvořivě řeší mezilidské situace	
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	popisuje odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností identifikuje zdroje chyb v poznávání lidí a jejich vliv na svůj život	
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;	prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnutí náročných situací projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	

Osobnostně sociální výchova	6. ročník	
vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); pravda, lež a předstírání v komunikaci		rozdlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace
		dodržuje pravidla efektivního rozhovoru
		kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy)
		kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu) vědomě pracuje s neverbální komunikací
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence		dodržuje efektivní postup práce v týmu
		zvládá nepřijemné a neefektivní chování členů týmu
		zvládá situace soutěže a konkurence
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, přijímá problémy jako výzvu používá techniky efektivního řešení problémů
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		reflektuje hodnoty (osobní žebříček hodnot, hodnoty druhých lidí)
		rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha ...)
		odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
		odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v		

Osobnostně sociální výchova	6. ročník	
České republiky a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžití stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> uvědomuje si své nedostatky a snaží se je odstranit (vyrovnávání svalových dysbalancí)
uplatňuje vůli při pohybových činnostech	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
plánuje svůj čas	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
dodržuje efektivní postup práce v týmu	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play
zvládá nepříjemné a neefektivní chování členů týmu	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play
prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnutí náročných situací	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
vědomě pracuje s neverbální komunikací	-->	Český jazyk -> 6. ročník -> seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
zvládá situace soutěže a konkurence	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	-->	Tělesná výchova -> 6. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
vědomě pracuje se svými emocemi	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: subjektivně vyjadřuje své fantastické představy za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - rozvíjí smyslovou citlivost - rozvoj fantazie, hledání nových tvarů, zkouší výtvarné hry s linií a barvou
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru)	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: prohlubuje své estetické citění a vnímání a interpretuje své postoje
rozpoznává projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha ...)	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: prohlubuje své estetické citění a vnímání a interpretuje své postoje
dodržuje efektivní postup práce v týmu	-->	Výtvarná výchova -> 6. ročník -> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: spolupracuje s ostatními, vizualizuje své představy, do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která poznal z minulosti nebo samostatně vytvořil, vybral, či upravil, účastní se společné návštěvy galerií a výstav
uplatňuje vůli při pohybových činnostech	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
dodržuje efektivní postup práce v týmu	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> spolupracuje v družstvu, rozdělí si role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
vědomě pracuje s neverbální komunikací	<--	Český jazyk -> 6. ročník -> seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.
zvládá situace soutěže a konkurence	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	<--	Tělesná výchova -> 6. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný

Osobnostně sociální výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		používá postupy efektivního učení a plánuje své učení
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti) poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebepřijetí)
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		vědomě pracuje se svými emocemi zvládá trému překonává sklony a návyky, které mu komplikují život uskutečňuje své životní cíle
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální		rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory

Osobnostně sociální výchova	7. ročník	
dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě poskytne a vyhledá pomoc při osobních problémech
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		identifikuje zdroje chyb v poznávání lidí a jejich vliv na svůj život
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		prožívá se svými spolužáky situace blízkosti, důvěry a sdílení prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnutí náročných situací projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky) s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnostem a sexualitě
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		rozdělí projevy respektující a nerespektující komunikace dodržuje pravidla efektivního rozhovoru kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy) kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu) odmítá manipulaci kultivovaně zvládá konflikty vědomě pracuje s neverbální komunikací
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence		dodržuje efektivní postup práce v týmu zvládá nepříjemné a neefektivní chování členů týmu zvládá situace soutěže a konkurence
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		používá techniky efektivního řešení problémů ve složitých situacích zvažuje své priority, na základě kterých se rozhoduje
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování		odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim) odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)

Osobnostně sociální výchova	7. ročník	
atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
překonává sklony a návyky, které mu komplikují život	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> raduje se ze hry

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
zvládá situace soutěže a konkurence	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> projevuje snahu, odvalu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
vědomě pracuje s neverbální komunikací	-->	Český jazyk -> 7. ročník -> seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	-->	Tělesná výchova -> 7. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
vědomě pracuje se svými emocemi	-->	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše i prostorové tvorbě, vytváří koláže z reprodukováných výtvarných děl
prožívá se svými spolužáky situace blízkosti, důvěry a sdílení	-->	Výtvarná výchova -> 7. ročník -> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vytváří výtvarné kompozice společně s ostatními, své představy dokáže realizovat v rámci kolektivu, interpretuje vybrané i vlastní ilustrace, vytváří mediální sdělení – nástěnky, výstavy vlastních prací, prezentace výtvarných projevů, návrhy loga ..., účastní se společné návštěvy galerií a výstav
nachází radost v těle, pohybu, pobytu v přírodě a zdravé životosprávě	<--	Tělesná výchova -> 7. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
překonává sklony a návyky, které mu komplikují život	<--	Tělesná výchova -> 7. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
zvládá situace soutěže a konkurence	<--	Tělesná výchova -> 7. ročník -> při soutěžích a hrách jedná v duchu fair-play
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	<--	Tělesná výchova -> 7. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti

Osobnostně sociální výchova	8. ročník	
dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		identifikuje zdroje chyb v poznávání lidí a jejich vliv na svůj život
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků
		projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)
		s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnostem a sexualitě
		prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládání náročných situací
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		dodržuje pravidla efektivního rozhovoru
		kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy)
		kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu)
		odmítá manipulaci
		kultivovaně zvládá konflikty
		vědomě pracuje s neverbální komunikací
		poutavě prezentuje
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		používá techniky efektivního řešení problémů
		ve složitých situacích zvažuje své priority, na základě kterých se rozhoduje
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
		odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)
		identifikuje, které reálné problémy si zasluhují jeho angažovanost, a tyto problémy řeší
		zodpovědně se rozhoduje a jedná v eticky náročných situacích všedního dne
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a		

Osobnostně sociální výchova	8. ročník	
		kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference
		jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
		právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita
		multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity
		odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> poznává sebe sama
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> poznává sebe sama
používá techniky efektivního řešení problémů	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> hledá možné způsoby řešení problémů
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru)	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> pracuje s pojmy sebepoznání a sebehodnocení
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> porozumí pojmem temperament a charakter
uskutečňuje své životní cíle	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> stanovuje si cíle a optimální cestu

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		k jejich dosažení
rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám
překonává sklony a návyky, které mu komplikují život	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
překonává sklony a návyky, které mu komplikují život	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy)	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu)	-->	Tělesná výchova -> 8. ročník -> pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnostem a sexualitě	-->	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> používá kulturní slovník v souvislosti se sexualitou
poutavě prezentuje	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu,
vědomě pracuje s neverbální komunikací	-->	Český jazyk -> 8. ročník -> seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
vědomě pracuje se svými emocemi	-->	Výtvarná výchova -> 8. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: využívá osobní zkušenosti a manipuluje s objekty, vlastním tělem a uspořádává je v prostoru
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> poznává sebe sama
používá techniky efektivního řešení problémů	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> hledá možné způsoby řešení problémů
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebpřijetí)	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> pracuje s pojmy sebepoznání a sebehodnocení
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> porozumí pojmům temperament a charakter
uskutečňuje své životní cíle	<--	Občanská výchova -> 8. ročník -> stanovuje si cíle a optimální cestu k jejich dosažení
rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	<--	Přírodopis -> 8. ročník -> uvede, jak lze předcházet tzv. civilizačním chorobám
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	<--	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	<--	Tělesná výchova -> 8. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnosti a sexualitě	<--	Výchova ke zdraví -> 8. ročník -> používá kulturní slovník v souvislosti se sexualitou

Osobnostně sociální výchova	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení

Osobnostně sociální výchova	9. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti) poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebezpřijetí)	
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	vědomě pracuje se svými emocemi překonává sklony a návyky, které mu komplikují život uskutečňuje své životní cíle	
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích	rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí	identifikuje zdroje chyb v poznávání lidí a jejich vliv na svůj život	
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky) s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnosti a sexualitě prožívá se svými spolužáky radost ze společného zvládnutí náročných situací	
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy –	dodržuje pravidla efektivního rozhovoru kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s porozuměním používá vybrané asertivní postupy) kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka	

Osobnostně sociální výchova	9. ročník	
vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		(poskytuje druhému zpětnou vazbu) odmítá manipulaci kultivovaně zvládá konflikty vědomě pracuje s neverbální komunikací poutavě prezentuje moderuje skupinovou diskusi
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		používá techniky efektivního řešení problémů ve složitých situacích zvažuje své priority, na základě kterých se rozhoduje
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projev		odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim) odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim) identifikuje, které reálné problémy si zasluhují jeho angažovanost, a tyto problémy řeší zodpovědně se rozhoduje a jedná v eticky náročných situacích všedního dne
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem		

Osobnostně sociální výchova	9. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	
odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty	

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
uskutečňuje své životní cíle	-->	Občanská výchova -> 9. ročník -> vyjadřuje své představy o vlastní profesní dráze
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> poznává sebe sama
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)	-->	Občanská výchova -> 8. ročník -> poznává sebe sama
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	-->	Občanská výchova -> 9. ročník -> seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
překonává sklony a návyky, které mu komplikují život	-->	Přírodopis -> 8. ročník -> uvědomuje si negativní vliv návykových látek
překonává sklony a návyky, které mu komplikují život	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
poznává svou osobnost (temperament, motivaci, schopnosti)	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> projevuje snahu, odvahu a vůli překonávat svá omezení, zlepšovat pohybové dovednosti
kultivovaně projevuje a prosazuje své názory, potřeby a práva (s	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> pozná a označí zjevné přestupky

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
porozuměním používá vybrané asertivní postupy)		proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
kultivovaně projevuje, co se mu líbí a co se mu nelíbí na chování druhého člověka (poskytuje druhému zpětnou vazbu)	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
odmítá manipulaci	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> uvědomuje si, co je doping a že je zakázaný
zodpovědně se rozhoduje a jedná v eticky náročných situacích všedního dne	-->	Tělesná výchova -> 9. ročník -> zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích
rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob
rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> uvede stresové faktory v různých životních etapách
rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> vyjmenuje a objasní zásady prevence civilizačních chorob
s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnosti a sexualitě	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> specifikuje odlišnosti v lásce
odmítá manipulaci	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt
odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	-->	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> uplatňuje účelné modely chování v případech šikanování, týrání a zneužívání dítěte
dodržuje pravidla efektivního rozhovoru	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla,
poutavě prezentuje	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu,
moderuje skupinovou diskusi	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla,
vědomě pracuje s neverbální komunikací	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
poutavě prezentuje	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> prakticky využívá své vědomosti při

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
		výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
moderuje skupinovou diskusi	-->	Český jazyk -> 9. ročník -> prakticky využívá své vědomosti při výkladu – referátu, proslovu, diskuzi,
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru)	-->	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí
vědomě pracuje se svými emocemi	-->	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: zajímá se o kulturu bydlení – umění v bytě (volné i užitě)
používá postupy efektivního učení a plánuje své učení	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> při cvičení je pozorný a soustředěný
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	<--	Občanská výchova -> 9. ročník -> seznamuje se s občanskými právy a povinnostmi
odmítá závislosti (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas
projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> respektuje předpoklady a možnosti druhých, neposmívá se
projevuje respekt ke spolužákům opačného pohlaví (chlapci x dívky)	<--	Tělesná výchova -> 9. ročník -> chápe fyziologické změny v dospívání, učí se chovat kultivovaně k opačnému pohlaví
rozeznává nežádoucí stres ve svém životě a odstraňuje příslušné stresory	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob
s respektem komunikuje se spolužáky o svém postoji k lásce, něžnostem a sexualitě	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> specifikuje odlišnosti v lásce
odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim)	<--	Výchova ke zdraví -> 9. ročník -> uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte
dodržuje pravidla efektivního rozhovoru	<--	Český jazyk -> 9. ročník -> vstupuje do diskuze, respektuje její pravidla,
vědomě pracuje s neverbální komunikací	<--	Český jazyk -> 9. ročník -> seznamuje se s možnostmi nonverbální komunikace a využívá ji při svém projevu – intonace, modulace, mimika apod.,
poznává a rozvíjí vztah k sobě samému (identitu, sebeúctu,	<--	Výtvarná výchova -> 9. ročník -> Osobní postoj v komunikaci: rozvíjí

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
sebedůvěru, sebedůvěry)		a obohacuje výtvarnými prostředky vnímání sebe sama i svého okolí

5.20 Povinně volitelný předmět

5.20.1 Seminář z Čj

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Seminář z Čj
Oblast	
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.20.2 Seminář z M

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Seminář z M
Oblast	
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.20.3 Výtvarný seminář

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Výtvarný seminář
Oblast	
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.20.4 Svět médií

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Svět médií
Oblast	
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.20.5 Dějepis v AJ

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Dějepis v AJ
Oblast	
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení	

Název předmětu	Dějepis v AJ
předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.20.6 Sportovní hry

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Sportovní hry
Oblast	
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.20.7 Fotbal

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Fotbal
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Sportovní hry je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Patří do skupiny povinně volitelných předmětů. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu ve škole i mimo ni. Svým pojetím, obsahem a metodami úzce navazuje na Tělesnou výchovu – je její nadstavbou. Zaměřuje se nejen na všestranný tělesný a pohybový rozvoj žáků, na zvyšování jejich všeobecné pohybové výkonnosti, ale zejména na širší rozvoj herních dovedností, ověřování účinnosti již naučených pohybových činností a rozšiřování poznatků v dalších sportovních hrách podle pohybových předpokladů a zájmů žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Každý žák má příležitost dosáhnout vyšší úrovně herních dovedností, specializaci v herních činnostech, rozvíjet vytrvalost, sebeovládání, tvořivost a soutěživost. Jedním z cílů je i příprava reprezentačních družstev školy ve sportovních hrách, příprava na role rozhodčích a organizátorů školních sportovních soutěží. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se zde uplatňuje v plné míře. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Týdenní hodinová dotace předmětu je 1 hodiny. Podle ročního období se využívají vnitřní prostory (tělocvičny) a venkovní hřiště.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - vedeme žáky k osvojování specializovaných herních dovedností a jejich využití ke zlepšení své tělesné zdatnosti a výkonnosti při hře - motivujeme žáky ke zvyšování úrovně osobních výkonů - učíme žáky poznávat a osvojovat si techniku herních činností jednotlivce a aplikovat ji ve hře, soutěži a rekreační činnosti - usilujeme o uvědomělý pozitivní přístup k celoživotním sportovním aktivitám - vedeme žáky k vědomé relaxaci po zátěži Kompetence k řešení problémů: - učíme žáky čestně soupeřit - učíme naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - vedeme žáky k samostatnosti při realizaci průpravných cvičení k různým druhům her - zadáváme různé sociální role při organizaci sportovních her Kompetence komunikativní: - učíme žáky rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka a organizátora

Název předmětu	Fotbal
	- vedeme žáky ke sledování určených prvků, výkonů, evidování a vyhodnocení - učíme je komunikovat se soupeřem i rozhodčím - vedeme k toleranci
	Kompetence sociální a personální: - vedeme žáky k psychické odolnosti pro řešení herních situací a odpovědnosti za ně - motivujeme žáky k utváření pozitivní atmosféry při sportovních hrách - rozvíjíme odpovědnost v různých sociálních rolích
	Kompetence občanské: - učíme žáky rozvíjet své sebevědomí - učíme žáky pozitivnímu vztahu k přírodě a ochraně životního prostředí - rozvíjíme vztah ke sportovním hrám jako součástí celkového kulturního způsobu života - seznamujeme se zásadami první pomoci při sportovních úrazech
	Kompetence pracovní: - vedeme žáky k uplatňování hygienických návyků před, při a po sportovním výkonu - učíme žáky rozvíjet schopnosti, praktické dovednosti a zručnost v životě - pomáháme žákům při profesní orientaci - vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností
	Kompetence digitální: <i>Učitel:</i> • vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií k měření a evidenci vlastních sportovních výkonů • porovnávání vlastních sportovních výkonů v čase <i>Žáci:</i> • využívají digitální zařízení k měření a evidenci vlastních sportovních výkonů • volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Fotbal	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Činnosti ovlivňující zdraví: význam pohybu pro zdraví, kondiční programy, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zdravotně orientovaná zdatnost, příprava organismu pro pohybové činnosti (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	chápe pojem tréninkový proces a cíleně v něm uplatňuje nové poznatky a rozvíjí herní dovednosti uplatňuje zásady hygieny a zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích /úraz/ uvědomuje si vliv sportovních her na formování osobnosti jedince vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením podílí se na výběru vhodných cviků dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost zvládá samostatně průpravná, kompenzační a relaxační cvičení před a po sportovní hře	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: soutěživé hry, sportovní hry, přehazovaná, fotbal, volejbal, basketbal, florbal, softbal, friesbee, stolní tenis	využívá netradiční pohybové hry k rozvoji síly, dynamiky, obratnosti, vytrvalosti a herního myšlení rozdělí průpravná cvičení pro rozvoj specializovaného pohybu zdůvodní vliv soutěživých her na rozvoj kondice a koordinace dodržuje pravidla fair play specializuje se na herní činnosti jednotlivce zvládá podle svých předpokladů a předvede v souladu s pravidly základní postoj a další dovednosti spolupracuje ve dvojici a týmu využívá obranné a útočné dovednosti uplatňuje cíleně osvojené specializované herní činnosti jednotlivce v herních kombinacích a systémech	

Fotbal	6. ročník	
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV, názvosloví, signály, povely, organizace prostoru a pohybových činností, historie a současnost sportu, měření, evidence a vyhodnocování výkonů		rozdělí herní myšlení
		seznamuje se se základními rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her /kolektivní, brankové, síťové, pálkovací/
		rozpozná smluvené signály, povely a gesta na úrovni hráče a pomocného rozhodčího pro jednotlivé hry, reaguje na ně
		ovládá základní pravidla a rozhodování ve hře
		dodržuje pokyny učitele nebo kapitána
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje
		vybere s dopomocí vhodný prostor pro netradiční pohybové činnosti
		užívá sportovní terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
		sleduje aktuální sportovní dění doma i ve světě
		při pozorování spolužáka rozliší správné a chybné provedení dovedností a dodržování pravidel
		zapojuje se do měření a evidence výsledků
		porovnává jednotlivé výkony
	orientuje se ve spolurozhodování	

Fotbal	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Činnosti ovlivňující zdraví: význam pohybu pro zdraví, kondiční programy, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zdravotně orientovaná zdatnost, příprava		chápe pojem tréninkový proces a cíleně v něm uplatňuje nové poznatky a rozvíjí herní dovednosti

Fotbal	7. ročník	
organismu pro pohybové činnosti (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)		uplatňuje zásady hygieny a zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích /úraz/
		uvědomuje si vliv sportovních her na formování osobnosti jedince
		vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením
		podílí se na výběru vhodných cviků
		dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost
		zvládá samostatně průpravná, kompenzační a relaxační cvičení před a po sportovní hře
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: soutěživé hry, sportovní hry, přehazovaná, fotbal, volejbal, basketbal, florbal, softbal, fritesbee, stolní tenis		využívá netradiční pohybové hry k rozvoji síly, dynamiky, obratnosti, vytrvalosti a herního myšlení
		rozlišuje průpravná cvičení pro rozvoj specializovaného pohybu
		zdůvodní vliv soutěživých her na rozvoj kondice a koordinace
		dodržuje pravidla fair play
		specializuje se na herní činnosti jednotlivce
		zvládá podle svých předpokladů a předvede v souladu s pravidly základní postoj a další dovednosti
		spolupracuje ve dvojici a týmu
		využívá obranné a útočné dovednosti
		uplatňuje cíleně osvojené specializované herní činnosti jednotlivce v herních kombinacích a systémech
		rozvíjí herní myšlení
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV, názvosloví, signály, povely, organizace prostoru a pohybových činností, historie a současnost sportu, měření, evidence a vyhodnocování výkonů		seznamuje se se základními rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her /kolektivní, brankové, síťové, pálkovací/
		rozpozná smluvené signály, povely a gesta na úrovni hráče a pomocného rozhodčího pro jednotlivé hry, reaguje na ně
		ovládá základní pravidla a rozhodování ve hře
		dodržuje pokyny učitele nebo kapitána
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje
		vybere s dopomocí vhodný prostor pro netradiční pohybové činnosti
		užívá sportovní terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

Fotbal	7. ročník	
		sleduje aktuální sportovní dění doma i ve světě
		při pozorování spolužáka rozliší správné a chybné provedení dovedností a dodržování pravidel
		zapojuje se do měření a evidence výsledků
		porovnává jednotlivé výkony

Fotbal	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Činnosti ovlivňující zdraví: význam pohybu pro zdraví, kondiční programy, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zdravotně orientovaná zdatnost, příprava organismu pro pohybové činnosti (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)		chápe pojem tréninkový proces a cíleně v něm uplatňuje nové poznatky a rozvíjí herní dovednosti
		uplatňuje zásady hygieny a zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích /úraz/
		uvědomuje si vliv sportovních her na formování osobnosti jedince
		vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením
		podílí se na výběru vhodných cviků
		dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost
		zvládá samostatně průpravná, kompenzační a relaxační cvičení před a po sportovní hře
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: soutěživé hry, sportovní hry, přehazovaná, fotbal, volejbal, basketbal, florbal, softbal, fritesbee, stolní tenis		využívá netradiční pohybové hry k rozvoji síly, dynamiky, obratnosti, vytrvalosti a herního myšlení
		rozlišuje průpravná cvičení pro rozvoj specializovaného pohybu
		zdůvodní vliv soutěživých her na rozvoj kondice a koordinace

Fotbal	8. ročník	
		dodržuje pravidla fair play specializuje se na herní činnosti jednotlivce zvládá podle svých předpokladů a předvede v souladu s pravidly základní postoj a další dovednosti spolupracuje ve dvojici a týmu využívá obranné a útočné dovednosti uplatňuje cíleně osvojené specializované herní činnosti jednotlivce v herních kombinacích a systémech rozvíjí herní myšlení
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV, názvosloví, signály, povely, organizace prostoru a pohybových činností, historie a současnost sportu, měření, evidence a vyhodnocování výkonů		seznamuje se se základními rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her /kolektivní, brankové, síťové, pátkovací/ rozpozná smluvené signály, povely a gesta na úrovni hráče a pomocného rozhodčího pro jednotlivé hry, reaguje na ně ovládá základní pravidla a rozhodování ve hře dodržuje pokyny učitele nebo kapitána zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje vybere s dopomocí vhodný prostor pro netradiční pohybové činnosti užívá sportovní terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu sleduje aktuální sportovní dění doma i ve světě při pozorování spolužáka rozliší správné a chybné provedení dovedností a dodržování pravidel zapojuje se do měření a evidence výsledků porovnává jednotlivé výkony

Fotbal	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Fotbal	9. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Činnosti ovlivňující zdraví: význam pohybu pro zdraví, kondiční programy, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zdravotně orientovaná zdatnost, příprava organismu pro pohybové činnosti (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	chápe pojem tréninkový proces a cíleně v něm uplatňuje nové poznatky a rozvíjí herní dovednosti uplatňuje zásady hygieny a zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích /úraz/ uvědomuje si vliv sportovních her na formování osobnosti jedince vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením podílí se na výběru vhodných cviků dovede se připravit samostatně pro různou pohybovou činnost zvládá samostatně průpravná, kompenzační a relaxační cvičení před a po sportovní hře	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: soutěživé hry, sportovní hry, přehazovaná, fotbal, volejbal, basketbal, florbal, softbal, friesbee, stolní tenis	využívá netradiční pohybové hry k rozvoji síly, dynamiky, obratnosti, vytrvalosti a herního myšlení rozlišuje průpravná cvičení pro rozvoj specializovaného pohybu zdůvodní vliv soutěživých her na rozvoj kondice a koordinace dodržuje pravidla fair play specializuje se na herní činnosti jednotlivce zvládá podle svých předpokladů a předvede v souladu s pravidly základní postoj a další dovednosti spolupracuje ve dvojici a týmu využívá obranné a útočné dovednosti uplatňuje cíleně osvojené specializované herní činnosti jednotlivce v herních kombinacích a systémech rozvíjí herní myšlení	
Činnosti podporující pohybové učení: komunikace v TV, názvosloví, signály, povely, organizace prostoru a pohybových činností, historie a současnost sportu, měření,	seznamuje se se základními rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her /kolektivní, brankové, síťové, pálkovací/	

Fotbal	9. ročník	
evidence a vyhodnocování výkonů		rozpozná smluvené signály, povely a gesta na úrovni hráče a pomocného rozhodčího pro jednotlivé hry, reaguje na ně
		ovládá základní pravidla a rozhodování ve hře
		doдрžuje pokyny učitele nebo kapitána
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje
		vybere s dopomocí vhodný prostor pro netradiční pohybové činnosti
		užívá sportovní terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
		sleduje aktuální sportovní dění doma i ve světě
		při pozorování spolužáka rozliší správné a chybné provedení dovedností a dodržování pravidel
		zapojuje se do měření a evidence výsledků
		porovnává jednotlivé výkony

5.20.8 Do it yourself

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	2	5
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Do it yourself
Oblast	
Charakteristika předmětu	V předmětu Psaní všemi deseti žáci získají praktické dovednosti v psaní všemi deseti prsty na klávesnici stolního počítače. Cíl předmětu: - osvojit si správné pracovní návyky při psaní na stolním počítači (sezení, přestávky, postavení prstů a

Název předmětu	Do it yourself
	zápěstí na klávesnici) - prakticky zvládnout psaní textu (viděného nebo slyšeného) deseti prsty bez opory zraku vč. numerických znaků
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Volitelný předmět Psaní všemi deseti je vyučován jako samostatný předmět od 6. do 9. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně školy. Žáci pracují v programu s názvem „psaní hravě“, kde mohou kromě základní úrovně a získání certifikátu pokračovat v nácviu méně používaných znaků, zdokonalovat svoji přesnost a rychlost psaní.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: učitel: - využívá metody, při kterých žáci k závěrům docházejí sami - zadává úkoly způsobem, aby žáci mohli zvolit vlastní postup - vede žáky k používání správných jazykových prostředků - vede žáky k sebehodnocení Kompetence k řešení problémů: učitel: - vede žáky ke kladení otázek - vede žáky k plánování správného postupu práce - podporuje využití vlastního tvůrčího postupu - vede k samostatnosti a tvořivosti Kompetence komunikativní: učitel: - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu - vede žáky k spolupráci s ostatními - pomáhá žákům správně argumentovat a výstižně formulovat svůj názor Kompetence sociální a personální: učitel: - hodnotí žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok - vede žáky, aby správně a efektivně pracovali ve skupinách - pomáhá žákům utvářet příjemnou atmosféru v kolektivu Kompetence občanské: učitel:

Název předmětu	Do it yourself
	- vyžaduje dodržování zásad slušného chování během komunikačních situací - vede žáky k prezentaci vlastních názorů - vede žáky k toleranci názorů ostatních - motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví - vede žáky k toleranci schopností a dovedností druhých Kompetence pracovní: učitel: - dodává žákům sebevědomí - vede žáky k systematickosti a používání ověřených metod k dosažení správného výsledku - vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech - zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků Kompetence digitální: učitel: - vede žáky k aktivnímu využívání digitálních technologií ve výuce - pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí - vede žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci a učení

Do it yourself	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	● Kompetence k učení ● Kompetence k řešení problémů ● Kompetence komunikativní ● Kompetence sociální a personální ● Kompetence občanské ● Kompetence pracovní ● Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
orientace na klávesnici stolního počítače	přepíše text přiměřené obtížnosti	
technika psaní (sezení, postavení zápěstí a prstů)	přepíše text přiměřené obtížnosti	

Do it yourself	6. ročník	
		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
psychohygienu při práci na PC		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu k textu, identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Do it yourself	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
orientace na klávesnici stolního počítače		přepíše text přiměřené obtížnosti
technika psaní (sezení, postavení zápěstí a prstů)		přepíše text přiměřené obtížnosti

Do it yourself	7. ročník	
		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
psychohygienu při práci na PC		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu k textu, identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Do it yourself	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
orientace na klávesnici stolního počítače		přepíše text přiměřené obtížnosti
technika psaní (sezení, postavení zápěstí a prstů)		přepíše text přiměřené obtížnosti

Do it yourself	8. ročník	
		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
psychohygienu při práci na PC		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu k textu, identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Do it yourself	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
orientace na klávesnici stolního počítače		přepíše text přiměřené obtížnosti
technika psaní (sezení, postavení zápěstí a prstů)		přepíše text přiměřené obtížnosti

Do it yourself	9. ročník	
		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
psychohygienu při práci na PC		opíše text přiměřenou rychlostí a s minimem chyb – zvyšuje svoji rychlost psaní a minimalizuje chyby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu k textu, identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků musí být v souladu s filozofií školního vzdělávacího programu „Škola pro život“. Musí vycházet z partnerského vztahu k žákům, který může nastat pouze v prostředí, ve kterém se všichni cítí bezpečně. Takové klima školy motivuje žáky k dalšímu učení a vytváří podmínky k tomu, aby žáci chápali, že se neučí kvůli známám, ale kvůli sobě samému, své budoucnosti a perspektivě, možnostem uplatnění v profesním životě. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce je oslabování vnější motivace žáků, která probíhá zejména prostřednictvím známek a posilování motivace vnitřní, která je podporována např. žákovým sebehodnocením a vede k celoživotnímu učení.

Průběžné hodnocení vzdělávacích činností žáka a jejich výsledků realizují učitelé v souladu s jeho hodnotící, motivační a formativní funkcí. Součástí průběžného hodnocení jsou metody sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Pro hodnocení práce žáků má škola vypracovaný vnitřní klasifikační řád - Pravidla pro hodnocení chování a výsledků vzdělávání, který je součástí Školního řádu, č.j. 45/2010.

V klasifikačním řádu jsou konkrétně rozpracována jednotlivá pravidla (kritéria) hodnocení. S tímto řádem jsou děti i rodiče seznámeni.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno v 1.-4. ročníku slovně, v 5.-9. ročníku klasifikačním stupněm, nebo kombinací obou způsobů a v souladu se školním vzdělávacím programem.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo naopak, pokud si to vyžádá škola, na kterou žák přestupuje, nebo jeho zákonní zástupci.

Zásady pro používání slovního hodnocení jsou v souladu s platnou vyhláškou.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Hodnocení na vysvědčení zahrnuje systematickou práci dítěte za celé klasifikační období, není pouze průměrem známek. Podklady pro hodnocení získávají učitelé diagnostickým pozorováním žáků, sledováním výkonů, připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek a testů / písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, kontrolní, analýzou výsledků různých činností žáků, rozhovory s žáky a konzultacemi s ostatními vyučujícími popřípadě s dalšími odborníky/.

Slovní hodnocení

Slovní hodnocení využíváme v 1.-4. ročníku ve všech vyučovacích hodinách během celého klasifikačního období.

Sebehodnocení žáků

Spoluzodpovědnost za výsledky svého vzdělávání je posilována prostřednictvím kompetencí žáka k sebereflexi a sebehodnocení. Tyto kompetence u žáků systematicky rozvíjíme, čímž jsou současně rozvíjeny i další klíčové kompetence.

- Metody sebehodnocení jsou používány průběžně a škola pracuje na jejich zdokonalování.
- Návyky a zvládnání technik objektivního sebehodnocení a sebereflexe u žáků patří k dlouhodobým cílům vzdělávacího procesu školy.
- Sebehodnocení doplňuje a rozšiřuje ostatní formy hodnocení.
- Žák posuzuje výsledky své práce, proces, který k výsledku vedl, jaké volil metody, co se dařilo, nedařilo, jak bude postupovat příště, kde udělal chybu, co musí dohnat, kde má rezervy, jak je spokojen, jaký si stanovuje další cíl, co pro zlepšení udělá atd.
- Sebehodnocení se vztahuje vždy k předem stanovenému úkolu, tematickému celku, projektu atd. Je konkrétní. Vztahuje se k plánování vlastní práce a stanovování osobních cílů.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se škola řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Hodnocení směřuje k poskytnutí zpětné vazby o osvojených vědomostech, schopnostech a dovednostech ve vztahu ke klíčovým kompetencím ŠVP. Důraz je kladen na formativní (průběžné) hodnocení, s motivační složkou a schopností vyhodnocovat vlastní výsledky.

Způsob hodnocení je vždy součástí plánu pedagogické podpory nebo IVP konkrétního žáka. Žák se hodnotí slovním hodnocením nebo klasifikačním stupněm. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Součástí slovního hodnocení je také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči.

6.2 Kritéria hodnocení

Kritéria pro hodnocení žáka

Při hodnocení žáka učitel přihlíží:

- *ke školní práci* – k připravenosti, k aktivnímu zapojení a prezentaci ve škole,
- *k měřitelným výsledkům* – k zvládnutí výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech (úroveň dosažených vědomostí a dovedností), ústní zkoušení, písemné práce,
- *k hodnocení výstupů k rozvoji klíčových kompetencí*,
- *k hodnocení vedoucích k rozvoji osobnosti žáka* (hodnocení postojů...),
- *k individuálním schopnostem dětí*,

- *k míře samostatnosti a zodpovědnosti při řešení úkolů*,
- *k sebehodnocení*.

Metody a formy pro získávání většiny podkladů pro hodnocení žáka:

- pozorování z hlediska přípravy na výuku, práce ve vyučování – aktivní zapojení, píle, výsledků a sebehodnocení,
- dialog s žákem z hlediska naplňování klíčových kompetencí (příprava na výuku, práce, komunikace, spolupráce, sebehodnocení),
- zkoušení, testování,
- rozhovory se zákonnými zástupci,
- konzultace s ostatními učiteli,
- konzultace s výchovným poradcem, psychologem, odborným lékařem nebo odborným pracovištěm (Doporučení ze ŠPZ).

Hodnocení chování žáka

Hodnocení chování žáka vychází z plnění pravidel Školního řádu, s nímž jsou všichni žáci i rodiče seznámeni. Chování se hodnotí ve škole i na všech akcích pořádaných školou, hodnotí ho třídní učitel po poradě s ostatními vyučujícími.

Chování hodnotíme třemi stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Při hodnocení chování využíváme i pochval, napomenutí třídního učitele, důtek třídního učitele, důtek ředitele školy. V případě větších problémů s chováním zveme ihned rodiče na osobní jednání se zástupci vedení školy a výchovným poradcem.

Zásady uplatňované všemi pedagogy při hodnocení práce žáků

Přistupujeme k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativnímu významu. Snažíme se žáky hodnotit spravedlivě, umožňujeme každému dítěti zažít úspěch, všímáme si jeho individuálního pokroku, při respektování jeho individuálních předpokladů. Hodnocení nesmí být primárně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky. Nehodnotíme osobnost dítěte, ale konkrétní postoje, výkon, ověřovaný problém.

Základem hodnocení je poskytování zpětné vazby. Okamžitá zpětná vazba je základní podmínkou efektivního učení. Při poskytování zpětné vazby je klíčová vhodná formulace, srozumitelnost, přednost má pozitivní vyjádření a teprve potom následuje vyjádření konkrétních nedostatků a společného návrhu – jak dál. Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil.

Nedílnou součástí hodnocení (podpoření zpětné vazby) je i sebehodnocení – schopnost žáka posoudit jak výsledek své práce, tak i vynaložené úsilí, individuální možnosti a nedostatky, na kterých je dále potřeba pracovat. Sebehodnocení je jedna z důležitých kompetencí, se kterou chceme žáky naučit pracovat.

Při skupinové práci jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe (sebehodnocení) – svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce skupiny. Žáci rovněž mluví o tom, jaké kompetence potřebovali ke zvládnutí úkolu, co by příště udělali jinak, jak a proč. Současně by mělo probíhat vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny. Znamku získává žák od vyučujícího pouze za individuální výkon – skupinovou práci nehodnotíme známkou.

V procesu učení pracujeme s chybou. Usilujeme o to, aby žáci vnímali chybu jako nedílnou součást každého učení, uvědomovali si, že chybovat je normální. Zároveň chceme, aby si žáci uvědomovali, že chyba může mít pro člověka různé následky podle její závažnosti. Chyba vede k ponaučení, k motivaci do dalšího učení – je to příležitost pro zlepšení – pro sebehodnocení – pro důslednější kontrolu své práce. Na chyby upozorňujeme žáky včas, vstřícně a důsledně.

Významnou součástí hodnocení je vzájemné hodnocení mezi žáky. Žáci by měli být schopni nejen posoudit svůj individuální výkon, ale také kriticky (co nejvíce objektivně) posoudit výkon svých spolužáků, ale i vyučujících. Každé takové hodnocení je založeno na předem stanovených kritériích, na kterých se žáci mohou spolupodílet.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou hodnoceni v souladu s doporučením z ŠPZ a plánem pedagogické podpory nebo individuálním vzdělávacím plánem (IVP).

Písemné práce musí být rovnoměrně rozloženy v jednotlivých klasifikačních obdobích. Dílčí a souhrnné písemné práce zapisují vyučující s patřičným předstihem do týdenních plánů a elektronické třídní knihy. V jeden den mohou žáci jedné třídy psát maximálně dvě dílčí písemné práce, nebo jednu souhrnnou písemnou práci. Počet kontrolních prací, v kterých se ověřuje zvládnutí jednoho jevu, není omezen. Do týdenních plánů a elektronické třídní knihy se kontrolní písemné prací nezaznamenávají. Za koordinaci písemných prací jsou ve svých třídách zodpovědní třídní učitelé. Kontrolní písemné práce se snažíme opravit do příští hodiny, dílčí a souhrnné písemné práce do týdne, abychom využili včasnou zpětnou vazbu a mohli s chybou pracovat.

Vědomosti či dovednosti naukových předmětů vždy zopakujeme a teprve potom prověřujeme. V naukových předmětech opakujeme po tematických celcích.

Při probírání nového učiva je třeba klást důraz na propojení s učivem předcházejícím. Provázanost učiva žákům pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů.

Žáci musí rozumět cílům a smyslu učení, proč se určité látce učí. Především díky porozumění se u žáků rozbíhají pozitivní motivační procesy.

V případě nemoci trvajících 1-2 týdny poskytneme týden na doplnění znalostí, při delší absenci ve

škole se se žákem/rodiči domluvíme individuálně.

Rodiče jsou o prospěchu svých dětí informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek (Edookitu), na třídních schůzkách nebo formou individuální konzultace dle předchozí domluvy.

Kritéria pro hodnocení a klasifikaci výchovně-vzdělávacího procesu

Kvalita výsledků vzdělávání

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů),
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti,
- kvalita uplatnění osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů,
- kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídit a prezentovat informace, včetně dovedností ICT,
- osvojení dovedností účinně spolupracovat,
- píle žáka, snaha o jeho přístup ke vzdělání,
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita,
- kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit.

Hodnocení a klasifikace v 1.-4. ročníku

Pro pravidelné poskytování písemné zpětné vazby třídní učitelkou nebo dalšími vyučujícími je v 1. – 4. ročníku využíván systém elektronických žákovských knížek Edookit.

V případě slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k jeho věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka.

Dále každý týden třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogy připravuje týdenní plány, které obsahují stručný přehled učiva (jeho provázání), úkoly pro daný týden a zároveň jsou podkladem pro zpětnou vazbu učitele a sebehodnocení žáka. Kvalitní slovní hodnocení učitele a týdenní sebehodnocení žáka je rovněž podkladem pro třídní schůzky ve třech (žák-rodič-učitel) respektive východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a jeho rodiči.

Významným podkladem pro mapování individuálního pokroku žáka je žákovské „portfolio“, do kterého se shromažďují materiály různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí. Materiály mají různou podobu a je velmi vhodné, aby obsahovaly doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i

osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Tímto způsobem je dobře patrný individuální pokrok každého žáka.

Hodnocení a klasifikace v 5.-9. ročníku

Pro pravidelné poskytování hodnocení třídní učitelkou nebo dalšími vyučujícími je využíván v 5.-9. ročníku systém elektronických žákovských knížek Edookit.

Na druhém stupni se písemné práce, ústní ověřování znalostí a celkové hodnocení žáka na konci pololetí hodnotí procentovým vyjádřením úspěšnosti žáka (0% až 100%).

Jednotná klasifikační stupnice 2. stupně

výborný 100% - 90%

Přesně zvládá znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává veškerou vzdělávací činnost.

chvalitebný 89% - 75%

V podstatě přesně zvládá znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti. K uplatnění získaných znalostí občas potřebuje drobnou pomoc učitele – například návodnou otázku.

dobrý 74% - 60%

Má základní znalosti zvládnuté, ale občas se objevují v získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech mezery. Dopouští se drobných chyb, při řešení úkolů vyžaduje pomoc učitele.

dostatečný 59% - 30%

Má závažné mezery v osvojování požadovaných základních znalostí. V jeho výkonech jsou závažné chyby, je nesamostatný, pouze s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci.

nedostatečný 29% - 0%

Má zásadní nedostatky ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Zpravidla neprokazuje píli a jeho snaha je minimální.

V průběhu vyučovacího procesu se využívá i slovní hodnocení (převážně ústní formou). Žáci provádějí sebehodnocení (čtvrtletně do žákovské knížky) a vzájemné hodnocení. Do žákovských knížek se kromě hodnocení znalostí, hodnotí také postoje, které mají vliv na konečné hodnocení žáka.

Hodnotící škála postojů žáků

A - ano aktivní, tvořící – tvůrčí, nadšený s opravdovým zapojením, i nad rámec základních povinností

B - spíše ano - plní povinnosti – aktivní především v rámci svých povinností, zadané věci plní až na výjimky svědomitě a se zájmem

C - spíše ne pasivní – bez většího zaujetí, často pasivní, výrazné výkyvy v přístupu i pozornosti

D - ne nezapojující se – soustavný nezájem, neplnění svých povinností

O průběhu vyučování jsou žáci (rodič) informováni pomocí týdenních plánů, které obsahují stručný přehled učiva a úkoly pro daný týden.

Rozdělení písemných prací a jejich podíl na hodnocení žáka

kontrolní písemné práce (5 – 10 minut) - ověřují zvládnutí právě probíraného jevů - 3 body

dílčí písemné práce (10 – 20 minut) - ověřují míru zvládnutí více probíraných jevů - 5 bodů

souhrnné písemné práce (20 – 40 minut) - které ověřují míru zvládnutí celého tematického celku v souvislostech - 10 bodů